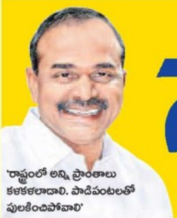
సత్యమేవ జయతే
సాక్షి
WWW.SAKSHI.COM
పేజీలు: 14+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం
వెల: ₹ 8.00
సంపుటి: 17
సంచిక: 231
SUNDAY Special
ఆదివారం 4-5-2025
SIMULTANEOUSLY PRINTED AT CHENNAI | DELHI | VIJAYAWADA | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'రాష్ట్రంలో అన్ని ప్రాంతాలు కళకళలాడాలి. పాడిపంటలతో పులకించిపోవాలి'

ఉత్కంఠ పోరులో ఆర్సీబీ విజయం
చెన్నైతో జరిగిన మ్యాచ్‌లో బెంగళూరు 2 పరుగుల తేడాతో గెలిచింది. బెంగళూరు 213 పరుగులు చేయగా, చెన్నై 211 పరుగులకే పరిమితమైంది. షెఫర్డ్ 14 బంతుల్లోనే 53 పరుగులు చేశాడు.
- వివరాలు 12లో

డాబా నిద్రలూ.. కజిన్స్‌తో కబుర్లూ
వేసవి కాలంలో డాబాపైన చాపలు పరుచుకొని చల్లటి గాలిలో ఆకాశాన్ని చూస్తూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ నిద్రపోయేవారు. ఇప్పుడు ఇదే 'స్లీపోవర్'గా మారింది.
- వివరాలు 11లో

ఉగ్రవాదంపై నిర్ణయాత్మక చర్యలు
ఉగ్రవాదాన్ని సహించే ప్రసక్తే లేదని ప్రధాని మోదీ తేల్చిచెప్పారు. ముష్కరులను, వారి మద్దతుదారులను వదిలిపెట్టబోమన్నారు.
వివరాలు 6లో ▸

తొక్కిసలాటలో ఏడుగురు మృతి
గోవాలో శ్రీలయిరాయ్ దేవి ఆలయ జాతరలో జరిగిన తొక్కిసలాటలో ఏడుగురు భక్తులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు.
వివరాలు 6లో ▸

మధ్యవర్తిత్వమే మేలైన మార్గం
వివాదాల పరిష్కారానికి మధ్యవర్తిత్వం మేలైన, తెలివైన మార్గమని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా అన్నారు.
వివరాలు 6లో ▸

లేబర్ పార్టీ విజయం
ఆస్ట్రేలియా ఎన్నికల్లో అధికార లేబర్ పార్టీ విజయం సాధించింది. అల్బనీస్ మరో మూడేళ్లపాటు ప్రధానిగా కొనసాగనున్నారు.
వివరాలు 6లో ▸

న్యూస్‌రీల్

నేడే నీట్ యూజీ

ఎంబీబీఎస్, బీడీఎస్ ఇతర వైద్య విద్య కోర్సుల్లో ప్రవేశాలకు సంబంధించిన నీట్ యూజీ–2025ను నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ ఆదివారం నిర్వహించనుంది. పెన్, పేపర్ విధానంలో మధ్యాహ్నం 2 నుంచి సాయంత్రం 5 వరకు పరీక్ష జరుగుతుంది.
వివరాలు 14లో ▸

మద్యం దుకాణంపై మహిళాగ్రహం

ఇళ్ల మధ్య ఏర్పాటు చేసిన వైన్ షాపును వెంటనే తొలగించాలని కృష్ణా జిల్లా పోతేపల్లిలో మహిళలు, గ్రామస్తులు రోడ్డెక్కారు. చర్యలు తీసుకుంటామన్న ఎక్సైజ్ శాఖ మంత్రి పత్తా లేకుండా పోయారని, ఎవరికి చెప్పినా పట్టించుకోవట్లేదంటూ మండిపడ్డారు.
వివరాలు 5లో ▸

దళిత మహిళపై దారుణం

రాష్ట్రంలో మరో దళిత మహిళపై దారుణం జరిగింది. కృష్ణా జిల్లా పెడన మండలం బల్లిపర్రులో దళిత మహిళపై దాడి చేయడమే కాకుండా.. దుస్తుల్ని చించి అవమానించిన ఘటన ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది.
వివరాలు 5లో ▸

పింఛన్ విషయంలో హైకోర్టు కీలక తీర్పు

పదవీ విరమణ చేసిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పింఛన్ విషయంలో హైకోర్టు కీలక తీర్పు వెలువరించింది. పింఛన్ కమ్యుటేషన్ పునరుద్ధరణ కాల పరిమితిని 11 ఏళ్ల 3 నెలలుగా నిర్ణయించాలన్న విశ్రాంత ఉద్యోగుల అభ్యర్థనను హైకోర్టు తోసిపుచ్చింది. కమ్యుటేషన్ పింఛన్ పూర్తి పునరుద్ధరణ కాలాన్ని 15 ఏళ్లుగా నిర్ణయించడం సబబేనని తేల్చి చెప్పింది.
వివరాలు 14లో ▸

కుట్టు స్కీమ్.. రూ.150 కోట్ల స్కామ్!

రూ.257 కోట్ల పథకంలో దోపిడీకి ముఖ్య నేత పన్నాగం

- ఆయన ఆశీస్సులతో చక్రం తిప్పిన చంద్రగిరికి చెందిన నేత
- మహిళలకు టైలరింగ్ శిక్షణలో స్కామ్
- స్కీం అంచనాలు అమాంతం పెంపు
- టెండర్ల దశ నుంచే పలు అక్రమాలు
- తక్కువ కోట్ చేసిన సంస్థను కాదని మిగతా రెండు సంస్థలకు కాంట్రాక్టు
- సిండికేటుగా మారిన 2 కంపెనీలు
- ఈ మేరకు ముఖ్య నేతతో ముందే ఒప్పందం
- రాష్ట్రంలో అరకొరగా శిక్షణ కేంద్రాలు
- అవి కూడా ప్రభుత్వ భవనాల్లోనే..!
- మహిళలకు కుట్టు మెషిన్లు, పరికరాలు ఇవ్వకుండానే ఇచ్చినట్లు చూపుతున్న వైనం
- 'మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్' పంచుకునే ఎత్తు
- నిబంధనలకు విరుద్ధంగా కాంట్రాక్టర్లకు ముందస్తు చెల్లింపునకు సిద్ధం
- ఒప్పందంలో లేకున్నా రూ.25 కోట్ల అడ్వాన్సులకు ప్రతిపాదనలు
- మంత్రి సంతకం మాత్రమే మిగిలింది

కృష్ణా జిల్లా కంకిపాడులోని శిక్షణా కేంద్రంలో తుప్పపట్టి.. పెడల్ విరిగిపోయి ఉన్న కుట్టు మిషన్

తొలుత రూ.వంద కోట్లతో మాత్రమే ప్రతిపాదన..! ఆపై అంచనాలు అమాంతం రూ.257 కోట్లకు పెంపు..!

టెండర్ నుంచి శిక్షణ వరకు దోపిడీకి వీలుగా పథకం..!

అనంతరం పదుల సంఖ్యలో కూడా లేని లబ్ధిదారులను భారీగా ఉన్నట్టు చూపించి.. అరకొరగా శిక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసి.. వారికి పరికరాలు, మెషిన్ ఇవ్వకుండానే ఇచ్చినట్టు చెప్పుకొంటూ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం భారీ కుంభకోణానికి తెరలేపింది. రూ.257 కోట్ల స్కీమ్‌లో రూ.150 కోట్లకు పైగా దండుకోవడానికి సిద్ధమైంది.

కంకిపాడు నుంచి సాక్షి ప్రతినిధి: చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తన అవినీతికి కాదేదీ అనర్హం అన్నట్టు వ్యవహరిస్తోంది. బీసీలు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలు (ఈడబ్ల్యూఎస్), కాపు మహిళలకు ఇచ్చే కుట్టు శిక్షణలోనూ రూ.వంద కోట్లకు పైగా కొల్లగొట్టడానికి స్కెచ్ వేసింది. రాష్ట్రంలో 1,02,832 మంది మహిళలకు టైలరింగ్‌లో శిక్షణ ఇచ్చి కుట్టు మిషన్లు అందించే పేరుతో చేపట్టిన స్కీమ్‌లో దోపిడీకి తెగబడుతోంది. ముఖ్య నేత సమక్షంలో జరిగిన ముందస్తు ఒప్పందాలతోనే ఈ స్కీమ్‌ను తెరమీదకు

మిగతా 5వ పేజీలో ▶

తూర్పుగోదావరి జిల్లా నిడదవోలు నియోజకవర్గంలో ఆందోళన చేస్తున్న ధాన్యం రైతులు

అన్నం పెట్టే రైతులకు సున్నమా?

వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ మండిపాటు

- రాష్ట్రంలో ఏ పంటకైనా కనీస మద్దతు ధర ఉందా?
- రైతులు రోడ్డెక్కడం చంద్రబాబు సహా కూటమి నేతలకు పట్టదా?
- మార్కెట్లో జోక్యం చేసుకోవాలన్న కనీస బాధ్యత లేదా?
- మీరు, మీ మంత్రులు, యంత్రాంగానికి ఇది ధర్మమేనా?.. మిర్చి రైతులను నమ్మించి మోసం చేశారు
- మా హయాంలో ధరల స్థిరీకరణ కోసం రూ.3 వేల కోట్లతో ప్రత్యేక నిధి
- ఐదేళ్లలో ఏకంగా రూ.7,796 కోట్లు ఖర్చు చేసి ఆదుకున్నాం

2లో

- మా విధానాన్ని కొనసాగించి ఉంటే రైతులకు ఊరట లభించేది
- మద్దతు ధర లేని పంటలను మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా కొనుగోలు చేయాలి

దిగుమతులు బంద్

పోస్టల్ సేవలు కూడా.. పాక్‌కు భారత్ మరిన్ని షాక్‌లు

పాక్ నౌకలకు నో ఎంట్రీ	ఐఎంఎఫ్ రుణాన్ని అడ్డుకుంటోంది	భారత్ చర్యలపై పాకిస్తాన్ ఆక్రోశం

పహల్గాం దుస్సాహసానికి ముష్కరులను ప్రేరేపించిన దాయాదికి షాకుల మీద షాకులు తగులుతున్నాయి. పాకిస్తాన్ నుంచి దిగుమతులను పూర్తిగా నిషేధిస్తూ భారత్ శనివారం నిర్ణయం తీసుకుంది. అన్ని రకాల ప్రత్యక్ష, పరోక్ష దిగుమతులకూ ఇది వర్తిస్తుంది. పాక్‌లో ఉత్పత్తయ్యే, ఆ దేశం గుండా ఎగుమతయ్యే అన్ని రకాల వస్తువులు, ఉత్పత్తుల ప్రత్యక్ష, పరోక్ష దిగుమతులను పూర్తిగా నిషేధిస్తూ డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ ఫారిన్ ట్రేడ్ నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. జాతీయ భద్రత దృష్ట్యా ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్టు కేంద్రం వెల్లడించింది. ఆ దేశానికి సముద్ర రవాణా మార్గాలను పూర్తిగా మూసేసింది.

దీంతోపాటు పాక్‌కు అన్నిరకాల పార్సిల్, పోస్టల్ సేవలను కూడా సంపూర్ణంగా నిలిపేసింది. ఈ నిర్ణయాలన్నీ తక్షణం అమల్లోకి వచ్చినట్టు కేంద్రం ప్రకటించింది. దీని ప్రభావం పాక్‌పై తీవ్రంగా ఉండనుంది. - వివరాలు 6లో

రెచ్చగొట్టేలా పాకిస్తాన్ క్షిపణి పరీక్షలు
450 కి.మీ. రేంజ్‌తో కూడిన క్షిపణి పరీక్ష

6లో

'సింధూ' నిర్మాణాలను పేల్చేస్తాం
పాక్ రక్షణ మంత్రి ప్రేలాపనలు

వేలు చూపిస్తూ కమ్యూనిటీ హెల్త్ ఆఫీసర్లకు వార్నింగ్ ఇస్తున్న మంత్రి సత్యకుమార్

మీ బాధలు వినడం మా పని కాదు

- మిమ్మల్ని ఎవరు లోపలికి రానిచ్చారు?
- వెంటనే సమ్మె విరమించి ఉద్యోగాల్లో చేరండి
- లేదంటే ఉద్యోగాలు ఊడగొడతాం
- మహిళా కమ్యూనిటీ హెల్త్ ఆఫీసర్లను హెచ్చరించిన మంత్రి సత్యకుమార్

2లో

అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా పాపంపేట కూడలిలో ఆందోళన చేస్తున్న రైతులు

ధాన్యం కొనాల్సిందే

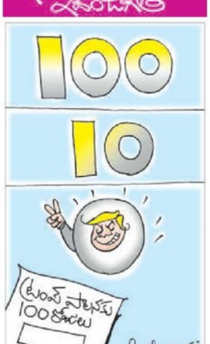
కొనుగోళ్ల నిలిపివేతను నిరసిస్తూ పలుచోట్ల రైతుల ధర్నా

- ఏలూరులో కలెక్టరేట్ ముందు బైఠాయింపు
- భీమవరంలో నిరసన.. జేసీకి వినతిపత్రం
- అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా పాపంపేట కూడలిలో ఆందోళన.. నిలిచిన ట్రాఫిక్

3లో

- తూర్పు గోదావరి జిల్లా పసలపూడి రైతు సేవా కేంద్రానికి తాళం
- ప్రభుత్వం దిగిరాకపోతే ఆందోళన తీవ్రతరం చేస్తామని హెచ్చరిక

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రాజ్యాంగ విరుద్ధ

చర్యలను అడ్డుకోండి

ఏపీఎండీసీ ద్వారా రుణ సేకరణకు బాండ్ల జారీలో అవకతవకలు

- ప్రైవేటు వ్యక్తులు నేరుగా ట్రెజరీ నుంచి డబ్బు తీసుకునేలా అనుమతివ్వడమా!
- గనులను తాకట్టుపెట్టుకుని అప్పు ఇచ్చినవారు నేరుగా వాటిని అమ్ముకోవచ్చు
- ప్రభుత్వ అనుమతి అవసరం లేదు
- రిజర్వ్ బ్యాంక్ నిధులను ప్రైవేటు వ్యక్తులు నేరుగా ఎలా తీసుకుంటారు?
- దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలా అనుమతిస్తుంది? ప్రభుత్వ చర్య రాజ్యాంగ విరుద్ధం
- బాండ్ల జారీతో సహా ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను రద్దు చేయండి
- హైకోర్టులో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం

సాక్షి, అమరావతి: అప్పుల విషయంలో కూటమి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న రాజ్యాంగ విరుద్ధ చర్యలపై వైఎస్సార్‌సీపీ హైకోర్టును ఆశ్రయించింది. ఏపీ ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ (ఏపీఎండీసీ) ద్వారా రూ.9 వేల కోట్లను బాండ్ల రూపంలో సేకరించడంలో భారీ అవకతవకలు ఉన్నాయంటూ ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం (పిల్) దాఖలు చేసింది. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్‌బీఐ) నుంచి వచ్చే నిధులను.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సంబంధం లేకుండా నేరుగా బాండ్ల కొనుగోలుదారులకు

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

ఐఫోన్.. భారత్‌లో తయారీ..

అమెరికాలో అమ్మాలి

మెజార్టీ ఫోన్ల తయారీ ఇక మన దేశంలోనే

- వెల్లడించిన యాపిల్ సీఈఓ టిమ్ కుక్
- 2026 నాటికి అగ్రరాజ్యానికి 6 కోట్ల యూనిట్లు
- భారత్‌లో ఐఫోన్ల తయారీ సామర్థ్యం పెంపు
- చైనాపై ఆధారపడడం తగ్గించేందుకే నిర్ణయం
- టాటా కొత్త ప్లాంటులో ప్రారంభమైన ఉత్పత్తి
- కొద్ది రోజుల్లో ఫాక్స్‌కాన్ నూతన ప్లాంటులోనూ

3లో

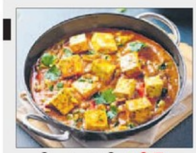
సైబర్‌కాండ్రియా.. నెట్ వైద్యం

వైద్యుడు వద్దు, నెట్టే ముద్దు

- సమస్య గోరంత, నెట్ చూపేది కొండంత
- ఆన్‌లైన్‌లో వెతకడం, ఆందోళన పడటం
- పిల్లలూ, యువతలోనే ఎక్కువ
- విజ్ఞత, విజ్ఞానమే ప్రధానం

- వివరాలు 5లో

మీరు తినే పనీర్.. సహజమైనదేనా?

- హోటళ్లలో పెరిగిన ప్రత్యామ్నాయ పనీర్ వాడకం
- దీనివల్లఆరోగ్యంపై దుష్ప్రభావాలు
- మెనూలో పనీర్ వివరాలు పెట్టాల్సిందే
- హోటళ్లకు ఇకపై ఎఫ్ఎస్ఎస్ఏఐ నిబంధనలు

14లో

హోటళ్లు, సూపర్ మార్కెట్లలో పాలతో కాకుండా సింథటిక్ పదార్థాలతో తయారవుతున్న పనీర్ తాకిడి ఎక్కువైపోయింది. అందుకే, పనీర్ సహా ప్రత్యామ్నాయ డైరీ ఉత్పత్తుల అమ్మకాల మీద ఫుడ్ సేఫ్టీ అండ్ స్టాండర్డ్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా కొన్ని నిబంధనలను విధించనుంది.

క్లుప్తంగా...

రేపటి నుంచి ఫోరెన్సిక్ వర్క్‌షాప్: డీజీపీ

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫోరెన్సిక్ సైన్స్ లేబొరేటరీ (ఏపీఎఫ్ఎస్ఎల్) ఈ నెల 5 నుంచి 10 వరకు వర్క్‌షాప్ నిర్వహించనున్నట్టు డీజీపీ హరీశ్‌కుమార్ గుప్తా శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల విచారణాధికారులు, డాక్టర్లు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లకు ఫోరెన్సిక్ ఆధారాల ప్రాముఖ్యతపై అవగాహన కల్పించే ఉద్దేశంతో ఈ వర్క్‌షాపు నిర్వహిస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు. తుళ్లూరులో రూ.250కోట్లతో చేపట్టిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫోరెన్సిక్ సైన్స్ లేబొరేటరీ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్సీ (ఏపీఎఫ్ఎస్ఎల్) నిర్మాణం ముగింపు దశకు చేరుకుందని, 2026 మార్చి నాటికి అందుబాటులోకి రానుందని డీజీపీ తెలిపారు.

జనసేన నాయకుడిపై ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసు

విజయనగరం క్రైమ్: జనసేన నాయకుడు, వెలమ కార్పొరేషన్ రాష్ట్ర డైరెక్టర్ మిడతాన రవికుమార్‌పై విజయనగరం రూరల్ పోలీస్ స్టేషన్‌లో శనివారం రాత్రి ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసు నమోదైంది. పోలీసులకు అందిన ఫిర్యాదు ప్రకారం... విశాఖపట్నానికి చెందిన ఓ మహిళను పెళ్లి చేసుకుంటానంటూ రవికుమార్ నమ్మించాడు. అన్నివిధాలుగా దగ్గరయ్యాడు. ఈ క్రమంలో పెళ్లిచేసుకోవాలని విజయనగరం జిల్లా ధర్మపురిలో నివసిస్తున్న రవికుమార్ ఇంటికి వెళ్లి ఆ మహిళ ప్రాధేయపడింది. ఆ సమయంలో ఆమెను కులంపేరుతో దుర్భాషలాడారు. తనెవరో తెలియదని, తనతో ఎలాంటి సంబంధం లేదని తేల్చిచెప్పినట్టు పోలీసులకు ఇచ్చిన ఫిర్యాదులో పేర్కొంది. తన వద్ద ఉన్న సాక్ష్యాలను సమర్పించింది. ఆమె ఫిర్యాదు మేరు రవికుమార్‌పై ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసు నమోదు చేసినట్టు ఎస్ఐ అశోక్‌కుమార్ తెలిపారు.

నకిలీ బంగారం తనఖా పెట్టి... రూ.9.2 కోట్లు స్వాహా

మంగళగిరి టౌన్: తాను పని చేస్తున్న బ్యాంక్‌ను ఓ గోల్డ్ అప్రైజర్ మోసం చేశాడు. మరో వ్యక్తితో కలిసి దాదాపు 45 మంది పేరిట నకిలీ బంగారం తనఖా పెట్టించి రూ.9.2 కోట్లు స్వాహా చేశారు. గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరిలో జరిగిన ఈ భారీ మోసం శనివారం వెలుగులోకి వచ్చింది. సేకరించిన వివరాలు... మంగళగిరి గౌతమ బుద్ధ రోడ్‌లోని కరూర్ వైశ్యా బ్యాంక్ (కేవీబీ) శాఖలో చుండూరు మదన్‌కుమార్ గోల్డ్ అప్రైజర్‌గా పని చేస్తున్నాడు. అతను స్థానికంగా బంగారం వ్యాపారం చేస్తున్న టెక్కి ప్రకాష్ అనే వ్యక్తితో కలిసి సుమారు 45 మంది పేరిట 147 అకౌంట్లతో నకిలీ బంగారం తనఖా పెట్టి రూ.9.2 కోట్లు రుణాలుగా తీసుకున్నారు. పథకం ప్రకారం కొందరు బంగారం పూత పూసి, హాల్‌మార్క్ గుర్తు వేసిన నకిలీ ఆభరణాలు తీసుకురాగా, అప్రైజర్ మదన్‌కుమార్ వాటిని అసలు బంగారమని నిర్ధారించేవాడు. దీంతో బ్యాంకు అధికారులు తనఖా పెట్టుకుని రుణాలు ఇచ్చేవారు. ఎనిమిది నెలలుగా ఈ వ్యవహారం సాగుతోంది. ఇటీవల ఆడిట్ అధికారులు తనిఖీ చేసి నకిలీ బంగారం తనఖా పెట్టుకుని రుణాలు ఇచ్చినట్లు గుర్తించారు. అప్రైజర్ మదన్‌కుమార్‌ను బ్యాంక్ అధికారులు ప్రశ్నించగా, తానే టెక్కి ప్రకాష్‌తో కలిసి మోసానికి పాల్పడినట్లు అంగీకరించాడు. టెక్కి ప్రకాష్‌ను కూడా అధికారులు నిలదీయగా, తాము డబ్బులు చెల్లిస్తామని అంగీకరించినట్లు తెలిసింది. ఈ వ్యవహారంపై బ్యాంక్ మేనేజర్ ప్రవీణ్ శనివారం మంగళగిరి టౌన్ పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. కాగా, ఈ మోసం జరిగినప్పుడు ఉన్న మేనేజర్ ఏప్రిల్ 5వ తేదీన బదిలీ అయ్యారు. దీంతో ఈ నకిలీ బంగారం తనఖా వ్యవహారంలో ఆయన ప్రమేయంపై విచారణ చేస్తున్నారు.

అన్నం పెట్టే రైతులకు సున్నమా?

రాష్ట్రంలో ఏ పంటకైనా కనీస మద్దతు ధర ఉందా?

రైతులు రోడ్డెక్కడం చంద్రబాబు సహా కూటమి నేతలకు పట్టదా?

వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి మండిపాటు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఏ ఒక్క పంటకు కనీస మద్దతు ధర లభించక రైతులు రోడ్డెక్కి ఆందోళన చేస్తున్నా, టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వంలో పట్టించుకునే వారు కరువయ్యారని వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్ మోహన్‌రెడ్డి మండిపడ్డారు. ఒక్క ఎకరాకు సంబంధించి ఒక్క క్వింటాల్ కూడా కొనకుండా అన్నం పెట్టే రైతులకు సున్నం రాశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ధరల స్థిరీకరణ నిధి కింద రూ.3 వేల కోట్లు పెట్టి, ఐదేళ్లలో రికార్డు స్థాయిలో మార్కెట్‌లో ధర లేని పంట ఉత్పత్తుల సేకరణ ద్వారా రైతులను ఆదుకునేందుకు మార్కెట్ ఇంటర్‌వెన్షన్ స్కీమ్ కింద రూ.7,796 కోట్లు ఖర్చు చేసి ఆదుకున్నామని తెలిపారు. చరిత్రాత్మక నిర్ణయాలతో కనీస మద్దతు ధరల జాబితాలో లేని పొగాకు సహా అనేక పంటల రైతులను ఆదుకున్నామని గుర్తు చేశారు. 'మీరు కొత్తగా ఏమీ చేయకపోయినా, కనీసం మా విధానాన్ని కొనసాగించి ఉంటే రైతులకు ఊరట లభించేది కదా?' అని ప్రశ్నించారు. రాష్ట్రంలో రైతుల పట్ల కూటమి ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న విధానాలను 'ఎక్స్' వేదికగా శనివారం ఆయన ఎండగట్టారు. ఆ పోస్ట్‌లో ఇంకా ఏమన్నారంటే..

కనీస బాధ్యతను విస్మరించారు

చంద్రబాబు గారూ.. కనీస మద్దతు ధరలు లభించక రాష్ట్రంలో రైతులు రోడ్డెక్కి ఆందోళన చేస్తున్నా వారి గోడు పట్టించుకోవడం లేదు. కనీస మద్దతు ధరలు లభించక, పెట్టిన పెట్టుబడులు కూడా రాక రైతులు అప్పుల ఊబిలోకి కూరుకు పోతున్నారు. మీరు, మీ మంత్రులు, యంత్రాంగం వారి వైపు కన్నెత్తి కూడా చూడక పోవడం ధర్మమేనా?

మిరప, పత్తి, జొన్న కందులు, మినుములు, పెసలు, మొక్కజొన్న సజ్జలు, రాగులు, వేరుశనగ, టమాటా, అరటి, చీని, పొగాకు ఇలా ఏ పంట చూసినా కనీస మద్దతు ధర రావడం లేదు. చొరవ చూపి, మార్కెట్‌లో జోక్యం చేసుకోవాలన్న కనీస బాధ్యతను విస్మరించారు. పైగా డ్రామాలతో రైతులను నిలువునా మోసం చేస్తున్నారు. ఇది న్యాయమేనా?

మిర్చి విషయంలో కూడా మీరు రైతులను నమ్మించి మోసం చేశారు. మిర్చి కొనుగోలు అంశం కేంద్రం పరిధిలో లేకపోయినా, నాఫెడ్ కొనుగోలు చేస్తుందని మొదట నమ్మబలికారు. క్వింటాకు రూ.11,781కు కొంటామని చెప్పి, ఒక్కపైసా కూడా ఖర్చు పెట్టకుండా, ఒక్క రైతు నుంచి కానీ, ఒక్క ఎకరాకు సంబంధించి కానీ, ఒక్క క్వింటాల్ గానీ కొనకుండా అన్నం పెట్టే రైతులకు సున్నం రాశారు. ఇది వాస్తవం కాదా?

మా హయాంలో ధరల స్థిరీకరణ నిధి కింద రూ.3 వేల కోట్లు పెట్టి, ఐదేళ్లలో రూ.7,796 కోట్లు ఖర్చు చేసి ఆదుకున్నాం. చరిత్రాత్మక నిర్ణయాలు తీసుకుని కనీస మద్దతు ధరల జాబితాలో లేని పొగాకు సహా అనేక పంటల రైతులను ఆదుకున్నాం. మీరు కొత్తగా ఏమీ చేయకపోయినా, కనీసం మా విధానాన్ని కొనసాగించి ఉంటే రైతులకు ఊరట లభించేది కదా? పైగా ఈ ఏడాది బడ్జెట్లో కేవలం రూ.300 కోట్లు కేటాయించడం దారుణం కాదా? ఇందులో కూడా కనీసం ఒక్క రూపాయి ఖర్చు పెట్టిన దాఖలాలు ఉన్నాయా?

ధాన్యం, కోకో, పొగాకు, ఆక్వా రైతులు ఆయా జిల్లాల్లో ఆందోళనలు చేస్తుంటే, ఇప్పటికీ రోమ్ చక్రవర్తి ఫిడేలు వాయించినట్లుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. జనాభాలో 60 శాతం మంది ప్రజలు ఆధారపడే వ్యవసాయ రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయడం వల్ల అది తీవ్ర సంక్షోభానికి దారితీస్తే, లక్షల మంది ఉపాధికి గండి పడితే దానికి బాధ్యత ఎవరు తీసుకుంటారు? వెంటనే ప్రభుత్వం తరఫున మార్కెట్లో జోక్యం చేసుకోవాలి. కనీస మద్దతు ధరలు లభించని పంటల విషయంలో ప్రభుత్వమే జోక్యం చేసుకుని, మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా కొనుగోలు చేయాలి.

కోకో రైతుల భారీ నిరసన ర్యాలీ వీడియో కోసం ఈ క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి

మిర్చి రైతుల మహాధర్నా వీడియో కోసం ఈ క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి

ధాన్యం రైతుల ఆందోళన వీడియో కోసం ఈ క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి

రైతులు పొగాకును తగలబెడుతున్న వీడియో కోసం ఈ క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి

ఉద్రిక్తత నడుమ బుగ్గమఠం భూముల సర్వే

- 35 ఏళ్లకు ముందే కోర్టు సేల్ డీడ్ ఇచ్చిందన్న హక్కుదారులు
- తప్పుడు నోటీసులతో సర్వే ఎలా చేస్తారని నిలదీత
- అందరికీ నోటీసులు ఇచ్చాకే సర్వే చేపట్టాలని డిమాండ్
- పట్టించుకోని అధికారులు

భూ హక్కుదారులను పక్కకు నెట్టేసి సర్వేకు అడ్డురావొద్దని హెచ్చరిస్తున్న డీఎస్పీ భక్తవత్సలం

తిరుపతి మంగళం: తిరుపతిలోని బుగ్గమఠం భూముల సర్వే ఉద్రిక్తతల మధ్య సాగింది. భూముల హక్కుదారులు సర్వేను అడ్డుకునే ప్రయత్నం చేయగా.. పోలీసు బందోబస్తు నడుమ అధికారులు సర్వే ముగించారు. తిరుపతి మారుతీనగర్‌లోని బుగ్గమఠం భూములలో శనివారం తప్పుడు నోటీసులతో దేవదాయ, బుగ్గమఠం, రెవెన్యూ సర్వే అధికారులు పోలీసు బలగాలతో సర్వే చేసేందుకు సిద్ధపడ్డారు. వందేళ్లుగా పట్టం వెంకట్రాయులు ఆధీనంలో ఉన్న బుగ్గమఠం భూములకు సంబంధించి 35 ఏళ్ల క్రితమే భూముల క్రయ విక్రయాలు జరుపుకొనేందుకు కోర్టు అనుమతి కూడా ఇచ్చిందని వెంకట్రాయులు కుమారులు, మనవళ్లతోపాటు ఇతర హక్కుదారులు డేగల మునికుమార్, ఎస్.యశోదమ్మ, పురంధర్, డేగల మునిరాజమ్మ, పట్టం మునిప్రభాకర్ తెలిపారు. ఇప్పుడు అకస్మాత్తుగా సర్వే చేయాల్సిన అవసరం ఏమొచ్చిందని భూ హక్కుదారులు అధికారులను ప్రశ్నించారు. ఒకవేళ సర్వే నిర్వహించాలన్నా ఆ భూములకు సంబంధించిన 9 మంది హక్కుదారులకు ముందస్తు నోటీసులు జారీ చేశాక సర్వే నిర్వహించాలి కదా... అని అధికారులను ప్రశ్నించారు. శుక్రవారం రాత్రి హఠాత్తుగా వచ్చి ఒకరు, ఇద్దరికి నోటీసులు ఇవ్వడం ఏమిటని, అందులో ఈ నెల 3వ తేదీన సర్వే నిర్వహిస్తున్నట్లు పేర్కొని ఆ నోటీసును గత నెల 24న ఇచ్చినట్లుగా చెప్పడం చూస్తే.. వారు తప్పుడు నోటీసులు ఇచ్చినట్లు అర్థమవుతోందన్నారు. న్యాయబద్ధంగా సర్వే నిర్వహించాలనుకుంటే భూ హక్కుదారులందరికీ 10 రోజులముందే నోటీసులు జారీచేసి అందరి సమక్షంలో సర్వే చేయాలన్నారు. అలాకాకుండా అర్ధాంతరంగా వచ్చి బుగ్గమఠం భూముల సర్వే చేయాలని చెప్పడం ఎంతవరకు సమంజసమని నిలదీశారు. అయినప్పటికీ నిబంధనలను తుంగలో తొక్కి దేవదాయ, బుగ్గమఠం, రెవెన్యూ అధికారులు పోలీసుల బలగాలతో వచ్చి ఏకపక్షంగా సర్వే నిర్వహించారు.

విజయవాడ జైలుపై సర్కారు దృష్టి!

- సూపరింటెండెంట్, జైలర్ సహా పెద్ద ఎత్తున సిబ్బంది బదిలీకి జైళ్ల శాఖ నిర్ణయం

సాక్షి, అమరావతి: విజయవాడ జిల్లా జైలులో అధికారులు, ఉద్యోగులను బదిలీ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినట్టు తెలుస్తోంది. హఠాత్తుగా కీలక అధికారులు, ఉద్యోగులను బదిలీ చేయాలని భావిస్తుండటం వెనుక కారణం ఏమిటన్నది జైళ్ల శాఖలో తీవ్ర చర్చనీయాంశంగా మారింది. జైలు సూపరింటెండెంట్ హంసపాల్, జైలర్ గణేశ్‌తోపాటు పలువురు ఉద్యోగులను బదిలీ చేయాలని జైళ్ల శాఖ ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేసినట్టు సమాచారం. నిబంధనల మేరకు వ్యవహరిస్తున్న కింది స్థాయి అధికారులు, సిబ్బందిపై జైళ్ల శాఖ డీఐజీ వర ప్రసాదరావు తీవ్ర ఆగ్రహావేశాలు వ్యక్తం చేస్తుండటం వివాదాస్పదంగా మారుతోంది. ప్రస్తుతం సీనియర్ ఐపీఎస్ అధికారి పీఎస్ఆర్ ఆంజనేయులు, మాజీ ఎమ్మెల్యే వల్లభనేని వంశీతోపాటు పలువురు ప్రముఖులు విజయవాడ జిల్లా జైలులో రిమాండ్ ఖైదీలుగా ఉన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో జిల్లా జైలులో నిబంధనలను ఒక్కసారిగా మార్చేశారు. అప్పటి వరకు న్యాయవాదులతో వారానికి ఐదు చొప్పున ఉన్న ములాఖత్‌లను మూడింటికి కుదించారు. కుటుంబ సభ్యులతో వారానికి ఉన్న మూడు ములాఖత్‌లను ఒకటికి తగ్గించారు. మరోవైపు జైళ్ల శాఖ ఉన్నతాధికారులు ఉద్దేశపూర్వకంగానే దురుసుగా ప్రవర్తిస్తుండటం గమనార్హం. పీఎస్ఆర్ ఆంజనేయులు తన మతాచారాల ప్రకారం సంధ్యా వందనం చేసుకునేందుకు కూడా అనుమతించకపోవడం గమనార్హం. జైలులో భద్రతా ఏర్పాట్లపై కూడా సందేహాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఈ పరిణామాల నేపథ్యంలో విజయవాడ జిల్లా జైలు అధికారులు, ఉద్యోగులను బదిలీ చేసేందుకు జైళ్ల శాఖ సిద్ధమవుతోంది. ప్రభుత్వ నిర్ణయం వెనుక ఉద్దేశం ఏమై ఉంటుందన్నది సర్వత్రా చర్చనీయాంశంగా మారింది.

మీ బాధలు వినడం మా పని కాదు

మహిళా కమ్యూనిటీ హెల్త్ ఆఫీసర్లను హెచ్చరించిన మంత్రి సత్యకుమార్

సాక్షి, అమరావతి/నెల్లూరు(అర్బన్): సమస్యలు చెప్పుకోవడానికి వచ్చిన మహిళా కమ్యూనిటీ హెల్త్ ఆఫీసర్ల(సీహెచ్‌వో)పై వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్ జులుం ప్రదర్శించారు. 'మీ బాధలు వినడం మా పని కాదు' అంటూ చిందులు తొక్కారు. సమ్మె విరమించి వెంటనే విధుల్లో చేరకపోతే ఉద్యోగాలు ఊడగొడతామని హెచ్చరించారు. గ్రామాల్లో విలేజ్ క్లినిక్స్ ద్వారా ప్రజలకు వైద్య సేవలందించే సీహెచ్‌వోలు తమను రెగ్యులర్ చేయాలని, ఎన్‌హెచ్ఎం ఉద్యోగులతో సమానంగా 23 శాతం వేతనాలు పెంచాలని, సమస్యలు పరిష్కరించాలని కోరుతూ సమ్మె బాట పట్టారు. ఈ నేపథ్యంలో శనివారం నెల్లూరు పర్యటనకు వెళ్లిన మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్‌కు తమ గోడు చెప్పుకోవడానికి మహిళా సీహెచ్‌వోలు ఆయనను కలిశారు. వినతిపత్రం అందజేసిన సీహెచ్‌వోలకు సమస్యలు చెప్పుకునే అవకాశం ఇవ్వకుండా మంత్రి ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. 'మిమ్మల్నెవరు లోనికి రానిచ్చారు' అంటూ రెచ్చిపోయారు. అందరూ వెంటనే సమ్మె విరమించి విధులకు హాజరు కావాలని హుకుం జారీ చేశారు. లేదంటే ఏఎన్ఎంలతో విలేజ్ క్లినిక్‌లు నడుపుకుంటామన్నారు. సీహెచ్‌వోలందరినీ ఉద్యోగాల నుంచి తొలగిస్తే ప్రభుత్వానికి రూ.500 కోట్ల భారం తగ్గుతుందన్నారు. ఓ వైపు బెదిరింపు ధోరణితో మాట్లాడుతూనే మీ పట్ల ప్రభుత్వం సానుకూలంగా ఉందని చెప్పుకొచ్చారు. ప్రభుత్వాన్ని బ్లాక్‌మెయిల్ చేయాలని చూస్తున్నారని మండిపడ్డారు. కంగుతిన్న సీహెచ్‌ఓలు 'సార్.. మా బాధలు ఒక్కసారి చెప్పుకోనివ్వండి' అని బతిమాలుకున్నా మంత్రి వినలేదు. 'యూనియన్లు పెట్టుకుని వంద మందిని చెడగొడతారు' అంటూ వారిని కసురుకున్నారు. దీంతో ప్రభుత్వం ఇస్తున్న వేతనాలు కుటుంబ ఖర్చులు, పిల్లల పోషణకు చాలడం లేదని, జీవన వ్యయం పెరిగి తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నామని సీహెచ్‌వోలు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. వారి ఆవేదనను చెవికి ఎక్కించుకోలేదు.

నోరు, కళ్లు మూసుకుని నిరసన

నోరు, కళ్లు మూసుకుని నిరసన తెలుపుతున్న కమ్యూనిటీ హెల్త్ ఆఫీసర్లు

చిలకలపూడి (మచిలీపట్నం): ఆయుష్మాన్ భారత్‌లో కమ్యూనిటీ హెల్త్ ఆఫీసర్లు (సీహెచ్‌వో)గా పనిచేస్తున్న తమ సమస్యలపై సీఎం చంద్రబాబు, ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కళ్యాణ్ స్పందించాలని కమ్యూనిటీ హెల్త్ ఆఫీసర్ల సంఘ నాయకుడు వి.నాగబాబు డిమాండ్ చేశారు. కృష్ణాజిల్లా మచిలీపట్నంలోని ధర్నా చౌక్ వద్ద కమ్యూనిటీ హెల్త్ ఆఫీసర్లు చేస్తున్న శాంతియుత నిరసన శనివారం ఆరో రోజూ కొనసాగింది. వారంతా నోరు, కళ్లు మూసుకుని వినూత్నంగా నిరసన తెలిపారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రాజ్యాంగ విరుద్ధ చర్యలను అడ్డుకోండి

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

మళ్లించేందుకు అనుమతిస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను సవాల్ చేస్తూ వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకుడు లేళ్ల అప్పిరెడ్డి ఈ పిల్ వేశారు. రాష్ట్రంలోని 436 మైనర్ మినరల్ క్వారీల లీజులను, ఖనిజాల హక్కులను పూర్తిగా ఏపీఎండీసీకి నామినేషన్ ప్రాతిపదికన అప్పగిస్తూ ప్రభుత్వం ఏప్రిల్ 24న జారీ చేసిన జీవో 69ను రద్దు చేయాలని హైకోర్టును కోరారు. ఈ జీవో అమలుకు సంబంధించి తదుపరి చర్యలన్నీ నిలిపేస్తూ మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని అభ్యర్థించారు. అలాగే ఏపీఎండీసీ తీసుకునే రుణాలకు ప్రభుత్వం గ్యారెంటీ ఇస్తూ జారీ చేసిన జీవో 33ని కూడా అప్పిరెడ్డి తన వ్యాజ్యంలో సవాల్ చేశారు. తన పరిధిలోకి వచ్చిన 436 మైనర్ మినరల్ క్వారీల లీజులను, ఖనిజాల హక్కులను ఏపీఎండీసీ తన ఆస్తులుగా అప్పు ఇచ్చేవారికి గ్యారెంటీగా చూపనుందని లేళ్ల అప్పిరెడ్డి తెలిపారు. ఏపీఎండీసీ షెడ్యూల్ ప్రకారం చెల్లింపులు చేయకపోతే గనులు తాకట్టులో పెట్టుకున్న ప్రైవేటు వ్యక్తులు నేరుగా ప్రభుత్వ ట్రెజరీ నుంచి డబ్బు తీసుకునేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెసులుబాటు కల్పిస్తోందన్నారు. గనులను తాకట్టు పెట్టుకున్న వ్యక్తులు ప్రభుత్వ అనుమతితో సంబంధం లేకుండా ఇతరులకు లీజుకు ఇచ్చేందుకు, అమ్ముకునేందుకు సైతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతి ఇచ్చిందని.. ఇది రాజ్యాంగ విరుద్ధమని అప్పిరెడ్డి తన వ్యాజ్యంలో పేర్కొన్నారు.

ఇది దోపిడీ కిందకే వస్తుంది..

ప్రభుత్వంతో సంబంధం లేకుండా రిజర్వ్ బ్యాంక్ నుంచి రాష్ట్రానికి వచ్చే నిధులను నేరుగా బాండ్ల కొనుగోలుదారులు తీసుకునేందుకు అనుమతి ఇవ్వడం దారుణం అని అప్పిరెడ్డి అభివర్ణించారు. బాండ్లు కొన్నవారికి చెల్లింపుల నిమిత్తం నిర్దేశిత ఖాతాల్లో మొదటి నెలలోనే 30 శాతం చొప్పున ప్రతి నెలా ఉంచాలని, ఏ కారణంతోనైనా ఖజానాలో నిధులు తగ్గిపోతే ఆర్‌బీఐ నుంచి రాష్ట్రానికి వచ్చే నిధులు నేరుగా బాండ్ల కొనుగోలుదారులకు వెళ్లిపోతాయని చెప్పారు. ప్రైవేటు వ్యక్తులు రాష్ట్ర ట్రెజరీ నుంచి డబ్బులు నేరుగా తీసుకునేందుకు అనుమతి ఇవ్వడం రాజ్యాంగాన్ని ఉల్లంఘించడమేనని, ఇలాంటి వెసులుబాట్లు చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేవన్నారు. ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ప్రభుత్వ నిధులను విచక్షణారహితంగా దోచిపెట్టడానికే ఈ జీవో తెచ్చారని, ఇది దోపిడీ కిందకే వస్తుందని ప్రజా విశ్వాసానికి, నిర్వర్తించాల్సిన బాధ్యతలకు విరుద్ధంగా ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తోందన్నారు. బాండ్ల జారీతో సహా ప్రభుత్వ రాజ్యాంగ విరుద్ధ చర్యలను అడ్డుకోవాలని హైకోర్టును కోరారు.

మా ముత్తాత.. తాత.. తాత.. తాత తండ్రి యెవరబ్బా?

11 తరాల డిజిటల్ ఫ్యామిలీ ట్రీ రూపొందించిన సాఫ్ట్‌వేర్ నిపుణుడు

ఆధునికతను సంతరించుకుంటున్న వంశ వృక్షం

ఫొటోపై క్లిక్ చేస్తే చాలు వివరాలు తెలిసేలా డిజైన్

పాలకొల్లుకు చెందిన త్రిమూర్తులు తన కుమార్తెకు పెళ్లి సంబంధం చూశాడు. అయితే ఆ అబ్బాయి తన కుమార్తెకు వరుసకు సోదరుడు అవుతాడని తర్వాత బంధువుల ద్వారా తెలిసి సంబంధాన్ని వదులుకోవాల్సి వచ్చింది. పెళ్లి చేయాలంటే అటు ఏడు తరాలు, ఇటు ఏడు తరాలు చూడాలని పెద్దలు ఎందుకు చెప్పేవారో అప్పుడు అర్థమయ్యింది.

భీమవరానికి చెందిన వెంకటేశ్వరరావు తల్లి ఇటీవల కాలం చేశారు. అస్థికల నిమజ్జనానికి రాజమహేంద్రవరం కోటిలింగాల రేవుకు వెళ్లినప్పుడు శ్రాద్ధకర్మల సమయంలో పురోహితులు 'మీ నాయనమ్మ పేరు ఏమిటి?' అని అడిగితే సమాధానం చెప్పాడు. 'ఆమె అత్తయ్య ఎవరు?' అని ప్రశ్నించినప్పుడు.. 'తెలియదంటూ' పురోహితున్ని చూసి తెల్లమొఖం వేశాడు.

మణికంఠ రూపొందించిన 11 తరాల డిజిటల్ ఫ్యామిలీ ట్రీ

పూర్వం ఉమ్మడి కుటుంబ వ్యవస్థ ఉండేది. కుటుంబ పెద్దలు తమ వంశ చరిత్రను సేకరించి తాత ముత్తాతల పేర్లతో వంశ వృక్షం తయారు చేయించేవారు. రానున్న తరాల వారికి తెలిసేలా ఆ వంశ వృక్షం వివరాలను గోడలకు తగిలించి ఉంచేవారు. జమిందారుల ఇళ్లలో ఇది ఒక ప్రతిష్టాత్మక వ్యవహారం. బంగ్లాలు, మండువా లోగిళ్లలో అక్కడక్కడ ఇవి కనిపిస్తూ, వారి వంశాభివృద్ధిని ప్రతిబింబిస్తూ ఉంటాయి. రానురాను ఉమ్మడి కుటుంబాలు విచ్ఛిన్నం కావడంతో నేటి తరం వారికి తమ ముత్తాత పేరు తెలియడమే గగనంగా మారింది. ఎక్కడో అరకొర తప్పిస్తే, చాలామందికి రానున్న తరం వారికి వాళ్ల వంశ వృక్షంలోని పాత తరాల వివరాలు అందించాలన్న ధ్యాస కూడా ఉండటం లేదు. అతి కొద్ది మంది మాత్రం తమ వంశీకుల వివరాలతో వృక్షం తరహాలో, పట్టిక తరహాలో పేర్లతో పెయింటింగ్స్ వేయించి భద్రపరుస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలోనే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, తణుకు మండలం, తేతలి గ్రామానికి చెందిన సాఫ్ట్‌వేర్ నిపుణుడు గుత్తికొండ మణికంఠ 11 తరాల 'డిజిటల్ ఫ్యామిలీ ట్రీ' రూపొందించాడు.

– సాక్షి, భీమవరం

ముందు తరాల కోసం..

మా ముత్తాత చిన చిట్టబ్బాయి అంతకు ముందు ఆరు తరాల పేర్లను లిఖించి ఉంచడం నా ఫ్యామిలీ ట్రీ రూపకల్పనలో సహాయపడింది. మా తాత రామచంద్రరావు, తండ్రి రాము ద్వారా పాత తరాలతోపాటు తర్వాతి తరాలకు సంబంధించి మొత్తం 154 మంది వివరాలను సేకరించాను. తాజా ఆవిష్కరణ నేపథ్యంలో ఇప్పుడు నా స్నేహితులు తమకు తాముగా తమ పాత తరం వివరాలను సేకరిస్తున్నారు.

– గుత్తికొండ మణికంఠ

114

Fullname: Chiranjeevi Sai Manikanta
Surname: Guttikonda
Date of Birth:
Phone Number:
Father Name:
Mother Name:
Siblings:
Address:
City:
Pincode:
State:
Google map Location:

Close

వ్యక్తి వివరాలు తెలిపేలా ట్యాబ్

ముత్తాత చొరవతో

ముత్తాత చిన చిట్టబ్బాయి సేకరించిన పూర్వ ఆరు తరాల వివరాలు లభ్యం కావడంతో మణికంఠకు 11 తరాల డిజిటల్ ఫ్యామిలీ రూపకల్పన కొంత తేలికైంది. ఆధునికతను సంతరించుకున్న ఈ వంశ వృక్షం చూపరులను అబ్బుర పరుస్తోంది. హెచ్‌టీఎంఎల్ కోడ్‌తో వెబ్‌సైట్ రూపొందించి తనతో పాటు అందరూ చూడగలిగే విధంగా వంశ వృక్షం వివరాలను అందులో నిక్షిప్తం చేశాడు. ముత్తాత చిన చిట్టబ్బాయి ముందు ఆరు తరాల వ్యక్తుల ఫొటోలు లభ్యంకాని పరిస్థితుల్లో వారి పేర్లతో డిజిటల్ ట్రీని డిజైన్ చేశాడు. తర్వాత తరాలకు సంబంధించి వెబ్‌సైట్‌లోని ఫొటోపై క్లిక్ చేయగానే ఆ వ్యక్తి పేరు, చిరునామా, ఫోన్ నంబర్, పుట్టిన తేది, గూగుల్ లొకేషన్ వచ్చే విధంగా ట్యాగ్ చేశాడు. 18వ శతాబ్ది కాలంలో జీవించిన శోభనాద్రి నుంచి మణికంఠ వంశస్తుల వివరాలు ఉన్నాయి. శోభనాద్రి తనయుడు జగన్నాథంకాగా, తర్వాత తరాల్లో వరుసగా ముత్తాతలు ఎర్ర వెంకయ్య, మార్కండేయులు, జగన్నాథం, ఎర్ర వెంకయ్య, చిన చిట్టబ్బాయి, తాత రామచంద్రరావు, తండ్రి రాము, మణికంఠ (అవివాహితుడు) తరం తర్వాత ఆయన సోదరుడు చిట్టిబాబు కుమారుడు నిఖిల్ సాయిసహా మొత్తం 11 తరాల వివరాలు డిజిటల్ ఫ్యామిలీ ట్రీలో ఉన్నాయి.

ఏడాదిన్నర కష్టం

మణికంఠ ఒక ఐటీ కంపెనీలో సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగి. సెలవు రోజులు, ఖాళీ సమయంలో ఏడాదిన్నరపాటు శ్రమించి తన వంశానికి చెందిన 11 తరాల సమాచారాన్ని సేకరించాడు. తాతలు, తండ్రులు, నానమ్మలు, అమ్మమ్మలు, పెదనాన్నలు, చిన్నాన్నలు, కూతుళ్ల, కోడళ్ల, మనవరాళ్ల.. ఇలా ప్రతి ఒక్కరి సంతతికి సంబంధించిన వివరాలను క్షుణ్ణంగా నమోదు చేశాడు. వరుసకు ఎవరికి ఎవరు ఏమవుతారు?, కూతురు ఏ మెట్టినింటికి కోడలిగా వెళ్లింది?, వారికి సంతానం ఎవరు అనే వివరాలను పొందుపరిచాడు. తండ్రితో పాటు తల్లి వంశం వివరాలనూ మణికంఠ సేకరించడం గమనార్హం.

ఐఫోన్ భారత్‌లో తయారీ.. అమెరికాలో అమ్మాలి

ఈ ఏడాది జూన్ త్రైమాసికంలో అమెరికాలో విక్రయించే మెజార్టీ ఐఫోన్లు భారత్‌లో తయారైనవే ఉంటాయని యాపిల్ సీఈఓ టిమ్ కుక్ ఆసక్తికర వ్యాఖ్యలు చేశారు. అమెరికాలో అమ్మేవి కాకుండా ఇతర దేశాల్లో విక్రయించే ఉత్పత్తులు మాత్రమే అత్యధికంగా చైనాలో తయారవుతాయని స్పష్టం చేశారు. టిమ్ కుక్ నిర్ణయం వెనక కారణాలేంటి? భారీ టారిఫ్‌ల కారణంగా యాపిల్ కంపెనీ నెమ్మదిగా చైనాతో తెగతెంపులు చేసుకుంటోందా? ఈ నిర్ణయంతో మనదేశానికి లాభమేంటి?

\- సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్

మెజార్టీ ఫోన్ల తయారీ ఇక మన దేశంలోనే

- వెల్లడించిన యాపిల్ సీఈఓ టిమ్ కుక్
- 2026 నాటికి అగ్ర రాజ్యానికి 6 కోట్ల యూనిట్లు
- భారత్‌లో ఐఫోన్ల తయారీ సామర్థ్యం పెంపు
- చైనాపై ఆధారపడడం తగ్గించేందుకే నిర్ణయం
- టాటా కొత్త ప్లాంటులో ప్రారంభమైన ఉత్పత్తి
- కొద్ది రోజుల్లో ఫాక్స్‌కాన్ నూతన ప్లాంటులోనూ

దిద్దుబాటలో కంపెనీ..

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఐఫోన్ల ఉత్పత్తిలో చైనా వాటా ఏకంగా 75% పైగా ఉంది. ఈ అంశమే ఇప్పుడు యాపిల్‌కు కష్టాలను తెచ్చిపెట్టింది. యూఎస్‌–చైనా వాణిజ్య యుద్ధం తారాస్థాయికి చేరడమే ఇందుకు కారణం. చైనా నుంచి యూఎస్‌కు దిగుమతయ్యే వస్తువులపై ట్రంప్ సర్కార్ భారీగా 145% సుంకాలు విధించడం.. ఆ తరువాత ప్రతీకార సుంకాల నుంచి స్మార్ట్‌ఫోన్స్‌ను మినహాయించడంతో వీటిపై టారిఫ్ కాస్తా 20%కి వచ్చి చేరింది. టారిఫ్‌ల విషయంలో ప్రస్తుతానికి ఉపశమనం ఉన్నా.. తయారీపై సింహభాగం ఒక దేశంపై ఆధారపడడం ఏమాత్రం శ్రేయస్కరం కాదన్న వాస్తవం యాపిల్‌కు అర్థం అయినట్టుంది. అందుకే చైనాలో తయారీ తగ్గించి భారత్‌పై ఫోకస్ చేసింది. యూఎస్ మార్కెట్‌కు పూర్తిగా భారత్ నుంచే ఐఫోన్లను సరఫరా చేయాలని నిర్ణయించింది. జనవరి–మార్చి కాలంలో రూ.48,000 కోట్ల విలువైన మేడిన్‌ఇండియా ఐఫోన్స్ యూఎస్‌కు ఎగుమతి అయ్యాయి. అంత క్రితం ఏడాది ఇదే కాలంలో ఎగుమతైన ఫోన్ల విలువ రూ.28,500 కోట్లు. మొత్తం ఐఫోన్స్ తయారీలో గత ఏడాది భారత్ వాటా 20% ఉంది. 2025లో ఇది 25–30 శాతానికి చేరే అవకాశం ఉంది.

రెండు కొత్త ప్లాంట్లు..

యూఎస్ మార్కెట్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకుని చైనాకు ప్రత్యామ్నాయ తయారీ స్థావరంగా భారత్‌ను తీర్చిదిద్దే పనిలో యాపిల్ నిమగ్నమైంది. ఈ నిర్ణయం భారత్‌కు లాభించే విషయమే. ఈ క్రమంలో యాపిల్ ఉత్పత్తులను తయారు చేస్తున్న భాగస్వామ్య కంపెనీలూ తమ సామర్థ్యాన్ని విస్తరిస్తున్నాయి. తమిళనాడులోని హోసూర్ వద్ద ఉన్న టాటా ఎలక్ట్రానిక్స్ కొత్త ప్లాంట్‌లో ఐఫోన్ల తయారీ ఇటీవలే ప్రారంభం అయింది. కర్ణాటకలోని బెంగళూరు వద్ద రూ.22,139 కోట్లతో ఫాక్స్‌కాన్‌నిర్మిస్తున్న కేంద్రంలో కొద్ది రోజుల్లో తొలి దశ ఉత్పత్తి మొదలు కానుంది.

ఐఫోన్స్ ముచ్చట్లు..

- 2024లో ప్రపంచవ్యాప్తంగా 23.2 కోట్ల ఐఫోన్ల అమ్మకాలు
- 2024లో దేశంలో ఐఫోన్ల విక్రయాల్లో 35% వృద్ధి. 1.2 కోట్ల ఐఫోన్ల అమ్మకాలు.
- భారత స్మార్ట్‌ఫోన్ల మార్కెట్లో అమ్మకాల విలువ పరంగా అగ్రస్థానంలో ఐఫోన్.
- 2024–25లో భారత్ నుంచి రూ.1,50,000 కోట్ల విలువైన ఐఫోన్లు ఎగుమతి. 2023–24లో ఇది రూ.85,000 కోట్లు.
- గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో దేశంలో 4.3 కోట్ల యూనిట్ల యాపిల్ ఫోన్లు తయారయ్యాయి.

వాటా రెండింతలకు..

దేశంలో 2017 నుంచి ఐఫోన్ల అసెంబ్లింగ్ మొదలైంది. 2026 చివరినాటికి భారత్‌లో ఏటా 7–8 కోట్ల ఐఫోన్లు ఉత్పత్తి కానున్నాయని నివేదికలు చెబుతున్నాయి. అలాగే ఒక్క యూఎస్ కోసమే 6 కోట్ల యూనిట్లను భారత్ నుంచి దిగుమతి చేసుకోవాలని కంపెనీ నిర్ణయించినట్లు సమాచారం. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో దేశంలో 4.3 కోట్ల యాపిల్ ఫోన్లు తయారయ్యాయి. వీటి విలువ రూ.1,87,000 కోట్లు. ఇందులో 80% ఎగుమతులు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఐఫోన్ల తయారీలో భారత్ వాటా 18 నెలల్లో రెండింతలకు చేరుతుందన్న అంచనాలు ఉన్నాయి. కాగా, ఐఫోన్స్‌ను తయారు చేయడానికి చైనా నుండి కీలక యంత్రాలను దిగుమతి చేసుకోవడానికి అనుమతిలో పెరుగుతున్న జాప్యం ఐఫోన్ 17 విడుదలను మాత్రమే కాకుండా.. దేశం నుండి ఫోన్ల ఉత్పత్తిని రెట్టింపు చేయాలనే కంపెనీ ప్రణాళికను కూడా ప్రభావితం చేసే అవకాశం ఉంది.

యాప్ స్టోర్ సైతం..

ఎలక్ట్రానిక్స్ తయారీలో ప్రపంచంలో అతి పెద్దదైన యాపిల్ కంపెనీకి భారత్‌లో ఐఓఎస్ యాప్ వ్యవస్థ 2024లో రూ.44,447 కోట్ల ఆదాయం సమకూర్చింది. యాపిల్‌కు గత ఏడాది అన్ని విభాగాల్లో కలిపి భారత్ సుమారు రూ.2.3 లక్షల కోట్ల ఆదాయాన్ని అందించినట్టు తెలుస్తోంది. భారత్‌లో డెవలపర్లకు అద్భుత అవకాశాలు ఉన్నాయని యాపిల్ సీఈవో టిమ్ కుక్ గతంలో అన్నారు. ప్రతి వారం సగటున 2.2 కోట్ల మంది ఇండియా యాప్ స్టోర్‌ను వినియోగిస్తున్నారు. 2024లో యాప్ డౌన్‌లోడ్స్ 110 కోట్లకుపైమాటే.

శ్రీవారి సేవలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి

ఆలయం వెలుపల న్యాయమూర్తి జస్టిస్ నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు

తిరుమల: తిరుమల శ్రీవారిని హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు శనివారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం ఆలయ రంగనాయకుల మండపంలో వేదపండితులు ఆశీర్వదించగా, అధికారులు లడ్డూ ప్రసాదాలతో సత్కరించారు.

బాయిలర్‌లో పడి కార్మికుడి మృతి

సత్యవేడు: తిరుపతి జిల్లా సత్యవేడు మండలం పాలగుంట పంచాయతీలో ఉన్న స్పెర్రీ కంపెనీలో శనివారం బాయిలర్‌లో పడి ఉత్తరప్రదేశ్‌కు చెందిన కార్మికుడు ఫారన్ (22) మృతిచెందాడు. పోలీసుల కథనం మేరకు.. కంపెనీలో కాంట్రాక్టు పనుల్లో భాగంగా ఫారన్ కొద్దిరోజులుగా వెల్డింగ్ పనులు చేస్తున్నాడు. శనివారం బాయిలర్ పైకి ఎక్కి వెల్డింగ్ చేస్తుండగా అతడు కాలు జారి బాయిలర్‌లో పడిపోయాడు. శరీరం కాలి మృతిచెందాడు. ఎస్‌ఐ రామస్వామి కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

కాణిపాకంలో దాతలకు ఆన్‌లైన్‌లో గుర్తింపు కార్డులు

వారం రోజుల్లో ప్రక్రియ ప్రారంభం

కాణిపాకం: చిత్తూరు జిల్లా కాణిపాకంలోని శ్రీవరసిద్ధి వినాయకస్వామి దేవస్థానానికి విరాళాలు సమర్పిస్తున్న దాతలకు దేవస్థానం త్వరలో ఆన్‌లైన్ ద్వారా గుర్తింపు కార్డులు జారీ చేయనుంది. వారం రోజుల్లో ఈ ప్రక్రియను అమలుచేసేందుకు అధికారులు సన్నద్ధమవుతున్నారు. రూ. లక్ష ఆపై విరాళం ఇచ్చే దాతలకు మాత్రమే ఈ గుర్తింపు కార్డులు జారీ చేయనున్నట్టు సమాచారం. ఈ కార్డు కాలపరిమితి ఐదేళ్ల వరకు ఉంటుందని ఆలయ అధికారులు చెబుతున్నారు.

7న విజయవాడ విద్యుత్ సౌధ వద్ద ప్రజాభేరి

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): విద్యుత్ చార్జీల భారం తగ్గించాలని, సర్దుబాటు చార్జీలు రద్దు చేయాలని, స్మార్ట్ మీటర్లు ఆపాలని కోరుతూ సీపీఎం ఆధ్వర్యంలో ఈనెల 7వ తేదీన గుణదల విద్యుత్ సౌధ వద్ద ప్రజాభేరి కార్యక్రమం నిర్వహించనున్నట్లు సీపీఎం రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యుడు దోనేపూడి కాశీనాథ్ తెలిపారు. విద్యుత్ వినియోగదారులు పెద్ద ఎత్తున పాల్గొని కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేయాలని పిలుపునిచ్చారు.

తిరుమల భక్తులకు పోలీస్ సేవలు

సమాచారం అందిస్తున్న పోలీసులు

తిరుమల: తిరుమలలో శ్రీవారి ఆలయం సమీపంలో 'మే ఐ హెల్ప్ యు' అనే సరికొత్త సేవలను తిరుమల పోలీసులు శనివారం ప్రారంభించారు. తిరుమలలో ప్రధాన ప్రాంతాలైన లడ్డు కౌంటర్, ఆలయం నుంచి బయటకు వచ్చే మార్గం, అఖిలాండం, రాంబగీచా, బస్టాండ్, సీఆర్‌వో, అన్నదానం, లగేజీ కౌంటర్, వరాహస్వామి ఆలయం తదితర ప్రాంతాల్లో 'మే ఐ హెల్ప్ యు' అనే జాకెట్లు ధరించి పోలీసులు తిరుగుతూ ఉంటారు. వీరు నిరంతరం భక్తులతో మాట్లాడుతూ వారడిగే సమాచారం ఇస్తుంటారు. తిరుమల శ్రీవారి భక్తులకు భద్రతతో పాటు సమాచారం అందించేందుకు జిల్లా ఎస్పీ హర్షవర్ధన్‌రాజు ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినట్లు వన్‌టౌన్ సీఐ విజయ్‌కుమార్ తెలిపారు.

రాజధాని పేరుతో చంద్రబాబు భారీ దోపిడీ

- అమరావతి కోసం తాజాగా రూ.52వేల కోట్ల అప్పు
- రాజధానికి గ్రాంట్ ఇవ్వాలని ప్రధానిని సీఎం ఎందుకు అడగలేదు?
- విభజన హామీలు అమలు చేయాలని ఎందుకు కోరలేదు?
- మాజీ మంత్రి అంబటి రాంబాబు ఆగ్రహం

నగరంపాలెం (గుంటూరు వెస్ట్): రాజధాని పేరుతో సీఎం చంద్రబాబు భారీ దోపిడీకి పాల్పడుతున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ గుంటూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు, మాజీ మంత్రి అంబటి రాంబాబు విమర్శించారు. అమరావతి నిర్మాణం పేరిట చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తాజాగా రూ.52వేల కోట్లు అప్పు చేస్తోందని చెప్పారు. అంబటి రాంబాబు శనివారం గుంటూరు సిద్ధార్థనగర్‌లోని తన నివాసంలో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ అమరావతి పునఃప్రారంభం పేరుతో రూ.వందల కోట్లు ప్రజాధనం వెచ్చించి పెద్ద ఈవెంట్‌ను నిర్వహించి పరస్పరం డబ్బాలు కొట్టుకున్నారని విమర్శించారు. 'రాష్ట్ర విభజన అనంతరం ఏపీ సీఎం అయిన చంద్రబాబు మొత్తం 53వేల ఎకరాల్లో అద్భుత నగరంగా రాజధాని అమరావతిని నిర్మిస్తామని పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం చేశారు. 2014–19 మధ్య రూ.48వేల కోట్లతో పనులు చేస్తామని, పెద్ద సంఖ్యలో టెండర్లు పిలిచారు. కానీ, చంద్రబాబు అట్టర్‌ప్లాప్ అయ్యారు. తాత్కాలిక సచివాలయం, తాత్కాలిక శాసనసభ, హైకోర్టు వంటి నిర్మాణాలకు రూ.5వేల కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. చంద్రబాబు దుర్మార్గమైన ఆలోచనలు చేసి అమరావతిని విధ్వంసం చేశారు. ఇప్పుడు మళ్లీ రూ.లక్ష కోట్లతో మూడేళ్లలో ప్రపంచ స్థాయి రాజధాని నిర్మిస్తామని చెబుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న వనరులకు ఇది సాధ్యమేనా..? ఎందుకు ప్రజలను మభ్యపెట్టడం? ప్రధాని మోదీ పక్కనే ఉండగా మా రాజధాని నిర్మాణానికి రుణం కాకుండా రూ.25వేల కోట్లు గ్రాంట్ ఇవ్వాలని చంద్రబాబు ఎందుకు అడగలేదు? విభజన హామీలు, ప్రత్యేక హోదా, కరెంటు బకాయిలు వంటి ఒక్క హామీని అమలు చేయలేదు కదా? వాటి గురించి ఎందుకు ప్రధానిని అడగలేకపోయారు?' అని అంబటి రాంబాబు ప్రశ్నించారు. డిప్యూటీ సీఎం పవన్‌కళ్యాణ్ ఎప్పుడు ఏం మాట్లాడతారో ఆయనకే తెలియదని అంబటి విమర్శించారు. అమరావతికి వచ్చిన ప్రధాని మోదీ... పవన్‌కళ్యాణ్‌కు చాక్లెట్ మాత్రం ఇచ్చారని ఎద్దేవా చేశారు.

ఎండలకు కుప్పకూలుతున్న కూలీలు

ఇద్దరు ఉపాధి హామీ కూలీల దుర్మరణం

మహదేవపట్నంలో మృతిచెందిన సూర్యారావు

బల్లికురవ/ఉండి: వేసవిలో తీవ్ర వేడి, దాహం, వసతుల లేమి కారణంగా రాష్ట్రంలో ఉపాధి హామీ కూలీలు పిట్టల్లా ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. తాజాగా బాపట్ల జిల్లా బల్లికురవ మండలంలోని చెన్నుపల్లి గ్రామం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఉండి మండలం మహదేవపట్నం గ్రామాల్లో ఇద్దరు కూలీలు ఎండలకు తాళలేక మృతి చెందారు. వివరాల్లోకి వెళితే. చెన్నుపల్లి గ్రామానికి చెందిన షేక్ జాన్ (46) పంట కాలువ అభివృద్ధి పనులు చేసేందుకు వెళ్లాడు. తీవ్ర ఎండలో పనుల్లో ఉండగా, ఒక్కసారిగా గుండెపోటుకు గురై కుప్పకూలి మృతి చెందాడు. మృతునికి భార్య, ఇద్దరు కుమార్తెలు ఉన్నారు. 20 రోజుల క్రితం జిల్లాలోని కొండాయపాలెం గ్రామానికి చెందిన తన్నీరు శ్రీనివాసరావు అనే వ్యక్తి పని ప్రదేశంలోనే వడదెబ్బకు గురై పది రోజులు మృత్యువుతో పోరాడి మృతిచెందిన సంగతి తెలిసిందే. ఇదిలావుండగా, ఉండి మండలం, మహదేవపట్నానికి చెందిన కాలా సూర్యారావు (79) కాలువ పూడికతీత పనులు పని చేస్తుండగానే గుండెపోటుకు గురై ఘటనా స్థలంలోనే మృతి చెందాడు. విషయం తెలుసుకున్న ఎన్‌ఆర్‌ఈజీఎస్ మండల టెక్నికల్ అసిస్టెంట్ ఒమేగా రాజు ఘటనాస్థలికి చేరుకుని వివరాలు సేకరించారు. చనిపోయిన వ్యక్తి కుటుంబ సభ్యులకు బీమా సొమ్ము వస్తుందని, ప్రభుత్వం నుంచి తగిన సహాయం అందేలా చర్యలు తీసుకుంటామని తెలిపారు. మృతునికి భార్య, ఇద్దరు కుమారులు, కుమార్తె ఉన్నారు.

కనీస వసతుల లేమి..

తీవ్ర ఉష్ణోగ్రతల నుంచి ఉపాధి కూలీలకు రక్షణ కల్పించేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు ప్రభుత్వం పేర్కొంటున్నప్పటికీ ఆచరణలో అవేమీ కనబడటం లేదు. ఉపాధి హామీ కూలీల కోసం ఎండవేడి అధికంగా ఉన్న పని ప్రదేశంలో ఎటువంటి టెంట్లు ఏర్పాటు చేయడంలేదు. గాయాలపాలైనా వారి ప్రథమ చికిత్సకు కనీసం ఫస్ట్ ఎయిడ్ కిట్లు అందుబాటులో ఉంచడం లేదు. తాగునీరు సదుపాయం సైతం కల్పించని పరిస్థితుల్లో ఉపాధి కూలీలు భయాందోళనకు గురవుతున్నారు. ఇప్పటికైనా అధికారులు తగిన వసతులు కల్పించాలని వారు వేడుకుంటున్నారు.

అప్పుల బాధతో కౌలురైతు ఆత్మహత్య

రైతు బాలకృష్ణ

ఫిరంగిపురం: అప్పుల బాధతో ఆత్మహత్యకు పాల్పడిన కౌలు రైతు చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందాడు. ఈ ఘటన మండలంలోని కండ్రిక గ్రామంలో శనివారం జరిగింది. పోలీసుల కథనం ప్రకారం.. గుంటూరు జిల్లా కండ్రిక గ్రామానికి చెందిన గజేంద్ర బాలకృష్ణ(35) తనకు ఉన్న ఎకరం 30 సెంట్లతోపాటు మరో పది ఎకరాలు కౌలుకు తీసుకొని మిర్చి, పత్తి పంటలు సాగు వేశాడు. ఈ ఏడాది పంటలు సరిగా పండక, గిట్టు బాటు ధరలేక రూ.20 లక్షల వరకు అప్పుల పాలయ్యాడు. అప్పులు ఎలా తీర్చాలో తెలియక గతనెల 25న తన ఇంటిలో గడ్డి మందు తాగాడు. గమనించిన కుటుంబ సభ్యులు చికిత్స కోసం నరసరావుపేటలోని ఓ ప్రైవేటు వైద్యశాలకు తీసుకువెళ్లారు. అక్కడి నుంచి గుంటూరు ప్రభుత్వ వైద్యశాలకు తరలించగా, చికిత్సపొందుతూ శనివారం మృతి చెందాడు. మృతుడికి భార్య, ఇద్దరు కుమార్తెలు, ఒక కుమారుడు ఉన్నారు. కేసు నమోదు చేసుకొని దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్‌ఐ శివరామకృష్ణ తెలిపారు.

ఇకపై ఉత్సవాల వేళ అప్రమత్తత

- నెల ముందే గుడుల్లో పనుల నాణ్యత పరిశీలన
- సింహాచలం దుర్ఘటన నేపథ్యంలో దేవదాయ శాఖ ఆదేశాలు
- ఏడు ప్రధాన ఆలయాల్లో జరుగుతున్న పనుల పరిశీలనకు ఉత్తర్వులు

సాక్షి, అమరావతి: సింహాచలం చందనోత్సవం రోజున జరిగిన దుర్ఘటనతో ప్రభుత్వం దిద్దుబాటు చర్యలు చేపట్టింది. ఇకపై ప్రధాన ఆలయాల్లో ఉత్సవాలు జరుగుతున్నప్పుడు ఆ గుడులలో జరుగుతున్న పనుల నాణ్యతను దేవదాయ శాఖ కమిషనర్ కార్యాలయంలో ఉండే చీఫ్ ఇంజనీరు(ఎస్‌ఈ) నెల రోజుల ముందుగా పరిశీలించాలని ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈ మేరకు దేవదాయశాఖ కమిషనర్ రామచంద్రమోహన్ శనివారం శాఖ ఎస్‌ఈతోపాటు ఆయా ఆలయాల ఈవోలకు అంతర్గత ఆదేశాలిచ్చారు. ఉత్సవం జరిగే వారం ముందు కూడా మరోసారి ఎస్‌ఈవో ఆయా ఆలయాలను సందర్శించి, అక్కడ జరిగిన పనుల నాణ్యతను పరిశీలించి నిర్ధారించుకోవాలని పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలోని ఏడు ప్రధాన ఆలయాలు సింహాచలం, అన్నవరం, ద్వారకా తిరుమల, విజయవాడ దుర్గగుడి, శ్రీశైలం, శ్రీకాళహస్తి, కాణిపాకం ఆలయాల్లో కొనసాగుతున్న పనులను దేవదాయ శాఖ కమిషనర్ కార్యాలయంలోని ఎస్‌ఈ పరిశీలించి, రెండు వారాల్లో నివేదిక ఇవ్వాలంటూ దేవదాయ శాఖ కమిషనర్ రామచంద్రమోహన్ శనివారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. మాస్టర్‌ప్లాన్ ప్రకారం పనులు జరుగుతున్నాయా లేదా అనేది పరిశీలించాలని పేర్కొన్నారు.

మద్యం మత్తులో తమిళనాడు పోలీసుల హల్‌చల్

అలిపిరి టోల్‌గేట్ వద్ద పెట్రోలింగ్ వాహనం డ్రైవర్‌పై దాడి

తిరుపతి క్రైమ్: అలిపిరి ఘాట్ రోడ్ వద్ద ఉన్న తనిఖీ కేంద్రం వద్ద మద్యం మత్తులో తమిళనాడు పోలీసులు హల్‌చల్ చేశారు. పెట్రోలింగ్ వాహనం డ్రైవర్‌పై దాడిచేశారు. పోలీసుల సమాచారం ప్రకారం, తమిళనాడు రాష్ట్రం క్రిష్ణగిరి జిల్లాకు చెందిన కానిస్టేబుల్ తమిళ్ సెల్వన్, మహిళా హెడ్ కానిస్టేబుల్ కలై సెల్వి, వారి దూరపు బంధువు, కానిస్టేబుల్ భారతి మోహన్‌తో పాటు కుటుంబ సభ్యులందరూ కలిసి తిరుమల వెళ్లేందుకు శుక్రవారం అర్ధరాత్రి అలిపిరి వద్దకు చేరుకున్నారు. తమిళ్ సెల్వన్ మద్యం సేవించి ఉండడంతో తనిఖీ సిబ్బంది అతన్ని కిందకి దింపి మిగతా వారిని అనుమతించారు. మిగతా వారందరూ టోల్ గేట్ దాటుకుని కొంచెం ముందుకు వెళ్లి వాహనాన్ని నిలిపి ఉంచారు. ఈ క్రమంలో పెట్రోలింగ్ వాహనం డ్రైవర్ కిరణ్ వచ్చి ఉదయం రావాలని తమిళ్ సెల్వన్‌కు చెప్పే ప్రయత్నం చేశాడు. దీనితో తమిళ్ సెల్వన్ 'నువ్వు ఎవడ్రా నాకు చెప్పేదానికి' అంటూ గొడవకు దిగాడు. ఈ గొడవను గమనించిన ఆయన భార్య, వారి బంధువులు పరుగులు తీస్తూ వెనక్కు తిరిగి వచ్చి, వారు కూడా కిరణ్‌పై దాడిచేశారు. ఈ క్రమంలో కిరణ్ సమీపంలోని ఇనుప కంచెపై పడ్డాడు. దీనితో ఆయన తలకు తీవ్ర గాయం అయింది. దీనిని గమనించి అక్కడకు వచ్చిన విజిలెన్స్ సిబ్బందిపై కూడా నిందితులు ఆగ్రహంతో ఊగిపోయారు. దీనితో పోలీసులు రంగ ప్రవేశం చేసి తమిళనాడు పోలీసులను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. ముగ్గురిపై కేసు నమోదు చేశారు. ప్రస్తుతం కిరణ్ రుయా హాస్పిటల్‌లో చికిత్స పొందుతున్నాడు.

చెన్నైలో శైవసిద్ధాంత మహానాడు ప్రారంభం

సాక్షి, చెన్నై: చెన్నై శివారులోని కాటాన్ కొళత్తూరులో మూడురోజులు జరిగే అంతర్జాతీయస్థాయి శైవసిద్ధాంత మహానాడు శనివారం ప్రారంభమైంది. ఈ మహానాడును ధర్మపురం ఆధీనం మాశిలామణి దేశిక జ్ఞానసంబంధ పరమాచార్యస్వామి, ఎస్‌ఆర్‌ఎం తమిళ పేరాయం నేతృత్వంలో కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమశాఖ మంత్రి, బీజేపీ జాతీయ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా, తమిళనాడు గవర్నర్ ఆర్‌ఎన్ రవి ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా మధురై ఆధీనం హరిహర జ్ఞానసంబంధ దేశిక పరమాచార్య స్వామి ప్రసంగిస్తూ తనకు ప్రాణహాని ఉందని చెప్పడం సంచలనంగా మారింది. తనను హత్యచేసేందుకు కుట్ర జరుగుతోందని, తాను ఇక్కడకు వచ్చే సమయంలో తన కారుకు ప్రమాదం కూడా జరిగిందని ఆయన తెలిపారు.

పొక్లెయిన్‌తో కూలీల సమస్యకు చెక్

కృష్ణా జిల్లాలో రబీ వరి కోతలు ముమ్మరంగా సాగుతున్నాయి. పంటను ఆరబెట్టేందుకు కూలీల సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. అసలే వేసవి కావడంతో ఎండ తీవ్రతకు కూలీలు దొరకడం లేదు. దీంతో కంకిపాడు మండలం ఉప్పలూరు గ్రామానికి చెందిన రైతులు కొత్త పథకం వేశారు. కూలీల కొరతను అధిగమించేందుకు పొక్లెయిన్‌ను వాడుతున్నారు. ధాన్యం రాశిని ఆరబోసి ఎండ పొడ తగిలి ధాన్యం ఎండేలా చూసుకుంటున్నారు. నిజంగా అన్నదాత ఐడియా సూపర్ కదూ! శనివారం ఉప్పలూరు వద్ద కనిపించిన ఈ దృశ్యాన్ని 'సాక్షి' తన కెమెరాలో బంధించింది.

\- కంకిపాడు (పెనమలూరు)

పింఛన్లు ఆపటం దుర్మార్గం

నిరసన తెలిపిన బాధితులు
కూటమి ప్రభుత్వం తీరుపై ధ్వజం

ఎంపీడీఓ కార్యాలయం ప్రాంగణంలో నిరసన తెలుపుతున్న బాధితులు

శావల్యాపురం: కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే పింఛన్లు నిలుపుదల చేయటం దుర్మార్గమని బాధితులు తీవ్రస్థాయిలో ధ్వజమెత్తారు. పల్నాడు జిల్లా శావల్యాపురం మండలంలోని పొట్లూరు, పిచికలపాలెం, కొత్తలూరు గ్రామాల్లో పింఛన్లు నిలిపివేసినందుకు శనివారం ఎంపీడీవో కార్యాలయం ప్రాంగణంలో నిరసన తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా బాధితులు మాట్లాడుతూ పింఛన్ల నిలుపుదలకు కారణాలు ఏమిటో ఎంపీడీవో చెప్పాలని నిలదీశారు. అనంతరం మండలంలోని పొట్లూరులో 22 మంది, కొత్తలూరులో 8 మంది, పిచికలపాలెంలో 9 మంది పింఛన్లు నిలుపుదల చేయటం తగదని, వెంటనే పునరుద్ధరించాలని ఎంపీడీఓ సీతారామయ్యకు వినతిపత్రాన్ని అందజేశారు. సమస్యను పరిష్కరిస్తామని ఎంపీడీఓ చెప్పటంతో ఆందోళన విరమించారు.

ధాన్యం కొనాల్సిందే

కొనుగోళ్ల నిలిపివేతను నిరసిస్తూ పలుచోట్ల రైతుల ధర్నా

ఏలూరు కలెక్టరేట్ ముందు బైఠాయించి ఆందోళన చేస్తున్న అన్నదాతలు

ఏలూరు (టూటౌన్)/భీమవరం/అడ్డతీగల/ఉండ్రాజవరం: కూటమి ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో ధాన్యం కొనుగోళ్లు నిలిపి వేయడంపై రైతులు మండిపడ్డారు. చెప్పేది ఒకటి.. చేసేది మరొకటి అంటూ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ప్రతి గింజనూ కొంటామని ఆర్భాటపు ప్రకటనలు చేసిన ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు సమాధానం చెప్పాలని నిలదీశారు. ఏలూరు, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, అల్లూరి జిల్లాల్లో రైతులు శనివారం రోడ్లెక్కి నిరసన తెలిపారు. ఏలూరు కలెక్టరేట్ ముందు మండుటెండలో బైఠాయించి రైతులు, కౌలు రైతులు ధర్నా నిర్వహించారు. లక్ష్యం పెంచి ధాన్యం కొనుగోలు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. రైతుల ఆందోళనకు మద్దతుగా పాల్గొన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు సంఘం జిల్లా కార్యదర్శి కె.శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ లక్ష్యం పూర్తయ్యిందంటూ ప్రభుత్వం రబీ ధాన్యం కొనుగోళ్లు నిలిపి వేయడం దారుణమని విమర్శించారు. దిగుబడిలో సగం మేర కూడా కొనుగోలు చేయక పోవడం అన్యాయమన్నారు. కొన్నిచోట్ల లారీలు, ట్రాక్టర్లలోకి లోడు చేసిన ధాన్యం మూడు రోజులుగా రైతు సేవా కేంద్రాల వద్ద ఉండిపోయిందని చెప్పారు. ఏలూరు, వెంకటాపురం రైతు సేవా కేంద్రం వద్ద లారీ, ట్రాక్టర్‌లోకి లోడు చేసిన ధాన్యం కొనుగోలు నిలిచి పోవడంతో బైరెడ్డి లక్ష్మణరావు అనే రైతు తీవ్ర ఆవేదనలో ఉన్నారని చెప్పారు. దెందులూరు, భీమడోలు, ఉంగుటూరు తదితర మండలాల్లో ఇదే పరిస్థితి నెలకొంది. అనంతరం పౌర సరఫరాల సంస్థ జిల్లా మేనేజర్ పి.శివరామమూర్తికి రైతు సంఘం నాయకులు, కౌలు రైతులు వినతిపత్రం అందజేశారు.

దళారుల ప్రమేయం వల్లే ఇబ్బందులు

ధాన్యం కొనుగోలులో దళారుల ప్రమేయాన్ని అరికట్టి, ప్రభుత్వమే కొనాలని పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భీమవరంలో శనివారం వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు జాయింట్ కలెక్టర్ రాహుల్ కుమార్‌రెడ్డికి వినతిపత్రం అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు ముదునూరి ప్రసాదరాజు, మాజీ మంత్రి కారుమూరి వెంకట నాగేశ్వరరావు, ఎమ్మెల్సీ కవురు శ్రీనివాస్ విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. జిల్లాలో 2.20 లక్షల ఎకరాల్లో దాళ్వా వరి సాగు చేయగా, దాదాపు 10 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం దిగుబడి వస్తుందని, ప్రభుత్వం కేవలం 6 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం మాత్రమే కొనుగోలు చేయాలని నిర్ణయించడం దారుణం అన్నారు. తేమ, నూక సాకుతో దళారులు, మిల్లర్లు తక్కువ ధరకు కొనుగోలు చేస్తున్నారని తెలిపారు. దీనివల్ల రైతు బస్తాకు దాదాపు రూ.400 వరకు నష్టపోయే పరిస్థితి ఏర్పడిందని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రభుత్వమే పూర్తిగా ధాన్యం కొనుగోలు చేసిందని గుర్తుచేశారు. పార్టీ ఉండి, పాలకొల్లు నియోజకవర్గ సమన్వయకర్తలు పీవీఎల్ నర్సింహరాజు, గుడాల శ్రీహరిగోపాలరావు (గోపి), పార్టీ జిల్లా మహిళా అధ్యక్షురాలు కోడే విజయలక్ష్మి పాల్గొన్నారు.

కొనుగోలు కేంద్రం ఏర్పాటులో ఇంత తాత్సారమా?

రబీలో పండించిన ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేయాలని అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా అడ్డతీగలలో వరి రైతులు డిమాండ్ చేశారు. శనివారం వీరంతా పాపంపేట వద్ద మూడు రోడ్ల కూడలిలో బైఠాయించి ధర్నా చేశారు. ధాన్యం కొనుగోలు కేంద్రం తెరవడంలో తాత్సారం చేస్తున్నారని రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఆరబోసిన ధాన్యం అకాల వర్షాలకు తడిసిపోవడం వల్ల నష్టపోతున్నామన్నారు. రోడ్డుపై ట్రాఫిక్ నిలిచిపోవడంతో పోలీసులు పలువురు రైతులను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లా ఉండ్రాజవరం మండలం పసలపూడి గ్రామంలోని రైతు సేవా కేంద్రానికి రైతులు శనివారం తాళాలు వేసి నిరసన తెలిపారు. కల్లాల్లో ఉన్న ధాన్యాన్ని ఎవరు కొంటారని నిలదీశారు.

“ నేనిచ్చు నీళ్లు త్రాగు వాడెప్పుడును దప్పిగొనడు; నేను వానికిచ్చు నీళ్లు నిత్యజీవమునకై వానిలో ఊరెడి నీటి బుగ్గగా ఉండునని ఆమెతో చెప్పెను.
– క్రైస్తవ ధర్మం

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ విశ్వావసు నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, వసంత ఋతువు
వైశాఖ మాసం, తిథి: శు.సప్తమి ప.12.24 వరకు, తదుపరి అష్టమి, **నక్షత్రం:** పుష్యమి సా.5.42 వరకు, తదుపరి ఆశ్లేష,
వర్జ్యం: లేదు, **దుర్ముహూర్తం:** సా.4.38 నుండి 5.30 వరకు,
అమృత ఘడియలు: ప.11.20 నుండి 12.55 వరకు, భాను సప్తమి, డొల్లు కర్తరి.

సూర్యోదయం : 5.37
సూర్యాస్తమయం : 6.16
రాహుకాలం : సా.4.30 నుంచి 6.00 వరకు
యమగండం : ప.12.00 నుంచి 1.30 వరకు

జైరాం రమేష్ (కాంగ్రెస్)

రాయని డైరీ

మాధవ్ శింగరాజు

అక్బర్ రోడ్డులోని పార్టీ ఆఫీసులో ఖర్గేజీ, నేను, 'ఇంకా కొందరం' సమావేశమై ఉన్నాం. నిజానికి, ఆ 'ఇంకా కొందరం' అనేవాళ్లలో కొందరింకా రానే లేదు. ఆ రానివాళ్ల కోసం చూడటం మానేసి, ఖర్గేజీ మాట్లాడటం కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నాను నేను.

ఖర్గేజీ ఎంతకూ మాట్లాడటం లేదు. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు కాకముందు ఆయన ఎలాగైతే ఉన్నారో, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు అయిన తర్వాత కూడా అలాగే ఉన్నారు. ఖర్గేజీ వింతగా మెరిసే వజ్రంలా అనిపిస్తారు నాకెందుకో! బహుశా మా ఇద్దరిదీ ఒకే రాష్ట్రం కావటం వల్లనేమో!

వజ్రం మాట్లాడదు. ఊరికే మెరుస్తూ ఉంటుంది. మాట్లాడని 'ఖర్గే' అనే ఈ కాంగ్రెస్ వజ్రాన్ని చూసి ఏ పార్టీ వాళ్లయినా ఎంతో కొంత నేర్చుకోవలసింది తప్పక ఉంటుందని నాకొక నమ్మకం. ముఖ్యంగా మోదీ... ఖర్గేజీని చూసి మౌనంగా ఎలా ఉండాలో, లేదంటే మితంగా ఎలా మాట్లాడాలో నేర్చుకోవాలి.

ప్రధాని ఎంత మితంగా మాట్లాడితే దేశం అంత ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. పెద్దాయన చూసుకుంటాడులే అని ప్రజలు ధీమాగా ఉంటారు. పెద్దాయన కూడా మన పొరుగింటి

ఆయనలా మాట్లాడేస్తుంటే పాకిస్తాన్‌కు ఏం భయం ఉంటుంది? పాకిస్తాన్‌కు చైనా ఎందుకు సపోర్ట్ చేయకుండా ఉంటుంది?

దేశానికి మోదీజీ పెద్దాయన అయితే, కాంగ్రెస్‌కు ఖర్గేజీ పెద్దాయన. రాహుల్ బాబు, ఆయన బావగారు రాబర్ట్ వాద్రా ఎప్పుడైనా మితం తప్పి మాట్లాడినా, ఖర్గేజీ తన మౌనంతో బ్యాలెన్స్ చేసుకుంటూ వస్తున్నారు. మౌనంతో ఏదైనా బ్యాలెన్స్ అవుతుంది. అతీ బ్యాలెన్స్ అవుతుంది, మితమూ బ్యాలెన్స్ అవుతుంది.

"వింటున్నారా ఖర్గేజీ?" అన్నాను, ఆయన్ని నా వైపు తిప్పుకునే ప్రయత్నంగా.

"ఏమిటి వినటం?" అన్నట్లు చూశారు.

"డెడ్ లైన్‌లు చెప్పకుండా మోదీజీ హెడ్ లైన్‌లు చెప్పేస్తున్నారు! దెబ్బకు దెబ్బ అంటున్నారు. ఆ దెబ్బ ఎప్పుడో చెప్పటం లేదు. జనాభా లెక్కలతో పాటే కులాల లెక్కలు అంటున్నారు. ఆ జనాభా లెక్కలు ఎప్పుడో చెప్పటం లేదు" అన్నాను.

"చెప్పవలసినవి ఇంకా చాలా లెక్కలు ఉన్నాయి" అన్నారు రాహుల్ బాబు లోనికి ప్రవేశిస్తూ. ఆ వెనుకే ప్రియాంక.

ఖర్గేజీ వారిద్దరి వైపూ చూశారు కానీ మాటలతో ఏమీ స్పందించలేదు. అలాగని మౌనంతోనూ స్పందించలేదు. ప్రియాంక పార్టీ జనరల్ సెక్రెటరీగా ఉండి, మీటింగ్‌కి లేట్‌గా రావటం ఆయనకు నచ్చినట్లు లేదు.

"సారీ ఖర్గేజీ... రేఖాగుప్తా సీఎం అయ్యాక ఢిల్లీలో ట్రాఫిక్ జామ్ ఎక్కువైంది. అక్బర్ రోడ్డులో అయితే మరీ ఘోరం. అందుకే మీటింగ్‌కి లేటైంది" అన్నారు ప్రియాంక.

రాహుల్ సెల్ ఫోన్ చూసుకుంటూ వచ్చి, దొరికిన కుర్చీలో కూర్చొని, "చెప్పవలసినవి ఇంకా చాలా లెక్కలు ఉన్నాయి" అని మళ్లీ అన్నారు మోదీ గురించి.

"అవును రాహుల్‌జీ, దేశంలో కులగణన చేయించాలని మనం డిమాండ్ చేస్తున్నందుకు మోదీ మనల్ని అర్బన్ నక్సలైట్లు అన్నారు. ఇన్నాళ్లకు వాళ్లూ మన దారిలోకి వచ్చి కులగణన అంటున్నారు. మరి వాళ్లెప్పటి నుండి అర్బన్ నక్సలైట్ అయ్యారో" అన్నాను.

అంతా నవ్వారు. ఖర్గేజీ నవ్వలేదు!

"ఇప్పుడైనా... అదే పనిగా కాకుండా, పనిలో పనిగా మాత్రమే కులగణనను చేయిస్తామంటున్నారు" అన్నారు రాహుల్.

"అది నిజమే కానీ..." అని ఆగారు... ఖర్గేజీ హఠాత్తుగా మౌనం వీడి!

అందరం ఖర్గేజీ వైపు చూశాం.

"... వాళ్లు చేయాలనుకుంటున్నది జనగణనలో భాగంగా కులగణన కాదు. కులగణనలో భాగంగా జనగణన. నేరుగా కులగణన అంటే రాహుల్‌కి క్రెడిట్ దక్కుతుందని జనగణనలో భాగంగా కులగణన అంటున్నారంతే" అన్నారు ఖర్గేజీ!!

వజ్రం లాంటి మాట!

ఆ మాటతో మా మీటింగ్ మొదలైంది.

వేదనలో రాజ్యం... వేడుకలో రాజధాని!

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

“రండా మతలబ్ కోకాకోలా...” ఇండియాలో బాగా పాపులరయిన వాణిజ్య ప్రకటనల్లో ఒకటి. మరి కోకాకోలా మతలబు? రెండొందల మిల్లీలీటర్ల కోక్ తయారు చేయడానికి గరిష్ఠంగా యాభై పైసలు ఖర్చవుతాయని మార్కెట్ టాక్. పది పైసల కంటే ఎక్కువ కాదనే వాళ్లు కూడా ఉన్నారు. కానీ మనం గరిష్ఠాన్నే లెక్కేసుకుందాం. దానికి పదింతలు ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టి మార్కెటింగ్ నైపుణ్యాన్ని జోడిస్తారు. వినియోగదారుకు ఇరవై రూపాయలకు అమ్ముతారు. రవాణా ఖర్చులు, కమీషన్లు తీసేసినా మినిమమ్ నూటా యాభై శాతం లాభాలు కంపెనీ గల్లా పెట్టెలో పడతాయి. దీన్నే బ్రాండ్ బిల్డింగ్, మార్కెటింగ్ టెక్నిక్ వంటి పేర్లతో ఘనంగా చెప్పుకుంటారు.

ఈ ధోరణి రాజకీయాల్లోకి, ప్రభుత్వ పాలనలోకి కూడా దిగుమతయింది. ఇందులో ఉద్దండులైన ఇద్దరు అగ్ర నాయకులు నిన్న ఉద్దండరాయునిపాలెం సమీపంలో అమరావతి బ్రాండ్ షూటింగ్‌ను పునఃపునఃప్రారంభించారు. ప్రధాని సంగతి తెలిసిందే. భారతీయ వ్యాపార రంగంలో ఆరితేరిన వారైన గుజరాతీల ముద్దుబిడ్డ. అంతటా దొరికే వస్తువుపై కూడా అరుదైన సరుకుగా ముద్రవేసి అమ్మగల నేర్పరులు వారు. లేకపోతే, ఓ పిడికెడు మంది మినహా సమస్త ప్రజల్లో ఉండే సహజ లక్షణాలైన దేశభక్తి, దైవభక్తి వంటి అంశాలపై కూడా తమకే పేటెంట్ హక్కులున్నాయని ఎలా ప్రకటించుకోగలరు?

ఏపీ ముఖ్యమంత్రి కూడా ప్రధానికి దీటైనవారే. నిజం చెప్పాలంటే కొంచెం ఎక్కువ కూడా! మీడియా ప్రచారంతో ముఖ్యమంత్రి స్థాయికి ఎదగవచ్చన్న కిటుకును ఆయన తొలి రోజుల్లోనే కనిపెట్టారు. ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మీద, సెల్‌ఫోన్‌ల మీదా తనకే పేటెంట్ దక్కాలని చిరకాలంగా ఆయన పోరాటం చేస్తున్నారు. ఇద్దరూ కలిసి అమరావతి షోలో పాల్గొని అమరావతి బ్రాండ్ వ్యాల్యూ పెంచే ప్రయత్నాన్ని చేశారు. ఈ షో జరగడానికి ముందునుంచే అమరావతి ప్రమోషన్ కార్యక్రమాన్ని ఏకసూత్ర పథకంగా భావించి, పరిపాలన సైతం పక్కన పెట్టి చంద్రబాబు ప్రయాసపడుతున్నారు. అప్పిచ్చువాడి కోసం డప్పు కొడుతూనే ఉన్నారు. ప్రపంచబ్యాంకూ, మరో రెండు సంస్థలూ 31 వేల కోట్ల షరతులతో కూడిన అప్పును మంజూరు చేసిన వెంటనే 47 వేల కోట్లకు టెండర్లను పిలవనే పిలిచారు. ఇందులో భారీ కమీషన్ల కోసం అంచనాలను అసహజంగా పెంచేశారన్న విమర్శలు వినిపించాయి.

ఇందులో చాలా పనులకు ఏడేళ్ల కింద కూడా టెండర్లను పిలిచారు. అప్పటి అంచనా వ్యయానికీ, ప్రస్తుతానికీ పోలికే లేదు. ఒక్క సెక్రటేరియట్ టవర్ల అంచనాయే నూరు శాతం పెరిగింది. 2018లో సెక్రటేరియట్ నాలుగు టవర్లూ, సీఎం కార్యాలయానికి కలిపి అంచనా వ్యయం 2,271 కోట్లుంటే ఇప్పుడది 4,688 కోట్లకు ఎగబాకింది. ఏడేళ్లలో నూరు శాతం ద్రవ్యోల్బణం పెరిగిందా? నిర్మాణ రంగంలో ప్రధాన పద్దులైన సిమెంటు, ఇనుము ధరలు పెరక్కపోగా అంతో ఇంతో తగ్గాయని మార్కెట్ సమాచారం. అమరావతి బ్రాండ్ బాజా మిరుమిట్లలో ఇటువంటి వాస్తవాలు మరుగున పడిపోవాలని పాలకుల ఉద్దేశం కావచ్చు.

అమరావతి కాసుల వేటలో పడి ప్రజాపాలనను పడకేయించిన పర్యవసానం ఎలా ఉన్నదో మచ్చుకు ఒక సన్నివేశాన్ని పరిశీలిద్దాం. రైతు పండించిన పంటలకు మార్కెట్‌లో పలికిన ధరలేమిటో ఒకసారి గమనించండి. మిరపకు జగన్ పాలనలో పలికిన సగటు ధర 24 వేల రూపాయలైతే, ఇప్పుడు 6,500. పత్తికి నాడు 10,500 పలికితే నేటి సగటు ధర 4,900. కందులు నాడు 11 వేలు, నేడు 5,850. పసుపు, మినుము, పెసలు, శనగలు, మొక్కజొన్న, సజ్జలు, రాగులు, పొగాకు, చీనీపండ్లు, అరటి, బొప్పాయి, టమాటా, ఉల్లి... ఇలా ఏ వ్యవసాయిక ఉత్పత్తినైనా తీసుకొని పరిశీలించండి. ఒకే రకమైన రాజధాని పనులకు ఏడేళ్ల కాలంలో కాంట్రాక్టర్లకు ఇస్తున్న సొమ్ము నూరు శాతం ఎట్లా పెరిగింది? ఆరుగాలం కష్టించిన రైతన్నకు లభిస్తున్న ధర ఏడాది కాలంలోనే నూరు శాతం ఎట్లా పడిపోయింది? ఇదేమి రాజ్యం? అదేమి రాజధాని? పైగా అది ప్రజా రాజధానట! జన జీవితాల మీద ఇంతకంటే క్రూరమైన పరిహాసం ఇంకొకటి ఉంటుందా?

ఈ రాజధాని నిర్మాణానికి అర్జెంటుగా ఇంకో 47 వేల కోట్లు కావాలట! మరో 44 వేల ఎకరాలు సమీకరించాలట! అప్పుడు గానీ ఈ వ్యవహారం ఓ కొలిక్కి రాదట! పనుల పునఃప్రారంభం నాటికే రాష్ట్ర వ్యవసాయ రంగం వెన్ను విరిగింది. ఆ పనులన్నీ కొలిక్కి వస్తే ఇంకెన్ని దారుణాలు చూడాలో! గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడం ఒక్కటే కాదు. రైతు కుటుంబాల మీద ఏడాది పొడుగునా పిడుగులే కురుస్తున్నాయి. రైతు భరోసా లేదు. అప్పిచ్చువాడి గడప తొక్కక తప్పలేదు. పంటల బీమా లేదు. దేవుడి మీదే భారం. ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీ, కరువు సాయం బకాయిల ఊసెత్తితే ఒట్టు. ఆర్బీకేలు అలంకార ప్రాయంగా మారి ఆసరా ఇవ్వడం లేదు. ఒక్క అమరావతి కలవరింత తప్ప, సాధారణ పరిపాలనపైన కూడా ఈ ప్రభుత్వం పట్టు కోల్పోయింది. విజయవాడ వరదలు, తిరుపతి తొక్కిసలాట, సింహాచలం దుర్ఘటన వగైరాలు పాలనా వైఫల్యానికి నిదర్శనాలు.

అదే రాష్ట్రం, అవే వనరులు, అదే ఆదాయం. ఏ ఖర్చయినా అందులోంచే పెట్టాలి. ఏ అప్పయినా అందులోంచే చెల్లించాలి. లేదంటే మరిన్ని అప్పులు చేయాలి. ఎన్నికల ముందు చంద్రబాబు హామీ ఇచ్చిన అద్భుతం ఆవిష్కృతం కాలేదు. సంపద సృష్టి జరగలేదు. ఎప్పుడు సృష్టిస్తారో కూడా చెప్పడం లేదు. రాజధాని మీద లక్ష కోట్ల దాకా ఖర్చు పెట్టాలని చెబుతున్నారు. ఆ ఖర్చుకు అప్పులే మార్గం. ఉన్న ఆదాయ వనరుల్లోంచే ఈ అప్పులు తీర్చాలి. అమరావతే తన అప్పుల్ని తీర్చుకుంటుందని మొదట్లో ఊదరగొట్టారు. ఎన్ని వేల ఎకరాలను అభివృద్ధి చేసి అమ్మితే అంత అప్పును తీర్చాలి? అన్ని వేల ఎకరాలను ఎగబడి కొనేందుకు ఎవరు ముందుకొస్తారు? ఇది జరగడానికి ఎన్ని పుష్కరాలు పడుతుంది? ఇటువంటి సందేహాలకు సమాధానాలేవీ ఇంతవరకు రాలేదు.

ఈలోగా ఒక్క ఏడాదిలోనే వ్యవసాయ రంగం కుదేలైంది. రాజధాని కోసం భూములను 'త్యాగం' చేసిన 28 వేల మంది రైతులకు అభివృద్ధి చేసిన ప్లాట్లయినా దక్కుతాయని చెబుతున్నారు. కానీ, అమరావతి పేరుతో ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యానికి గురవుతున్న రాష్ట్రంలోని 60 లక్షల మంది రైతుల త్యాగానికి ఎవరు వెల కట్టాలి? వ్యవసాయం తర్వాత ఎక్కువ మందికి ఉపాధినిస్తున్న ఎం.ఎస్.ఎం.ఈ. రంగంలో ఈ సంవత్సరం 20 లక్షల మంది ఉపాధి కోల్పోయారని పార్లమెంటుకిచ్చిన సమాధానంలో కేంద్రం తెలియజేసింది. ఈ లెక్కన అమరావతి నిర్మాణం కోసం ఇంకెన్ని సెక్టర్లు బలవ్వాలి? ఎంత విధ్వంసం జరగాలి? “మా కండలు పిండిన నెత్తురు, మీ పెండ్లికి చిలికిన అత్తరు” అన్నాడు ఒక కవి. అమరావతి కోసం ఆంధ్రదేశమంతా ఈ పాట పాడుకోవాలేమో?

శుభమా అని రాజధాని పనులు ప్రారంభిస్తుంటే ఈ కుశంకలేమిటనే వారు లేకపోలేదు. కుశంకలు కావు, వాస్తవాల పునాదులపై తలెత్తుతున్న సందేహాలు ఇవి. రైతు ఏడ్చిన రాజ్యం, ఎద్దు ఏడ్చిన వ్యవసాయం, ఇల్లాలు ఏడ్చిన ఇల్లు బాగుపడవంటారు. రైతు ఇప్పుడు దుఃఖిస్తున్నాడు అన్నది ఒక వాస్తవం. రాష్ట్రంలోని మహిళలకు 'సూపర్ సిక్స్' పేరుతో పాలక కూటమి ఎన్నో ఆశలు పెట్టిందన్నది ఒక వాస్తవం. ఏడాది తర్వాత కూడా వారి ఆశలు అడియాసలుగానే మిగిలాయన్నది ఒక వాస్తవం. సంపద సృష్టి పేరు చెప్పి ఎడాపెడా అప్పులతో రాష్ట్రాన్ని ఊబిలోకి తోస్తున్న మాట వాస్తవం. ఈ అప్పుల ఊబి నుంచి బయటపడే మార్గం ఏమిటో ఇప్పటిదాకా ప్రభుత్వం విడమరచి చెప్పలేకపోయిన మాట కూడా వాస్తవం.

రమారమి 500 కోట్ల ప్రజాధనాన్ని వెచ్చించి నిన్న అమరావతిలో 'పునరపి జననం' కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. ప్రధానమంత్రిని తీసుకొచ్చి పొగడ్తల్లో ముంచారు. స్తోత్రకైవారాలు గావించారు. ఈ దేశ ప్రధానిని గౌరవించడం తప్పేమీ కాదు. గౌరవించాలి కూడా! అదే సందర్భంలో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కూడా రాష్ట్ర ప్రజల ఆత్మగౌరవ ప్రతీకగా నిలబడాలి. తమ నాయకుడు సాగిలపడ్డంత పనిచేయడాన్ని, నంగి నంగి మాట్లాడటాన్ని ప్రజలు హర్షించరు. బిల్లు మంజూరు చేసే అధికారి తనిఖీకి వచ్చినప్పుడు చిన్నపాటి కాంట్రాక్టర్లు వ్యవహరించినట్టుగా బాడీ లాంగ్వేజ్ ఉండకూడదు. బహిరంగ సభల్లో బీజేపీ నాయకులు జనం చేత మూడుసార్లు 'వందేమాతరం' అనిపించడం చాలాకాలంగా వస్తున్న సంప్రదాయం. ఆ దీక్షను కూడా చంద్రబాబు ఈ సభలో స్వీకరించారు. నిజానికి తెలుగు దేశం పార్టీలో ఈ ఆచారం లేదు.

ఆరేళ్ల క్రింద నరేంద్ర మోదీని ఉద్దేశించి చంద్రబాబు చేసిన విపరీత విమర్శలు చాలామందికి ఇంకా గుర్తున్నాయి. కానీ, అటువంటిదేమీ జరగనట్టుగానే సభలో ఆయన ప్రవర్తన కనిపించింది. సాధారణంగా ఐటీ రంగానికి సంబంధించినంత వరకు ఘనత అంతా తనకే దక్కాలని కోరుకుంటారు. దాన్ని ఇంకెవరితోనూ పంచుకోవడానికి ఇష్టపడరు. కానీ ఆశ్చర్యకరంగా నిన్నటి సభలో “టెక్నాలజీ అంటే మోదీ, మోదీ అంటే టెక్నాలజీ” అని పొగిడేశారు. ఈ భజన కార్యక్రమం వెనుకనున్న ఉద్దేశం ఏమిటో గాని ప్రధాని మాట్లాడుతున్నప్పుడు అమరావతి కోసం అదనంగా తానేం చేస్తానన్నది మాత్రం చెప్పలేదు. చంద్రబాబు పొగడ్తలకు పొగడ్తలతోనే ఆయన సమాధానం చెప్పారు. మొదటి ప్రారంభానికి వచ్చినప్పుడు మట్టి–నీళ్లు తెచ్చిన ప్రధాని, ఈసారి పవన్ కల్యాణ్‌కు మాత్రమే ఒక చాక్లెట్ తీసుకువచ్చారు.

ఏదో వ్యూహం ప్రకారమే లోకేశ్‌తో ఈ సభలో మాట్లాడించినట్టుగా కనిపించింది. తన కుమారుడికి మోదీ ఆశీస్సులు లభించవలసిన సమయం ఆసన్నమైందని బాబు భావిస్తుండవచ్చు. ప్రసంగం ప్రారంభానికి ముందు లోకేశ్ 'నమో నమః' అంటూ మూడుసార్లు సంబోధించారు. ఆ నమస్కారం మోదీ కోసమే అనే సంగతి ఆయనకు అర్థమైందో లేదోనన్న అనుమానం కలిగినట్టుంది. మోదీని గురించి చెప్పాల్సిన ప్రతి చోట 'నమో గారు, నమో గారు' అంటూనే మాట్లాడారు. “వంద పాకిస్తాన్లు దండెత్తి వచ్చినా నమో మిస్సైల్ ముందు బలాదూర్” అన్నారు. ప్రధాన మంత్రిని లోకేశ్ పొగుడుతున్నంతసేపు చంద్రబాబు ఉత్కంఠగా కనిపించారు. లోకేశ్ పొగడ్తలు ప్రధానికి అర్థమవుతున్నాయో లేదో తెలుసుకోవాలన్న కుతూహలం ఆయన మోములో కనిపించింది. అనూహ్యంగా ఆయన చాలాసార్లు చిరునవ్వులు చిందించారు. ఇటువంటి సైడ్ లైట్స్ తప్ప ఈ సభ గురించి చెప్పుకోవడానికి ఇంకో విశేషం లేదు. అమరావతికి బ్రాండ్ వ్యాల్యూ పెంచడానికి జరిగిన ఒక ఈవెంట్‌గా మాత్రమే ఇది చరిత్రలో మిగిలిపోతుంది. రాజ్యమంతటా ఆవేదన అలుముకుంటున్న వేళ వేడుకలు చేసుకున్న రాజధానిగా కూడా చరిత్రలో అమరావతి స్థానం సంపాదించుకుంటుంది.

> ఈ రాజధాని నిర్మాణానికి అర్జెంటుగా ఇంకో 47 వేల కోట్లు కావాలట! మరో 44 వేల ఎకరాలు సమీకరించాలట! అప్పుడుగానీ ఈ వ్యవహారం ఓ కొలిక్కి రాదట! పనుల పునఃప్రారంభం నాటికే రాష్ట్ర వ్యవసాయ రంగం వెన్ను విరిగింది. ఆ పనులన్నీ కొలిక్కి వస్తే ఇంకెన్ని దారుణాలు చూడాలో! గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడం ఒక్కటే కాదు. రైతు కుటుంబాల మీద ఏడాది పొడుగునా పిడుగులే కురుస్తున్నాయి. రైతు భరోసా లేదు. అప్పిచ్చువాడి గడప తొక్కక తప్పలేదు. పంటల బీమా లేదు. దేవుడి మీదే భారం. ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీ, కరువు సాయం బకాయిల ఊసెత్తితే ఒట్టు. ఆర్బీకేలు అలంకార ప్రాయంగా మారి ఆసరా ఇవ్వడం లేదు. ఒక్క అమరావతి కలవరింత తప్ప, సాధారణ పరిపాలనపైన కూడా ఈ ప్రభుత్వం పట్టు కోల్పోయింది. విజయవాడ వరదలు, తిరుపతి తొక్కిసలాట, సింహాచలం దుర్ఘటన వగైరాలు పాలనా వైఫల్యానికి నిదర్శనాలు.
>
> అదే రాష్ట్రం, అవే వనరులు, అదే ఆదాయం. ఏ ఖర్చయినా అందులోంచే పెట్టాలి. ఏ అప్పయినా అందులోంచే చెల్లించాలి. లేదంటే మరిన్ని అప్పులు చేయాలి. ఎన్నికల ముందు చంద్రబాబు హామీ ఇచ్చిన అద్భుతం ఆవిష్కృతం కాలేదు. సంపద సృష్టి జరగలేదు. ఎప్పుడు సృష్టిస్తారో కూడా చెప్పడం లేదు.

vardhelli1959@gmail.com

లోయలోంచి సమైక్యతారావం

సందర్భం

హసీబ్ ఎ ద్రాబూ

పహల్‌గామ్ ఘటన తర్వాత కశ్మీర్ అట్టుడికిపోయింది. కుల్గామ్ నుంచి కుప్వారా వరకూ, షోపియాన్ నుంచి సోపోర్ వరకూ ప్రజలందరూ వీధుల్లోకి వచ్చారు. ఏప్రిల్ 22న జరిగిన ఆ ఉగ్రవాద దాడిని ఈనాటికీ ముక్తకంఠంతో ఖండిస్తున్నారు. బాధితులను ఆదుకునే విషయంలోనే కాదు, వారికి నైతిక స్థైర్యాన్ని ఇవ్వడంలోనూ, వారి దుఃఖంలో భాగస్వాములు కావడంలోనూ కశ్మీర్ ప్రజలు తక్కిన దేశంతోపాటుగా ముందు వరుసలో ఉన్నారనడంలో ఎలాంటి సందేహమూ లేదు. అయితే ఈ అంశానికి ప్రసార మాధ్యమాల్లో అంతగా ప్రాధాన్యం దక్కకపోవడం మాత్రం దురదృష్టకరం.

జమ్ము–కశ్మీర్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా పరిస్థితికి తగ్గట్టుగా స్పందించింది. సానుకూల దృక్పథంతో వ్యవహరించి భవిష్యత్ కార్యాచరణపై చర్చించేందుకు అసెంబ్లీ సమావేశం ఏర్పాటు చేసింది. ఈ పరిణామం అరుదైంది మాత్రమే కాదు, ఉగ్రవాద సమస్యపై కశ్మీరీల దృక్కోణాన్ని ఆవిష్కరించేది కూడా. ఉగ్రదాడి అనంతర పరిస్థితులు చేయిదాటి పోకుండా ఉండేందుకు రాజకీయంగా ఒక ఏకాభిప్రాయాన్ని సాధించే ప్రయత్నంగానూ దీన్ని చూడవచ్చు. ఉగ్రదాడికి వ్యతిరేకంగా ప్రజల, రాజకీయ పార్టీల స్పందన కశ్మీర్ లోయలో శాంతి స్థాపన జరుగుతుందన్న ఆశలు చిగురించేలా చేస్తోంది. ఇదో కీలకమైన మలుపు. ఇప్పటి వరకూ పౌర సమాజం అన్నది సమస్య పరిష్కారానికి రాష్ట్రం నేతృత్వం వహించాలని యోచిస్తూండేది. ఇప్పుడు పౌర సమాజమే స్వయంగా ముందు వరుసలోకి చేరింది. సమాజంలోని అన్ని వర్గాల వారినీ కలుపుకొని ముందుకు నడుస్తోంది.

ఈ మార్పును అతి జాగ్రత్తగా వ్యవస్థీకృత శాంతి స్థాపన ఉద్యమంగా మలచాల్సిన అవసరం ఉంది. యువతతోపాటు సమాజంలోని ప్రతి వర్గం ఈ ఉద్యమంతో మమేకం కావాలి. ప్రభుత్వం కంటే పౌర సమాజమే ఇందుకోసం తన రాజకీయాలు, సిద్ధాంతాలను పక్కనబెట్టి మరీ ఉద్యమానికి సారథ్యం వహించాలి. హింసను తిరస్కరిస్తూ ప్రజలు వ్యక్తం చేస్తున్న ఆగ్రహం వెనుక కశ్మీరీల విలువలను ధ్వంసం చేసేందుకు ఉగ్రవాదులు చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు నిరసన వ్యక్తం చేయటం అన్నది స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

కశ్మీరీలను దేశం కలుపుకొని పోవాలి!

భారతదేశంలో కశ్మీర్ అంతర్భాగమైనప్పటికీ చారిత్రకంగా కశ్మీర్ ప్రజలు దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలతో కలివిడిగా ఉన్నది తక్కువే. మరోవైపు పౌర సమాజం ఇన్నాళ్లూ కశ్మీర్‌ను నిర్లక్ష్యం చేసింది. వాణిజ్యం, వ్యాపారం, పర్యాటకం అన్నీ కశ్మీర్‌ను దేశంతో అనుసంధానం చేసేందుకు ఉపయోగపడుతున్నా, సామాజికంగా ఇతర ప్రాంతాలతో సంబంధ బాంధవ్యాలు తక్కువగా ఉండటం కూడా కశ్మీరీలు ఏకాకులయ్యేందుకు కారణమైంది. 1990ల నుంచి రాజకీయంగానూ కశ్మీర్‌ను మిగిలిన దేశానికి దూరంగా ఉంచడం కూడా ఒక కారణమే.

> ◆ ఉగ్రదాడికి వ్యతిరేకంగా ప్రజల, రాజకీయ పార్టీల స్పందన కశ్మీర్ లోయలో శాంతి స్థాపన జరుగుతుందన్న ఆశలను చిగురించేలా చేస్తోంది. ప్రభుత్వం వైపు చూడకుండా మునుపటికి భిన్నంగా పౌర సమాజమే ఇప్పుడు స్వయంగా ఇందుకు అడుగు వేసింది.

పహల్‌గామ్ ఉగ్రవాద దాడిలో మృతి చెందిన వారికి నివాళులు అర్పించటం కోసం ప్రత్యేకంగా సమావేశమైన జమ్ము–కశ్మీర్ అసెంబ్లీ

ఇంకొంచెం వివరంగా ఆలోచిద్దాం. కశ్మీర్ సమస్యకు కారణాలు, పరిష్కారానికి అనుసరించిన మార్గాల గురించి అడిగినప్పుడు అన్ని వేళ్లూ కేంద్రం వైపు మళ్లుతాయి కానీ... సమస్య సృష్టి, సమస్య వ్యాప్తి అనే అంశాలలో పౌర సమాజం పాత్రను విస్తృత సామాజిక కోణంలోంచి మాత్రం చూడటం లేదు. దీనివల్ల ఈ సమస్యను పరిష్కరించడం మరింత జటిలమవుతూ వచ్చింది.

కశ్మీర్‌లో జరిగే పరిణామాలకు ఇతర ప్రాంతాల్లోని కశ్మీరీలను... మరీ ముఖ్యంగా విద్యార్థులు, యువతను వేధించడం అన్నది శాంతి స్థాపన కోసం జరుగుతున్న ప్రయత్నాలకు విఘాతం కలిగిస్తుంది. అంతేకాదు, వారి మనసులను కలుషితం చేస్తుంది కూడా. అందుకే ఇది ఇలాగే కొనసాగేందుకు ఏమాత్రం వీల్లేదు. కేంద్రం, అన్ని రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు ఈ వేధింపులపై నిర్ణయాత్మకంగా వ్యవహరించాలి. కశ్మీర్‌కు వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న ప్రచారానికి అడ్డుకట్ట వేయాలి.

కశ్మీర్‌కు వచ్చే అతిథులను కశ్మీరీలు ఏనాడూ ఏటీఎంల మాదిరిగా చూడలేదన్న విషయం ప్రస్తుతం అక్కడి పరిణామాలు రుజువు చేస్తున్నాయి. పర్యాటకుల రాక ఆదాయాన్ని తెస్తున్న మాట నిజమే కానీ... ఏళ్లు గడిచేకొద్దీ ఈ వ్యవహారాలన్నీ సామాజిక సంబంధాలను దృఢతరం చేసేవి కూడా! ట్రావెల్, టూరిజమ్ రెండూ శాంతి స్థాపనకు ఎంతో ఉపయోగపడే విషయాలే.

పర్యాటకులు అనుసంధానకర్తలు

చారిత్రకంగా చూస్తే... భారతీయ పర్యాటకులు కశ్మీరీలను సామాజికంగా, ఆర్థికంగా మిగిలిన దేశానికి అనుసంధానం చేసేవాళ్లు. వీరికి ఇక్కడి సాంస్కృతిక వైవిధ్యం గురించి స్పష్టమైన అవగాహన, గౌరవం రెండూ ఉన్నాయి. దీనివల్ల స్థానిక సంస్కృతుల పునరుజ్జీవం కూడా సాధ్యమైంది. పర్యాటకం ద్వారా వచ్చే ఆదాయం లేకుండా కూడా కశ్మీరీలు తమ జీవితాలను గడిపేయగలరు. కానీ కశ్మీర్‌లోనే వారిని సామాజికంగా ఏకాకులను చేస్తే, దేశం వారిని పరాయివాళ్లుగా భావిస్తే మాత్రం మనలేరు.

కశ్మీర్‌లో అప్పుడప్పుడూ జరిగే హింసాత్మక ఘటనలు కూడా అక్కడి ఆర్థిక వ్యవస్థను బాగా దెబ్బతీయగలవు. పహల్‌గామ్ ఉగ్ర దాడి జరిగిన గంట లోపు విషయం ప్రపంచం మొత్తం తెలిసిపోయింది. రెండేళ్లుగా చిన్న చిన్న స్టార్టప్ కంపెనీలను స్థాపించి జాగ్రత్తగా నడుపుకొంటున్న విదేశీ మదుపరులు ఈ ఘటనతో ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడ్డారు. ఈ రెండేళ్లలో ఇక్కడి స్టార్టప్‌లలోకి ప్రవహించిన పెట్టుబడుల విలువ సుమారు రూ. 1.75 లక్షల కోట్ల వరకూ ఉంటుందని అంచనా. పహల్‌గామ్ వంటి ఘటనలు మళ్లీ మళ్లీ జరుగుతూంటే ఈ పెట్టుబడుల ప్రవాహం ప్రభావితం కావడం కచ్చితం. ఇది కాస్తా రాష్ట్రానికి ఆర్థికంగా నష్టదాయకం అవుతుంది.

దేశం ఇప్పుడు తనను తాను వెతుక్కునే పరిస్థితిలో ఉంది. సామాజికంగా, రాజకీయంగా కూడా! విదేశీ పాలకుల పెత్తనం ముగిసిన తరువాత భారతీయతను కాపాడుకునే విషయంలో కశ్మీర్ తన వంతు పాత్రను పోషించింది. ఇప్పుడు కూడా తన అస్తిత్వంపై గాయాలున్నప్పటికీ ఉగ్రవాద వ్యతిరేకతపై జాతీయ స్థాయి ఏకాభిప్రాయాన్ని సాధించడంలో కశ్మీర్ కీలకపాత్ర పోషించగలదు. కశ్మీర్ ప్రజల ప్రస్తుత నిరసన, ఆగ్రహం ఆ దిశలోనే ఉండటం ఇక్కడ చెప్పుకోవాల్సిన అంశం.

వ్యాసకర్త జమ్మూ–కశ్మీర్ మాజీ ఆర్థిక మంత్రి
('ద ట్రిబ్యూన్' సౌజన్యంతో)

కాల కర్మములు

‘కలిమియు లేమియు పూర్వా కలితంబులు, వీనికంత కళవళమందన్ వలద’న్నాడు తెనాలి అన్నయమంత్రి 'సుదక్షిణా పరిణయం' కావ్యంలో. పూర్వ జన్మలలో చేసిన పాప పుణ్య కర్మముల ఫలితంగా సంభవించేవే సంపదల తోడివైన సుఖాలు, పేదరికంతో వచ్చే దుఃఖాలు అని అర్థం చేసుకుని ముందుకు సాగిపోవాలి మనిషి అని ఆ మాటల ఉద్దేశం. 'మేలుం గీడును వచ్చుం గాలముతో, రెంటి చేత గలగరు ధీరుల్' అన్నాడు నాచన సోమన 'ఉత్తర హరివంశం' కావ్యంలో. కాలం ఎప్పుడూ ఒకే రీతిగా, అన్నీ సుఖాలతో మాత్రమే రోజులు గడిచేలా ఉండదనీ, మంచి జరిగే సరదా రోజులు గడవగానే, ఆ వెనుకనే అంటి పెట్టుకుని వస్తున్నాయా అన్నట్లుగా, బాధలతోను, ఊహించని కష్టాలతోను గడిచే రోజులు వస్తాయనీ, అది కాలప్రభావమనీ, ధీరులైన వ్యక్తులు కాలగమనంలో చోటుచేసుకునే ఈ మార్పులకు కలవరపడి బెంబేలెత్తిపోయి, గోల చేయరనీ ఆ మాటల భావం.

జ్యోతిర్మయం

'మేలుకీడును నిజకర్మమే యొసంగ, నొరునిచే వచ్చెనంచు బామరుడు వల్కు' – మంచైనా చెడైనా తనకు జరగడం తాను చేసిన కర్మల పర్యవసానమే అయివుండగా, వేరే ఎవరి వలననో సంభవిస్తున్నాయని తత్త్వం తెలియని వ్యక్తి అంటాడని 'మూర్తిత్రయోపాఖ్యానం' కావ్యంలో దంతులూరి బాపకవి చెప్పిన మాటలు కూడా ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేసుకోదగినవి. 'తనదు సుఖదుఃఖములకును దాన ప్రాపకుండు గాని తలంప నన్యుండు గాడు' అని స్పష్టం చేసి, పాపకర్మలు చేసే వ్యక్తి ఆత్మదూషకుడని, పుణ్యకర్మములు ఆచరించే వ్యక్తి ఆత్మ పోషకుడని నిర్ణయించి, వ్యక్తి ఆచరించే పాపపుణ్యకర్మల ప్రభావం ఆ వ్యక్తి యొక్క ఆత్మపైన కూడా పడుతుందని పై మాటలకు కొనసాగింపుగా చెప్పాడు దంతులూరి బాపకవి.

మనిషికి తాను చేసిన మంచి చెడు పనుల ఫలితాలను తాను అనుభవించకుండా పోవడం జరగదని చెబుతూ 'తనువు సెడుం గాని కర్మతతి సెడదనఘా!' అన్నాడు ఎఱ్ఱాప్రెగ్గడ, ఆంధ్రమహాభారతం, అరణ్య పర్వంలోని చతుర్థాశ్వాసంలో!

మనిషి శరీరం ఎప్పటికైనా నశించేదే కాబట్టి, శరీరం నశించడంతో, చేసిన కర్మలు కూడా నశిస్తాయని భావించడం సరైనది కాదని, ఆ కర్మల ఫలాలను కర్తకు అందించకుండా కర్మల సముదాయం అంతరించేది కాదని ఆ మాటల సారాంశం.

– భట్టు వెంకటరావు

సైబర్‌కాండ్రియా! నెట్ వైద్యం

అన్నింటినీ గూగుల్‌లో వెతకడం అలవాటైపోయిన చాలా మంది.. అనారోగ్య సమస్యలకు వైద్యం, మందులను కూడా నెట్‌లోనే వెతికేస్తున్నారు. అంతటితో ఆగకుండా.. దాని గురించి లోతుగా చదివి, తమకు ఏదో పెద్ద జబ్బే వచ్చిందని తెగ ఆందోళన పడిపోతున్నారు. వెతికింది జబ్బో కాదో తెలీదు గానీ.. ఇలా అనవసరంగా వెతకడం మాత్రం పెద్ద జబ్బే. దీనిపేరు సైబర్‌కాండ్రియా లేదా కంప్యూకాండ్రియా. ఇదో విచిత్రమైన వ్యాధి. పిల్లలు, యువతలో ఇప్పుడిది ఎక్కువైపోయింది.

సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్

- వైద్యుడు వద్దు, నెట్టే ముద్దు
- సమస్య గోరంత, నెట్ చూపేది కొండంత
- ఆన్‌లైన్‌లో వెతకడం, ఆందోళన పడటం
- పిల్లలు, యువతలోనే ఎక్కువ
- విజ్ఞత, విజ్ఞానమే ప్రధానం

పత్రికలూ లేదా మేగజైన్లలోనూ ఆరోగ్య సమాచారాన్ని చదువుతూ ఆందోళన చెందడాన్ని 'హైపోకాండ్రియా'గా చెబితే.. ఇప్పుడు ఇలా ఇంటర్‌నెట్‌లో చదువుతూ ఆందోళన చెందడాన్ని 'సైబర్' కాండ్రియాగా పేర్కొంటున్నారు.

ఈ సమస్య ఉన్నవారు.. తమ ఆరోగ్య సమస్యల గురించి సమాచారాన్ని ఆన్‌లైన్‌లో వెతికి.. బాగా లోతుగా చదివి, తమకు ఏదో పెద్ద జబ్బే వచ్చిందని భ్రమ పడుతుంటారు. ఉదాహరణకు ఓ వ్యక్తికి మామూలుగా తలనొప్పి వచ్చిందనుకోండి. ఆన్‌లైన్‌లో వెతికేటప్పుడు దొరికిన సమాచారంలో దాన్ని 'బ్రెయిన్ ట్యూమర్' తాలూకు ఓ మ్యానిఫెస్టేషన్‌గా చదివాక.. తనకూ బ్రెయిన్ ట్యూమర్ లేదా బ్రెయిన్ క్యాన్సర్ ఉందేమోనని అనవసరంగా అపోహపడటం, ఆ భయాలతో ఆందోళనపడటం చేస్తుంటారు. ఇలా తమకున్న గోరంత సమస్యను కొండంత చేసుకుంటారు. వైద్యపరిశోధకులైన డాక్టర్ రయెన్ వైట్, డాక్టర్ ఎరిక్ హార్విట్జ్ 2009లో నిర్వహించిన ఓ అధ్యయనంలో.. ఇలా వెతికేవారు కేవలం మామూలు లక్షణాలకే పరిమితం కాకుండా.. అరుదైన, తీవ్రమైన వ్యాధుల తాలూకు పేజీలనూ ఎక్కువగా క్లిక్ చేసినట్టు తేలింది. వీరిలో స్వల్ప లక్షణాలున్నా పెద్ద వ్యాధి ఉందేమో అని ఆందోళన చెందడం సర్వసాధారణమైందని ఆ అధ్యయనవేత్తలు వెల్లడించారు. సెర్చ్ ఇంజిన్‌ల లాగ్స్‌ను ఉపయోగించి, 515 మందిపై వీరు ఈ సర్వే నిర్వహించారు.

పిల్లలు, యువతలోనే ఎక్కువ

సైబర్‌కాండ్రియా సమస్యకు లోనవుతున్న వారిలో ముఖ్యంగా టీనేజ్ పిల్లలతో పాటు కౌమార యువత (అడాలసెంట్ యూత్) ఎక్కువగా ఉంటున్నారు. తమ సమస్యను బయటకు చెప్పుకోలేనప్పుడు వారు ఇంటర్‌నెట్‌నే ఆశ్రయిస్తున్నారు. పైగా తమకు ఉండే ఉత్సుకతకు తోడుగా ఆ వయసు పిల్లల్లో సహజంగా టెక్నాలజీ వాడకంలో ఉన్న నైపుణ్యాలు వారిని ఇంటర్‌నెట్ వైపునకు మళ్లేలా చేస్తున్నాయి. అయితే అక్కడ లభ్యమయ్యే సమాచారాన్ని ఏమేరకు తీసుకోవాలన్న విజ్ఞతగానీ, విజ్ఞానంగానీ ఆ వయసులో ఉండకపోవడమే వారిని అపార్థాలూ, అపోహల వైపునకు నెడుతోంది.

ఉదాహరణకు, స్కూల్ ముగిసేసరికి తాను అలసిపోతుండటాన్ని ప్రస్తావిస్తూ ఓ బాలిక.. అదే విషయాన్ని గూగుల్‌ను అడిగింది. నిజానికి అది మామూలు అలసట మాత్రమే. కానీ గూగుల్ తన సమాచారంలో ''ల్యూకేమియా లేదా గుండె సమస్యల వల్ల ఇలా జరగవచ్చు'' అనే సమాధానం ఇచ్చింది. దాంతో ఆమె చాలా ఆందోళనకు లోనైంది. నిజానికి ఆమె అలసటకు మరెన్నో మామూలు కారణాలు ఉండవచ్చు. ఉదాహరణకు తగిన నిద్ర లేకపోవడం లేదా మొబైల్ ఎక్కువ సేపు చూడటం వంటివి. కానీ గూగుల్ సమాధానంతో ఆమెలో కొత్తగా గుండె వేగంగా కొట్టుకోవడం, నిద్రలేమి వంటి ఇతర లక్షణాలు కనిపించవచ్చు. వాటి గురించి మళ్లీ వెదికినప్పుడు దొరికే సమాధానాలు ఆ చిన్నారి లేత మెదడును మరింత గందరగోళానికి గురిచేసే ప్రమాదం ఉంది.

పెద్దలూ అతీతులు కారు...

సైబర్ కాండ్రియాకు పెద్దలూ అతీతులు కాదు. ఉదాహరణకు ఓ కొత్త బ్రాండ్ వాషింగ్ పౌడర్ వాడాక ఒంటి మీద అలర్జీ వచ్చినప్పుడు ఇంటర్నెట్‌లో వెదుకుతారు. ఆ లక్షణాలను బట్టి అది లూపస్ లేదా లైమ్ వ్యాధి అని చెబితే దాని గురించి మరింత భయపడతారు. అవసరం లేని పరీక్షలు చేయించడంతో పాటు అవసరం లేని మందులూ వాడతారు. ఇది వారి మానసిక, శారీరక ఆరోగ్యం, వ్యాధి నిరోధక శక్తి మీదా దుష్ప్రభావం చూపవచ్చు. ఆరోగ్య భయం ఎక్కువగా ఉన్నవారు ఇంటర్నెట్‌లో ఆరోగ్య సమాచారం కోసం మరింత ఎక్కువ వెతుకుతారు. ఆ తర్వాత అది వారిలో మరింత ఆందోళనకు దారితీస్తుంది. ఇలా ఇదొక విష వలయంలా కొనసాగుతూ ఉంటుంది.

కొంత మంచి సమాచారమూ..

ఇంటర్‌నెట్‌లో దొరికే ప్రతి విషయమూ చెడ్డది కాదు. మయో క్లినిక్, కిడ్స్ హెల్త్, నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్ ఆఫ్ హెల్త్ (ఎన్ఐహెచ్) వంటి వెబ్‌సైట్లు అందరికీ అర్థమయ్యే రీతిలో నమ్మదగిన ఆరోగ్య సమాచారాన్ని అందిస్తున్నాయి. అవి మంచి వెబ్‌సైట్లే అయినా అందులోని విషయాన్ని చదివి తప్పుగా అర్థం చేసుకుంటే అదీ ప్రమాదమే. అందుకే ప్రతి అనారోగ్య సమస్య గురించీ ఆన్‌లైన్‌లో ఎక్కువ సేపు వెతకడం తగ్గించాలి. అది త్వరగా తగ్గకపోతే ముందుగా తమ పెద్దవారికి చెప్పడం లేదా మంచి డాక్టర్ని సంప్రదించాలి.

సైబర్‌కాండ్రియా.. ఇప్పుడు కొత్త జనరేషన్‌లో కనిపిస్తున్న సమస్య. చేతిలో ఉన్న స్మార్ట్‌ఫోన్‌తో మనకు ఎంతైనా సమాచారం అందుబాటులో ఉండవచ్చు. కానీ దాన్ని విజ్ఞతతో ఉపయోగించుకోవడం తెలియనప్పుడు ఎదురయ్యే సమస్య ఇది. ఆ విజ్ఞత నేర్పడం తల్లిదండ్రుల బాధ్యత అని గుర్తెరగాలి.

వైద్యులపైనా నమ్మకం పోవచ్చు!

సైబర్ కాండ్రియా వల్ల జరిగే మరో ప్రధాన నష్టం ఏంటంటే.. ఇలా ఇంటర్‌నెట్‌లో వెదకడమన్నది వైద్యులపై ఉన్న నమ్మకాన్ని కూడా దెబ్బతీయవచ్చు. ఆన్‌లైన్‌లో చదివిన దానికి డాక్టర్ చెప్పిన అంశాలు భిన్నంగా ఉంటే, వైద్యుని మాటనూ నమ్మకపోవచ్చు, డాక్టర్‌ను అనుమానించవచ్చు. కొంతమంది డాక్టర్ దగ్గరకు వెళ్లకుండానే ''నేనే నిర్ధారణ (సెల్ఫ్ డయాగ్నోసిస్) చేసుకున్నా'' అనేలా ప్రవర్తిస్తుంటారు. ఇది మరింత ప్రమాదకరం. దీనివల్ల ఏమాత్రం ముప్పు కలిగించని ఓ చిన్న సమస్యను పెద్దదిగా భావించడం, పెద్ద సమస్యను చిన్నదిగా భావించడం జరగవచ్చు. నిజానికి ఓ వ్యక్తి తాలూకు పూర్తి వైద్య చరిత్ర (మెడికల్ హిస్టరీ) ఇంటర్‌నెట్‌కు తెలియదు. అలా అది చిన్న జలుబు నుండి క్యాన్సర్ వరకు అన్నింటికీ.. అందరికీ ఒకే రకమైన పరిష్కారాలు చూపిస్తుంది.

మిడిమిడి జ్ఞానంతో వీడియోలు

ఇటీవలి కాలంలో ఆరోగ్య సమాచారాలకు మంచి వ్యూవర్‌షిప్ ఉండటంతో వీడియోలు, రీల్స్ తయారు చేసే కొందరు రేటింగ్ కోసం తమ మిడిమిడి జ్ఞానంతో ఆందోళన పెంచే అభూత కల్పనలనూ వైరల్ చేస్తుండటంతో 'సైబర్‌కాండ్రియా'కు లోనయ్యేవారి సంఖ్య పెరుగుతోంది.

సైబర్‌కాండ్రియా నివారణకు..

సైకలాజిస్టులు దీన్నో మానసిక సమస్యగా పరిగణిస్తున్నారు. కాగ్నిటివ్ బిహేవియరల్ థెరపీ (సీబీటీ) అనే చికిత్సతో దీన్ని తగ్గించడం సాధ్యమవుతుంది. సైబర్‌కాండ్రియా నివారణ కోసం కొన్ని సూచనలు..

- సెర్చ్ ఇంజిన్ కంటే వైద్యులను నమ్మడమే మేలు.
- ప్రశాంతంగా ఉండటం అలవాటు చేసుకోవాలి. నిజానికి కొన్నిసార్లు ఆందోళన వల్లే శారీరక సమస్యలు కనిపిస్తాయి.
- ధ్యానం, శ్వాస వ్యాయామాలు (బ్రీతింగ్ ఎక్సర్‌సైజెస్), నలుగురితో కలిసి వినోదాత్మకమైన కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనడం, ఏదైనా పనితో తమను తాము బిజీగా ఉంచుకోవడం వంటివి సైబర్‌కాండ్రియా సమస్యను చాలావరకు నివారిస్తాయి.

– డాక్టర్ ముఖర్జీ, సీనియర్ కార్డియాలజిస్ట్

వస్త్రాలు చించి.. మహిళను చితకబాదారు

కృష్ణా జిల్లా బల్లిపర్రులో దళిత మహిళపై దాష్టీకం

పెడన: రాష్ట్రంలో మరో దళిత మహిళపై దారుణం జరిగింది. దళిత మహిళను చితకబాదటమే కాకుండా దుస్తుల్ని చించిన ఘటన కృష్ణా జిల్లా పెడన మండలం బల్లిపర్రులో ఆలస్యంగా వెలుగుచూసింది. బాధిత మహిళ మచిలీపట్నం ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతోంది. బాధితురాలి కుటుంబ సభ్యుల కథనం ప్రకారం.. మహిళ కుటుంబం బల్లిపర్రులో నివాసం ఉంటోంది. భర్త ఆర్టీసీ ఉద్యోగి కావడంతో గురువారం డ్యూటీకి వెళ్లారు. అ రోజు రాత్రి 9.30 గంటల సమయంలో ఇంటిముందు తన కుమారుడితోపాటు నిద్రించేందుకు సిద్ధమవుతుండగా.. ఎవరో విసిరిన కర్ర వచ్చి కుమారుడికి తగిలింది. పిల్లాడికి తగలరాని చోట తగిలితే పరిస్థితి ఏమిటని ఆమె కేకలు వేసింది. దీంతో ఆ ఇంటి సమీపంలో ఉండే గాదె సురేంద్ర, గాదె నరేంద్ర, గాదె నాగ వచ్చి ఆమెను కింద పడేసి చితకబాదారు. ఆమె ధరించిన నైటీని చించివేశారు. అపస్మారక స్థితికి చేరుకున్న ఆమెను కుటుంబ సభ్యులు మచిలీపట్నం ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చేర్పించారు. ఆస్పత్రి అవుట్ పోస్టు పోలీసులు ఇచ్చిన సమాచారం మేరకు పెడన పోలీసులు విచారణ చేపట్టారు.

మద్యం దుకాణంపై మహిళాగ్రహం

ఇళ్ల మధ్య వైన్‌షాపు వెంటనే తొలగించాలంటూ ఆందోళన

- పోతేపల్లిలో రోడ్డెక్కిన మహిళలు, గ్రామస్తులు, పెద్దలు
- మంత్రి దృష్టికి తీసుకెళ్లినా పట్టించుకోలేదంటూ మండిపాటు
- దిగొచ్చిన అధికారులు, వైన్‌షాపులో అమ్మకాలు నిలుపుదల

పోతేపల్లిలో శక్తి వైన్‌షాపును వెంటనే తొలగించాలంటూ ఆందోళన చేపట్టిన మహిళలు, గ్రామస్తులు

కోనేరుసెంటర్(మచిలీపట్నం): కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వస్తే మారుమూల గ్రామాల్లోనూ ఇంటింటికీ కుళాయి కనెక్షన్‌లు ఇస్తామని చెప్పిన నాయకులు అధికారంలోకి వచ్చాక వీధివీధికి బెల్టుషాపులు మాత్రం పెట్టిస్తున్నారని కృష్ణా జిల్లా మచిలీపట్నం మండలంలోని పోతేపల్లి గ్రామానికి చెందిన మహిళలు మండిపడ్డారు. పోతేపల్లి గ్రామం జ్యూయలరీ పార్కు సమీపంలో నివాస గృహాల మధ్య ఏర్పాటు చేసిన శక్తి వైన్‌షాపును వెంటనే తొలగించాలని డిమాండ్ చేస్తూ గ్రామస్తులు శనివారం ఆందోళనకు దిగారు. వైన్‌షాపు ఎదుట బైఠాయించి కూటమి ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. షాపు వల్ల మందుబాబులు అల్లరి చేష్టలు చేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. ఎక్కడెక్కడి నుంచో కొత్త వ్యక్తులు వచ్చి గొడవలు సృష్టిస్తున్నారని ధ్వజమెత్తారు. పర్మిట్ రూంకు అనుమతి లేనప్పటికీ షాపు నిర్వాహకులు చుట్టూ పరదాలు కట్టి మరీ మందుబాబులతో వైన్‌షాపు వద్దే తాగిస్తున్నారంటూ ఆరోపించారు. గృహాల మధ్య వైన్‌షాపునకు అనుమతి ఇవ్వొద్దంటూ సాక్షాత్తూ ఎక్సైజ్‌శాఖ మంత్రికి పిటిషన్ పెట్టినా ఫలితం లేకపోయిందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. పదిహేను రోజుల్లో షాపును తొలగించేలా చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పిన మంత్రి పత్తా లేకుండా పోయారంటూ మండిపడ్డారు. హోంమంత్రి అనితను కలిసి సమస్య విన్నవించినా ఫలితం లేకపోయిందన్నారు. కలెక్టర్ కూడా అదే ధోరణిలో వ్యవహరించారంటూ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వైన్‌షాపు వెంటనే తొలగించకుంటే ఎలాంటి పోరాటానికైనా తాము సిద్ధమని హెచ్చరించారు. ఈ నేపథ్యంలో షాపు నిర్వాహకులు, పోతేపల్లి గ్రామస్తులకు మధ్య కొద్దిపాటి వాగ్వాదం జరిగింది. విషయం తెలుసుకున్న బందరు రూరల్ పోలీసులు, ఎక్సైజ్ సిబ్బంది అక్కడికి చేరుకుని ఇరుపక్షాలతో చర్చలు జరిపారు. గందరగోళ పరిస్థితులు నెలకొనడంతో నిర్వాహకులు షాపునకు తాళం వేసుకుని అక్కడి నుంచి ఉడాయించారు. ధర్నాలో పోతేపల్లి మాజీ ఎంపీటీసీ సభ్యుడు పిప్పళ్ల నాగబాబు, అంజి, కిషోర్, అనిల్, నాగబాబు, స్థానిక మహిళలు పాల్గొన్నారు.

రాజధానిలో పేదలు ఉండకూడదా?

- సీఎం చంద్రబాబుపై వైఎస్సార్‌సీపీ నేత జూపూడి ఆగ్రహం
- వైఎస్ జగన్ హయాంలో ఇచ్చిన 50 వేల ఇళ్ల పట్టాల రద్దు దుర్మార్గం
- ఏకంగా ఆర్5 జోన్‌నే తొలగించడం అన్యాయం
- ఇలాంటప్పుడు అమరావతి ప్రజా రాజధాని ఎలా అవుతుంది?

సాక్షి, అమరావతి: అమరావతి రాజధానిలో పేదలు, బడుగువర్గాలు ఉండకూడదని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు భావిస్తున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి జూపూడి ప్రభాకర్ రావు మండిపడ్డారు. తాడేపల్లిలోని పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో శనివారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. 2014–19లో మట్టి, నీరు తెచ్చిచ్చారంటూ విమర్శించిన ప్రధానినే మరోసారి పిలిచి పెద్ద ఈవెంట్ నిర్వహించారని చెప్పారు. గతంలో ప్రారంభించిన పనులకే మళ్లీ శంకుస్థాపన చేయించడం నాలుగుసార్లు సీఎం అయిన చంద్రబాబుకే చెల్లిందన్నారు. ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండే రాజధాని అంటే చంద్రబాబు దృష్టిలో ఆయనకు అనుకూలమైన సామాజిక వర్గం మాత్రమే ఉండే రాజధాని అని అర్థం అన్నారు. కేవలం కొన్ని వర్గాలకు మాత్రమే పరిమితమైన దానిని ప్రజా రాజధాని అనగలమా? అని నిలదీశారు. 'గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో రాజధాని ప్రాంతంలో ఆర్5 జోన్‌ను ఏర్పాటు చేసి.. అందులో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ.. ఇలా అన్ని వర్గాల వారు ఉండాలని భావించింది. అందుకోసం వారికి దాదాపు 900 ఎకరాలను కేటాయించింది. మొత్తం 50,793 మంది పేదలకు ఇళ్ల పట్టాలు ఇచ్చింది. అయితే దీనిపై టీడీపీ న్యాయస్థానాల్లో 26 పిటీషన్లు వేయించింది. రాజధానిలో పేదలు ఉంటే, అది ప్రజా రాజధానికే వ్యతిరేకమని మాట్లాడారు. జీఓ 45ను రద్దు చేయాలని న్యాయస్థానాల్లో వాదనలు వినిపించారు. అన్ని వర్గాల వారు లేకుండా రాజధాని ఎలా ఉంటుందని న్యాయస్థానం సైతం పిటిషనర్‌ను ప్రశ్నించింది. దీనిపై చంద్రబాబు డైరెక్షన్‌లో సుప్రీం కోర్టు వరకు తీసుకువెళ్లారు. అత్యున్నత న్యాయస్థానం కూడా ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. ఆ కేసులను కొట్టేసింది. అయినప్పటికీ గత ప్రభుత్వంలో పేదలకు ఇచ్చిన ఇళ్ల పట్టాలను రద్దు చేయడం, ఆర్5 జోన్‌నే తొలగించడం దుర్మార్గం, అన్యాయం' అని మండిపడ్డారు. అలాంటప్పుడు రాజధాని అప్పులతో మిగిలిన వారికి సంబంధం లేదని ప్రకటిస్తారా.. అని నిలదీశారు. ప్రధాని ఎదుట విభజన హామీల గురించి, పోలవరం గురించి ఎందుకు మాట్లాడలేదని ప్రశ్నించారు.

కుట్టు స్కీమ్.. రూ.150 కోట్ల స్కామ్

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

తెచ్చారని తెలుస్తోంది. మహిళలకు కుట్టు శిక్షణ పథకానికి సంబంధించి 'సాక్షి' క్షేత్ర స్థాయి పరిశోధనలో విస్మయకర అంశాలు వెలుగుచూశాయి.

- అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం మార్చి 8న రాష్ట్రంలో లక్ష మందికి పైగా మహిళలకు శిక్షణ ఇచ్చి ఉచితంగా కుట్టు మిషన్లు అందిస్తామని సీఎం చంద్రబాబు ప్రకటించారు. 175 నియోజకవర్గాల్లోనూ మూడు నుంచి ఐదు కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేస్తామని ఎంపిక చేసిన మహిళలకు శిక్షణ ఇస్తామన్నారు. ఇది జరిగి 50 రోజులు దాటినా 50 నియోజకవర్గాల్లో కూడా శిక్షణ మొదలుకాలేదు. ఆ పేరుతో రూ.150 కోట్లకుపైగా కొల్లగొట్టే కార్యక్రమం మాత్రం నిర్విఘ్నంగా సాగుతోంది.

కృష్ణాజిల్లా కంకిపాడులో నిర్మాణంలో ఉన్న భవనం పైఅంతస్తులో కనీస సౌకర్యాలు లేకుండా ఏర్పాటు చేసిన కుట్టు శిక్షణ కేంద్రం

టెండర్ల దశ నుంచే మాయాజాలం

టెండర్లలో తక్కువ మొత్తానికి కోట్ చేసిన సంస్థకు కాంట్రాక్టును ఖరారు చేస్తారని తెలిసిందే. కానీ, అందుకు విరుద్ధంగా.. తక్కువ కోట్ చేసినవారితో పాటు అంతకంటే ఎక్కువకు కోట్ చేసిన మరో రెండు సంస్థలను కలిపి రంగంలోకి దించారు. ప్రి బిడ్‌లో మొత్తం 65 కంపెనీలు పాల్గొంటే 56 సంస్థలను ముందే తిరస్కరించారు. విచిత్రం ఏమంటే.. కుట్టు శిక్షణలో విశేష అనుభవంతో పాన్ ఇండియా కంపెనీగా గుర్తింపున్న ఐసీఏ కూడా వీటిలో ఉండడం. మిగిలిన 9 కంపెనీల్లో ఆరు సంస్థల టెండర్లను తెరవకముందే తమదైన శైలిలో పక్కకు తప్పించేశారు. అంటే.. మొత్తం 65 కంపెనీల్లో 62ను తొలగించేశారు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ నిబంధనలకు విరుద్ధం కావడం గమనార్హం.

ఎల్1కు 5 శాతమే పని..

చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తమవారికి శిక్షణ కాంట్రాక్టు అప్పగించడానికి ఇన్ని అడ్డంకులు పెట్టినా తట్టుకుని.. హైదరాబాద్ కు చెందిన శ్రీ టెక్నాలజీ ఇండియా తక్కువ మొత్తానికి కోట్ చేసి ఎల్1 (యూనిట్‌కు రూ.21,798)గా నిలిచింది. కానీ, దానిని బెదిరించి 5 శాతం పని మాత్రమే అప్పగించారు. కీలక నేత ప్రమేయంతో.. ఎల్2గా వచ్చిన సోషల్ ఏజెన్సీ ఫర్ పీపుల్స్ ఎంపవర్‌మెంట్–హైదరాబాద్ (యూనిట్‌కు రూ.23,400), ఎల్3గా నిలిచిన సెంటర్ ఫర్ అర్బన్ అండ్ రూరల్ డెవలప్‌మెంట్–హైదరాబాద్ (యూనిట్ రూ.23,500)లకు మాత్రం 95% పని ఇచ్చారు. ఎల్2, ఎల్3 ఒకే సిండికేట్‌కు చెందినవి కావడం గమనార్హం. ఇందులో ముఖ్యనేత ఆశీస్సులతో చంద్రగిరికి చెందిన ఓ ప్రజాప్రతినిధి మధ్యవర్తిత్వం సాగించారు.

రూ.257 కోట్లు స్కీ (స్కా)మ్ ఇలా..

మొదట యూనిట్‌కు రూ.25 వేలు చొప్పున మొత్తం రూ.257 కోట్లు ప్రతిపాదించారు	ఇందులో ఒక్కో కుట్టు మిషన్ రూ.4,300 లెక్కన: రూ.44,21,77,600	ఒక్కొక్కరికి శిక్షణ కోసం రూ.3 వేలు చొప్పున: రూ.30,84,96,000
టెండర్‌లో యూనిట్‌కు రూ.21,500 వంతున 1,02,832 మంది మహిళలకు మొత్తం రూ.221,08,88,000	ఒక్కొక్కరికి కుట్టు మిషన్, శిక్షణ కలిపి: రూ.7,300. ఈ ప్రకారం మొత్తం అయ్యేది రూ.75,06,73,600	రూ.221,08,88,000 కోట్లలో రూ.75,06,73,600 కోట్లు పోగా రూ.146,02,14,400 స్కామ్

లెక్కల్లేవ్..

యూనిట్‌కు రూ.21,798 కోట్ చేశారు. ఇందులో ఇవ్వబోతున్న కుట్టుమిషన్‌కు రూ.4,300, ఒక్కో మహిళకు శిక్షణకు రూ.3 వేలు కేటాయించారు. ఈ మొత్తం రూ.7,300 పోగా మిగిలిన రూ.14,498 మొత్తానికి ఎటువంటి లెక్కలు చూపడం లేదు.

శిక్షణ ముసుగులో..

ఒక్కో మహిళ (యూనిట్) శిక్షణకు రూ.21,798 కేటాయించారు. ఇందులో టైలరింగ్‌లో శిక్షణ, టైలరింగ్ కేంద్రానికి అద్దె, మహిళకు కుట్టు మిషన్, ఇతర పరికరాల పంపిణీ వంటివి ఉన్నాయి. ఒక్కో మహిళకు 360 గంటల పాటు ఉచిత శిక్షణ ఇవ్వాలి. రోజుకు 4 గంటలు చొప్పున 90 రోజులు, 6 గంటలు చొప్పున 60 రోజులు, 8 గంటలు చొప్పున 45 రోజులు శిక్షణ ఇవ్వాల్సి ఉంది. కానీ, ఎక్కడా ఇది అమలవడం లేదు. పైగా శిక్షణకు అవసరమైన టేప్, కత్తెర, స్కేల్ తదితర పరికరాల కిట్‌ను కూడా లబ్ధిదారులనే తెచ్చుకోమంటున్నారు.

- కుట్టు మిషన్లు కూడా ప్రముఖ కంపెనీలైన ఉషా, మెరిట్, సింగార్, పూజా తదితర కంపెనీలవి కాకుండా అతి తక్కువ ధరకు గుజరాత్‌లో తయారు చేసినవి అంటగడుతున్నారు. ఈ మొత్తాన్ని కాంట్రాక్టర్లే మిగుల్చుకుంటున్నారు.
- శిక్షణ కేంద్రాలను ప్రభుత్వ భవనాల్లోనే ఏర్పాటు చేశారు. కానీ, వాటిని అద్దెకు తీసుకుని నడుపుతున్నట్లు చెబుతూ కాంట్రాక్టర్లు భారీగా వెనకేసుకుంటున్నారు. శిక్షణ కేంద్రాల్లో మహిళలకు తాగు నీరు, బాత్‌రూమ్ కూడా లేవు.
- శిక్షణ చాలాచోట్ల శిక్షణ అంతంతమాత్రంగానే జరుగుతోంది. శిక్షకులు లేరనో.. లబ్ధిదారులు తగినంతమంది లేరనో చెబుతున్నారు. వాస్తవం ఏమంటే.. అరకొర సెంటర్లు ఏర్పాటు చేసి, అంతంతమాత్రంగా శిక్షణ ఇచ్చి ప్రభుత్వ ధనాన్ని కొల్లగొట్టడమే లక్ష్యంగా కాంట్రాక్టర్లతో కలసి కథ నడిపిస్తున్నారు.

ప్రముఖ సంస్థలను తోసిరాజని..

కుట్టు శిక్షణ ఇచ్చేందుకు సొసైటీ ఫర్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ జనరేషన్ అండ్ ఎంటర్‌ప్రైజ్ డెవలప్‌మెంట్ ఇన్ ఆంధ్రప్రదేశ్ (సీడాప్), ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక, సాంకేతిక కన్సల్టెన్సీ సంస్థ (ఏపీఐటీసీవో)తో పాటు కేంద్ర సంస్థ దీన్‌దయాళ్ ఉపాధ్యాయ గ్రామీణ్ కౌశల్ యోజన (డీడీయూజీకేవై) ఉన్నాయి. వీటికి శిక్షణ కేంద్రాలు, శిక్షణ భాగస్వాములు ఉన్నారు. స్కిల్ పోర్టల్స్, అన్ని జిల్లాల్లో పర్యవేక్షణ వ్యవస్థ, సిబ్బంది సైతం ఉన్నారు. అయినా వాటిని కాదని ఆంధ్రప్రదేశ్ బీసీ సహకార ఆర్థిక సంస్థ ద్వారా స్కీమ్‌ను చేపట్టడం భారీ స్కామ్‌కు మార్గం సుగమం చేసుకోవడమేననే ఆరోపణలు వస్తున్నాయి.

రాష్ట్రంలో మహిళలకు కుట్టు మిషన్ల పంపిణీ ఇలా..

బీసీలు	46,044
ఈడబ్ల్యూఎస్	45,772
కాపు	11,016

ఏ సంస్థ ఎంతకు కోట్ చేసిందంటే..?

శ్రీ టెక్నాలజీ ఇండియా(ఎల్ఎల్‌పీ)-హైదరాబాద్	రూ.21,798
సోషల్ ఏజెన్సీ ఫర్ పీపుల్స్ ఎంపవర్‌మెంట్-హైదరాబాద్	రూ.23,400
సెంటర్ ఫర్ అర్బన్ అండ్ రూరల్ డెవలప్‌మెంట్-హైదరాబాద్	రూ.23,500

మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్ ఇవ్వండి.. పంచుకుందాం

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఇంకా పూర్తిస్థాయిలో కుట్టు శిక్షణే ప్రారంభం కాలేదు. మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సు కింద రూ.25 కోట్లను కాంట్రాక్టర్లకు దోచిపెట్టేందుకు రంగం సిద్ధమవుతోంది. స్కీమ్‌కు సంబంధించి టెండర్ ఖరారై ఒప్పందం కుదిరిన మరుక్షణం నుంచే అడ్వాన్సుల కోసం ప్రయత్నాలు మొదలయ్యాయి. తొలుత రూ.60 కోట్ల అడ్వాన్సుల కోసం ప్రయత్నించి భంగపడిన కాంట్రాక్టర్లు తాజాగా రూ.25 కోట్లను రాబట్టుకోబోతున్నారు. ఈ మేరకు కాంట్రాక్టర్లు పొలిటికల్ బాస్‌కు రాయబారం పంపి అనుకున్నది సాధించారు. తద్వారా తమ వాటాల వసూలుకు ముఖ్య నేతలు మార్గం సుగమం చేసుకుంటున్నారని సమాచారం. నీకింత.. నాకింత తరహాలో పంచుకోవడానికి కాంట్రాక్టర్లతో కలిసి ముఖ్య నేతలు సిద్ధమయ్యారనే ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా అడ్వాన్సులిస్తే తమ మెడకు చుట్టుకుంటుందని అధికారులు ససేమిరా అంటున్నా.. వారిని దారికి తెచ్చుకుని పని చక్కబెట్టడానికి 'పొలిటికల్ బాస్' సరే అన్నారని సమాచారం.

టెండర్ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా..

వాస్తవానికి బీసీ, ఈడబ్ల్యూఎస్, కాపు మహిళలకు టైలరింగ్ శిక్షణ ప్రారంభమైన 15 రోజులకు 33 శాతం, 30 రోజులకు మరో 33 శాతం, 50 రోజులకు మిగిలిన 33 శాతం బిల్లులు చెల్లించేలా టెండర్‌లో పేర్కొన్నారు. అంటే.. శిక్షణ పేరుతో 50 రోజుల్లోనే మొత్తం బిల్లుల కింద లాగేసేందుకు పథకం రూపొందించారు. పై నుంచి ఆమోదం లభించడంతో బీసీ, కాపు కార్పొరేషన్ల అధికారులు మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సుల కోసం ఫైల్ పెట్టారు. ఉన్నతాధికారులు సైతం రూల్ పొజిషన్‌కు సంబంధించి ఏ కామెంట్లు లేకుండానే యథాతథంగా మంత్రి సవితకు పంపారు. ఆమె సంతకం చేస్తే కాంట్రాక్టర్లకు మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు చెల్లిస్తారు. ఇక నీకింత.. నాకింత అని పంచుకోవడమే అని పలు శాఖల సిబ్బంది చెబుతున్నారు.

ప్రభుత్వ వైఫల్యం.. నిర్లక్ష్యానికి నిలువుటద్దం

సాక్షి క్షేత్ర స్థాయి పరిశీలనలో తేటతెల్లం

కృష్ణా జిల్లా కంకిపాడులోని మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖ (ఐసీడీఎస్) ప్రాజెక్ట్ కార్యాలయం పై అంతస్తులోని టైలరింగ్ శిక్షణ కేంద్రాన్ని 'సాక్షి' పరిశీలించింది. ఇక్కడ 140 మందిని ఎంపిక చేసి ఉదయం 70, మధ్యాహ్నం 70 మందికి శిక్షణ ఇస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. 'సాక్షి' ప్రతినిధి ఏప్రిల్ 19న ఉదయం 11 గంటలకు వెళితే 16 మందే ఉన్నారు. మిషన్లు కూడా 20 మాత్రమే. బాగా పాతవైన ఈ మిషన్లు తుప్పుపట్టి ఉన్నాయి. వచ్చినవారిలో ముగ్గురు అరగంటలోనే వెళ్లిపోయారు. మరో అరగంటకు 9 మంది వచ్చారు. శిక్షణ లేకపోవడంతో కబుర్లు చెప్పుకొంటూ కనిపించారు. కనీసం క్లాత్ కటింగ్‌కు బల్ల కూడా లేదు. కోలవెన్ను నుంచి రోజూ ఆటోలో వచ్చి వెళ్లడానికి రూ.వంద అవుతోందని పలువురు వాపోయారు.

- కృష్ణా జిల్లా బంటుమిల్లిలో 138 మందిని ఎంపిక చేసినట్టు చెబుతున్నా.. కనీసం కుట్టు మిషన్లు కూడా లేవు. ఈ సెంటర్‌కు ఒక శిక్షకురాలితో పాటు వచ్చింది ఇద్దరే. మచిలీపట్నంలో మరీ చిత్రంగా ఐదు సెంటర్లు ఏర్పాటు చేసినట్లు అధికారులు చెబుతున్నప్పటికీ ఏ ఒక్క కేంద్రంలోనూ శిక్షణ మొదలు కాలేదు.

ఎమ్మెల్యే కార్యాలయంలోనే శిక్షణ కేంద్రం

పెనమలూరు టీడీపీ ఎమ్మెల్యే బోడే ప్రసాద్ ఏకంగా తన కార్యాలయంలోనే దర్జీ శిక్షణ కేంద్రం పెట్టుకున్నారు. శిక్షణ ఇవ్వకున్నా ఎవరూ అడగరని, తమ పార్టీ వాళ్లకే ఉచితంగా కుట్టు మిషన్లు ఇవ్వొచ్చని ఇలా చేశారని అంటున్నారు. కుట్టు శిక్షణ కేంద్రం ఎక్కడుందని పెనమలూరు ఎంపీడీవో బండి ప్రణవిని వివరణ కోరగా ఎమ్మెల్యే కార్యాలయంలో అని చెప్పడం గమనార్హం.

అరేబియా సముద్రంలో
నేవీ వార్ డ్రిల్స్
మోదీతో నేవీ చీఫ్ కీలక భేటీ

న్యూఢిల్లీ: ఉద్రిక్తతల నేపథ్యంలో గుజరాత్ తీరంలో నౌకాదళం శనివారం కీలక విన్యాసాలు చేపట్టింది. లైవ్ ఫైరింగ్ డ్రిల్స్ తదితరాలతో యుద్ధ సన్నద్ధతను చాటింది. వీటిలో భాగంగా యుద్ధ పరిస్థితులను సృష్టించి నిజమైన ఆయుధాలను నేవీ ప్రయోగించి చూస్తోంది. అరేబియా సముద్రంలో ఎక్స్‌క్లూజివ్ ఎకనామిక్ జోన్‌లో పాక్ నేవీ విన్యాసాలకు దిగిన ప్రాంతానికి కేవలం 85 నాటికల్ మైళ్ల దూరంలో ఇవి జరుగుతుండటం విశేషం! ఇవి మే 7 దాకా కొనసాగనున్నాయి. ఈ మేరకు పొరుగు దేశాలకు నేవీ ఇప్పటికే లాంఛనంగా సమాచారమిచ్చింది. శనివారం ప్రధాని నరేంద్ర మోదీతో నేవీ చీఫ్ అడ్మిరల్ దినేశ్ కె.త్రిపాఠి భేటీ అయిన కాసేపటికే లైవ్ విన్యాసాలు మొదలవడం విశేషం. మోదీతో నేవీ చీఫ్ భేటీ గంటకు పైగా సాగింది. యుద్ధ సన్నద్ధతతో పాటు పలు కీలకాంశాలను వారు చర్చించినట్టు తెలుస్తోంది. పహల్గాం ఉగ్ర దాడి నేపథ్యంలో కొద్ది రోజులుగా నేవీ పలు విన్యాసాలకు తెర తీయడం తెలిసిందే. అందులో భాగంగా యుద్ధ నౌకలు తదితరాలను అంతర్జాతీయ జలాలకు సమీపంలో మోహరించి సిద్ధంగా ఉంచింది. వైమానిక దళం కూడా ఎలాంటి పరిస్థితులనైనా ఎదుర్కొనేందుకు పూర్తిస్థాయిలో సమాయత్తమవుతోంది. శుక్రవారం యూపీలో గంగా ఎక్స్‌ప్రెస్ వేపై ఫైటర్ జెట్ల ల్యాండింగ్, టేకాఫ్ విన్యాసాలతో సత్తా చాటింది. పహల్గాం ఉగ్ర దాడికి దీటుగా బదులిచ్చేందుకు సైన్యానికి మోదీ ఇప్పటికే పూర్తి స్వేచ్ఛ ఇవ్వడం తెలిసిందే.

పాక్ మహిళను పెళ్లి చేసుకున్న
జవాన్‌పై వేటు

న్యూఢిల్లీ: ఉన్నతాధికారులకు ఎటువంటి సమాచారమివ్వకుండా పాకిస్తాన్ మహిళను పెళ్లి చేసుకున్న జవాను మునీర్ అహ్మద్‌ను సీఆర్‌పీఎఫ్ విధుల నుంచి తొలగించింది. అతడి చర్య జాతి భద్రతకు ప్రమాదకరమని పేర్కొంది. 41వ బెటాలియన్‌లో పనిచేస్తున్న మునీర్ అహ్మద్ గతేడాది 24వ తేదీన పాకిస్తాన్‌కు చెందిన మినాల్ ఖాన్‌ను వర్చువల్‌గా పెళ్లి చేసుకున్నాడు. విషయాన్ని ఉన్నతాధికారులకు తెలపకుండా దాచి ఉంచాడు. వీసా గడువు ముగిసినప్పటికీ వెనక్కి పంపించలేదు. అయితే, పహల్గాం ఉగ్ర దాడి నేపథ్యంలో పాకిస్తాన్ జాతీయులు వెంటనే వెళ్లిపోవాలంటూ ఇటీవల కేంద్రం గడువు విధించిన నేపథ్యంలో మినాల్ ఖాన్ విషయం వెలుగు చూసింది. ఎలాంటి విచారణ అవసరం లేకుండానే మునీర్ అహ్మద్‌ను తక్షణమే తొలగించినట్లు సీఆర్‌ఎఫ్ ప్రతినిధి డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ దినకరన్ చెప్పారు. అతడి చర్య దేశ భద్రతకు ప్రమాదకరమని తెలిపారు.

దిగుమతులు బంద్

పోస్టల్ సేవలు కూడా
- పాక్‌కు మరిన్ని షాక్‌లు
- దాయాది నౌకలకు నో ఎంట్రీ
- ఐఎంఎఫ్ రుణాన్ని అడ్డుకుంటోంది
- భారత్ చర్యలపై పాక్ ఆక్రోశం

న్యూఢిల్లీ/శ్రీనగర్: పహల్గాం దుస్సాహసానికి ముష్కరులను ప్రేరేపించిన దాయాదికి షాకుల మీద షాకులు తగులుతున్నాయి. పాకిస్తాన్ నుంచి దిగుమతులను పూర్తిగా నిషేధిస్తూ భారత్ శనివారం నిర్ణయం తీసుకుంది. అన్ని రకాల ప్రత్యక్ష, పరోక్ష దిగుమతులకూ ఇది వర్తిస్తుంది. ఈ మేరకు డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ ఫారిన్ ట్రేడ్ నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. పాక్‌లో ఉత్పత్తయ్యే, ఆ దేశం గుండా ఎగుమతయ్యే అన్ని రకాల వస్తువులు, ఉత్పత్తుల ప్రత్యక్ష, పరోక్ష దిగుమతులను పూర్తిగా నిషేధిస్తున్నట్టు పేర్కొంది. జాతీయ భద్రత దృష్ట్యా ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్టు కేంద్రం వెల్లడించింది. అంతేగాక పాక్ నౌకలకు భారత్‌లోకి అనుమతి నిషేధించింది. ఆ దేశానికి సముద్ర రవాణా మార్గాలను పూర్తిగా మూసేసింది. దీని ప్రభావం కూడా పాక్‌పై తీవ్రంగా ఉండనుంది. ఇక పాక్‌కు అన్నిరకాల పార్సిల్, పోస్టల్ సేవలను కూడా సంపూర్ణంగా నిలిపేశారు. ఈ నిర్ణయాలన్నీ తక్షణం అమల్లోకి వచ్చినట్టు కేంద్రం ప్రకటించింది. పాక్‌కు మన గగనతలాన్ని ఇప్పటికే మూసేయడం తెలిసిందే. అంతేగాక సింధూ జల ఒప్పందం నిలిపివేత, పాక్ పౌరులకు వీసాల రద్దు వంటి పలు కఠిన చర్యలు కూడా కేంద్రం ఇప్పటికే తీసుకుంది. దివాలా ముంగిట ఉన్న పాక్‌కు ఆర్థికంగా ప్రాణాధారం వంటి 700 కోట్ల ఐఎంఎఫ్ రుణాన్ని అడ్డుకునే ప్రయత్నాలకు కూడా పదును పెట్టింది. ఉగ్రవాదులకు అడ్డాగా మారిన పాక్‌ను గ్రే లిస్టులో చేర్చి రుణాలు, ఆర్థిక సాయాలు పూర్తిగా నిలిపేయాలని అంతర్జాతీయ సంస్థలకు శుక్రవారం విజ్ఞప్తి చేయడం తెలిసిందే. తద్వారా దాయాది ఆర్థిక మూలాలపై దెబ్బ కొట్టేలా కేంద్రం వ్యూహరచన చేస్తోంది. దీనిపై పాక్ శనివారం గగ్గోలు పెట్టింది. రాజకీయ దురుద్దేశాలతోనే ఐఎంఎఫ్ రుణానికి భారత్ మోకాలడ్డుతోందంటూ ఆక్రోశించింది.

దిగుమతులు అంతంతే

పాక్ నుంచి దిగుమతుల నిషేధం ప్రభావం మనపై ఏమీ ఉండదు. పుల్వామా దాడుల నేపథ్యంలో 2019 నుంచే ఆ దేశంతో వాణిజ్య కార్యకలాపాలను భారత్ దాదాపుగా తగ్గించుకుంది. గతేడాది దాయాది నుంచి మనం దిగుమతి చేసుకున్న వస్తువుల విలువ కేవలం 4.2 లక్షల డాలర్లు! ప్రధానంగా సేంద్రియ లవణంతో పాటు ఫార్మా ఉత్పత్తులు, పళ్ల వంటివి వీటిలో ఉన్నాయి. అదే సమయంలో పాక్‌కు మన ఎగుమతుల విలువ ఏకంగా 44.8 కోట్ల డాలర్లుగా ఉంది. పాక్ ఉత్పత్తులపై భారత్ ఇప్పటికే 200 శాతం విధిస్తోంది. పహల్గాం దాడి నేపథ్యంలో పాక్‌కు అన్ని ఎగుమతులనూ భారత్ ఇప్పటికే నిలిపేయడం తెలిసిందే.

తొమ్మిదో రోజూ కాల్పులు

సరిహద్దుల వెంబడి పాక్ దుశ్చర్యలు వరుసగా తొమ్మిదో రోజూ కొనసాగాయి. నియంత్రణ రేఖ వెంబడి పాక్ సైన్యం శనివారం కూడా కాల్పులకు తెగబడింది. వాటికి దీటుగా బదులిచ్చినట్టు సైన్యం ప్రకటించింది. పహల్గాంలో 26 మంది పర్యాటకులను పొట్టన పెట్టుకున్న ఉగ్రవాదుల కోసం వేట సాగుతోంది. కశ్మీర్‌ను భద్రతా దళాలు జల్లెడ పడుతున్నాయి. శనివారం శ్రీనగర్‌లో ఐదుచోట్ల ముమ్మర తనిఖీలు కొనసాగాయి.

రెచ్చగొట్టేలా పాక్ క్షిపణి పరీక్షలు

ఇస్లామాబాద్: పహల్గాం ఉగ్ర దాడితో అసలే దెబ్బ తిన్న పులిలా ఉన్న భారత్‌ను మరింత రెచ్చగొట్టేలా పాక్ వ్యవహరిస్తోంది. ఉద్రిక్తతలు తారస్థాయికి చేరిన వేళ క్షిపణి పరీక్షలకు దిగింది. 450 కి.మీ. రేంజ్‌తో కూడిన అబ్దాలీ సర్ఫేస్ టు సర్ఫేస్ బాలిస్టిక్ క్షిపణి వ్యవస్థను పరీక్షించినట్టు పాక్ సైన్యం శనివారం ప్రకటించుకుంది. పైగా, ఇది 'సింధూ విన్యాసా'ల్లో భాగమంటూ గొప్పలకు పోయింది. ఇది అద్భుతమంటూ అధ్యక్షుడు ఆసిఫ్ అలీ జర్దారీ, ప్రధాని షహబాజ్ షరీఫ్ సైన్యాన్ని అభినందనలతో ముంచెత్తారు. ఈ ఉదంతంపై భారత్ మండిపడింది. దీన్ని కచ్చితంగా రెచ్చగొట్టే చర్యగానే పరిగణిస్తున్నట్టు కేంద్ర ప్రభుత్వ వర్గాలు స్పష్టం చేశాయి.

'సింధూ' నిర్మాణాలను పేల్చేస్తాం

పాక్ రక్షణ మంత్రి ఖవాజా ఆసిఫ్ ప్రేలాపనలు

ఇస్లామాబాద్: సింధూ నదీ వ్యవస్థపై భారత్ ఎలాంటి నిర్మాణాలు చేపట్టినా పేల్చేస్తామంటూ పాక్ రక్షణ మంత్రి ఖవాజా ఆసిఫ్ ప్రేలాపనలకు దిగారు. వాటిని తమపై దురాక్రమణ చర్యగానే పరిగణిస్తామన్నారు. ''నదీ జలాలను ఆపేస్తే మేం ఆకలిదప్పులతో అలమటిస్తాం. అందుకే అలాంటి పరిస్థితి రానివ్వబోం''అని చెప్పుకొచ్చారు. సింధూ ఒప్పందం నిలిపివేతపై అంతర్జాతీయ వేదికలను ఆశ్రయిస్తున్నట్టు చెప్పారు.

విమానంలో ఉగ్రవాదులు?

శ్రీలంకలో చెన్నై విమానంలో తనిఖీలు

సాక్షి, చెన్నై/కొలంబో: పహల్గాం ఉగ్రవాద దాడితో సంబంధం ఉన్న వ్యక్తులు తమిళనాడు రాజధాని చెన్నై నుంచి శ్రీలంక రాజధాని కొలంబోకు విమానంలో పరారవుతున్నారంటూ అందిన సమాచారం కలకలం సృష్టించింది. చెన్నై నుంచి శనివారం ఉదయం 12 గంటలకు కొలంబోలోని బండారు నాయకే ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్టుకు చేరుకున్న విమానాన్ని శ్రీలంక అధికారులు క్షుణ్నంగా తనిఖీ చేశారు. అనుమానిత వ్యక్తులెవరూ లేరని గుర్తించారు. చెన్నై ఏరియా కంట్రోల్ సెంటర్ నుంచి అందిన సమాచారం మేరకు విమానంలో తనిఖీలు చేపట్టినట్లు శ్రీలంకన్ ఎయిర్‌లైన్స్ అధికారులు ఒక ప్రకటనలో వెల్లడించారు. పహల్గాం దాడితో సంబంధం ఉన్న ఉగ్రవాదులు ఈ విమానంలో ప్రయాణించే అవకాశం ఉందంటూ తమకు సమాచారం అందిందని తెలిపారు. తనిఖీల అనంతరం ఎవరినీ అరెస్టు చేయలేదని చెప్పారు. మరోవైపు చెన్నై ఎయిర్‌పోర్టులో శ్రీలంకన్ ఎయిర్‌లైన్స్ విమానాలతో పాటు చెన్నై నుంచి శ్రీలంకకు వెళ్లే అన్ని విమానాల్లో శనివారం భద్రతా సిబ్బంది తనిఖీలు చేపట్టారు. ప్రయాణికుల ముసుగులో ఉగ్రవాదులు శ్రీలంకకు పారిపోతున్నారంటూ అందిన సమాచారంతోనే నిఘాను పెంచి ప్రతి ఒక్కరినీ తనిఖీ చేసి పంపించినట్లు విమానాశ్రయ అధికారులు పేర్కొన్నారు.

బీఎస్‌ఎఫ్ అదుపులో
పాక్ రేంజర్

న్యూఢిల్లీ: రాజస్తాన్‌లో భారత్–పాకిస్తాన్ సరిహద్దుల వద్ద పాక్ ఆర్మీ అధికారి ఒకరు బీఎస్‌ఎఫ్ జవాన్లకు పట్టుబడ్డారు. అతడిని వెంటనే కస్టడీలోకి తీసుకున్నామని బీఎస్‌ఎఫ్ తెలిపింది. పదిహేను రోజుల క్రితం, ఏప్రిల్ 23న బీఎస్‌ఎఫ్ జవాను పూర్ణం కుమార్ పాక్ భూభాగంలోకి పొరపాటున ప్రవేశించి అక్కడి జవాన్లకు దొరికిపోవడం తెల్సిందే. భారత బలగాలు తీవ్ర నిరసన తెలిపినప్పటికీ ఆయన్ను తిరిగి అప్పగించేందుకు పాక్ అధికారులు నిరాకరిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో తాజా పరిణామం చోటుచేసుకోవడం గమనార్హం.

శనివారం అంగోలా అధ్యక్షుడు లోరెన్సోను స్వాగతిస్తున్న మోదీ

ఉగ్రవాదంపై నిర్ణయాత్మక చర్యలు

ముష్కరులను, వారి మద్దతుదారులను వదిలిపెట్టం

- ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ పునరుద్ఘాటన
- అంగోలా అధ్యక్షుడు లోరెన్సోతో సమావేశం
- ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు బలోపేతం చేసుకోవాలని నిర్ణయం

న్యూఢిల్లీ: భారత్, ఆఫ్రికన్ యూనియన్ ప్రగతిశీల భాగస్వామ్యపక్షాలు అని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అభివర్ణించారు. గ్లోబల్ సౌత్‌కు ఇరుపక్షాలు మూలస్తంభాలని చెప్పారు. ఆయన శనివారం ఢిల్లీలోని హైదరాబాద్ హౌస్‌లో అంగోలా అధ్యక్షుడు జువా లోరెన్సోతో సమావేశమయ్యారు. పలు కీలక అంశాలపై చర్చలు జరిపారు. ఈ సందర్భంగా సంప్రదాయ వైద్యం, వ్యవసాయం, సాంస్కృతిక సహకారం వంటి రంగాల్లో భారత్–అంగోలా మధ్య అవగాహనా ఒప్పందాలపై సంతకాలు జరిగాయి. అనంతరం ఇరువురు నేతలు ఉమ్మడిగా మీడియాతో మాట్లాడారు. ఉగ్రవాదాన్ని సహించే ప్రసక్తే లేదని ప్రధాని మోదీ మరోసారి తేల్చిచెప్పారు. పహల్గాంలో పర్యాటకులను పొట్టనపెట్టుకున్న ముష్కరులను, వారి మద్దతుదారులను శిక్షించడం తథ్యమని స్పష్టం చేశారు. ఉగ్రవాదులపై దృఢమైన, నిర్ణయాత్మక చర్యలు చేపట్టేందుకు కట్టుబడి ఉన్నామని తెలిపారు. డిజిటల్ ప్రజా మౌలిక సదుపాయాలు, అంతరిక్ష సాంకేతికత వంటి అంశాల్లో ఇండియా శక్తిసామర్థ్యాలను అంగోలాతో పంచుకుంటామని చెప్పారు. ఆరోగ్య సంరక్షణ, వజ్రాల ప్రాసెసింగ్, ఎరువులు, ఖనిజాల విషయంలో అంగోలాతో సంబంధాలు మరింత బలోపేతం చేసుకోవాలని నిర్ణయించినట్లు పేర్కొన్నారు. అంతకుముందు అంగోలా అధ్యక్షుడు లోరెన్సోకు రాష్ట్రపతి భవన్ వద్ద రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము, ప్రధాని మోదీ సాదర స్వాగతం పలికారు. అనంతరం రాజ్‌ఘాట్ వద్ద మహాత్మా గాంధీకి లారెన్సో ఘనంగా నివాళులర్పించారు. భారత్–అంగోలా మధ్య దౌత్య సంబంధాలు 1985లో ప్రారంభమయ్యాయి. ఆఫ్రికన్ యూనియన్‌కు ఈ ఏడాది అంగోలా దేశమే నేతృత్వం వహిస్తోంది. నాలుగు రోజుల పర్యటన నిమిత్తం లోరెన్సో గురువారం భారత్‌కు చేరుకున్నారు.

అంగోలా సైనిక దళాల ఆధునీకరణకు రూ.1,691 కోట్ల రుణం

అంగోలా సైనిక దళాల ఆధునీకరణకు తమ వంతు సహకారం కచ్చితంగా అందిస్తామని ప్రధాని మోదీ స్పష్టంచేశారు. ఇందుకోసం 200 మిలియన్ డాలర్ల (రూ.1,691 కోట్లు) రుణంగా ఇవ్వనున్నట్లు ప్రకటించారు. అధ్యక్షుడు లోరెన్సో పర్యటన భారత్–అంగోలా మధ్య ద్వైపాక్షిక సంబంధాలకు కొత్త దిశను నిర్దేశిస్తుందని, భారత్–ఆఫ్రికా నడుమ భాగస్వామ్యాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తుందని పేర్కొన్నారు.

ఉగ్రవాదుల పాపాలు పండాయి

ఇక వారికి నరకమే గతి: ఫరూక్ అబ్దుల్లా
- ఉగ్ర దాడిపై జమ్మూకశ్మీర్ మాజీ సీఎం వ్యాఖ్యలు
- పహల్గాంలో పర్యటన.. టూరిస్టులతో సంభాషణ

శ్రీనగర్: ఉగ్రవాదుల పాపాలు పండాయని, దేశంలో ఉగ్రవాదాన్ని తక్షణమే పెకిలించివేయాలని జమ్మూకశ్మీర్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి, నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ పార్టీ అగ్రనేత ఫరూఖ్ అబ్దుల్లా తేల్చిచెప్పారు. ఉగ్రవాదం ఆనవాళ్లు సైతం ఉండడానికి వీల్లేదని అన్నారు. ఉగ్ర విష భుజంగాలను పెంచి పోషిస్తున్న పాకిస్తాన్‌పై మన ప్రభుత్వం చేపట్టే ప్రతీకార చర్యలకు తమ మద్దతు ఉంటుందని చెప్పారు. ఆయన శనివారం పహల్గాంలో పర్యటించారు. గత నెల 22న పర్యాటకులపై దాడి జరిగిన తర్వాత ఆయన ఇక్కడికి రావడం ఇదే తొలిసారి. ఈ దాడికి పాల్పడిన ముష్కరులను, వారిని వెనుక ఉండి నడిపించిన కుట్రదారులకు నరకమే గతి అని స్పష్టంచేశారు. పహల్గాంలో పర్యాటకులను రక్షించే క్రమంలో ఉగ్రవాదులతో తలపడి ప్రాణాలు కోల్పోయిన అదిల్ షా కుటుంబాన్ని ఫరూఖ్ అబ్దుల్లా పరామర్శించారు. ముష్కరులు సాగించిన మారణకాండను తీవ్రంగా ఖండించారు. వారిపై నిప్పులు చెరిగారు. ''ఇక్కడ 26 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఆరు రోజుల క్రితమే వివాహం జరిగిన ఓ నవ వధువు తన భర్తను పోగొట్టుకుంది. రక్తపు మడుగులో పడి ఉన్న తండ్రిని చూసి ఓ బిడ్డ బిగ్గరగా రోదించాడు. మారణకాండ చూసిన తర్వాత మాకు భోజనం సహించలేదు. మానవత్వాన్ని పొట్టనపెట్టుకున్న ఆ భూతాలు ఇప్పటికీ ప్రాణాలతో సంచరిస్తున్నాయి. వారు తమను తాము ముస్లింలం అని చెప్పుకుంటున్నారు. కానీ, వారు ముమ్మాటికీ ముస్లింలు కాదు. బాధితుల త్యాగాలు వృథా కావడానికి వీల్లేదు. ఉగ్రవాదుల పాపాల పుట్ట నిండిపోయింది. వారిపై తగిన ప్రతీకారం తీర్చుకోవాల్సిందే. జమ్మూకశ్మీర్‌లో 35 ఏళ్లుగా ఉగ్రవాదులు దాడులకు పాల్పడుతున్నారు. కానీ, వారు ఎప్పటికీ విజయం సాధించలేరు'' అని ఫరూఖ్ అబ్దుల్లా తేల్చిచెప్పారు. మానవత్వాన్ని హత్య చేసిన వారు నరకానికి తప్ప స్వర్గానికి వెళ్లలేరని పేర్కొన్నారు. ఉగ్రవాదం ఆగిపోతేనే జమ్మూకశ్మీర్ అభివృద్ధి సాధ్యమవుతుందని చెప్పారు. పహల్గాం తరహా దాడులను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాలని స్థానికులకు పిలుపునిచ్చారు.

భయపడితే మరణించినట్లే...

పహల్గాంలో పలువురు పర్యాటకులతో ఫరూఖ్ అబ్దుల్లా మాట్లాడారు. వారితో సెల్ఫీలు దిగారు. ఉగ్రదాడుల పట్ల ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని, నిర్భయంగా ఉండాలని సూచించారు. జమ్మూకశ్మీర్‌ను మధ్యలోనే వదిలివెళ్లొద్దని కోరారు. పర్యటన పూర్తి చేసుకోవాలని చెప్పారు. ఇక్కడికి మరెంతో మంది పర్యాటకులు రావాలని ఆకాంక్షించారు. ఎవరూ భయపడొద్దని అన్నారు. భయం అనేది చావుతో సమానమని వ్యాఖ్యానించారు. భయపడితే మరణించినట్లేనని పేర్కొన్నారు.

తొక్కిసలాటలో ఏడుగురు భక్తులు మృతి

గోవాలో లైరాయీదేవి ఆలయంలో దుర్ఘటన
- మరో 80 మందికిగా గాయాలు.. కొందరి పరిస్థితి విషమం
- ఘటనపై న్యాయ విచారణ జరిపిస్తామన్న సీఎం ప్రమోద్ సావంత్

పనాజీ: ప్రకృతి అందాలకు మారుపేరైన గోవాలో తీవ్ర విషాదం చోటుచేసుకుంది. ఆలయ జాతరలో జరిగిన తొక్కిసలాటలో ఏడుగురు భక్తులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. మృతుల్లో ఇద్దరు మహిళలున్నారు. 80 మందికిపైగా భక్తులు గాయాలపాలయ్యారు. కొందరి పరిస్థితి విషమంగా ఉన్నట్లు తెలిసింది. రాజధాని పనాజీకి 40 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉత్తర గోవాలో ఉన్న షిర్‌గావ్‌లోని శ్రీ లైరాయీ దేవి ఆలయంలో శనివారం తెల్లవారుజామున 3 గంటలకు ఈ దుర్ఘటన జరిగినట్లు అధికారులు చెప్పారు. ఇక్కడ ఏటా భారీ జాతర నిర్వహించడం ఆనవాయితీ. గోవాతోపాటు మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక నుంచి వేలాది మంది భక్తులు తరలివస్తుంటారు. శుక్రవారం అర్ధరాత్రి దాటిన తర్వాత ఆలయానికి వెళ్లే ఇరుకైన దారుల్లో కనీసం 40 వేల మంది గుమికూడారని, వారంతా ఒక్కసారిగా ముందుకు దూసుకెళ్లేందుకు ప్రయత్నించగా తొక్కిసలాట జరిగినట్లు అధికారులు తెలిపారు. ఆలయ సమీపంలో దారి ఏటవాలుగా ఉండడంతో తొలుత కొందరు కిందపడిపోయారని, మరికొందరు వారిపై పడిపోవడంతో బాధితుల సంఖ్య పెరిగిందని వెల్లడించారు. వందలాది మంది భక్తులు ఒకరిపై ఒకరు పడడంతో ప్రమాద తీవ్రత అధికంగా ఉన్నట్లు చెప్పారు. గాయపడిన వారిని వేర్వేరు ఆసుపత్రుల్లో చేర్పించి, చికిత్స అందిస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు. గోవాలో షిర్‌గావ్ శ్రీ లైరాయీ దేవస్థానం ఎంతో ప్రసిద్ధిగాంచింది. లైరాయీ దేవతను పార్వతీదేవి మరో రూపంగా భావిస్తారు. ఏటా జరిగే సంప్రదాయ ధోండాచి జాతరకు స్థానికంగానే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి కూడా భక్తులు భారీగా తరలివస్తారు. జాతరలో భాగంగా పెద్ద సంఖ్యలో ఏర్పాటు చేసే అగ్నిగుండాలపై నడుస్తారు. శ్రీ లైరాయీ దేవి ఆలయంలో శుక్రవారమే జాతర ప్రారంభమైంది.

ఘటనా స్థలికి సీఎం సావంత్

గోవా ముఖ్యమంత్రి ప్రమోద్ సావంత్ ఉత్తర గోవా జిల్లా ఆసుపత్రిలో బాధితులను పరామర్శించారు. అనంతరం ఘటనా స్థలాన్ని పరిశీలించారు. తొక్కిసలాట ఘటనపై ఉన్నతస్థాయి న్యాయ విచారణ జరిపిస్తామని, ఇలాంటి ప్రమాదాలు పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు. తక్షణమే నిజనిర్ధారణ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని దేవాలయాల్లో భక్తులకు తగిన భద్రత కల్పిస్తామని స్పష్టంచేశారు. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ తనకు ఫోన్ చేసి మాట్లాడారని, అన్ని రకాల సహాయ సహకారాలు అందిస్తామని హామీ ఇచ్చారని వివరించారు.

రాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రి సంతాపం

గోవా ఆలయంలో తొక్కిసలాట జరిగిన భక్తులు మృతిచెందడం చాలా బాధాకరమని రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము పేర్కొన్నారు. శనివారం 'ఎక్స్'లో సంతాపం ప్రకటించారు. ఆలయ జాతరలో భక్తుల మృతి పట్ల ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తంచేశారు. క్షతగాత్రులు త్వరగా కోలుకోవాలని ఆకాంక్షించారు. మృతుల కుటుంబాలకు సానుభూతి తెలియజేశారు. ఈ మేరకు 'ఎక్స్'లో పోస్టుచేశారు.

మధ్యవర్తిత్వమే మేలైన మార్గం

అదే పరిపూర్ణ పరిష్కారం: సీజేఐ
కోర్టుల్లో అది సాధ్యం కాదు • ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లాలని సూచన

న్యూఢిల్లీ: మధ్యవర్తిత్వాన్ని తక్కువ చేసి చూడటం సరికాదని భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా అన్నారు. వివాదాల పరిష్కారానికి అది మేలైన, తెలివైన మార్గమని చెప్పారు. ''సామాజిక న్యాయ సాధనలో మధ్యవర్తిత్వానిది ప్రధాన పాత్ర. అది పరిపూర్ణ పరిష్కారం. వైషమ్యాలను చల్లారుస్తుంది. బంధాలను పునరుద్ధరిస్తుంది. మానవీయ వైఖరితో వ్యవహరిస్తుంది. అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన రీతిలో వివాదం తాలూకు మూల సమస్యను పరిష్కరిస్తుంది. తద్వారా నిజమైన న్యాయం చేకూరుస్తుంది. కోర్టులతో ఇది సాధ్యం కాదు''అని అభిప్రాయపడ్డారు. శనివారం ఢిల్లీలో తొలి జాతీయ మధ్యవర్తిత్వ సదస్సు జరిగింది. రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము ప్రధాన అతిథిగా పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా మీడియేషన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎంఏఐ)ను సీజేఐ ప్రారంభించారు. మధ్యవర్తిత్వ చట్టంలో సామాజిక మధ్యవర్తిత్వానికి వీలు కల్పించే సెక్షన్ 43కి చాలా ప్రాధాన్యముందని ఆయన చెప్పారు. స్థానిక వివాదాలను దీనిద్వారా చక్కగా పరిష్కరించుకోవచ్చని చెప్పారు. వివాదాల పరిష్కారంలో రెండు దశాబ్దాలుగా మధ్యవర్తిత్వం ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తోంది. గత పదేళ్లలో దేశవ్యాప్తంగా ఏకంగా 7.5 లక్షల పై చిలుకు కేసులు మధ్యవర్తిత్వం ద్వారా పరిష్కారమయ్యాయి''అని సీజేఐ పేర్కొన్నారు. ఇంతటి మెరుగైన పరిష్కార మార్గం ప్రజలకు ఇంకా పూర్తిగా చేరువ కాకపోవడం శోచనీయమన్నారు. మధ్యవర్తిత్వం ప్రాధాన్యతను భారత్ ఇంకా పూర్తిగా అర్థం చేసుకోలేదని అభిప్రాయపడ్డారు. ఇది చక్కని పరిష్కార మార్గమని పౌరులకు, కక్షిదారులందరికీ అర్థమయ్యేలా చేయడమే మన లక్ష్యం కావాలన్నారు. జామా మసీదు కేసులో సంభాల్‌లో మత ఉద్రిక్తతలను సెక్షన్ 43లో పేర్కొన్న మేరకు మధ్యవర్తిత్వం ద్వారా చల్లార్చే మార్గాలపై దృష్టి పెట్టాల్సిందిగా ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి సీజేఐ ధర్మాసనం ఇటీవల సూచించడం తెలిసిందే. కాబోయే సీజేఐ జస్టిస్ బి.ఆర్.గవాయ్, కేంద్ర న్యాయ మంత్రి మేఘ్వాల్, అటార్నీ జనరల్ ఆర్.వెంకటరమణి, సొలిసిటర్ జనరల్ తుషార్ మెహతా తదితరులు సదస్సులో పాల్గొన్నారు.

మధ్యవర్తులకు చట్టబద్ధత: ముర్ము

గ్రామాల్లో అనాదిగా వివాదాలు మధ్యవర్తిత్వం ద్వారానే పరిష్కారమవుతూ వస్తున్నాయని రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము గుర్తు చేశారు. అయితే, ''పెద్దమనుషుల తీర్పులకు చట్టబద్ధత ఉండదన్న విషయం కక్షిదారులకు ఇప్పుడు బాగా తెలుసు. కనుక వీలు చూసుకుని తీర్పులను తుంగలో తొక్కుతున్నారు''అన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో వివాదాలను గ్రామస్థాయిలోనే సమర్థంగా పరిష్కరించేందుకు వీలుగా మధ్యవర్తులకు చట్టపరంగా మరింత సాధికారత కల్పించాలని ఆమె అభిప్రాయపడ్డారు.

తదుపరి తరం గగనతల
రక్షణ వ్యవస్థ
ఇప్పటికే కొనుగోలు ప్రక్రియ ప్రారంభించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం

న్యూఢిల్లీ: తదుపరి తరం పరిమిత శ్రేణి గగనతల రక్షణ వ్యవస్థను సమకూర్చుకొనే ప్రక్రియను కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. ప్రస్తుత, భవిష్యత్తు అవసరాల కోసం ఈ వ్యవస్థ అవసరమని నిర్ణయించింది. రాత్రిపూట, పగటిపూట అన్ని రకాల వాతావరణ పరిస్థితుల్లో ప్రత్యర్థి దేశాల గగనతల రక్షణ వ్యవస్థలను ఛేదించడానికి ఇది తప్పనిసరిగా అవసరమని గుర్తించింది. మంచు కురిసే ప్రాంతాల్లోనూ ఈ వ్యవస్థ పనిచేయనుంది. ఇందుకోసం రక్షణ శాఖ ఇప్పటికే కేంద్రానికి ప్రతిపాదన పంపించింది. దీన్ని ఇండియన్ ఆర్మీ వెబ్‌సైట్‌లో శనివారం పొందుపర్చారు. ''48 లాంచర్లు, 48 నైట్ విజన్ సైట్స్, 85 మిస్సైల్స్‌తోపాటు ఒక పరిమిత శ్రేణి గగనతల రక్షణ వ్యవస్థను సమకూర్చుకుంటాం''అని రక్షణ శాఖ వెల్లడించింది. ఈ వ్యవస్థను రీసెర్చ్ సెంటర్ ఇమారత్, డీఆర్‌డీఓతోపాటు ఇతర సంస్థలు కలిసి అభివృద్ధి చేశాయి.

ఆస్ట్రేలియాలో లేబర్ పార్టీ ఘన విజయం

- మరోసారి ప్రధానమంత్రిగా ఆంథోనీ అల్బనీస్
- గత 21 ఏళ్లలో వరుసగా రెండోసారి నెగ్గిన తొలి ప్రధానిగా రికార్డు

మెల్‌బోర్న్: ఆస్ట్రేలియా ఫెడరల్ ఎన్నికల్లో అధికార లేబర్ పార్టీ మరోసారి విజయం దక్కించుకుంది. ప్రధానమంత్రి ఆంథోనీ అల్బనీస్ చరిత్ర సృష్టించారు. ఆస్ట్రేలియాలో గత 21 ఏళ్లలో వరుసగా రెండోసారి ఎన్నికల్లో గెలిచిన తొలి ప్రధానిగా ఆయన రికార్డుకెక్కారు. అల్బనీస్ మరో మూడేళ్లపాటు ప్రధానిగా కొనసాగబోతున్నారు. ఆస్ట్రేలియా పార్లమెంట్‌లో దిగువ సభ అయిన ప్రతినిధుల సభలో మొత్తం 150 సీట్లు ఉండగా, శనివారం జరిగిన సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో అల్బనీస్ నేతృత్వంలోని లేబర్ పార్టీ కడపటి వార్తలు అందేసరికి 83 సీట్లు గెలుచుకుంది. స్పష్టమైన మెజార్టీ సాధించింది. ప్రతిపక్ష లిబరల్ నేషనల్ పార్టీ 14 స్థానాలకే పరిమితమైంది. లిబరల్ పార్టీ 13, నేషనల్ పార్టీ 8 సీట్లు గెలుచుకున్నాయి. అలాగే ఏడుగురు స్వతంత్ర అభ్యర్థులు నెగ్గారు. కాటర్ పార్టీకి ఒక స్థానం, సెంట్రల్ అలయెన్స్‌కు ఒక స్థానం దక్కింది. మరికొన్ని స్థానాల్లో ఓట్ల లెక్కింపు కొనసాగుతోంది. ప్రతిపక్ష లిబరల్ నేషనల్ పార్టీ అగ్రనేత పీటర్ డ్రెయిగ్ డటన్ తమ ఓటమిని అంగీకరించారు. ఎన్నికల ప్రచారంలో తాము సరిగ్గా పని చేయలేకపోయామని అన్నారు. ఓటమికి బాధ్యతను తానే స్వీకరిస్తున్నానని చెప్పారు. ప్రధాని అల్బనీస్‌కు ఫోన్‌చేసి, అభినందనలు తెలియజేశానని పేర్కొన్నారు. లేబర్ పార్టీకి ఇది చరిత్రాత్మక సందర్భమని, దాన్ని తాము గుర్తిస్తున్నామని వెల్లడించారు. బ్రిస్బేన్ నియోజకవర్గంలో పీటర్ డ్రెయిగ్ డటన్ ఓడిపోవడం గమనార్హం. ఇక్కడ ఆయనపై లేబర్ పార్టీ అభ్యర్థి అలీ ఫ్రాన్స్ విజయం సాధించారు. ఆస్ట్రేలియాలో ద్రవ్యోల్బణం, అధిక ధరలు, ఇంధనం విధానం, ఇళ్ల కొరత, వడ్డీ రేట్లలో పెరుగుదల వంటి అంశాలే ప్రతిపాదికగా సార్వత్రిక ఎన్నికలు జరిగాయి. తాను ప్రధానమంత్రి అయితే అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ దారిలో నడవనున్నట్లు పీటర్ డ్రెయిగ్ డటన్ సంకేతాలిచ్చారు. ప్రభుత్వ ఖర్చులకు కళ్లెం వేస్తానని, ఉద్యోగుల సంఖ్య తగ్గిస్తానని ప్రకటించారు.

భార్యతో కలిసి అల్బనీస్ విజయానందం

ఆయన విధానాల పట్ల ప్రజలు విముఖత చూపినట్లు ఎన్నికల ఫలితాలు స్పష్టం చేశాయి. ఆంథోనీ అల్బనీస్ మరోసారి నెగ్గే అవకాశం ఉందని ముందే అంచనాలు వెలువడ్డాయి. ఆంథోనీ నార్మన్ అల్బనీస్ 1963 మార్చి 2న ఆస్ట్రేలియాలోని సిడ్నీలో జన్మించారు. 1996లో తొలిసారిగా ఎంపీగా గెలిచారు. 2019 నుంచి లేబర్ పార్టీ అధినేతగా కొనసాగుతున్నారు. 2019 నుంచి 2022 దాకా ప్రతిపక్ష నేతగా వ్యవహరించారు. 2022లో ఆస్ట్రేలియా 31వ ప్రధానమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. మరో మూడేళ్లు పదవిలో కొనసాగబోతున్నారు.

> "ఆస్ట్రేలియా విలువలకు ప్రజలు మరోసారి పట్టంకట్టారు. వాటికి అనుగుణంగానే నూతన ప్రభుత్వ పాలన సాగుతుంది. అంతే తప్ప ఎవరినీ అనుసరించబోం. ఎన్నికల వాగ్దానాలన్నింటినీ వీలైనంత త్వరలో అమలు చేసి చూపిస్తా"
> – విజయోత్సవ ప్రసంగంలో అల్బనీస్

మోదీ అభినందనలు

అల్బనీస్‌కు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అభినందనలు తెలియజేశారు. భారత్–ఆస్ట్రేలియా మధ్య సమగ్ర వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యాన్ని మరింత బలోపేతం చేసుకొనే దిశగా ఆయనతో కలిసి పనిచేసేందుకు ఎదురు చూస్తున్నానంటూ శనివారం 'ఎక్స్'లో పోస్టు చేశారు. అల్బనీస్ నాయకత్వ సామర్థ్యం పట్ల ఆస్ట్రేలియా ప్రజల తిరుగులేని విశ్వాసానికి ఈ విజయమే తార్కాణమని పేర్కొన్నారు. ఇండో–పసిఫిక్ ప్రాంతంలో శాంతి, స్థిరత్వం, సౌభాగ్యాన్ని భారత్–ఆస్ట్రేలియా బలంగా కోరుకుంటున్నాయని మోదీ స్పష్టంచేశారు.

పోప్ ట్రంప్!
అధ్యక్షుని ఏఐ ఫొటోపై దుమారం

వాషింగ్టన్: అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ పోప్ వేషధారణతో ఆన్‌లైన్‌లో ప్రత్యక్షమయ్యారు. కృత్రిమ మేధతో రూపొందించిన తన ఫొటోను సొంత ఆన్‌లైన్ వేదికపై శనివారం పోస్ట్ చేసుకున్నారు. అనంతరం వైట్‌హౌస్ సోషల్ మీడియా ఖాతాలోనూ అది ప్రత్యక్షమైంది. ఈ వైరల్ ఫొటోపై తీవ్ర నిరసనలు వ్యక్తమయ్యాయి.

''పోప్‌గా నటించడమా? ఇదేమీ తమాషా కాదు. గౌరవప్రదం అంతకంటే కాదు. పోప్ అంత్యక్రియలకు నుంచి వస్తూనే ఇలా చేయడం పిల్లచేష్ట. మితిమీరిన అహంకారానికి నిదర్శనం'' అంటూ నెటిజన్లు దుయ్యబట్టారు. బైబిల్‌లోని టెన్ కమాండ్‌మెంట్స్‌ను ట్రంప్ ఉల్లంఘించారని దుమ్మెత్తిపోశారు. తదుపరి పోప్ ఎవరు కావాలన్న ప్రశ్నకు 'నేనే' అని ట్రంప్ ఇటీవల బదులివ్వడం తెలిసిందే.

సాక్షి 24|7 తమిళనాడు
TAMILNADU
ఆదివారం । 4 । మే । 2025

కొత్త రైలు

డాక్టర్ ఎంజీఆర్ చెన్నై సెంట్రల్ నుంచి భగత్ కీ కోఠి మధ్య కొత్త సూపర్ ఫాస్ట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు సేవలకు రైల్వేబోర్డు ఆమోదం తెలిపిన విషయం తెలిసిందే. వారంలో ఐదురోజులు సాగే ఈ రైలు సేవలకు శనివారం సాయంత్రం చెన్నై ఎంజీఆర్ చెన్నై సెంట్రల్‌లో కేంద్ర కేంద్ర రైల్వే మంత్రి అశ్విని వైష్ణవ్ జెండా ఊపారు.
– సాక్షి, చెన్నై

న్యూస్‌రీల్

ఆమ్నీ బస్సుల్లో 'వేసవి' దోపిడీ

అన్నానగర్: వేసవి సెలవుల కారణంగా ఆమ్నీ బస్సుల ఛార్జీలు పెరిగాయి. తమిళనాడులోని అన్ని జిల్లాల నుంచి, వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి విద్య, ఉపాధి, వ్యాపార రీత్యా చాలా మంది చెన్నైకి వలస వస్తున్నారు. వీరిలో ఐటీ కంపెనీల్లో పనిచేసే చాలా మంది ఉద్యోగులు వారాంతాల్లో స్వగ్రామాలకు వెళ్లడం అలవాటు చేసుకున్నారు. దీంతో రైలు, ప్రభుత్వ, ఆమ్నీ బస్సుల్లో శుక్ర, శని, ఆదివారాల్లో ప్రయాణికుల రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతం విద్యార్థులకు వేసవి సెలవులు రావడంతో చాలామంది కుటుంబ సమేతంగా స్వగ్రామాలకు, బంధువుల ఇళ్లకు వెళ్లడం ప్రారంభించారు. రైల్వే, ప్రభుత్వ బస్సుల్లో టిక్కెట్లు దొరకని వారు ఆమ్నీ బస్సులను ఎంచుకుంటున్నారు. దీంతో ఆమ్నీ బస్సుల ఛార్జీలు అమాంతం పెరిగాయి. శనివారం ఆమ్నీ బస్సుల్లో చెన్నై నుంచి నాగర్‌కోయిల్, నెల్లై, తెన్‌కాశి, తూత్తుకుడి, మదురై, కోయంబత్తూరు వంటి ప్రాంతాలకు రూ.200 నుంచి రూ.500 వరకు అదనపు ఛార్జీలు వసూలు చేస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఆదివారం ఈ పట్టణాల నుంచి చెన్నైకి తిరిగి వెళ్లేందుకు అదనంగా రూ.500 నుంచి రూ.700 వరకు చార్జీ వసూలు చేస్తున్నట్లు వెబ్‌సైట్‌లోనే ప్రకటిస్తున్నారు. దీనిపై ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టాలని ప్రయాణికులు కోరుతున్నారు.

శ్రీలంక జైలు నుంచి 25 మంది జాలర్ల రాక

కొరుక్కుపేట: 25 మంది రామేశ్వరం మత్స్యకారులు ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి 23న అర్ధరాత్రి హిందూ మహాసముద్రంలో చేపల వేటకు వెళ్లిన సమయంలో శ్రీలంక కోస్ట్ గార్డ్ సిబ్బంది అదుపులోకి తీసుకున్నారు. అలాగే మత్స్యకారుల పడవ, చేపల వలలు, వారు పట్టుకున్న చేపలను సీజ్ చేసి శ్రీలంకకు తీసుకెళ్లి, అక్కడి న్యాయస్థానంలో హాజరుపరిచి జైలుకు తరలించారు. దీని తరువాత, ముఖ్యమంత్రి ఎం.కె స్టాలిన్ 25 మంది మత్స్యకారులను విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ భారత విదేశాంగ మంత్రిత్వ శాఖ జైశంకర్‌కు అత్యవసర లేఖ పంపారు. వెంటనే శ్రీలంకలోని భారత రాయబార కార్యాలయ అధికారులు శ్రీలంక ప్రభుత్వ అధికారులతో చర్చలు జరిపి 25 మందిని శ్రీలంక జైలు నుంచి రక్షించారు. వారి సంరక్షణలో ఉంచుకోవడం, పాస్‌పోర్ట్ లేకపోవడంతో కాన్సులర్ అధికారి ఎమర్జెన్సీ సర్టిఫికెట్ జారీ చేశారు. దీంతో పాటూ కాన్సులర్ అధికారులు 25 మంది మత్స్యకారులకు విమాన టిక్కెట్లను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ తర్వాత శ్రీలంక నుంచి చెన్నైకి వస్తున్న ఎయిర్ ఇండియా ప్యాసింజర్ విమానంలో 25 మందిని పంపించాడు. చెన్నై చేరుకున్న వీరికి తమిళనాడు మత్స్యశాఖ అధికారులు స్వాగతం పలికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన వాహనంలో రామేశ్వరం పంపించారు.

డీఎండీకేలో ముసలం

పదవీ దక్కలేదని మాజీల రాజీనామా

సాక్షి, చెన్నై: డీఎండీకేలో పదవీ వార్ ప్రారంభమైంది. తమకు పదవి దక్కలేదన్న ఆగ్రహంతో మాజీ ఎమ్మెల్యేలు రాజీనామా బాటపట్టారు. పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రేమలత విజయకాంత్‌కు లేఖాస్త్రం శనివారం సంధించారు. వివరాలు.. కరుప్పు ఎంజీఆర్‌గా సినీ, రాజకీయ రంగంలోకి రాణించిన దివంగత నేత విజయకాంత్ అభిమానులు అనేక మందికి 2011 అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో ఎమ్మెల్యే అయ్యే ఛాన్స్ దక్కిన విషయం తెలిసిందే. ఏళ్ల తరబడి విజయకాంత్ వెన్నంటి ఉంటూ వచ్చిన వారంతా ప్రస్తుతం బయటకు వెళుతున్నారు. ఇందులో అనేక మంది డీఎంకేలో చేరారు. ప్రస్తుతం విజయకాంత్ జీవించి లేరు. ఆయన సతీమణి ప్రేమలత విజయకాంత్ పార్టీకి అన్ని తానై నడిపిస్తున్నారు. పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఆమె రెండవసారి ఎంపికయ్యారు., తన సోదరుడు సుదీష్‌కు పార్టీ కోశాధికారి పదవీ అప్పగించారు. వారసుడు విజయ ప్రభాకరన్‌కు యువజన ప్రధాన కార్యదర్శి పగ్గాలను అప్పగించారు. ఇంత వరకు బాగానే ఉన్న ఏళ్ల తరబడి విజయకాంత్ కష్ట సుఖాలలో తాము సైతం పాలు పంచుకున్న కొందరు నేతలు తమకు పదవి దక్కకపోవడంతో అసంతృప్తిని వెళ్లగక్కే పనిలో పడ్డారు. యువజన ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఉన్న నల్లతంబి తనను తప్పించడంతో తీవ్ర అసంతృప్తితో ప్రధాన కార్యదర్శికి లేఖాస్త్రం సంధించారు. తన ఆవేదన, ఆగ్రహాన్ని వెళ్లగక్కారు. పార్టీ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ పదవి నుంచి కూడా తనను తప్పించాలని కోరారు. లేని పక్షంలో పార్టీని వీడనున్నట్టు ప్రకటించారు. ఈ ప్రకటన చేసిన కాసేపటికి తాను పార్టీని వీడడం లేదని, ఇది విజయకాంత్ స్థాపించిన పార్టీ అని కార్యకర్తగా తాను కొనసాగుతానని నల్లతంబి స్పష్టం చేశారు. అదే సమయంలో మాజీ ఎమ్మెల్యే ఆనై మురుగేషన్ సైతం ప్రధాన కార్యదర్శికి లేఖాస్త్ర సందించి పార్టీ నుంచి తాను తప్పుకుంటున్నట్టు ప్రకటించడం గమనార్హం.

కార్పొరేషన్ అధికారి మాయం

కొరుక్కుపేట:గిండి పక్కన సిరునాయకన్‌పట్టికి చెందిన స్టీఫెన్ ఇళంగో రాజ్ (36) గిండి కార్పొరేషన్ శానిటేషన్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌గా 8వ జోన్‌లో విధులు నిర్వహిస్తునన్రు. ఇతని భార్య అంకాల పరమేశ్వరి (32). వీరికి ఓ కొడుకు ఉన్నాడు. ఈ నేపథ్యంలో శుక్రవారం రాత్రి బయటకు వెళ్లిన స్టీఫెన్ ఇళంగో రాజ్ ఇంటికి తిరిగి రాలేదు. కుటుంబీకులు చాలా చోట్ల వెతికినా ఎక్కడికి వెళ్లలేదు. అంకాళ పరమేశ్వరి తన భర్త ఆచూకీ కోసం పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి స్టీఫెన్ ఇళంగో రాజ్ కోసం గాలిస్తున్నారు.

అదరం.. బెదరం!

ఐటీ, ఈడీ, సీబీఐలను ఉసిగొలిపినా, ఎంత మంది పరివారంతో వచ్చినా సరే.. అదరం... బెదరం...రాజకీయంగా సమరానికి రెడీ అని బీజేపీ, అన్నాడీఎంకే ఎన్‌డీఏ కూటమిని ఉద్దేశించి డీఎంకే అధ్యక్షుడు, సీఎం ఎంకే స్టాలిన్ సవాల్ విసిరారు. జూన్ 1న మధురై వేదికగా డీఎంకే సర్వ సభ్య సమావేశం జరుగుతుందని ప్రకటించారు.

- రాజకీయంగానే సమరం
- జూన్ 1న మదురైలో సర్వసభ్య సమావేశం
- జిల్లాల కార్యదర్శుల సమావేశంలో సీఎం స్టాలిన్

సాక్షి, చెన్నై: డీఎంకే ప్రధాన కార్యాలయం అన్నా అరివాలయంలో శనివారం పార్టీ జిల్లాల కార్యదర్శుల సమావేశం జరిగింది. పార్టీ అధ్యక్షుడు, సీఎం స్టాలిన్ అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ సమావేశానికి పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి దురై మురుగన్, కోశాధికారి టీఆర్ బాలు, ముఖ్య కార్యదర్శి కేఎస్ నెహ్రూ, డిప్యూటీ ప్రధాన కార్యదర్శులు కనిమొళి కరుణానిధి, ఐ. పెరియస్వామి, తిరుచ్చి శివ, ఎ. రాజా, అందియూరు సెల్వరాజ్, నిర్వాహక కార్యదర్శులు టీకేఎస్ ఇళంగోవన్, ఆర్ఎస్ భారతీలతో పాటూ జిల్లాల కార్యదర్శులు అందరూ హాజరయ్యారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల కార్యాచరణను సిద్ధం చేసే రీతిలో ఈ సమావేశంలో చర్చించారు. రాష్ట్రంలో డీఎంకే ప్రభుత్వ పథకాలను ప్రజలలోకి విస్తృతంగా తీసుకెళ్లడం లక్ష్యంగా ప్రచార కార్యక్రమాలను విస్తృతం చేయనున్నారు. బీజేపీ కూటమిలోకి అన్నాడీఎంకేచేరడం నిర్బంధంతో కూడుకున్నదని, రాష్ట్రాన్ని తాకట్టు పెట్టే ప్రయత్నం అన్న విమర్శలను ఈసం

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న సీఎం స్టాలిన్

దర్పంగా స్టాలిన్ గుప్పించారు. అన్నాడీఎంకేను బెదిరింపుతో దారికి తెచ్చినట్టుగా, డీఎంకేపై కూడా సీబీఐ, ఈడీ, ఐటీ వంటి దాడులకు ఉసిగొల్పుతారని, వీటన్నంటికి భయ పడే పరిస్థితులలో తాము లేదని స్పష్టం చేశారు. ఎంత మంది అమిత్ షాలు వచ్చినా, మరెంత మంది పరివారాన్ని తెచ్చుకున్నా, రాజకీయ సమరంలో ఢీ కొట్టేందుకు రెడీ అని సవాల్ విసిరారు. పార్టీ ఎంపీలు, మంత్రులు, ఎమ్మెల్యే ఇక వార్డులు, బూత్‌ల వారీగా ప్రజలతో మమేకం అయ్యే కార్యక్రమాలలో భాగస్వామ్యం కావాలని ఆదేశించారు. సామాజిక మాధ్యమాలలో గాని, ఇతర ప్రాంతాలలో గాని మాట్లాడేటప్పుడు జాగ్రత్తగా వ్యాఖ్యలు చేయాలని చుట్టూ కెమెరాలు ఉన్న విషయాన్ని గుర్తెరగాలని నేతలకు ఉపదేశించారు. శ్రమించేవారికే ఎమ్మెల్యే సీట్లు అని స్పష్టం చేశారు. ఈ సమావేశంలో చర్చించి తీసుకున్న నిర్ణయాల మేరకుతీర్మానాలు ప్రకటించారు.ముంగా జమ్ముకశ్మీర్‌లోని పహల్గామ్‌లో జరిగిన ఉగ్ర దాడిని ఖండించారు. ఈ దాడిలో మృతులకు నివాళులర్పించారు. వారి కుటుంబాలకు సానుభూతిని తెలియజేశారు.కెథలిక్ గురువు పోప్ ఫ్రాన్సిస్ మృతికి నివాళి, సంతాపం తెలియజేశారు.

వెనక్కి తగ్గం..

రాజకీయ ప్రతీకార చర్యలకు ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ , సీబీఐ, ఐటీ వంటి సంస్థలను ఉపయోగించి అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్న కేంద్ర ప్రభుత్వ తీరును ఖండిస్తూ తీర్మానం చేశారు. న్యాయ వ్యవస్థ సహకారంతో, ఐక్యంతో హక్కులు, స్వయం ప్రతిపత్తి కోసం పోరాటం ఉధృతం చేయనున్నట్టు ప్రకటించారు. ఇతర రాష్ట్రాలలోని పార్టీలను, ప్రభుత్వాన్ని బెదిరించి దారిలోకి తెచ్చుకునే రీతిలో అధికార దుర్వినియోగం, అప్రకటిత అత్యవసర పరిస్థితి యూనియన్ పాలకులు సృష్టిస్తున్నారని, వీటన్నింటిని తమిళ జనసమూహం తీవ్ర పరిగణించి ఎదురు దాడికి సిద్ధంగా ఉందని ధీమా వ్యక్తం చేశారు. పైన పేర్కొన్న సంస్థల ద్వారా అన్నాడీఎంకేను దారిలోకి తెచ్చుకుని నిర్బంధంగా కూటమిలోకి తెచ్చుకుని ఉన్నారని విమర్శించారు. తమను సైతం బెదిరించేందుకు అస్త్రాలను సిద్ధం చేసుకుని ఉన్నారని, ఎన్ని దాడలు చేసినా, ఎన్ని బెదిరింపులు ఇచ్చినా, అమిత్‌షాలాంటి వారెందరు వచ్చినా, పరివారం మొత్తం తీసుకొచ్చినా, అదరం ..బెదరం అని స్పష్టంచేస్తూ తీర్మానం చేశారు. ప్రజాక్షేత్రంలో రాజకీయ సమరంతో కేంద్రాన్ని ఢీ కొట్టేందుకు రెడీ అని ధీమా వ్యక్తం చేశారు.

తీర్మానాలు

ఐదవ వసంతంలోకి అడుగు పెడుతున్న డీఎంకే ప్రభుత్వానికి ఆహ్వానం పలుకుతూ, భారత ఉపఖండంలో ప్రజల ప్రయోజనాలు, రాష్ట్రాల హక్కుల కోసం ధైర్యంగా, సామాజిక న్యాయం సూత్రంతో ముందడుగు వేస్తున్న సీఎం స్టాలిన్‌కు అభినందనలు తెలియజేశారు. బీజేపీ ప్రభుత్వ నిరంకుశ ధోరణుల నుంచి రాజ్యాంగంలో పొందుపరచబడిన సమైక్య భావజాలాన్ని పరిరక్షించడం, స్వయం ప్రతిపత్తి సాధన దిశగా ముందుకు సాగి భారతదేశానికే తమిళనాడును ఆదర్శవంతంగా తీర్చిదిద్దుతామని ప్రకటించారు. అసెంబ్లీ వేదికగా చేసిన కులగణన తీర్మానానికి మరింత బలం చేకూరే విధంగా కేంద్రం సైతం ముందుకు రావడాన్ని తమ కూటమి విజయంగా అభివర్ణించారు. రాజ్యాంగ చరిత్రలో ఒక కొత్త అధ్యాయంగా గవర్నర్ ఆమోదం లేకుండా సుప్రీంకోర్టు అనుమతితో పది ముసాయిదాలకు గుర్తింపు దక్కడాన్ని గుర్తు చేస్తూ, రాష్ట్ర స్వయంప్రతిపత్తి కోసం జస్టిస్ కురియన్ జోసెఫ్ నేతృత్వంలోని ఉన్నత స్థాయి కమిటీని ఏర్పాటు చేసిన ముత్తువేల్ కరుణానిధి స్టాలిన్‌కు ప్రత్యేకప్రశంసలతో తీర్మానం చేశారు. ఐదవ సంవత్సరంలోకి అడుగుపెడుతున్న ద్రవిడ మోడల్ హీరో సీఎం స్టాలిన్‌కు ,తోడ్పాటుగా ఉన్న డిప్యూటీ సీఎం ఉదయనిధి స్టాలిన్, ఇతర మంత్రులకు జిల్లాల కార్యదర్శులంతా ముక్త కంఠంతో శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు.

ప్రజల్లోకి వెళ్దాం..

నాలుగు సంవత్సరాల ప్రగతిని ప్రజలలోకి తీసుకెళ్లే విధంగా ప్రజా బహిరంగ సభల నిర్వహణకు సమావేశంలో నిర్ణయించారు. భారతదేశ ఆర్థిక వృద్ధి 6.5 శాతం అయితే, తమిళనాడు ఆర్థిక వృద్ధి 9.69 శాతంగా నమోదు కావడాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని , అభివృద్ధి పరంగా తమిళనాడు భారతదేశంలో రెండవ స్థానంలో ఉండడం, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో గతంలో కంటె పెరిగిన సేవలు, వివిధ రంగాలలో ర్యాంకింగ్స్, ఎలక్ట్రానిక్ ఉత్పత్తుల ఎగుమతుల్లో అగ్రగామిగా రాష్ట్రాన్ని ఉన్నత శిఖరాలలో నిలబెట్టిన డీఎంకే ప్రగతిని ప్రజల్లోకి విస్తృతంగా తీసుకెళ్లేందుకు కార్యాచరణ సిద్ధం చేశారు. ద్రవిడ మున్నేట్ర కళగం ప్రభుత్వం సాధించిన ఈ విజయాలను ప్రాంతీయ, యూనియన్ , నగర స్థాయిల్లో చూడవచ్చు అని వివరిస్తూ, వీటిని ప్రజలలోకి తీసుకెళ్లేందుకు ఎంపిక చేసిన 186 మంది యువ వ్యాఖ్యాతల ద్వారా కార్యక్రమాలకు నిర్ణయించారు.

జూన్ 1న సర్వ సభ్యం భేటీ

పార్టీ సర్వసభ్య సమావేశం మధురై వేదికగా జూన్ 1వ తేదీన నిర్వహించేందుకు తీర్మానం చేశారు. 75 సంవత్సరాలుగా తమిళనాట ప్రజల కోసం, దేశం కోసం అవిశ్రాంతంగా సామాజిక, రాజకీయ సేవలో దూసుకెళ్తున్న డీఎంకే ఆవిర్భావ వేడుక, ద్రవిడ సిద్ధాంత కర్త పెరియార్, దివంగత నేతలు అన్నా, కలైంజ్ఞర్ కరుణానిధిల మార్గంలో తమిళనాడు సమగ్రాభివృద్ధి కోసం, దేశ ప్రజాస్వామ్యం కోసం సమానత్వం, సామాజిక న్యాయం, మైనారిటీ సంక్షేమం మొదలైన వాటిని రక్షించడానికి ముందున్న డీఎంకే ఖ్యాతిని చాటే రీతిలో చారిత్రాత్మక మహాసభగా ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించేందుకు నిర్ణయించారు.

తమిళానికి చిహ్నం శైవ సిద్ధాంతం

- జేపీ నడ్డా వ్యాఖ్య
- ఆధ్యాత్మికతకు చిహ్నం సనాతన ధర్మం: ఆర్ఎన్ రవి

మహానాడులో జేపీ నడ్డా, ఆర్ఎన్ రవి, పారివేందర్ తదితరులు

సాక్షి, చెన్నై: తమిళానికి చిహ్నం శైవ సిద్ధాంతం అని కేంద్ర మంత్రి, బీజేపీ జాతీయ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా వ్యాఖ్యానించారు. ఆధ్యాత్మికతకు చిహ్నం సనాతన ధర్మం అని గవర్నర్ రవి వివరించారు. చెన్నై శివారులోని ఎస్ఆర్ఎం వర్సిటీ టీపీ గణేషన్ ఆడిటోరియంలో శనివారం నుంచి ఈనెల 5వ తేదీ వరకు మూడు రోజుల పాటూ శైవ సిద్ధాంత మహానాడుకు ధర్మపురం ఆధీనం మాసిలామణి దేశిక జ్ఞాన సంబంధ పరమాచార్య స్వామి ఏర్పాట్లు చేశారు. ఎస్ఆర్ఎం తమిళ పేరాయం, ధర్మపురం ఆధీనం నేతృత్వంలో 6వ అంతర్జాతీయ శైవ సిద్ధాంత మహానాడు ఈ కార్యక్రమానికి శైవ సిద్ధాంత పరంగా ముందుకు సాగుతున్న ఆధ్యాత్మిక సేవలకు, వివిధ మఠాలకు చెందిన పీఠాధిపతులు, ఆధీనంలు తరలివచ్చారు. ఇందులో ఆధ్యాత్మిక సంబంధిత 75 పుస్తకాలను ఆవిష్కరించారు. 12 సెషన్లలో 300లకు పైగా పరిశోధన వ్యాసాలను ఇందులో సమర్పించారు. 14 దేశాల నుంచి ప్రతినిధులు భాగస్వామ్యమయ్యారు. ఎస్ఆర్ఎం ట్రామా, ఎమర్జెన్సీ, కార్డియాక్ కేర్ సెంటర్లను ఈసందర్భంగా ప్రారంభించారు. వందకు పైగా క్రీడాకారులతో ప్రపంచ శాంతికి కాంక్షిస్తూ రన్ నిర్వహించారు. తమిళ ఆధ్యాత్మిక వారసత్వానికి , శైవ సిద్ధాంత తత్వాన్ని ప్రోత్సహించడమే లక్ష్యంగా నిర్వహించి ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా కేంద్ర ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి, బీజేపీ జాతీయ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా, రాష్ట్రగవర్నర్ ఆర్ఎన్ రవి హాజరయ్యారు. ఈ మహానాడును ప్రారంభించారు. ఎస్ఆర్ఎం వ్యవస్థాపక ఛాన్సలర్ డాక్టర్ టీఆర్ పారివేందర్, ప్రొ. చాన్సలర్ సత్యనారాయణ్, మలేషియా కౌలాలంపూర్‌లోని మహామారియమ్మన్ దేవస్థానం నిర్వాహకుడు డాక్టర్ ఆర్ నటరాజ, బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు నైనార్ నాగేంద్రన్, ధర్మపురం ఆధీనం మాసిలామణి దేశిక జ్ఞాన సంబంధ పరమాచార్య, స్వామి, తిరువణ్ణామలై ఆధీనం కుంద్రకుడి పొన్నంబల అడిగలార్, మధురై ఆధీనం హరిహర జ్ఞాన సంబంధ దేశిక పరమాచార్య స్వామి తదితరులు ఈ కార్యక్రమానికి హాజరయ్యారు.

తమిళ చిహ్నం..

ఈ మహానాడు ప్రారంభంలో జేపీ నడ్డా ప్రసంగిస్తూ తమిళం, శైవ సిద్ధాంతం మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని గుర్తు చేశారు. తమిళానికి శైవ సిద్ధాంతం చిహ్నం అని వ్యాఖ్యలు చేశారు. తమిళనాడు పుణ్య భూమి అని, ఇం దుకు ఇక్కడి సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు, పురాతన, ఆధ్యాత్మికతకు నిదర్శనంగా వివరించారు. శైవ సిద్ధాంతం తమిళ భాషకు, పారంపర్యంకు ప్రతీకగా నిలుస్తున్నట్టు పేర్కొన్నారు. శైవ సిద్ధాంతం మతం కాదని, ఆత్మ, సేవకు గుర్తింపుగా వ్యాఖ్యలు చేశారు. గవర్నర్ ఆర్ఎన్ రవి మాట్లాడుతూ, అందరూ సమానమే అని సనాతనం స్పష్టం చేస్తున్నదన్నారు. ఆధ్యాత్మికత శాస్త్రీయమైనది కానందును దానిని నాశనం చేయాలని చూస్తున్నారన్నారు. శైవం అన్నది తమిళానికి ప్రతీక అని వ్యాఖ్యలు చేశారు. శక్తితో ఆధ్యాత్మికతను రక్షించబడుతోందని, ఇందులో సామాజిక భేదం అన్నది లేదన్నారు. సనాతన ధర్మం ఆధ్యాత్మికతకు ప్రతీక అని, అందేవిధంగా అందరూ ఒక్కటేనని సనాతన ధర్మం స్పష్టం చేస్తున్నట్టు వివరించారు. కశ్మీర్ నుంచి తమిళనాడు వరకు గతంలో శైవ సంబంధిత ప్రచారం కీలకంగా ఉండేదని పేర్కొన్నారు. శైవ సిద్ధాంతం రాష్ట్ర భాషలో సాహిత్యాన్ని అభివృద్ధి చేసిందన్నారు. సామాన్యులకు కూడా ప్రయోజనం కూర్చిందన్నారు. ఇప్పుడు వారు ఆధ్యాత్మితను శాస్త్రీయం కాదంటూ నాశనం చేయాలనుకుంటున్నారని వ్యాఖ్యలు చేశారు. మధురై ఆధీనం హరిహర జ్ఞాన సంబంధ దేశిక పరమాచార్య స్వామి మాట్లాడుతూ తనను హత మార్చేందుకు కుట్ర జరిగి ఉందని ఆరోపించడం కలకలం రేపింది. తాను ఇక్కడికి వస్తున్న సమయంలో కారుకు జరిగిన ప్రమాద ఘటన గురించి ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తూ ఆయన తనకు ప్రాణహాని ఉందని వ్యాఖ్యలు చేశారు.

నేడు 'నీట్'!

- పరీక్ష కేంద్రాల వద్ద నిఘా కట్టుదిట్టం

నీట్ పరీక్ష కోసం ఏర్పాటు చేసిన డెస్కులు

సాక్షి, చెన్నై: రాష్ట్రంలో ఆదివారం నీట్ పరీక్ష జరగనుంది. ఎంపిక చేసిన నగరాలలోని పరీక్షా కేంద్రాల వద్ద కట్టుదిట్టమైన ఏర్పాట్లు చేశారు. వివరాలు.. ఎంబీబీఎస్, బీడీఎస్ కోర్సుల ప్రవేశం నిమిత్తం నీట్ పరీక్ష రాయడానికి రాష్ట్రంలోని విద్యార్థులు సిద్ధమయ్యారు. ఈ పరీక్షకు రాష్ట్రంలో 1.50 లక్షల మంది విద్యార్థులు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. వీరికి ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5.20 గంటల వరకు పరీక్ష జరగనుంది. ఇందుకోసం రాష్ట్రంలోని చెన్నై, తిరుచ్చి, మదురై, తిరుపత్తూరు, తెన్‌కాశి, కోయంబత్తూరు, నామక్కల్, సేలం, తంజావూరు, తూత్తుకుడి, ,తిరునల్వేలి, కన్యాకుమారి, వేలూరు, విరుదునగర్, దిండుగల్, తిరుచ్చి, తిరువణ్ణామలై, తిరువారూర్, రామనాథపురం, పుదుకోట్టై, ధర్మపురి, కృష్ణగిరి తదితర 31 నగరాలలో పరీక్షా కేంద్రాలను ఎంపిక చేశారు. ఈ సెంటర్లు, పరిసరాల వద్ద కట్టుదిట్టమైన భద్రతా ఏర్పాట్లు చేశారు. అభ్యర్థులు అర్ధగంట ముందుగానే మధ్యాహ్నం 1.30లోపు పరీక్ష కేంద్రాల వద్దకు చేరుకోవాల్సి ఉంటుంది. క్షుణ్ణంగా తనిఖీలు చేసినానంతరం విద్యార్థులను లోనికి అనుమతించనున్నారు. హాల్ టికెట్టుతో పాటూ, ఫొటో గుర్తింపు కల్గిన కార్డును విద్యార్థులు సెంటర్ల వద్ద తనిఖీ బృందానికి చూపించాల్సి ఉంటుంది. నిర్ణీత సమయం ముగిసిన తర్వాతే విద్యార్థులను బయటకు పంపించే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నారు. విద్యార్థులకు ఎలాంటి ఇబ్బందులు కల్గకుండా అన్ని ఏర్పాట్లు చేశారు. అలాగే పరీక్షా కేంద్రాల మార్గాల్లో అదనంగా బస్సుల్ని నడిపేందుకు రవాణా సంస్థ ఏర్పాట్లు చేసింది. భానుడి ప్రతాపం అధికంగా ఉన్న నేపథ్యంలో ఆయా పరీక్ష కేంద్రాల వద్ద విద్యుత్ సరఫరాకు ఆటంకం కలగకుండా, విద్యార్థులకు అవసరమైన మంచి నీరు అందించేందుకు ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేశారు. అలాగే ఆయా పరీక్ష కేంద్రాల వద్ద భారీ పోలీసు భద్రతకు చర్యలు తీసుకున్నారు. చెన్నైలో అయితే, 41 చోట్ల పరీక్ష జరగనుంది.

విజయ్‌ను కలిసినందుకు సస్పెన్షన్

సాక్షి, చెన్నై : భద్రతా విధులు నిర్వర్తించకుండా తమిళగ వెట్రి కళగం నేత విజయ్‌ను కలిసిన పోలీసు కానిస్టేబుల్ కదిరవన్‌ను సస్పెండ్ చేస్తూ మధురై పోలీసు కమిషనర్ లోకనాథన్ శనివారం ఆదేశాలు ఇచ్చారు. విజయ్ ప్రస్తుతం కొడైకెనాల్‌లో జన నాయగం షూటింగ్ బిజీలో ఉన్నారు. ఆయన కోసం అభిమానులు కొడైకెనాల్‌కు పోటెత్తుతున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో మదురై మీనాక్షి అమ్మవారి ఆలయ ఉత్సవాల భద్రతా విధులలో ఉండాల్సిన కానిస్టేబుల్ కదిరవన్, సెలవు పెట్టి మరీ కొడైకెనాల్‌లో ప్రత్యక్షం కావడం చర్చకు దారి తీసింది. యూనిఫాంను పక్కన పెట్టి తానో అభిమాని అని చాటుకునే దిశగా ఆయన విజయ్‌ను కలిసి వచ్చారు. అయితే, విధులను పక్కన పెట్టినందుకు గాను కదిరవన్‌ను సస్పెండ్ చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి.

బొమ్మ.. అదుర్స్

- ఆకట్టుకుంటున్న కూరగాయల ప్రదర్శన
- నీలగిరిలో ప్రారంభించిన కలెక్టర్

కూరగాయల ప్రదర్శనను ప్రారంభిస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీ భవ్య

సేలం: నీలగిరి జిల్లా కోటగిరిలోని నెహ్రూ పార్కులో ఉద్యానవన శాఖ నిర్వహించిన 13వ కూరగాయల ప్రదర్శనను జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీ భవ్య తనియారు శనివారం ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ నీలగిరి జిల్లాలో ఏటా మే నెలలో వేసవి పండుగ ప్రారంభమవుతుంది. ఈ నెలలోనే కూరగాయల ప్రదర్శన, పరిమళ ద్రవ్యాల ప్రదర్శన, గులాబీల ప్రదర్శన, పూల ప్రదర్శన, హస్తకళా ప్రదర్శన ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలుస్తాయన్నారు. ఈ ప్రదర్శనలను చూసేదుకు ప్రపంచం నలు మూలల నుంచి లక్షలాది మంది పర్యాటకులు వస్తుంటారని తెలిపారు. నీలగిరి జిల్లాలోని పర్యాటకులను, ప్రజలను ప్రోత్సహించడానికి, ఆకర్షించడానికి, ఉద్యానవన శాఖ మేలో కూరగాయల ప్రదర్శన, పరిమళ ద్రవ్యాల ప్రదర్శన, గులాబీ ప్రదర్శన, పూల ప్రదర్శన, హస్తకళల ప్రదర్శనలు జరుగుతోంది. వేసవి ఉత్సవంలో మొదటి కార్యక్రమంగా శనివారం ఈ కూరగాయల ప్రదర్శనలో, పిల్లలు, ప్రజలు, పర్యాటకులను ఆకర్షించడానికి వంకాయ, బంగాళాదుంపలు, ముల్లంగి, క్యారెట్లతో రూపొందించిన సాంప్రదాయ జల్లికట్టు ఎద్దును అద్భుతంగా మలిచారు. బంగాళాదుంపలతో చేసిన సిలంబట్టం , క్యారెట్లు, బీట్‌రూట్‌లతో చేసిన తమిళ మరవన్ సీతాకోకచిలుక, వంకాయ, పచ్చికొబ్బరి మరియు బజ్జీ మిరపకాయలతో చేసిన పచ్చ చిలుక, పచ్చిమిర్చి, ఎర్ర మిరపకాయలతో చేసిన ఆకుపచ్చ చిలుక, గుమ్మడికాయ, పచ్చికొబ్బరి, పచ్చికొబ్బరి ఎర్ర మిరపకాయలు, ముల్లంగి, క్యారెట్‌తో చేసిన తంజావూరు బొమ్మ వంటి చిన్న బొమ్మలను రూపొందించి ప్రదర్శించారు. కోయంబత్తూర్, కాంచీపురం, విల్లుపురం, ఈరోడ్, తేని, తిరువణ్ణామలై, తిరుప్పూర్ జిల్లాల ఉద్యానవన శాఖలు తమ తమ జిల్లాల ప్రత్యేకతలను ప్రదర్శించడానికి కూరగాయలతో తమ పాలాలను ప్రదర్శించాయి. ఈ ప్రదర్శన ఆదివారం కూడా కొనసాగనుందని కలెక్టర్ పేర్కొన్నారు.

బంగాళ దుంపలతో చేసిన సిలంబాట్టం (కర్రసాము)

జంట చిలుకలు

సీతాకోకచిలుక

క్లుప్తంగా

కార్మికుడి దారుణ హత్య

అన్నానగర్: విరుదునగర్ జిల్లా కారియాంపట్టి పక్కనే ఉన్న ముష్టకురిచ్చి గ్రామంలోని తోట బావిలో శనివారం ఉదయం గోనె సంచి అనుమానాస్పదంగా పడి ఉంది. స్థానికులు అందులో మృతదేహం ఉందని తెలిసి షాక్‌కు గురయ్యారు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న పోలీసులు ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని పరిశీలించారు. బావిలో నుంచి మూటను తీసి చూడగా అందులో ఓ వ్యక్తి మృతదేహం ఉంది. ఎవరా అని ఆరా తీస్తే అతడు కారియాపట్టి సమీపంలోని నాగనెందల్ గ్రామానికి చెందిన మురుగన్ (45)గా గుర్తించారు. కూలీగా ఉంటూ ఆ ప్రాంతంలో వ్యవసాయ పనులు చేసేవాడు. మెడ, తల, కాళ్లపై బావిలో కొట్టి చంపి మృతదేహాన్ని దుండుగులు బావిలో పడేసినట్లు వెల్లడైంది. స్థానిక పోలీసులు కేసు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

కారు బోల్తా
పోలీస్ సహా ముగ్గురి మృతి

అన్నానగర్: కృష్ణగిరి జిల్లా కావేరిపట్టణం ప్రాంతానికి చెందిన అర్జున్ (28) చెన్నైలో పోలీసుగా పనిచేస్తున్నాడు. ఇతను తన స్నేహితులు కె.శరవణన్ (31), శ్రీధర్ (29), సల్మాన్, నవీన్, గోకుల్, సెంథిల్‌కుమార్, రమేష్, గౌతమ్‌లతో కలిసి శుక్రవారం కారులో గోవా పర్యటనకు వెళ్లారు. కష్ణగిరి చిత్రదుర్గ వైపు వెళ్తున్న కారు ఒక్కసారిగా అదుపు తప్పి మార్గమధ్యంలో ఉన్న బారికేడ్‌ను ఢీకొట్టింది. టైరు పగిలి కారు బోల్తా పడి ప్రమాదం జరిగింది. ఈ ఘోర ప్రమాదంలో అర్జున్, శరవణన్, శ్రీధర్ అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు. కారులో ఉన్న మరో ఆరుగురికి గాయాలయ్యాయి. చుట్టుపక్కల వారు వారిని రక్షించి చికిత్స నిమిత్తం ఓ ప్రైవేటు ఆసుపత్రికి తరలించారు. అక్కడ వారికి తీవ్ర చికిత్స అందిస్తున్నారు. ఈ ఘటన ఆ ప్రాంతంలో విషాదాన్ని నింపింది.

రైలులో తరలిస్తున్న రూ.34 లక్షల హవాలా నగదు సీజ్
ఇద్దరు అరెస్టు

అన్నానగర్: సెంగోట్టై సమీపంలో కేరళ సరిహద్దులో హవాలా డబ్బు రూ. 34 లక్షలను పట్టుకున్నారు. దీనికి సంబంధించి ఇద్దరు వ్యక్తులను పోలీసులు శనివారం అరెస్టు చేశారు. వివరాలు.. చెన్నై నుంచి ఎగ్మోర్ నుంచి కేరళలోని కొల్లాం వెళ్లే ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలులో హవాలా డబ్బు తరలిస్తున్నట్లు కేరళ రాష్ట్ర సరిహద్దులోని సెంగోట్టై సమీపంలోని పునలూర్ రైల్వే పోలీసులకు శనివారం ఉదయం రహస్య సమాచారం అందింది. దీంతో పోలీసులు సోదాలు నిర్వహించారు. అప్పుడు ఓ బోగీలో ఉన్న ఇద్దరు పొంతన లేని సమాధానం ఇచ్చారు. అనుమానం వచ్చిన పోలీసులు వారు తెచ్చిన వస్తువులను తనిఖీ చేశారు. అప్పుడు అందులో రూ.500 నోట్లు ఉన్నట్లు తేలింది. ఆ తర్వాత వారిని పోలీస్ స్టేషన్‌కు తరలించి విచారణ చేశారు. అందులో వారు తెన్‌కాశి జిల్లా కడయనల్లూరు ప్రాంతానికి చెందిన అబ్దుల్ అజీజ్ (35), విరుదునగర్ ప్రాంతానికి చెందిన బాలాజీ (40) అని తేలింది. డబ్బుకు సంబంధించిన పత్రాలను పోలీసులు అడగగా, వారి వద్ద ఎటువంటి పత్రాలు లేవు. దీంతో పోలీసులు ఇద్దరు వ్యక్తులను అరెస్టు చేశారు. వారి నుంచి రూ.34 లక్షల హవాలా డబ్బును స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

ప్లస్-2 విద్యార్థినిపై అత్యాచారం
వాలీబాల్ కోచ్‌పై పోక్సో కేసు

అన్నానగర్: నాగై జిల్లా వేదారణ్యం సమీపంలోని తొప్పదురై చెందిన మహ్మద్ కలిలూర్ రెహమాన్ (36) తిరువారూర్ జిల్లా తిరుతురపూండిలోని హయ్యర్ సెకండరీ పాఠశాలలో తాత్కాలిక వాలీబాల్ కోచ్‌గా పనిచేస్తున్నారు. ఈ పాఠశాలలో 17 ఏళ్ల విద్యార్థిని 12వ తరగతి చదువుతుంది. ఈ విద్యార్థి వాలీబాల్‌లో చాలా బాగా ఆడుతు వచ్చింది. బాలికతో చాకచక్యంగా మాట్లాడిన మహ్మద్ కలిలూర్ రెహమాన్.. వాలీబాల్‌లో రాష్ట్రస్థాయి సాధించేలా చేస్తానని చెప్పి వివిధ ప్రాంతాలకు తీసుకెళ్లి అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడని తెలుస్తుంది. దీనిపై జిల్లా శిశు సంక్షేమ అధికారికి రహస్య సమాచారం అందింది. దీంతో అధికారులు విచారణ చేపట్టారు. మహ్మద్ కలిలూర్ రెహమాన్ విద్యార్థినిని క్రీడా శిక్షణకు తీసుకెళ్తానని చెప్పి నగర శివార్లకు తీసుకెళ్లి అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడని గుర్తించారు. దీంతో పోలీసులు పోక్సో చట్టం కింద కేసు నమోదు చేసి మహ్మద్ కలిలూర్ రెహమాన్‌ను శనివారం అరెస్టు చేశారు.

బారికేడ్‌ను ఢీకొన్న కారు
ఇద్దరు మృతి

అన్నానగర్: చెంగల్‌పట్టు జిల్లా పల్లావరం ఇళంగో వీధికి చెందిన జగదీశ్వరన్ (43) పల్లావరం ప్రాంతంలో మెడికల్ షాపు నిర్వహిస్తున్నాడు. ఈ క్రమంలో వేసవి సెలవుల్లో కూతురు సంజనా(13)తో కలిసి కాంచీపురంలోని సోదరుడి ఇంటికి వెళ్లి శనివారం ఉదయం తన పిల్లలు అశ్విన్ కుమార్ (15), శ్వేత (13)లను కారులో తీసుకొచ్చాడు. వండలూరు-వాలాజాబాద్ రహదారిలో పల్లావరం వైపు ఒక స్టేజీ వద్ద పన్రుటి సమీపంలో జగదీశ్వరన్ కారు నడుపుతుండగా, కారు ఒక్కసారిగా అదుపు తప్పి మార్గమధ్యంలో ఉన్న బారికేడ్‌ను ఢీకొని బోల్తా పడింది. ఈ ప్రమాదంలో తీవ్రంగా గాయపడిన జగదీశ్వరన్ రక్తపుమడుగులో అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. శ్వేత, సంజన, అశ్విన్‌కుమార్‌లకు తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. దీనిపై సమాచారం అందుకున్న ఓరగడం పోలీసులు సంఘటనా స్థలానికి చేరుకుని గాయపడిన శ్వేత, సంజన, అశ్విన్‌కుమార్‌లను రక్షించి చికిత్స నిమిత్తం శ్రీపెరంబుదూరు ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు. ఈ క్రమంలో చికిత్స పొందుతున్న శ్వేత తలకు బలమైన గాయమై చికిత్స అందక మృతి చెందింది. మృతి చెందిన విద్యార్థిని శ్వేత 8వ తరగతి పరీక్ష రాసింది గమనార్హం.

పార్టీ బలోపేతమే లక్ష్యం

- బీజేపీ నేతలకు నడ్డా ఆదేశం

నేతల సమావేశంలో జేపీ నడ్డా, నైనార్ నాగేంద్రన్ తదితరులు

సాక్షి, చెన్నై: బలోపేతం లక్ష్యంగా పార్టీ శ్రేణులు శ్రమించాలని, తమిళనాట పాగా వేయాల్సిందేనని బీజేపీ జాతీయ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా నేతలకు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. పార్టీ పరంగా కార్యక్రమాల విస్తృతం, అన్నాడీఎంకేతో కలిసి కూటమిలోకి మరిన్ని పార్టీలను ఆహ్వానించే దిశగా కార్యాచరణకు సిద్ధం కావాలని సూచించారు. చెన్నై శివారులో శనివారం బీజేపీ రాష్ట్ర ఉన్నత స్థాయి కమిటీ సమావేశం జరిగింది. ఇందులో పార్టీ అధ్యక్షుడు నైనార్ నాగేంద్రన్, రాష్ట్ర వ్యవహారాల కో- ఇన్‌చార్జ్ పొంగులేటి సుధాకర్‌రెడ్డి, నేతలు తమిళి సై సౌందర రాజన్, వానతీ శ్రీనివాసన్, పొన్ రాధాకృష్ణన్, హెచ్ రాజా తదితరులు పాల్గొన్నారు. పార్టీ పరంగా చేపట్టాల్సిన కార్యక్రమాల గురించి ఈసందర్భంగా నేతలకు నడ్డా వివరించారు. కేంద్ర పథకాలను ప్రజలలోకి విస్తృతంగా తీసుకెళ్లడం, పార్టీ పరంగా ప్రచార సభల నిర్వహణ, బూత్ స్థాయిలో బలోపేతం దిశగా పలు సూచనలు సలహాలు ఇచ్చారు. పట్టున్న అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల గురించి, లోక్‌సభ ఎన్నికల సమయంలో సాధించిన ఓటు బ్యాంక్ ఆధారంగా మరికొన్ని నియోజకవర్గాల గురించి వివరాలను నడ్డా దృష్టికి నైనార్ నాగేంద్రన్ తీసుకెళ్లినట్టు సమాచారం. పార్టీ బలోపేతంతో పాటుగా అన్నాడీఎంకే కూటమిలోకి మరిన్ని పార్టీలు చేరే విధంగా, డీఎంకే పతనం లక్ష్యంగా కార్యక్రమాలు వేగవంతం కావాలని నేతలకు నడ్డా ఆదేశించారు. తమిళనాడులో కూటమి అధికారంలోకి రావడమే ధ్యేయం అని, సమష్టిగా పనిచేయాలని సూచించినట్టు ఆ పార్టీ నేత ఒకరు పేర్కొన్నారు. తమిళగ వెట్రికళగం నేత విజయ్ బలాబలం గురించి సైతం ఈ సమావేశంలోచర్చకు వచ్చినట్టు సంకేతాలు వెలువడ్డాయి. అలాగే నామ్ తమిళర్ కట్చి నేత సీమాన్ గురించి సైతం చర్చ జరిగినట్టు సమాచారం. ఈ ఇద్దరి ఓటు బ్యాంక్‌ను పరిగణించి వారిని కూటమిలోకి రప్పించే వ్యూహాలకు పదును పెట్టేందుకు సిద్ధమయ్యారు. అదే సమయంలో అన్నాడీఎంకే కూటమిలో తాను చేరాలంటూ డిప్యూటీ సీఎం పదవి ఇవ్వాలన్న సంకేతాన్ని సీమాన్ పంపించినట్టు ప్రచారం సాగుతుండడం గమనార్హం.

తైవాన్ వర్సిటీతో ఫొటో క్యాటలిటిక్ వ్యవస్థ అభివృద్ధి

ప్రొఫెసర్ఇంద్రజిత్‌తో క్యాటలిటిక్ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేసిన బృందం

సాక్షి, చెన్నై: నేషనల్ తైవాన్ యూనివర్సిటీ సహకారంతో సూర్యరశ్మిని ఉపయోగించి కార్బన్ డయాక్సైడ్‌ను పునరుత్పాదక ఇంధనాలుగా మార్చే విధంగా ఫోటో క్యాటలిటిక్ వ్యవస్థను హెచ్ఐటీ అభివృద్ధి చేసింది. నానోటెక్ ఇన్నోవేషన్ గ్రీన్ ఎనర్జీ ట్రాన్స్‌ఫర్మేషన్‌లో ఇది కీలకం కానుంది. వాతావరణ మార్పులను ఎదుర్కోవడంలో గణనీయమైన ముందడుగులో భాగంగా చెన్నైలోని హిందుస్తాన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ అండ్ సైన్స్ కెమిస్ట్రీ విభాగం నుంచి ప్రొఫెసర్ ఇంద్రజిత్ ఈ ఆవిష్కరణ చేశారు. సూర్యరశ్మిని ఉపయోగించి హానికరమైన కార్బన్ డయాక్సైడ్‌ను విలువైన పునరుత్పాదక ఇంధనాలుగా మార్చే ఫొటోక్యాటలిటిక్ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేశారు. ప్రతిష్టాత్మక జర్నల్ నానో ఎనర్జీలో ప్రచురించబడిన ఈ పరిశోధన, గ్రీన్ కెమిస్ట్రీలో ఒక ప్రధాన పురోగతిని సూచిస్తుందని ఇంద్ర జిత్ ప్రకటించారు. బహుళ ఐక్యరాజ్యసమితి సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా ఇది ఉంటుందన్నారు. నేషనల్ తైవాన్ యూనివర్సిటీకి చెందిన డాక్టర్ లి-చ్యోంగ్ చెన్ బృందంతో కలిసి హెటిరోస్ట్రక్చర్ ఫోటోకాటలిస్ట్‌ను రూపొందించామని వివరించారు. ఇది స్థిరమైన ఇంధన ఉత్పత్తి వైపు కీలకమైన అడుగుగా పేర్కొన్నారు. తమ లక్ష్యం కేవలం శాస్త్రీయ ఆవిష్కరణ మాత్రమే కాదని, వాతావరణ మార్పులను ఎదుర్కోవడానికి వాస్తవ ప్రపంచ పరిష్కారాలుగా పేర్కొన్నారు. ఈ పరిశోధన హెచ్ఐటీ, నేషనల్ తైవాన్ విశ్వవిద్యాలయం మధ్య బలమైన సహకార ప్రయత్నానికి నిదర్శనంగా ప్రకటించారు. నానోమెటీరియల్స్, శక్తి మార్పిడి, ఉత్ప్రేరకంలో సమష్టి నైపుణ్యం అత్యంత ప్రభావవంతమైనదిగా పేర్కొన్నారు.

పొన్నేరి సబ్‌జైలులో ఆకస్మిక తనిఖీలు

- మౌలిక సదుపాయాలపై ఆరా

పొన్నేరి సబ్‌జైలులో తనిఖీలు చేస్తున్న కలెక్టర్ ప్రతాప్, జిల్లా న్యాయమూర్తి జూలియట్ పుష్ప, ఎస్పీ శ్రీనివాసపెరుమాళ్

తిరువళ్లూరు: హైకోర్టు ఆదేశాల మేరకు పొన్నేరి సబ్ జైలులో జిల్లా కలెక్టర్ ప్రతాప్ నేతృత్వంలోని అధికారుల బృందం శనివారం ఉదయం ఆకస్మిక తనిఖీలు నిర్వహించింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న జైళ్లలో మౌలిక సదుపాయాలు, ఖైదీలకు అందించే ఆహారం, రికార్డు విభాగం, ఆయుధాల భద్రత గదితోపాటు ఇతర అంశాలపై తనిఖీలను నిర్వహించాలని హైకోర్టు ఆదేశించింది. ఇందులో భాగంగానే కలెక్టర్ ప్రతాప్, జిల్లా న్యాయమూర్తి జూలియట్ పుష్ప, ఎస్పీ శ్రీనివాసపెరుమాళ్, జ్యూడిషియల్ కోర్టు న్యాయమూర్తి మీనాక్షి, చట్ట పనుల కమిషన్ కార్యదర్శి నళినీదేవి తదితరులు గత సోమవారం ఉదయం తిరుత్తణి, తిరువళ్లూరు తదితర సబ్‌జైళ్లలో ఆకస్మిక తనిఖీలను నిర్వహించారు. రెండవ విడత తనిఖీల్లో భాగంగా పొన్నేరి సబ్ జైలులో ఖైదీలకు అందించే తాగునీరు, ఆహారం, మరుగుదొడ్లు, లైబ్రరీ, ఆయుధాల భద్రత గది, రికార్డులు, కంప్యూటర్‌లను పరిశీలించారు. అనంతరం ఖైదీల వద్ద వారి సమస్యలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఖైదీలను ఇబ్బందులకు గురి చేయకుండా ఉండేందుకు చర్యలు తీసుకోవడంతో పాటు వారికి అందించే ఆహారంలోనూ నాణ్యత పాటించాలని ఆదేశించారు. ఈ తనిఖీలలో ఆరోగ్యశాఖ, రెవెన్యూ, విద్యాశాఖ, అగ్నిమాపకశాఖ, ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాల కల్పన తదితర 22 శాఖలకు చెందిన ఉన్నతాధికారులు హాజరయ్యారు.

ఐఐటీలో సిలికాన్ ఫొటోనిక్స్ ఆవిష్కరణ

సిలికాన్ ఫొటోనిక్స్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న కృష్ణన్ తదితరులు

సాక్షి,చెన్నై : ఐఐటీ మద్రాస్‌లో దేశీయంగా అభివృద్ధి చేసిన సిలికాన్ ఫొటోనిక్స్ ఉత్పత్తులను శనివారం ఆవిష్కరించారు. స్వదేశీంగా అభివృద్ధి చేసిన ఫీల్డ్ డిప్లాయబుల్ సిలికాన్ ఫొటోనిక్-ఆధారిత క్వాంటం రాండమ్ నంబర్ జనరేటర్ (క్యూఆర్ఎన్‌జీ) మాడ్యూల్ భారతదేశానికి గర్వకారణం అని కేంద్ర సమాచార, సాంకేతిక మంత్రిత్వ శాఖ కార్యదర్శి ఎస్. కృష్ణన్ వ్యాఖ్యానించారు. ఐఐటీ మద్రాస్ క్యాంపస్‌లో చీఫ్ ఇన్వెస్టిగేటర్ ప్రొఫెసర్ బిజోయ్ కృష్ణ దాస్, ఎంఈఐటీవై సైంటిస్ట్ ప్రాజెక్ట్ ఇన్‌ఛార్జ్ డాక్టర్ శంఖ దీప్ దాస్ సంయుక్త నేతృత్వంలో పరిశ్రమ వాటాదారుల సమావేశం జరిగింది. ఇందులో ఈ ఉత్పత్తులను కృష్ణన్ ఆవిష్కరించారు. వీటిని సీఎంఓఎస్ ఫాబ్రికేషన్ ప్రక్రియకు అనుకూలమైన సిలికాన్ ఫొటోనిక్స్ టెక్నాలజీని ఉపయోగించడం ద్వారా ఉత్పత్తి, పరిశోధన అభివృద్ధి తయారీ నమూనాను అనుసరించే విధఃగా తీర్చిదిద్దారు. కేంద్రీకృత పరిశోధన, అభివృద్ధి ద్వారా సిలికాన్ ఫొటోనిక్స్ ఉత్పత్తుల తయారీ పర్యావరణ వ్యవస్థ సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించే రీతిలో ఉంటుందని ప్రకటించారు. ఫొటోనిక్ చిప్ ప్యాకేజింగ్ కోసం ఫైబర్ యూనిట్ అటాచ్‌మెంట్ టూల్, సిలికాన్ ఫొటోనిక్ క్యూర్ఎన్‌జీ (క్వాంటం రాండమ్ నంబర్ జనరేటర్)లుగా వీటిని తీర్చిదిద్దారు.ఈ రెండు ఉత్పత్తులను గురించి కృష్ణన్ మాట్లాడుతూ, స్వదేశీంగా అభివృద్ధి చేసిన ఫీల్డ్ డిప్లాయబుల్ సిలికాన్ ఫొటోనిక్-ఆధారిత క్వాంటం రాండమ్ నంబర్ జనరేటర్ మాడ్యూల్ భారతదేశానికి గర్వకారణంగా పేర్కొన్నారు. అధునాతన క్వాంటం క్రిప్టోగ్రఫీలో సహాయం చేయడానికి ఈ ఉత్పత్తిని డీఆర్‌డీఓకు అందించినట్టువివరించారు. ఐఐటీ మద్రాస్ డైరెక్టర్ ప్రొఫెసర్ వి. కామకోటి మాట్లాడుతూ, ''సిలికాన్ ఫొటోనిక్స్ అనేది ఒక అభివృద్ధి చెందుతున్న సాంకేతికత అని వివరించారు. ఇది భవిష్యత్తు కోసం మరింత సమర్థవంతమైన, సంక్లిష్టమైన హార్డ్‌వేర్‌ను రూపొందించడంలో ఖచ్చితంగా సహాయ పడుతుందన్నారు. భవిష్యత్తులో ఇలాంటి ఉత్పత్తులు మరిన్ని వస్తాయని ఆశిస్తున్నామన్నారు.

కొబ్బరితోటలో ఏనుగుల బీభత్సం

తిరువొత్తియూరు: ఈరోడ్ జిల్లా సత్యమంగళం పులుల అభయారణ్యం అడవుల్లో పెద్ద సంఖ్యలో ఏనుగులు సంచరిస్తున్నాయి. రాత్రి వేళల్లో అడవి నుంచి బయటకు వచ్చే ఏనుగులు సమీప గ్రామాల్లోకి ప్రవేశించడంతో పాటు రైతులు సాగు చేసిన అరటి, చెరకు పంటలపైకి వస్తున్నాయి. మొక్కజొన్నతో పాటు వివిధ రకాల పంటలను ధ్వంసం చేయడం నిత్యకృత్యంగా మారింది. ఈ క్రమంలో శుక్రవారం రాత్రి తాళవాడి సమీపంలోని కుంటాపురం అటవీ ప్రాంతం నుండి బయటకు వచ్చిన ఏనుగుల గుంపు ఆ ప్రాంతంలోని కొబ్బరి తోటలోకి ప్రవేశించాయి. అక్కడ రక్షణ కోసం వేసిన తీగ కంచెను ధ్వంసం చేశాయి. కొబ్బరి తోటలోని 2 కొబ్బరి చెట్లను వేర్లతో సహా నేలకూల్చాయి. ఏనుగులను చూసిన రైతులు కేకలు వేస్తూ గంటపాటు శ్రమించి, అడవిలోకి తరిమారు.ఏనుగులు అడవి నుంచి బయటకు రాకుండా నిరోధించడానికి అటవి శాఖ అధికారులు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నారు. ఈ క్రమంలో శుక్రవారం సాయంత్రం, తాళవాడి సమీపంలోని అరుల్వాడి గ్రామంలో, 2 అడవి ఏనుగులు కొబ్బరి తోటల ప్రాంతాల్లో సంచరిస్తూ వుండడం తో ఆ ప్రాంత రైతులు అటవీశాఖ అధికారులకు సమాచారం అందించారు. సంఘటనా స్థలానికి చేరుకున్న అటవీశాఖ అధికారులు ఏనుగుల సంచారంను నిఘా వేస్తున్నారు.

కోలీవుడ్ టాక్స్

ప్రముఖ నటులకు నటించడమే తెలియదు

ఖజానా చిత్ర ఆడియో రిలీజ్‌లో సినీ ప్రముఖులతో యూనిట్ సభ్యులు

తమిళసినిమా: 4 స్క్వేర్ స్టూడియోస్ పతాకంపై ప్రదీష్ శ్యామ్స్ స్వీయ దర్శకత్వంలో నిర్మించిన చిత్రం ఖజానా. నటుడు ఇనిగో ప్రభాకరన్, వేదిక జంటగా నటించిన ఇందులో నటుడు యోగి బాబు, చాందిని నాన్ కడవుల్ రాజేంద్రన్, ప్రతాప్ పోతన్, బియాండ్, సెంద్రాయన్ తదితరులు ముఖ్యపాత్రలు పోషించారు. అచ్చు రాజామణి సంగీతాన్ని, గోపి దొరస్వామి, వినోద్ జేపీల ద్వయం ఛాయాగ్రహణం అందించిన ఖజానా చిత్రం నిర్మాణ కార్యక్రమం పూర్తిచేసుకుంది. ఈ నెల తొమ్మిదవ తేదీన ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తెరపైకి రావడానికి ముస్తాబవుతోంది. చిత్రాన్ని తమిళనాడులో టీ క్రియేషన్స్ అధినేత తిరుమలై విడుదల చేస్తున్నారు. చిత్ర ఆడియో ట్రైలర్ ఆష్షస్ కార్యక్రమాన్ని శుక్రవారం సాయంత్రం చెన్నైలోని ప్రసాద్ ల్యాబ్‌లో నిర్వహించారు. ఇందులో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న దర్శకుడు, నటుడు వేలు ప్రభాకరన్ మాట్లాడుతూ ఈ చిత్రంలో తాను చిన్న పాత్రను పోషించారని చెప్పారు. చిత్ర దర్శకుడు ప్రదీష్ శ్యామ్‌తో 20 ఏళ్లుగా మిత్రత్వం ఉందన్నారు. సినిమా గురించి నేర్చుకోవాలని భావించే సినిమాలను ప్రేమించే వ్యక్తినని చెప్పారు. సినిమా అన్నది ప్రపంచ స్థాయిలో అభివృద్ధి చెందుతోందన్నారు. కెమేరా, ఇతర సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో ప్రపంచ దేశాల్లో అత్యున్నత స్థాయికి చేరుకుందన్నారు. అయితే ఇందులో మన భాగం ఏ మాత్రం లేదన్నారు. ఇతర దేశాలు కనిపెట్టిన వాటినే మనం వాడుతున్నామన్నారు. ప్రముఖ కళాకారులను, సాంకేతికతలను కలిగిన మనం నెక్స్ లెవల్‌కు వెళ్లడం లేదన్నారు. ఈ విషయంలో నిర్మాతల మండలి జోక్యం చేసుకోవాలన్నారు. అయితే వాళ్లు పంచాయతీలు చేయడానికి, ఎవరు పదవులకు రావాలన్న విషయాలకే పరిమితం అవుతున్నారన్నారు. ఇంకా చెప్పాలంటే ఇక్కడ ప్రముఖ నటులుగా రాణిస్తున్న వారికి అసలు నటనే రాదని పేర్కొన్నారు. తనకు ఫాంటసీ కథా చిత్రాలంటే చాలా ఇష్టం అని, అలాంటి నేపథ్యంలో రూపొందిన ఖజానా చిత్రం మంచి విజయాన్ని సాధించాలని పేర్కొన్నారు. ఖజానా వంటి అడ్వెంచర్ కథాచిత్రాలు ఇప్పటివరకు తమిళంలో రాలేదని నటి వేదిక పేర్కొన్నారు.

వేల్స్ సంస్థలో డీజే సిద్ధు

ఐసరి గణేష్‌తో వీజే దుర్రై

తమిళసినిమా: ప్రముఖ యువ కథానాయకులతో చిత్రాలు చేస్తూ మంచి విజయాలను అందుకుంటున్న సంస్థ వేల్స్ ఫిల్మ్ ఇంటర్నేషనల్. ఈ సంస్థ అధినేత ఐసరి గణేష్ తాజాగా నవ దర్శక కథానాయకుడికి అవకాశం కల్పించారు. ఇప్పటివరకు యూట్యూబర్‌గా ప్రేక్షకులను అలరించిన డీజే సిద్ధుకు తమ సంస్థలో అవకాశం కల్పించారు. ఈయన ఇంతకుముందు ప్రదీప్ రంగనాథన్ కథానాయకుడిగా నటించిన డ్రాగన్ చిత్రంలో ముఖ్యపాత్రను పోషించారు. తాజాగా డయంగరం అనే చిత్రం ద్వారా కథానాయకుడిగా, దర్శకుడిగా పరిచయం అవుతున్నారు. దీనిపై చిత్ర నిర్మాత ఐసరి గణేష్ మీడియాకు విడుదల చేసిన ప్రకటనలో పేర్కొంటూ డయంగరన్ అనే పదాన్ని డీజే. దుర్రై తన యూట్యూబ్ వీడియోలో అధికంగా ఉపయోగించి పాపులర్ అయ్యారన్నారు. ఆయన్ని సినిమా పరిశ్రమకు కథానాయకుడిగా, దర్శకుడిగా పరిచయం చేయడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. డీజే సిద్ధు తన హుషారైన మాటలతో యూత్‌కు బాగా కనెక్ట్ అయ్యి తనకంటూ ప్రత్యేక స్థానాన్ని సంపాదించుకున్నారన్నారు. ఇది కాలేజీ క్యాంపస్ నేపథ్యంలో సాగే ప్రేమ కథ చిత్రంగా ఉంటుందన్నారు. ఈ చిత్రం డీజే సిద్ధు సినీ పయనంలో తొలి మెట్టు అని పేర్కొన్నారు. ఇంతకుముందు ప్రదీప్ రంగనాథన్, ఆర్జే బాలాజీ తదితర దర్శకులను తమ సంస్థ ద్వారా పరిచయం చేయడం గర్వకారణమని అన్నారు. తాజాగా డీజే.దురైను పరిచయం చేయడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. దర్శకుడిగా, కథానాయకుడిగా పరిచయం అవుతున్న డీజే దుర్రై పేర్కొంటూ సినిమా తనకు కల అని, అది ఎలా, ఎందుకు అన్నది చెప్పలేను గానీ, కచ్చితంగా ఆ కలను నెరవేర్చుకుంటాననే నమ్మకంతో ఈ రంగంలోకి ప్రవేశించానన్నారు. యూట్యూబ్ వీడియోల స్థాయి నుంచి ఇప్పుడు సెట్స్‌లో యాక్షన్ చెప్పే స్థాయికి చేరుకోవడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. డయంగరం అనేది చిత్రం మాత్రమే కాదని, తన గొంతు, కోపం, తన స్టైల్, తన జీవితం అని వాటిని పంచుకోబోతున్నందుకు సంతోషంగా ఉందన్నారు. ఈ చిత్రం ప్రస్తుతం కార్యక్రమాల దశలో ఉందని, త్వరలోనే పూర్తి వివరాలను వెల్లడించినట్లు డీజే దుర్రై పేర్కొన్నారు.

63 ఏళ్లలో మెగాఫోన్ పట్టి

నటుడికి సూచనలు ఇస్తున్న దర్శక, నిర్మాత జయలక్ష్మి

తమిళసినిమా: ఆశలు, ఆశయాలు నెరవేర్చుకోవడానికి వయస్సు ఎప్పుడు ఆటంకం కాదు. ఇందుకు చిన్న ఉదాహరణ జయలక్ష్మి. ఈమె వయసు 63 ఏళ్ల సినిమా అంటే చిన్నతనం నుంచి ఆసక్తి పెంచుకున్నారు. అయితే మనదేశంలో సాంప్రదాయాలు, కుటుంబం, పిల్లలు, సంసార బాధ్యతలకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తామని అలా తాను కూడా యుక్త వయసులో పెళ్లి చేసుకుని ముగ్గురు ఆడ పిల్లలకు తల్లి అయి వారికి పెళ్లిళ్ల బాధ్యతలను పూర్తి చేశారు. ఇప్పుడు కాస్త విరామం దొరకడంతో దర్శకురాలిగా సినీ రంగప్రవేశం చేశానని చెప్పారు. ఈమె స్కై వండర్స్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ పతాకంపై స్వీయ దర్శకత్వంలో నిర్మిస్తున్న చిత్రం ఎస్ కాదులే. నటుడు లింగేష్ లండన్‌కు చెందిన లియా జంటగా నటిస్తున్న ఇందులో గంజాకరుప్ప, మలయాళ నటి దివ్య,కాట్పాటి రాజన్, మధుసూదన్, మారన్,సిత్తా దర్శన్, సెంథమిళ్ తతలు ముఖ్యపాత్రలు పోషిస్తున్నారు శాండీశాండల్లో సంగీతాన్ని, గోపీకృష్ణ ఛాయాగ్రహణం అందిస్తున్న ఈ చిత్రం షూటింగ్ పూర్తి చేసుకుని ప్రస్తుతం నిర్మాణాంతర కార్యక్రమాలు జరుపుకుంటుంది. ఈ సందర్భంగా చిత్ర దర్శక నిర్మాత జయలక్ష్మి మీడియాకు విడుదల చేసిన ప్రకటనలో పేర్కొంటూ.. సినీ పరిశ్రమలో ఎందరో యువ కళాకారులు ఇక్కడ తమ ప్రతిభను చాటుకుంటున్నారని, అయితే తాను మాత్రం 63 ఏళ్ల వయసులో ఈ రంగంలోకి ప్రవేశించినట్లు చెప్పారు. అయితే తన సహోదరుడు రామచంద్రన్ 1979 ప్రాంతంలో అత్తోర అత్త, మాదవనుమ్ మలర్ విళివుమ్ అనే రెండు చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించారన్నారు. అంతకుముందు కొన్ని హాలీవుడ్ చిత్రాలకు ఆయన పని చేశారని చెప్పారు. కాగా తాను దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఎస్ కాదాలే చిత్రం గురించి చెప్పాలంటే ఇది ఒక అందమైన ప్రేమ కథాంశంతో కూడిన మంచి సందేశాత్మక కథా చిత్రంగా ఉంటుందని చెప్పారు.

నా జీవితంలో ఇద్దరు ప్రేమికులన్నారు

తమిళసినిమా: నటి వేదిక గురించి ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన అవసరం ఉండదు. ఒక సినీ కవి నటి ఇలియానాను చూసి నడుం ఎక్కడే నీకు నవలా మణి అనే పాటను రాశారు. అయితే ఆ పాట నటి వేదికకు సరిగ్గా సరిపోతుంది. ఈమె కూడా అంత స్లిమ్‌గా తన అందాన్ని కాపాడుకుంటారు. ఈమె బహు భాషా కథానాయకి. తమిళం ,తెలుగు, మలయాళం, కన్నడం ,హిందీ మొదలగు భాషల్లో నటిస్తూ పాన్ ఇండియా కథానాయకిగా రాణిస్తున్నారు. మదరాసి చిత్రం ద్వారా కోలీవుడ్కు కథానాయకిగా పరిచయమైన వేదిక ఆ తర్వాత ముని, చక్కరకట్టి, కాళై, పరదేశి, కావ్య తలైవన్, కాంచన 3 తదితర చిత్రాల్లో నటించి గుర్తింపు పొందారు. అయితే స్టార్ ఇమేజ్ కోసం ఇప్పటికీ పోరాడుతూనే ఉన్నారు. తాజాగా ఈమె కథానాయకిగా నటించిన ఖజానా చిత్రం త్వరలో విడుదలకు సిద్ధమవుతోంది. కాగా సామాజిక మాధ్యమాల్లో యాక్టివ్‌గా ఉండే బ్యూటీ వయసు జస్ట్ 37 ఏళ్లు మాత్రమే. దీంతో ప్రేమ, పెళ్లి వంటి విషయాల గురించి అడిగిన ప్రశ్నకు వేదిక బదులిస్తూ తన జీవితంలో ఇద్దరు ప్రేమికులు ఉన్నారని వారు తనతో చివరి వరకు ఉంటారని పేర్కొన్నారు. అందులో ఒకటి తన తల్లి ప్రేమ అని, అది తొలి ప్రేమ అని, రెండవది నాట్యం అని చెప్పారు. నాట్యం అంటే తనకు పిచ్చి ప్రేమ అని చెప్పారు. తనకు విరామం దొరికినప్పుడల్లా డాన్స్ చేస్తానని చెప్పారు. ఈ రెండు ప్రేమలు తన జీవితంలో చివరి వరకు కొనసాగుతాయని పేర్కొన్నారు. అయితే మగవారిపై ప్రేమ పుట్టదా అన్న ప్రశ్నకు అది కలిగినప్పుడు చూద్దాం అంటూ నటి వేదిక బదులిచ్చారు.

క్లుప్తంగా

132.91 కోట్ల మందికి ఉచిత ప్రయాణం

కొరుక్కుపేట: ఉమెన్స్ ఫ్రీ ట్రావెల్ ప్రోగ్రామ్‌ను ప్రవేశపెట్టినప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకు చెన్నై ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కార్పొరేషన్ ప్రకారం, ఒక్క చెన్నైలోనే దాదాపు 132.91 కోట్ల మంది మహిళలు ప్రయాణించారు. తమిళనాడు మహిళల సంక్షేమం కోసం పలు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నారు. మహిళా ట్రావెల్ స్కీమ్ కింద ప్రభుత్వ సిటీ బస్సుల్లో మహిళలు ఉచితంగా ప్రయాణించడం చాలా ముఖ్యమైన పథకం. సామాజిక, ఆర్థిక అభివృద్ధిలో మహిళల భాగస్వామ్యాన్ని పెంచడం కోసం ఈ ప్రాజెక్ట్ 2021లో తీసుకురాబడింది. ఈ బస్సులలో ప్రయాణించే మహిళా ప్రయాణికుల సంఖ్య పెరిగింది. మహిళా ప్రయాణికుల సంఖ్య పెరుగుతుండడంతో మున్సిపల్ రవాణా సంస్థ చెన్నై మహానగర పరిధిలోని ప్రాంతాల్లో మహిళల ట్రావెల్ స్కీమ్ కింద నడిచే బస్సుల సంఖ్యను పెంచింది. ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టినప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు దాదాపు 132.91 కోట్ల మంది మహిళలు ప్రయాణించారు. ఏప్రిల్ నెలలో చెన్నై సిటీ ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సుల్లో మొత్తం 3.63 కోట్ల ప్రయాణాలు సాగాయి.

చెన్నైలో 28 రైల్వే స్టేషన్లలో ఈవీ చార్జింగ్

– దక్షిణ రైల్వే యోచన

కొరుక్కుపేట: చెన్నైలోని 28 రైల్వే స్టేషన్లలో ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలకు చార్జింగ్ సౌకర్యం కల్పించబడుతోంది. సదరన్ రైల్వే యుద్ధ ప్రాతిపదికన పనులు చురుగ్గా సాగుతున్నాయి. ప్రస్తుత సాంకేతిక యుగంలో ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల(ఈ–వాహనాలు) వినియోగం పెరుగుతోంది. అదే సమయంలో ఈ వాహనాలను నడపడానికి విద్యుత్ చార్జింగ్ సౌకర్యం చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. అందుకోసం రైల్వేస్టేషన్లలో తమ ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల సౌకర్యార్థం చార్జింగ్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేసేందుకు రైల్వేశాఖ ఏర్పాట్లు చేసింది. అందుకోసం చెన్నైలోని 28 రైల్వే స్టేషన్లలో ఈ విద్యుత్ చార్జింగ్ సౌకర్యాన్ని కల్పించాలని యోచిస్తున్నారు. వాటిలో ఈ చార్జింగ్ సదుపాయం చెన్నై–తాంబరం–చెంగల్పట్టు మార్గం రైల్వే స్టేషన్లలో, వేలచ్చేరి–చెన్నై బీచ్ మధ్య నడుస్తున్న ఎంఆర్‌టీసీ రైల్వే లైన్‌లో అందించబడింది. ప్రస్తుతం మొదటి దశ లైట్‌హౌస్, తిరుమైలై, వేలచ్చేరి, కొట్టూరుపురం రైల్వే స్టేషన్లలో ఈ సౌకర్యాన్ని కల్పించేందుకు కసరత్తు జరుగుతోంది. అలాగే రైల్వే స్టేషన్లలో చార్జ్ చేయబడిన బ్యాటరీలను తీసుకెళ్లే సౌకర్యం కూడా రైల్వే స్టేషన్‌లో ఏర్పాటు చేయబడింది. జూన్ మొదటి వారం నుంచి ఇక్కడ బ్యాటరీ మార్పిడి సౌకర్యం ప్రారంభం కానుంది. మొదటి దశలో తిరువాన్మియూర్, ఎగ్మోర్, వేలచేరి, మూర్‌మార్కెట్ స్టేషన్లలో ఈ సౌకర్యం అందుబాటులోకి వస్తుందని సదరన్ రైల్వే అధికారులు తెలిపారు.

తిరుచ్చి విమానాశ్రయంలో పాములు స్వాధీనం

25 అరుదైన జాతుల పాముల తరలింపు

తిరువొత్తియూరు: శ్రీలంక రాజధాని కొలంబో నుంచి శ్రీలంకన్ ఎయిర్ లైన్స్ విమానం శనివారం మధ్యాహ్నం 2.30 గంటలకు తిరుచ్చి విమానాశ్రయానికి చేరుకుంది. ఎయిర్ ఇంటెలిజెన్స్ విభాగం కస్టమ్స్ అధికారులు ప్రయాణికుల వస్తువులను తనిఖీ చేశారు. ఆ సమయంలో రామనాథపురానికి చెందిన మణికంఠన్(37)కు చెందిన సూట్‌కేసులో అటవీశాఖ నిషేధించిన 25 అరుదైన జాతులకు చెందిన పాములు ఉన్నట్టు గుర్తించారు. అక్రమంగా తీసుకుని వచ్చిన పాములను పట్టుకుని అటవీశాఖకు సమాచారం అందించారు. దీంతో అటవీశాఖ అధికారులు అక్కడికి చేరుకుని పాములను స్వాధీనం చేసుకుని, విచారణ చేపట్టారు. అక్రమంగా తరలిస్తున్న పాములు థాయ్‌లాండ్ అడవుల్లో నివశించే అత్యంత విషపూరిత జాతికి చెందినవని, ఒక్కో పాము విలువ రూ.లక్ష ఉంటుందని వెల్లడించారు.

34 ఏళ్ల తర్వాత కాంగ్రెస్ భారీ బహిరంగ సభ

25 వేల మంది పాల్గొంటారని అంచనా

కొరుక్కుపేట: 34 ఏళ్ల తరువాత ఆదివారం చెన్నై తేనాంపేట మైదానంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ బహిరంగ సభ జరుగుతోందని, ఇందులో పార్టీ తమిళనాడు ప్రెసిడెంట్‌తోసహా 25 వేల మంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు పాల్గొననున్నారు. చెన్నై కామరాజర్ హాలు సమీపంలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన పెద్ద మైదానం ఉంది. దానిని మహానేత కామరాజర్ పార్టీ కోసం కొనుగోలు చేశారు. ఈ గ్రౌండ్‌లోనే అతిపెద్ద కాంగ్రెస్ సమావేశాలు జరుగుతుండేవి. ఈ మహా బహిరంగ సభకు ముఖ్య నాయకులంతా హాజరయ్యేవారు. ఆదివారం జరుగనున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ సమావేశానికి దాదాపు 25 వేల మంది హాజరవుతారని కాంగ్రెస్ సభ్యులు తెలిపారు

ఘాట్‌రోడ్డులో కారు ప్రమాదం

తిరుత్తణి: తిరుత్తణి ఆలయ ఘాట్‌రోడ్డులో కారు టైరు పేలడంతో విద్యుత్ స్తంభాన్ని ఢీకొని ఆగిపోయింది. తిరునల్వేలి జిల్లా అంబాసముద్రం ప్రాంతానికి చెందిన భూతపాండ్యన్, మాడసామి అనే ఇద్దరు కారులో వచ్చి తిరుత్తణి శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామిని శనివారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం కారులో తిరుగుపయనమయ్యారు. ఘాట్‌రోడ్డులో వెళ్లుతున్న కారు ముందు వైపు టైరు అకస్మాత్తుగా పేలడంతో అదుపు తప్పింది. కారు రోడ్డుకు పక్కనే ఉన్న ప్రహరిగోడను ఢీకొట్టింది. వెంటనే విద్యుత్‌లైటు స్తంభాన్ని ఢీకొట్టడంతో స్తంభం కూలడంతో కారు ఆగింది. ఇందులో కారు అద్దాలతోపాటు ముందు భాగం దెబ్బతింది. అయితే అదృష్టవశాత్తు కారులోని ఇద్దరు భక్తులకు ఎలాంటి గాయాలు కాకపోవడంతో ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. సంఘటనపై తిరుత్తణి పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

నేటి నుంచి అగ్నినక్షత్రం ప్రారంభం

- 28 వరకు ఎండలు భారీగా పెరిగే అవకాశం
- అకాల వర్షాలకూ....

చెన్నైలో సెగ తట్టుకోలేక అవస్థలు

సాక్షి,చెన్నై: నిప్పులు చెరిగే ఎండలకు నిలువెత్తు నిదర్శనమైన అగ్నినక్షత్రం ఆదివారం నుంచి రాష్ట్రంలో విలయతాండవం చేయనుంది. ఈనెల 28వ తేదీ వరకు అగ్నినక్షత్రపు వేడిసెగల నుంచి ప్రజలు అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాల్సి ఉంది. పనిలోపనిగా వేసవిలో అకాల వర్షాలు కూడా కురుస్తాయని వాతావరణశాఖ చల్లని కబురు చెప్పింది. వివరాలు.. రాష్ట్రంలో వేసవికాలం ప్రారంభం కాకముందే మార్చి నుంచే ఎండలు తమ ప్రతాపం చూడటం మొదలెట్టాయి. ఏప్రిల్ నెలలోనే అనేక జిల్లాల్లో ఎండతీవ్రత 104 ఫారన్‌హీట్ దాటి వేడిగాలులు వీచాయి. ఆఖరుకు రాత్రివేళల్లో సైతం ఎండసెగలు తగ్గలేదు. ఇప్పటికే ఎండలు తట్టుకోలేక ప్రజలు అల్లాడుతుండగా ఆదివారం ప్రవేశించనున్న కత్తిరి వెయిల్ (అగ్నినక్షత్రం) నుంచి ఎలాకాపాడుకోవాలోనని ప్రజలు భీతిల్లుతున్నారు. అగ్నినక్షత్రం ఈనెల 28వ తేదీ వరకు కొనసాగుతుందని, అలాగే రానున్న రోజులలో సగటు ఉష్ణోగ్రతల కంటే అధికంగానే నమోదయ్యే అవకాశాలు ఉన్నాయని వాతావరణ కేంద్రం ప్రకటించింది. కొన్ని చోట్ల ఇప్పటికే అకాలవర్షం పుణ్యమా మరికొన్ని చోట్ల గాలిలోతేమ పడిపోవడంతో తమిళనాడు, పుదుచ్చేరీ రాష్ట్రాల్లో ఉక్కపోత విపరీతంగా పెరిగిపోగలదు. ముఖ్యంగా చెన్నైలో తీవ్రస్థాయిలో వేడిగాలులు వీస్తాయన్న సమాచాలు వెలువడ్డాయి. అగ్నినక్షత్రం ప్రారంభమైన తరువాత వీచేగాలులు సముద్రం తీరం నుంచి వీచే గాలులను అడ్డుకోవడం వల్ల వేడిసెగలతో కూడిన ఈదురుగాలులు వీస్తాయని చెప్పారు.

జాగ్రత్తలు తప్పనిసరి

అగ్నినక్షత్రం బారిన పడకుండా ప్రజలు కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోకుంటే ప్రమాదమని ప్రకృతి వైద్యులు హెచ్చరించారు. తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలను వివరించారు. అగ్నినక్షత్రం ఉండే ఈ 25 రోజులపాటూ శరీరానికి చల్లదనం ఇచ్చే ఆహారం, పానీయాలు తీసుకోవాలి. ఎండలో తిరగడం వీలయిన మేరకు మానుకోవాలి. తప్పనిసరైతే గొడుగు నీడలో నడవడం కొంత వరకు క్షేమదాయకం. అలాగే అధిక మోతాదులో నీరుసేవించడం, ఎంపిక చేసిన కాయగూరలు, పండ్లు భుజించడం, వదులుగా ఉండే కాటన్ దుస్తులు మాత్రమే ధరించడం, ఆహారంలో ఘనపదార్థాల కంటే ద్రవ పదార్థాలు అధికమోతాదులో తీసుకోవడం, కొబ్బరిబోండాం నీళ్లు, నీళ్ల మజ్జిగ, చలువచేసే పండ్లరసాలు తాగడం మంచిది. స్థితిమంతులైన వారి తమ ఇంటి వాకిళ్లలో ఉచిత మంచినీరు, మజ్జిగ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా ప్రజలకు సేవచేయాలని వారు సూచించారు. అలాగే, అకాల వర్షం అన్నది పలకరించేందుకు అధిక అవకాశాలు ఉన్నాయని వాతావరణ కేంద్రం చల్లని కబురు చెప్పినా, ఆతర్వాత సెగ అన్నది అధికంగా ఉండేందుకు సైతం అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఈ దృష్ట్యా,మరో మూడు వారాలు జనం అప్రమత్తంగా ఉండాల్సిన అవసరం ఉందని నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు.

ఆక్రమణలు తొలగించండి

గిరివలయం రోడ్డులో తనిఖీలు చేస్తున్న కలెక్టర్ తర్పగరాజ్, ఎస్పీ సుధాకర్

వేలూరు: తిరువణ్ణామలై శ్రీఅరుణాచలేశ్వరాలయంలో ఈ నెల 11వ తేదీన జరిగే చిత్ర పౌర్ణమికి వివిధ ప్రాంతాల నుంచి భక్తులు అధిక సంఖ్యలో రానున్న నేపథ్యంలో గిరివలయం రోడ్డులో ఆక్రమణలు తొలగించాలని కలెక్టర్ తర్పగరాజ్ అధికారులను ఆదేశించారు. తిరువణ్ణామలై గిరివలయం రోడ్డులో కలెక్టర్, ఎస్పీ ఆకస్మికంగా తనఖీ చేశారు. అనంతరం ఆలయ అధికారులతో నిర్వహించిన సమావేశంలో కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ అన్నామలైయార్ ఆలయంలోని జరిగే ఉత్సవంలో చిత్ర పౌర్ణమి వేడుకలు ముఖ్యమైనవి. అందులో భాగంగా ఈ ఉత్సవాలు ఈ నెల 11న రాత్రి 8.47 గంటలకు ప్రారంభమై 12వ తేదీ రాత్రి 10.43 గంటలకు చిత్ర పౌర్ణమి ఉండడంతో ఆ సమయంలో గిరివలయం వెళ్లి స్వామివారిని దర్శించుకుంటే చేసిన పాపాలు పోయి పుణ్యం వస్తుందని భక్తుల నమ్మకం. దీంతో ఈ చిత్ర పౌర్ణమికి వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి పది లక్షల మంది గిరివలయం వస్తారని ఆలయ నిర్వాహకులు అంచనా వేశారు. చిత్ర పౌర్ణమి రోజున ఉదయం 3 గంటలకు ఆలయాన్ని తెరిచి ప్రత్యేక పూజలు అభిషేకాలు నిర్వహించి, ఉదయం 11 గంటల వరకు భక్తుల దర్శనార్థం ఉంచాలన్నారు. అదే విధంగా ప్రత్యేక దర్శనాలను యథావిధిగా అనుమతించాలన్నారు. ప్రస్తుతం వేసవి కావడంతో ఆలయానికి వచ్చే భక్తులకు అవసరమైన ప్రాంతాల్లో మజ్జిగ ప్యాకెట్లు, చలి వేంద్రాలు, వైద్య సదుపాయాలు తదితర వాటితో పాటు అగ్నిమాపక సిబ్బందిని సిద్ధంగా ఉంచాలన్నారు. అదే విధంగా అంబులెన్స్ వసతి ఏర్పాటు చేయాలని ఆదేశించారు. గిరివలయం రోడ్డులో భక్తులకు అవసరమైన అన్ని వసతులను సిద్ధం చేయాలన్నారు. అదే విధంగా గిరివలయం వెళ్లే భక్తులు కర్పూరం వెలిగించేందుకు, శివునిగా భావించే కొండను ఎక్కేందుకు నిషేధం విధించాలని తెలిపారు. ఇందుకు ఆలయ నిర్వాహకులు, మున్సిపాలిటీ, పంచాయతీ నిర్వాహకం, రోడ్డు భద్రతా శాఖ తదితర శాఖలు కలిసికట్టుగా పనిచేయాలన్నారు. ఈ సమావేశంలో ఎస్పీ సుధాకర్, ఆలయ జాయింట్ కమిషనర్ భరణీధరన్, మున్సిపల్ అధికారులు, వివిధ శాఖల అధికారులు, ఆలయ నిర్వాహకులు పాల్గొన్నారు.

సింహ వాహనంపై శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామి

తిరుత్తణి: తిరుత్తణి శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆలయంలో చైత్ర మాస బ్రహ్మోత్సవాలు కోలాహలంగా నిర్వహిస్తున్నారు. ఉత్స వేడుకల్లో మూడో రోజైన శనివారం ఉదయం స్వామివారు పుష్పాలంకరణలో సింహ వాహనంపై కొలువుదీరారు. అర్చకుల ప్రత్యేక కర్పూర హారతి పూజలతో ఉభయదారులు, భక్తజనం నడుమ మేళతాళాలతో స్వామి వారు మాడ వీధుల్లో ఊరేగారు. స్వామివారు ఊరేగింపు సందర్భంగా భక్తులు కర్పూర దీపారాధన పూజలు చేసి, దర్శించుకున్నారు.

రెండో రోజు అంగన్‌వాడీల ఆందోళన

- సీఐటీయూ, ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సంఘం సంఘీభావం

కలెక్టర్ కార్యాలయం వద్ద కొనసాగుతున్న అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగుల ఆందోళన

తిరువళ్లూరు: అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగుల న్యాయమైన సమస్యలను పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేస్తూ జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయం వద్ద జాగారం పేరుతో నిర్వహించిన ఆందోళన రెండో రోజైన శనివారం కూడా కొనసాగింది. అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగులను కలెక్టర్ కార్యాలయం లోపలికి అనుమతించకపోవడంతో ప్రధాన గేటు వద్దే ఉద్యోగులు తమ ఆందోళనను కొనసాగిస్తున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగుల న్యాయమైన సమస్యలను పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేస్తూ జిల్లా కేంద్రాల్లో పోరాటం పేరుతో ఆందోళనకు అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగుల సంఘం నేతలు పిలుపునిచ్చారు. ఇందులో భాగంగానే తిరువళ్లూరు కలెక్టర్ కార్యాలయం వద్ద అంగన్‌వాడీ టీచర్‌లు, సహాయకులు శుక్రవారం ఉదయం నుంచి ఆందోళన ప్రారంభించి, రెండో రోజైన శనివారం సైతం కొనసాగించారు. తమ సమస్యలను పరిష్కరించే వరకు పోరాటాన్ని కొనసాగిస్తామని హెచ్చరించారు. అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగుల ఆందోళనకు తమిళనాడు ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సంఘం, సీఐటీయూ తదితర సంఘాలు తమ సంఘీభావాన్ని ప్రకటించాయి. ఆందోళనలో సంఘం జిల్లా అధ్యక్షురాలు మణిమేఘల, రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షురాలు లక్ష్మీ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఆందోళన సమయంలో అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగుల్లో ఇద్దరు స్పృహ తప్పి పడిపోయిన సంఘటన కలకలం రేపింది.

తెన్‌కాశీ శంకరన్ కోయిల్‌లో భారీ వర్షం

- శంకరనారాయణ స్వామి ఆలయంలోకి వర్షపు నీరు

తిరువొత్తియూరు: శంకరన్ కోయల్‌లో కురిసిన భారీ వర్షాలు కారణంగా శంకరనారాయణ స్వామి ఆలయంలోకి వర్షపు చేరింది. దీంతో స్వామి దర్శనం చేసుకోవడానికి ఇబ్బందులు పడ్డారు. తెన్‌కాశీ జిల్లా శంకర్ నారాయణ కోయిల్, పరిసర ప్రాంతాల్లో శుక్రవారం ఉష్ణోగ్రత, ఎండ తీవ్రత ఎక్కువైంది. మధ్యాహ్నం తర్వాత మేఘముల కమ్ముకొని హఠాత్తుగా ఉరుములు మెరుపులతో భారీ వర్షం కురిసింది. దీంతో శంకరనారాయణ స్వామి ఆలయంలోకి నీరు చొరబడింది. సత్యనారాయణ స్వామి సన్నిధి, గోమతి అమ్మా సన్నిధి, షణ్ముఖర్ సన్నిధి తదితర ప్రాంతాల్లో వర్షపు నీరు నిల్వ నిలిచింది. దీంతో భక్తులు దర్శనం చేసుకోవడానికి శ్రమ పడాల్సి వచ్చింది.

చీటీపాటల పేరుతో రూ.78 లక్షల మోసం

తిరువొత్తియూరు: చెన్నై రెడ్‌హిల్స్, చోలవరం సమీపంలో వేలం చీటీ నడిపి రూ.78 లక్షలు మోసం చేసిన మహిళను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. చెన్నై, రెడ్ హిల్స్ చోలవరం సమీపంలోని శంబులివరం గ్రామానికి చెందిన భవాని(35). ఈమె ఆ ప్రాంతంలో గత 10 సంవత్సరాలకు పైగా వేలం చీటీ, నగల చీటీ, దీపావళి చీటీలు నడుపుతున్నారు. గత సంవత్సరం దీపావళి చీటీ పేరుతో 50 మంది వద్ద కట్టించుకున్నారు. భవాని, ఆమె భర్త శంకర్ ఇద్దరు కలిసి రూ.78 లక్షలు నగదు వసూలు చేసుకున్నారు. తర్వాత సంబంధిత వ్యక్తులకు చీటీ గడువు పూర్తయినప్పటికీ వారికి నగదు గాని, వస్తువులు గాని తిరిగి ఇవ్వలేదు. మోసం చేసి పరారయ్యారు. దీనిపై బాధిత ప్రజలు కొన్ని రోజుల క్రితం ఆవడి పోలీస్ కమిషనర్ కార్యాలయంలో ఫిర్యాదు చేశారు. పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి విచారణ చేసి శనివారం వేలప్పన్ చావడిలో దాగివున్న భవానిని అరెస్టు చేశారు. తర్వాత ఆమెను కోర్టులో హాజరు పరిచి జైలుకు తరలించారు. పరారీలో ఉన్న భవాని భర్త శంకర్ కోసం తీవ్రంగా గాలిస్తున్నారు.

తల్లి గొంతు కోసి చంపిన కొడుకు

అన్నానగర్: కుటుంబ కలహాలతో తల్లి గొంతు కోసి హత్య చేసిన కుమారుడిని పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. దిండుక్కల్ జిల్లా వేడచందూర్ సమీపం కారుకంపట్టికి చెందిన గణేశన్(42)కు వేడచందూర్ బస్టాండ్ దగ్గర పూల దుకాణం ఉంది. తల్లి పళనియమ్మాళ్(80)తో కలిసి ఉంటున్నాడు. ఈమె అనారోగ్యంతో ఇంట్లోనే మంచాన పడ్డారు. ఆమె తరచూ అరుస్తూ ఉండేదని చెబుతున్నారు. ఈ స్థితిలో శుక్రవారం రాత్రి మద్యం మత్తులో గణేశన్ ఇంటికి వచ్చి భోజనం చేశాడు. ఆ సమయంలో పళనియమ్మాళ్ అరుపులకు ఆగ్రహించిన గణేశన్ కూరగాయలు కోసే కత్తి తీసుకుని తల్లి గొంతు కోశాడు. పళనియమ్మాళ్ అరుపులు విని ఇరుగుపొరుగు వారు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చేసరికే గణేశన్ పరరాయ్యాడు. సమాచారం అందుకున్న పోలీసులు సంఘటన స్థలానికి వచ్చి వద్ధురాలి మృతదేహాన్ని స్వాధీనం చేసుకుని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం వేడచందూర్ ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు. పోలీసులు పరారీలో ఉన్న గణేశన్‌ను అరెస్టు చేసి విచారిస్తున్నారు.

ఇంటి స్థలం కేటాయించండి

కొరుక్కుపేట: స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలికి హౌసింగ్ బోర్డులో ఇల్లు కేటాయించే అంశాన్ని పరిశీలించాలని తమిళనాడు గృహనిర్మాణ, పట్టణాభివృద్ధి శాఖను మద్రాసు హైకోర్టు ఆదేశించింది. మద్రాస్ హైకోర్టులో ఆల్ ఇండియా ఫ్రీడమ్ స్ట్రగుల్ అమరవీరుల సంఘం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు వీకే సెల్వం దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌లో ఇలా పేర్కొన్నారు. తమిళనాడు గృహనిర్మాణ శాఖలో ఒక శాతం ఇంటి కేటాయింపును భారత సైన్యంలో పనిచేసి సైనికేతర సిబ్బందికి కేటాయించారు. తాను ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీలో కూడా పనిచేశానని, అయితే అమరవీరులకు రిజర్వేషన్ కింద హౌసింగ్ బోర్డులో ఇల్లు కేటాయించాలని ప్రభుత్వానికి, హౌసింగ్ బోర్డు అధినేతకు వినతిపత్రం సమర్పించినట్టు తెలిపారు. తన పిటిషన్‌ను పరిగణనలోకి తీసుకోనందున, 2021లో హైకోర్టులో కొనసాగిన కేసులో ప్రభుత్వ పరిశీలనకు వ్యతిరేకంగా పిటిషన్‌ను మార్చినట్టు తెలిపారు.. కోర్టు ఆదేశాలను అనుసరించి, తాను ఫిబ్రవరి 1, 2025న మళ్లీ హౌసింగ్ బోర్డు(తమిళనాడు హౌసింగ్ అండ్ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ డిపార్ట్‌మెంట్)కి ఒక పిటిషన్‌ను సమర్పించినట్టు తెలిపారు. హౌసింగ్ బోర్డు ఛైర్మన్ ఫిబ్రవరి 19న తన పిటిషన్‌ను తిరస్కరించారు. అందుకే తన పిటిషన్‌ను తిరస్కరిస్తూ వచ్చిన ఆర్డర్‌ను రద్దు చేయాలని కోరారు. స్వాతంత్ర్య పోరాట అమరవీరుల కోటాలో ఇల్లు కేటాయించేలా హౌసింగ్ బోర్డును ఆదేశించాలని అభ్యర్థించారు. పిటిషనర్ తరఫున ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీలో పనిచేసిన న్యాయవాది వి.తంగ గోపాలన్ హాజరయ్యారు. స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల కోటాలో మాజీ సైనికులకు ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించేందుకు తమిళనాడు ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలన్నారు. ఈ పిటిషన్‌పై విచారణ జరిగింది. ఈ సందర్భంగా పిటిషనర్‌కు ఇంటిని కేటాయించడానికి ప్రభుత్వం తన అధికారాన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చునని తెలిపారు. అందువల్ల పిటిషనర్ పిటిషన్‌ను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాత, మంజూరు చేసిన కేటాయింపుపై 8 వారాల్లోగా ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని ఆదేశిస్తూ కేసును ముగించారు.

రైలు నుంచి కింద పడి యువకుడికి గాయాలు

తిరువొత్తియూరు: చెన్నై బేసిన్ బ్రిడ్జ్, కొరుక్కుపేట మధ్య రైలు నుంచి కిందపడిన యువకుడికి చేయి తెగింది. ముఖానికి గాయాలయ్యాయి. అతను స్టాన్లీ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, నెల్లూరు జిల్లా చంద్రబాబు నగర్‌కు చెందిన అరుణ్‌కుమార్(28) తన స్నేహితుడు సుబ్రహ్మణ్యం కుమారుడి వివాహ కార్యక్రమంలో పాల్గొనడానికి గురువారం నెల్లూరు నుంచి తాంబరం వచ్చాడు. తిరిగి వివాహం పూర్తయిన తర్వాత శుక్రవారం రాత్రి సెంట్రల్ రైల్వే స్టేషన్‌కు వచ్చాడు. నెల్లూరు వెళ్లడానికి కేరళ రాష్ట్రం అలప్పుజ నుంచి ధన్‌బాద్ వెళ్లే ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు రిజర్వుడు బోగీలో ఎక్కాడు. రద్దీ ఎక్కువగా ఉండడంతో ఫుట్ బోర్డులో కూర్చుని ప్రయాణం చేస్తున్నాడు. రైలు బేసిన్ బ్రిడ్జి కొరుక్కుపేట రైల్వే స్టేషన్ మధ్య వస్తుండగా హఠాత్తుగా అతను అదుపుతప్పి కింద పడ్డాడు. ఇందులో అరుణ్‌కుమార్ కుడి చేయి రెండు ముక్కలైంది. ముఖానికి గాయాలయ్యాయి. దీంతో ప్రాణాలకు పోరాడుతున్న అతన్ని రైల్వే భద్రత పోలీసులు చికిత్స కోసం స్టాన్లీ ప్రభుత్వాసుపత్రిలో చేర్చారు. అక్కడ అతనికి తీవ్ర చికిత్స చేస్తున్నారు. ఈ సంఘటన కొరుక్కుపేటలో సంచలనం కలిగించింది. దీనిపై పోలీసులు విచారణ చేస్తున్నారు.

కోర్టు ఫీజులు తగ్గించాలి

- ప్రధాన న్యాయమూర్తికి బార్ అసోసియేషన్ వినతి

కొరుక్కుపేట: చెన్నై హైకోర్టులో నిర్వహిస్తున్న మధ్యవర్తిత్వ కేంద్రాల్లో పాల్గొనే వారికి కోర్టు ఫీజును తగ్గించాలని హైకోర్టు న్యాయవాదుల సంఘం హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిని అభ్యర్థించింది. మద్రాసు హైకోర్టు బార్ అసోసియేషన్ ప్రెసిడెంట్ జి.మోహన్‌కృష్ణన్, సెక్రటరీ ఆర్.కృష్ణకుమార్, వైస్ ప్రెసిడెంట్ ఎస్.అరివాహగన్, ఎగ్జిక్యూటివ్ హెడ్ జస్టిస్ కె.ఆర్.శ్రీరామిజారీ చేసిన అభ్యర్థనలో ఇలా పేర్కొన్నారు. పెద్ద కంపెనీలు, పారిశ్రామిక సంస్థలకు సంబంధించిన కేసులన్నీ సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాల ఆధారంగా హైకోర్టు రాజీ చర్చలు జరుపుతున్నారు. కోర్టుకు మధ్యవర్తిత్వ కేంద్రం ఉంది. మిగిలిన కోర్టుల్లో ఉన్న ఫీజులను పరిగణనలోనికి తీసుకుని హైకోర్టు ఫీజు రూల్ కమిటీ ఆర్బిట్రేషన్‌కు సంబంధించిన కోర్టు ఫీజులను తగ్గించాలని కోరారు.

తరచూ వైద్య పరీక్షలు చేసుకోవాలి

పారిశుధ్య కార్మికుల వైద్య శిబిరాన్ని ప్రారంభిస్తున్న కమిషనర్ జానకి

వేలూరు: వేలూరు కార్పొరేషన్‌లోని పారిశుధ్య కార్మికులు తరచూ వైద్య పరీక్షలు చేసుకోవాలని కార్పొరేషన్ కమిషనర్ జానకి అన్నారు. వేలూరు జిల్లా కాట్పాడి డివిజన్ పరిధిలోని 15 వార్డుల్లో పనిచేసే పారిశుధ్య కార్మికులకు వేలూరు కార్పొరేషన్, సీఎంసీ ఆసుపత్రి సంయుక్తంగా ఉచిత వైద్య శిబిరం నిర్వహించారు. ఈ శిబిరాన్ని కార్పొరేషన్ డిప్యూటీ మేయర్ సునీల్‌కుమార్ ప్రారంభించగా ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన కమిషనర్ మాట్లాడారు. కార్పొరేషన్‌లోని మొత్తం 60 వార్డులకు చెందిన పారిశుధ్య కార్మికులకు అవసరమైన పరికరాలను అందజేస్తున్నామన్నారు. ప్రస్తుతం వేసవి కాలం కావడంతో ఎండల్లో పనిచేయడం కొంత వరకు తగ్గించాలన్నారు. కార్మికులు తరచూ పారిశుధ్య పనిలో నిమగ్నమవుతున్నందున రోగాల బారిన పడే అవకాశం ఉందని దీంతోనే కార్పొరేషన్‌లోని నాలుగు జోన్లలో విడతల వారీగా వైద్య శిబిరాలు నిర్వహించి వారికి అసవరమైన మందులను కూడా ఉచితంగా అందజేస్తామన్నారు. కార్మికులు ఈ శిబిరాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో మొదటి జోన్ చైర్మన్ పుష్పలత, ఆరోగ్యశాఖ అధికారి శివకుమార్, సీఎంసీ ఆసుపత్రి కోఆర్డినేటర్ హిట్లర్, కార్పొరేటర్లు శ్రీనివాసన్, టీటా శరవణన్, శానిటరీ ఇన్‌స్పెక్టర్ శ్యామ్, కార్పొరేషన్ అధికారులు పాల్గొన్నారు.

జిల్లా కలెక్టరేట్‌కు బ్యాటరీ వాహనాలు

బ్యాటరీ వాహనాలను ప్రారంభిస్తున్న కలెక్టర్ ప్రతాప్

తిరువళ్లూరు: కలెక్టర్ కార్యాలయానికి వచ్చే వృద్ధులు, దివ్యాంగుల కోసం ఇండియన్ బ్యాంకు సీఎస్ఆర్ ఫండ్స్‌తో మూడు బ్యాటరీ వాహనాలను అందజేశారు. తిరువళ్లూరు జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయానికి నిత్యం వేలాది మంది ప్రజలు వేర్వేరు పనుల కోసం రాకపోకలు సాగిస్తున్నారు. వృద్ధులు, దివ్యాంగులు, చంటి బిడ్డలతో వచ్చే వారు అధికంగా ఉంటున్నారు. వీరు ప్రధాన గేటు నుంచి కలెక్టర్ కార్యాలయం వరకు నడిచి రావడానికి ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఇండియన్ బ్యాంకు సీఎస్ఆర్ ఫండ్స్‌తో రూ.17 లక్షల విలువ చేసే మూడు బ్యాటరీ వాహనాలను అందజేసింది. ఈ బ్యాటరీ వాహనాలను జిల్లా కలెక్టర్ ప్రతాప్ జెండా ఊపి ప్రారంభించారు. బ్యాటరీ వాహనాలను కలెక్టర్ కార్యాలయానికి వచ్చే వృద్ధులు, దివ్యాంగులు, చంటి బిడ్డలతో వచ్చే మహిళలు, చిన్నారులు ఉపయోగించుకోవచ్చని కలెక్టర్ తెలిపారు. ఈ బ్యాటరీ సేవలను శనివారం నుంచే ప్రారంభించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఇండియన్ బ్యాంకు రీజినల్ మేనేజర్ శ్రీనివాసన్, లీడ్ బ్యాంకు మేనేజర్ అరుల్‌రాజ, జైగణేష్, దివ్యాంగుల సంక్షేమశాఖ అధికారి శ్రీనివాసన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

స్తంభాన్ని ఢీకొట్టిన కారు

- హొగెనక్కల్‌కు వచ్చిన ఇద్దరు మృతి

అన్నానగర్: రాణిపేట జిల్లా కావేరిపాక్కం నుంచి ఏడుగురు విహారయాత్రకు ధర్మపురి జిల్లా ఒగెనకల్ కు వెళుతుండగా శనివారం ఉదయం పర్కూర్ సమీపంలోని డివైడర్‌లో డ్రైవర్ అదుపు తప్పి విద్యుత్ స్తంభాన్ని ఢీకొట్టడంతో ఇద్దరు అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు. రాణిపేట జిల్లా కావేరిపాక్కంకు చెందిన లోకేష్(22) కారు నడుపుతున్నారు. అతనితో పాటు శేఖర్(44), జానా(22), దివాకరన్(24), కన్నియప్పన్(20), కుమార వేల్(36), బాలకృష్ణన్(32) హొగెనక్కల్ చూసేందుకు కావేరిపాక్కం నుంచి కారులో వచ్చారు. శనివారం ఉదయం 5 గంటల సమయంలో పర్కూర్ సమీపంలోని చిన్న పర్కూర్ ఫ్లైఓవర్ సమీపంలోకి రాగానే లోకేష్ కారు అదుపు తప్పి డివైడర్‌ను ఢీ కొని విద్యుత్ స్తంభాన్ని ఢీకొని బోల్తాపడింది. ఇందులో శేఖర్, జానా అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు. గాయపడిన లోకేష్, దివాకరన్, కన్యప్పన్, కుమార వేల్, బాలకృష్ణన్‌ను చికిత్స నిమిత్తం కృష్ణగిరి ప్రభుత్వాసుపత్రిలో చేర్పించారు.

మాజీ ఖైదీలను చిన్నచూపు చూడొద్దు

విడుదలైన ఖైదీలకు సర్టిఫికెట్లు అందజేస్తున్న జైలు సూపరింటెండెంట్ ధర్మరాజ్

వేలూరు: జైలు నుంచి విడుదలైన ఖైదీలను చిన్న చూపు చూడకుండా వారిని సమాజంలో ఒకరిగా చూడాలని వేలూరు సెంట్రల్ జైలు సూపరింటెండెంట్ ధర్మరాజ్ అన్నారు. వేలూరు సెంట్రల్ జైలు, మహిళా సెంట్రల్ జైలులో జీవిత శిక్ష అనుభవించి విడుదలైన ఖైదీలకు మాజీ జైలు ఖైదీల పునరావాస సంఘం ఆధ్వర్యంలో సమాజంలో నడుచుకోవాల్సిన పద్ధతులపై శిక్షణా తరగతులను జైలు ఆవరణలో నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ క్షణికావేశంతో చేసిన తప్పులకు జైలు శిక్ష అనుభివించి, చేసిన తప్పును తెలుసుకొని వారి జీవితంలో మార్పు రావడంతోనే జైలు నుంచి విడుదల చేశామన్నారు. అయితే ఈ సమాజం జైలు శిక్ష అనుభవించిన వారిని చిన్న చూపు చూడకుండా సమాజంలో ఒకరిగా చూడాలన్నారు. మాజీ ఖైదీలు ఇకపై చెడు అలవాట్లకు బానిస కాకుండా స్వయం ఉపాధిని ఎంచుకొని వాటి ద్వారా అభివృద్ధి చెందాలన్నారు. ప్రభుత్వం మాజీ ఖైదీల స్వయం ఉపాధి కోసం సహాయం చేసేందకు సిద్ధంగా ఉందన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో జైలు ఖైదీల పునరావాస సంఘం కార్యదర్శి జనార్దనన్, సీనియర్ న్యాయవాది విజయరాఘవులు, కోశాధికారి శ్రీనివాసన్, సభ్యులు శరవణన్, జైలు వైద్యాధికారి సతీష్, మానసిక వైద్య నిపుణులు భారతి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విద్యుత్ షాక్‌తో రైతు మృతి

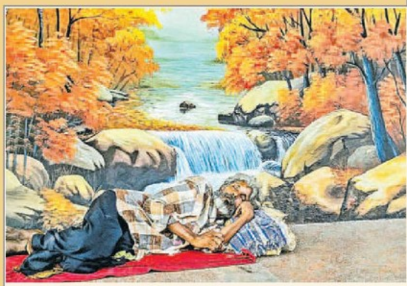
- కాపాడేందుకు ప్రయత్నించిన తల్లికి కూడా తీవ్రగాయాలు

అన్నానగర్: కరమడై సమీపంలో విద్యుదాఘాతానికి గురైై రైతు అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. అతడిని కాపాడేందుకు ప్రయత్నించిన తల్లికి కూడా తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. కరమడై పక్కనే ఉన్న తోలంపాలెంకు చెందిన గోవిందరాజ్(47) రైతు. ఇతని తల్లి మాసమ్మాళ్(68). గోవిందరాజ్‌కి పెళ్లి కాలేదు. మాసమ్మాళ్‌తో కలిసి జీవిస్తున్నాడు. వీరికి తోలంపాళయం సహకార సంఘం సమీపంలోని పెరియపల్లంలో వ్యవసాయ భూమి ఉంది. ఇక్కడ అరటి పండిస్తారు. శుక్రవారం సాయంత్రం తోలంపాళయం పరిసర ప్రాంతాల్లో 1 గంటకు పైగా ఈదురు గాలులతో కూడిన భారీ వర్షం కురిసింది. ఈ సందర్భంలో వర్షం ఆగిన వెంటనే గోవిందరాజులు తన తల్లి మాసమ్మాళ్‌తో తోటకి వెళ్లాడు. ఆ సమయంలో ఈదురు గాలులు వీయడంతో విద్యుత్ తీగ స్తంభం పైనుంచి కిందపడడాన్ని గమనించకుండా తొక్కాడు. విద్యుదాఘాతానికి గురై గోవిందరాజ్ అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. అతన్ని రక్షించడానికి ప్రయత్నించిన తల్లి మాసమ్మాళ్ స్వల్ప గాయాలతో బయటపడింది. విషయం తెలుసుకున్న ఇన్‌స్పెక్టర్ జ్ఞానశేఖరన్ నేతృత్వంలో పోలీసులు సంఘటనా స్థలానికి చేరుకున్నారు. విద్యుదాఘాతంతో మృతి చెందిన గోవిందరాజు మృతదేహాన్ని స్వాధీనం చేసుకుని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం మెట్టుపాళయం ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు. కరమడై పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. అంతేకాదు విషయం తెలుసుకున్న విద్యుత్ బోర్డు అధికారులు వెంటనే తెగిపడిన విద్యుత్ తీగను సరిచేసే పనిలో నిమగ్నమయ్యారు. విద్యుదాఘాతంతో రైతు మృతి చెందిన సంఘటన ఆ ప్రాంత ప్రజలను తీవ్ర విషాదంలో ముంచెత్తింది.

అనుమతి లేకుండా ఆందోళన

- తమిళనాడు వెట్రి కళగం కార్యకర్తల అరెస్టు

తిరువొత్తియూరు: అన్నానగర్‌లో టాస్మాక్ దుకాణం తొలగించాలని పోలీసుల అనుమతి లేకుండా రోడ్డుపై ధర్నా చేపట్టిన తమిళనాడు వెట్రి కళగం కార్యకర్తలను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. చెన్నై, అన్నానగర్ 8వ మండల కార్యాలయం సమీపంలో టాస్మాక్ దుకాణం ఉంది. ఈ ప్రాంతంలో బాలికల మహోన్నత పాఠశాల, రేషన్ దుకాణం, ఆసుపత్రి ఉన్నాయి. టాస్మాక్ దుకాణంలో మద్యం తీసుకున్న తాగుబోతులు రోడ్డుపై కూర్చుని మద్యం తాగడం, గొడవ చేయడం, మహిళా మహోన్నత పాఠశాలకు వచ్చే విద్యార్థులను ఎగతాళి చేయడంతో వారు మనోవేదనకు గురవుతున్నారు. దీంతో పాఠశాల సమీపంలో ఉన్న టాస్మాక్ దుకాణంను తొలగించాలని ప్రజలు ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ క్రమంలో అన్నానగర్ నియోజకవర్గం, తమిళనాడు వెట్రి కళగం జిల్లా కార్యదర్శి పళణి నేతృత్వంలో 100 మందికి పైగా అక్కడ కూర్చుని శనివారం ఉదయం 11 గంటలకు రోడ్డుపై ధర్నా చేపట్టారు. ఈ సంఘటన ఆ మార్గంలో వాహనాల రాకపోకలకు అంతరాయం ఏర్పడింది. ఇది సంచలనం కలిగించింది. దీనిపై సమాచారం అందుకున్న అన్నానగర్ పోలీసులు అక్కడ చేరుకొని అనుమతి లేకుండా ఆందోళన చేస్తున్న తమిళనాడు వెట్రి కళగం కార్యదర్శి పళణితో సహా అందరిని అరెస్టు చేశారు. వారినందరిని ప్రైవేటు కల్యాణ మండపంలోకి తీసుకువెళ్లారు.

చిత్తరువు కాదిది.. జీవన చిత్రం

చేయితిరిగిన చిత్రకారుడి కుంచె నుంచి జాలువారిన చిత్తరువులా కనిపిస్తున్న ఈ చిత్రం ఓ చేదు వాస్తవం. నిలువ నీడలేని ఓ అభాగ్యుడు విజయవాడ బందరు రోడ్డులో ఫుట్ పాత్‌పై నిద్రిస్తుండగా సాక్షి కెమెరా క్లిక్‌మనిపించింది

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

మబ్బుల చాటున మహానగరం

విశాఖ మహానగరంలో గత కొద్ది రోజులుగా విచిత్రమైన వాతావరణం కనిపిస్తోంది. మధ్యాహ్నం వరకు ఎండ చుర్రుమనిపిస్తుండగా మధ్యాహ్నం మూడు గంటల తరువాత వాతావరణం ఒక్కసారిగా మారిపోతోంది. శనివారం సాయంత్రం కూడా ఆకాశంలో మబ్బులు దట్టంగా అలముకుని చిరుజల్లులు కురిశాయి. వాతావరణం ఆహ్లాదకరంగా మారడంతో ప్రజలు ఎండవేడి నుంచి ఉపశమనం పొందారు

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విశాఖపట్నం

మండే ఎండ నుంచి దోమ తెరే రక్ష

ఎండలు మండిపోతున్నాయి. అరకొర నీటి వసతి ఉండే ప్రాంతాల్లో ఎండ బారి నుంచి మొక్కలను రక్షించుకోవడం తలకు మించిన భారంగా తయారైంది. దీంతో వినూత్నంగా ఆలోచించిన అనంతపురం జిల్లా అనంతపురం రూరల్ మండలంలోని నాగిరెడ్డిపల్లి, నారాయణపురం గ్రామాల రైతులు తమ టమాటా పంటను కాపాడుకునేందుకు మొక్కలకు నీడగా ఇలా దోమతెరలు ఏర్పాటు చేశారు.

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, అనంతపురం

పాడి పంటలు..వ్యవసాయ కుటుంబాలకు రెండు కళ్లు. పంట సాగులో నష్టమొస్తే కర్షకులను పాడి పశువులు కామధేనువుల్లా ఆదుకుంటున్నాయి. అలాంటి పాడి సంపద ఉత్తమంగా ఉంటే రైతులు ఆర్థికాభివృద్ధికి మరింత చేయూత నిస్తాయి. ఇందుకు ఉత్తమ విత్తన కోడెల ఎంపికే లక్ష్యంగా చిత్తూరు కేంద్రంగా పశు సంతతి పరిశీలన కేంద్రం ఏర్పాటు అయ్యింది. ఈ కేంద్రం ఉత్తమ కోడెల ఎంపికలో లక్ష్యం దిశగా పరుగులు తీస్తోంది. అత్యుత్తమ విత్తన కోడెలు, ఆవులను వృద్ధి చేసి, పాడి సమృద్ధికి పాటు పడుతోంది. అన్నదాతలకు అండగా నిలుస్తోంది.

కోడె వృద్ధి.. పాడి సమృద్ధి

ఉత్తమ ఆవుల వృద్ధికి పశుసంతతి పరిశీలన పథక కేంద్రం విశేష కృషి

జన్యు సామర్థ్యపు విత్తన కోడెల ఉత్పత్తిలో ముందడుగు

సంకరజాతి పశువుల అభివృద్ధే లక్ష్యంగా పరిశీలన పథక కేంద్రం శాస్త్రవేత్తల కార్యాచరణ

చిత్తూరు రూరల్ (కాణిపాకం): పాల దిగుబడి పెంపే లక్ష్యంగా ఆరోగ్యకరమైన, దృఢమైన సంకరజాతి పశు సంపదను ఉత్పత్తిలో చిత్తూరు జిల్లాలోని పశు సంతతి పరిశీల న పథక కేంద్రం ప్రధాన భూమిక పోషిస్తోంది. వీర్య కేంద్రాల్లోని విత్తన కోడెలను పరిశీలించి, తద్వారా అ త్యధిక జన్యుసామర్థ్యం కలిగిన విత్తనపు కోడెలను ఉ త్పత్తి చేయడంలో ఈ కేంద్రం ముందు వరుసలో నిలిచింది. వ్యవసాయ అనుబంధ రంగమైన పాడి పరిశ్ర మలో మేలు జాతి సంతతిని పెంచుతూ పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధికి కృషిలో గుర్తింపు పొందింది. విత్తన కోడెలను ఉత్పత్తి చేయడంలో లక్ష్యాన్ని అధిగమిస్తోంది.

లక్ష్య సాధన దిశగా కేంద్రం

జిల్లాలో 2013–14 కేంద్రం ప్రారంభం నుంచి ఈ పథకం లక్ష్యం కోసం అధికారులు కృషి చేస్తున్నారు. మంచి పాడి వృద్ధే ధ్యేయంగా పనిచేస్తున్నారు. ఇ ప్పటివరకు 305 విత్తనపు కోడెలను పరీక్షకు పెట్టా రు. అలాగే పాల దిగుబడికి 38,807 ఆవులను న మోదు చేశారు. 420 హెచ్‌జీఎం కోడె దూడలను ఉత్పత్తి చేశారు.

ఉత్తమ కోడెల ఎంపిక ఇలా..

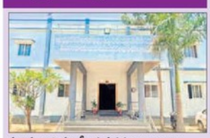
రాష్ట్రంలోని నంద్యాల, బనవాసి, విశాఖపట్నంలోని వీ ర్య కేంద్రాలతోపాటు దేశంలోని పలు వీర్యకేంద్రాల్లోని విత్తనపు కోడెల నుంచి వీర్యాన్ని సేకరించి, ఆ వీర్య నాళికలను చిత్తూరులోని పశు సంతతి పరిశీలన పథక కేంద్రానికి పంపుతారు. ఈ కేంద్రంలోని శాస్త్రవేత్తలు ఎంపిక చేసిన గ్రామాల్లోని రైతుల పశువులకు ఆ వీర్యనాళికలను కృత్రిమ గర్భధారణ చేస్తారు. ఆ పశువు ఈ నిన దూడలను పర్యవేక్షిస్తారు. ఆ పేయదూడలు పెద్ద వై ఈనిన తరువాత పాలిచ్చే సమయంలో వాటి పాల దిగుబడిని కొలిచి, విత్తనపు కోడెల సామర్థ్యాన్ని లెక్కి స్తారు. వీటిలో మంచి పాల దిగుబడి వచ్చిన పశుసంపద జననానికి కారణమైన కోడెను నిరూపితమైన కో డె(ప్రూవింగ్ బుల్)గా గుర్తిస్తారు. ఈ కోడెకు పుట్టిన పేయదూడలను ఉత్తమ ఆవులు(ఎలైట్ డాటర్) అంటారు. ఇలా ఈ కేంద్రంలో ఏటా సుమారు 20 విత్తన కోడెల వీర్యాన్ని పరీక్షిస్తారు. ఇందులో మంచి ధృఢమై న 2–4 కోడెలను ఎంపిక చేస్తారు. అలాగే పాల దిగుబడిని కొలవడం ద్వారా అత్యధిక పాల దిగుబడి ని చ్చే ఆవులను గుర్తించడంతోపాటు ప్రూవింగ్ బుల్‌కు పుట్టిన కోడె వీర్యాన్ని, పేయ దూడలకు గర్భధారణ చేయించి, వాటికి పుట్టిన పశుసంపదను అత్యుత్తమ పశుసంపదగా పరిగణిస్తారు. మగ దూడలైతే హెచ్‌జీఎం(హైజెనిటిక్ మెరిట్) విత్తన కోడెలుగా పరిగణిస్తా రు. ఈ హెచ్‌జీఎం విత్తను కోడెలను ప్రభుత్వం రైతు లకు మంచి ధర చెల్లించి, కొనుగోలు చేసి, దేశంలోని వీర్య కేంద్రాలకు సరఫరా చేస్తుంది.

ఇదీ ఉద్దేశం..

జాతీయ పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థ (ఎన్‌డీడీబీ) ద్వారా సంకరజాతి జెర్సీ ఆవుల్లో ఎన్‌డీపీ–1 స్కీం కింద పశుసంతతి పరిశీలన పథకాన్ని 2013–14 సంవత్సరంలో ప్రారంభించారు. ఇది 2018–19 వరకు కొనసాగింది. తరువాత 2019–20 నుంచి ఈ పథకాన్ని రాష్ట్రీయ గోకుల్ మిషన్ (ఆర్‌జీఎం) కింద అమలు చేస్తున్నారు. సంకర జాతి జెర్సీ ఆ వుల్లో జన్యుపర్యంగా పాడి ఉత్పాదక శక్తిని పెంపొందించడం, వీర్య కేంద్రంలో ఉన్న విత్తనపు కోడెలను (బ్రీడింగ్ బుల్స్) పరిశీలించి, వాటి ద్వారా అత్యధిక జన్యు సామర్థ్యం కలిగిన విత్తనపు కోడెలను ఉత్పత్తి చేయడమే ఈ పథకం ముఖ్య ఉద్దేశం.

చిత్తూరు కేంద్రంగా...

పశుసంతతి పరిశీలన పథక కార్యాలయం

చిత్తూరు నగరంలోని కలెక్టరేట్ సమీపంలో రాష్ట్ర పశుగణాభివృద్ధి సంస్థ ఆధ్వర్యంలో ఈ కేంద్రం పనిచేస్తోంది. తిరుపతి, అన్నమయ్య జిల్లాల్లోని కొన్ని ప్రాంతాలు ఇందులో భాగంగా ఉన్నాయి. ఉమ్మడి చిత్తూరు జిల్లాలో జెర్సీ–సహివాల్ జాతి సంకర ఆవులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఈ సంకర ఆవులు మంచి రోగ నిరోధక శక్తి, ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో కూడా మంచి పాల దిగుబడికి పేరు గాంచాయి. అందుకే రాష్ట్రంలో చిత్తూరు జిల్లాలో మాత్రమే ఈ పథకాన్ని అమలులోకి తీసుకొచ్చారు.

కేంద్రంలోని హెచ్‌జీఎం విత్తన కోడె

సంవత్సరం	పరీక్షకు పెట్టిన విత్తన కోడెల సంఖ్య	పాలదిగుబడి నమోదు చేసిన ఆవులు	ఉత్పత్తి చేసిన హెచ్‌జీఎం కోడె దూడల సంఖ్య
2013-14	20	567	0
2014-15	25	3129	9
2015-16	30	925	25
2016-17	30	1255	49
2017-18	30	4130	55
2018-19	18	2431	36
2019-20	18	2034	0
2020-21	20	3635	10
2021-22	22	6555	31
2022-23	23	6041	108
2023-24	23	3584	79
2024-25	23	4518	49

భవిష్యత్ దృష్ట్యా...

పాల నమోదు కార్యక్ర మం ద్వారా అధిక పాల దిగుబడినిచ్చే ఉత్తమ ఆవులను గుర్తిస్తున్నాం. దేశంలోని అన్ని వీర్య కేంద్రాల్లోని సంకర జాతి జెర్సీ–సహివాల్ జాతి విత్తనపు కోడెలను పరీక్షిస్తున్నాం. అత్యధిక జన్యుసామర్థ్యం కలిగిన కోడె దూడలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం. రాబోవు తరాల్లో సంకరజాతి జెర్సీ ఆవుల పాడి ఉత్పాదక జన్యు సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడమే లక్ష్యంగా పని చేస్తున్నాం.

– వాసు, జిల్లా పశుసంతతి పరిశీలన కేంద్ర డీడీ, ప్రాజెక్టు కోఆర్డినేటర్, చిత్తూరు

పారిశ్రామిక శిక్షణ.. ఉపాధికి నిచ్చెన

ఐటీఐ కోర్సుల్లో ప్రవేశాలకు నోటిఫికేషన్ విడుదల • 10వ తరగతి అర్హతతో ప్రవేశాలు

వివిధ ట్రేడుల్లో అడ్మిషన్లకు ఈ నెల 24 తుది గడువు

రాయవరం/బాలాజీచెరువు (కాకినాడ సిటీ): పారిశ్రామిక అవసరాలకు అనుగుణంగా విద్యార్థుల్ని తీర్చిదిద్దాల్సిన అవసరం ఉంది. తద్వారా ఉపాధి, ఉద్యోగ అవకాశాలకు మార్గం సుగమమవుతుంది. ఇదే ఉద్దేశంతో సాంకేతిక విద్యాశాఖ, పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థ(ఇండస్ట్రియల్ ట్రైనింగ్ ఇనిస్టిట్యూట్)లు ఏర్పాటయ్యాయి. ఐటీఐ కోర్సు పూర్తి కాగానే విద్యార్థులు అప్రెంటిస్ చేస్తున్నారు. ప్రతిభతో అవకాశాలు దక్కించుకుంటున్నారు. ప్రస్తుతం ఐటీఐ కళాశాలల్లో వివిధ ట్రేడుల్లో అడ్మిషన్లకు ఈ నెల 24 తుది గడువుగా నిర్ణయించారు. దరఖాస్తుల స్వీకరణ ప్రారంభమైన నేపథ్యంలో ఐటీఐలు, వాటిలో ఉన్న సీట్లు, ట్రేడ్స్ తదితర విషయాలతో 'సాక్షి' కథనం.

అధిక శాతం ఇంటర్‌లో..

పదో తరగతి పూర్తి కాగానే విద్యార్థులు ఏ కోర్సులో చేరాలా అంటూ ఆలోచన చేస్తారు. అధిక శాతం మంది ఇంటర్మీడియెట్‌లో చేరుతారు. సాంకేతిక విద్య ద్వారా త్వరగా జీవితంలో సెటిల్ అవ్వాలనుకునే వారు పాలిటెక్నిక్, ఐటీఐ కోర్సులకు ప్రాధాన్యమిస్తారు. పదవ తరగతి పూర్తి చేయగానే త్వరితగతిన ఉపాధి పొందేందుకు ఐటీఐలు ఒక చక్కని బాటను ఏర్పాటు చేస్తాయని సాంకేతిక నిపుణులు చెబుతారు.

18 ఏళ్లు దాటగానే ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు

ఐటీఐ పూర్తిచేసిన తర్వాత విద్యార్థులు అప్రెంటిస్ పూర్తి చేసుకుంటే 18 ఏళ్లు దాటగానే పరిశ్రమల్లో ఉద్యోగ అవకాశాలు పొందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. విద్యుత్, రైల్వే, రక్షణ, పలు ప్రభుత్వ, ప్రముఖ ప్రైవేట్ సంస్థల్లో ఐటీఐ పూర్తిచేసిన వారికి ఉద్యోగావకాశాలు లభిస్తాయి. అయితే స్కిల్స్ తప్పనిసరిగా ఉండాలి. ఆయా ట్రేడుల్లో నైపుణ్యం సంపాదించిన విద్యార్థులకు ఉపాధి తప్పనిసరిగా లభిస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. రాష్ట్ర నైపుణ్యాభివృద్ధి శిక్షణ సంస్థ ఐటీఐల్లో స్కిల్ హబ్స్ ఏర్పాటు చేసి విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇస్తోంది.

ఏడాది, రెండేళ్ల వ్యవధితో రెగ్యులర్ కోర్సులు

ఐటీల్లో ఏడాది, రెండేళ్ల కాలపరిమితికి రెగ్యులర్ కోర్సులు ఉంటాయి. రెండేళ్ల కాలపరిమితితో ఎలక్ట్రీషియన్, ఫిట్టర్, ఎలక్ట్రానిక్, మెకానికల్, డ్రాఫ్ట్స్‌మెన్ సివిల్, ఇన్‌స్ట్రుమెంటేషన్ మెకానికల్ వంటి కోర్సులు ఉంటాయి. ఏడాది కాలపరిమితితో డీజిల్ మెకానిక్, వెల్డర్, కటింగ్ అండ్ సూయింగ్, కంప్యూటర్ ప్రోగ్రామ్ అసిస్టెంట్ కోర్సులు ఉంటాయి. ఐటీఐల్లో చేరగోరే విద్యార్థులు వారికి ఆసక్తి ఉన్న కోర్సులు ఏ ఏ ఐటీఐల్లో ఉన్నాయో వెళ్లి పరిశీలించుకోవాలి. దరఖాస్తుల పరిశీలన పూర్తయిన విద్యార్థులు మాత్రమే కౌన్సెలింగ్‌కు అర్హత సాధిస్తారు.

రెండేళ్ల కాల పరిమితి కోర్సులు

ఎలక్ట్రీషియన్, ఫిట్టర్, డ్రాఫ్ట్ మెన్ సివిల్, ఆర్ అండ్సి టెక్నాలజీ, మెకానికల్ మోటార్ వెహికల్, ఎలక్ట్రానిక్ మెకానిక్, ఇనుస్ట్రుమెంట్ మెకానిక్, టర్నర్

ఏడాది కాల పరిమితి కోర్సులు

మెకానిక్ డీజిల్, సీవోపీఏ, వెల్డర్, సూయింగ్ టెక్నాలజీ, పీపీవో

డ్రోన్ టెక్నాలజీపై స్వల్పకాలిక కోర్సు

గతేడాది కాకినాడ ప్రభుత్వ ఐటీఐలో డ్రోన్ టెక్నాలజీపై ఆరు నెలల వ్యవధి గల కోర్సును ప్రవేశ పెట్టారు. కాకినాడ ప్రభుత్వ ఐటీఐలో 20 సీట్లు ఉన్న ఈ కోర్సును ప్రారంభించారు. వ్యవసాయం, సర్వే, షూటింగ్స్ డ్రోన్ టెక్నాలజీ వినియోగం పెరిగిన నేపథ్యంలో ఐటీఐల్లో డ్రోన్ టెక్నాలజీ కోర్సును ప్రవేశ పెట్టారు. అందులో భాగంగా కాకినాడ ప్రభుత్వ ఐటీఐలో ఈ కోర్సుకు దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తున్నారు.

పరిస్థితి ఇదీ..

డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లాలో ప్రభుత్వ ఐటీఐలు లేవు. కాకినాడ జిల్లాలో మాత్రమే రెండు ఉన్నాయి. కోనసీమ జిల్లాలో ప్రైవేటు యాజమాన్యంలో 15 ఐటీఐలు ఉండగా, వీటిలో ఏడాది, రెండేళ్ల కాల పరిమితితో 2,564 సీట్లు ఉన్నాయి. కాకినాడ జిల్లాలో 12 ప్రైవేట్ యాజమాన్యంలో 1,704 సీట్లు ఉన్నాయి. కాకినాడ జిల్లాలోని ప్రభుత్వ ఐటీఐలలో 728 సీట్లు ఉన్నాయి. కాకినాడ, కోనసీమ జిల్లాల్లో ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ ఐటీ ఐల్లో ప్రవేశం పొందే విద్యార్థులకు 4,998 సీట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానంపై అవగాహన

ఐటీఐల్లో ప్రవేశాలకు నిర్ణీత గడువులోగా విద్యార్థులు ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. కోర్సును పూర్తి చేసిన వారికి మంచి అవకాశాలు ఉంటున్నాయి. విద్యార్థుల్లో నైపుణ్యాలు పెంపొందించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానంపై విద్యార్థులకు అవగాహన కల్పిస్తున్నాం. కౌన్సెలింగ్ షెడ్యూల్ వివరాలను దరఖాస్తుదారుల మొబైల్ నంబరుకు పంపిస్తాం. పదో తరగతిలో విద్యార్థి పొందిన మార్కులు, రిజర్వేషన్ రోస్టర్ ప్రకారం అడ్మిషన్స్ ఉంటాయి.

–ఎంవీజీ వర్మ, కాకినాడ, కోనసీమ జిల్లాల ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ ఐటీఐ కళాశాలల జిల్లా కన్వీనర్, కాకినాడ

6న ఖేలో ఇండియా బీచ్ గేమ్స్ పోటీలకు ఎంపిక

సాక్షి, అమరావతి: ఖేలో ఇండియా ఫస్ట్ ఎడిషన్ బీచ్ గేమ్స్–2025కు రాష్ట్ర జట్లను ఈ నెల 6న ఎంపిక చేస్తున్నట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడాప్రాధికార సంస్థ శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపింది. సెపక్‌తక్రా (బాలురు, బాలికలు), బీచ్ కబడ్డీ (బాలురు), బీచ్ వాలీబాల్ (బాలికలు), బీచ్ ఫుట్‌బాల్ (బాలికలు) జట్లకు ఏపీ తరపున ప్రాతినిధ్యం వహించేందుకు ఆసక్తి కలిగిన క్రీడాకారులు సెలక్షన్ ట్రయల్స్‌కు హాజరు కావాలని కోరింది. మే 19 నుంచి 24 వరకు దాద్రానగర్ హవేలీ, డామన్–డయ్యులో ఖేలో ఇండియా పోటీలు జరగనున్న నేపథ్యంలో ఏపీ జట్లను ఎంపిక చేస్తున్నట్టు తెలిపింది. క్రీడాకారులు ఆధార్, టెన్త్ సర్టిఫికెట్, జనన ధ్రువీకరణ పత్రంతో హాజరు కావాలని కోరింది.

సెలక్షన్ ట్రయల్స్ ఇలా..

బీచ్ వాలీబాల్, బీచ్ ఫుట్‌బాల్ మహిళలకు ఉదయం 8 నుంచి 11 గంటల వరకు, బీచ్ కబడ్డీ బాలురకు సాయంత్రం 3 నుంచి 6 గంటల వరకు విజయవాడలోని పున్నమి ఘాట్‌లో సెలక్షన్స్ నిర్వహిస్తారు. సెపక్‌తక్రా ఉదయం 8 నుంచి 11 గంటల వరకు కర్నూలులోని తుంగభద్ర నదీ తీరంలో ఎంపికలు చేస్తారు. వివరాలకు ఎన్టీఆర్ జిల్లా డీఎస్‌డీఓ అజీజ్ (93944 94645), ఎన్టీఆర్ జిల్లా వాటర్ స్పోర్ట్స్ కోచ్ ఎం.శ్రీను(98482 98179), కర్నూలు జిల్లా డీఎస్‌డీఓ భూపతిరావు (98663 17318) సంప్రదించాలి.

117 జీవో రద్దు హామీ నెరవేర్చాలి

సాక్షి, అమరావతి: విద్యా శాఖకు సంబంధించిన 117 జీవో రద్దు హామీని ప్రభుత్వం నెరవేర్చాలని నవ్యాంధ్ర టీచర్స్ అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కె. హరికృష్ణ, ప్రధాన కార్యదర్శి ఎం. శ్రీనివాసరావు శనివారం ఒక ప్రకటనలో డిమాండ్ చేశారు. ఉత్తర్వులు ఇవ్వకుండానే పాఠశాలల పునర్వ్యవస్థీకరణ ప్రక్రియ చేపట్టడంపై అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. ఈ ప్రక్రియను వెంటనే నిలిపివేయాలని డిమాండ్ చేశారు.

శ్రీవారి దర్శనానికి 20 గంటలు

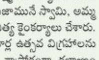
తిరుమల: తిరుమలలో శనివారం రద్దీ అధికంగా ఉంది. సర్వ దర్శనానికి 20 గంటల సమయం పడుతోంది. క్యూకాంప్లెక్స్‌లో 20 కంపార్ట్‌మెంట్లు నిండాయి. శుక్రవారం అర్ధరాత్రి వరకు 74,344 మంది స్వామివారిని దర్శించుకోగా 32,169 మంది భక్తులు తలనీలాలు సమర్పించారు. స్వామివారికి కానుకల రూపంలో హుండీలో రూ.2.50 కోట్లు సమర్పించారు. టైంస్లాట్ టికెట్లు కలిగిన భక్తులకు సకాలంలోనే దర్శనమవుతోంది.

కల్యాణం.. కమనీయం

రాపూరు: శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా పెంచలకోనలో శనివారం పెనుశిల లక్ష్మీనరసింహ స్వామి, ఆదిలక్ష్మీదేవి, చెంచులక్ష్మీదేవి కల్యాణం కనుల పండువగా నిర్వహించారు. తెల్లవారుజామునే స్వామి, అమ్మవార్లను సుప్రభాతంతో మేల్కొలిపి నిత్య కైంకర్యాలు చేశారు. రాత్రి 10 గంటలకు స్వామి, అమ్మవార్ల ఉత్సవ విగ్రహాలను కల్యాణ మండపంలో కొలువుదీర్చి శాస్త్రోక్తంగా కల్యాణం జరిపించారు. సాయంత్రం ఊంజల్ సేవ చేశారు.

అంజన్నకు అభిషేక సేవ

జంగారెడ్డిగూడెం: ఏలూరు జిల్లా జంగారెడ్డిగూడెం మండలం గుర్వాయిగూడెంలోని మద్ది క్షేత్రంలో ఆంజనేయ స్వామి వారికి శనివారం అభిషేక సేవ నిర్వహించారు. ఆలయ ముఖ మండపంపై స్వామి వారి ఉత్సవ మూర్తికి అర్చక స్వాములు శాస్త్రోక్తంగా పంచామృత అభిషేకం చేశారు. అధిక సంఖ్యలో భక్తులు స్వామి వారిని దర్శించుకున్నారు.

బీఈడీకి బీటెక్ విద్యార్థులు అర్హులే

తిరుపతి సిటీ: ఏపీలో ఈ ఏడాది నుంచి బీటెక్ పూర్తి చేసిన వారు సైతం బీఈడీ చేసే అవకాశం లభించింది. ఈ ఏడాది నాగార్జున వర్సిటీ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించే ఎడ్‌సెట్-2025 ప్రవేశ పరీక్షకు బీటెక్ చేసిన విద్యార్థులు దరఖాస్తు చేసుకునే వెసులుబాటు కల్పించింది. ఉపాధ్యాయులుగా రాణించాలనే యువ ఇంజినీర్లు ఎడ్‌సెట్‌కు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. బీటెక్ విద్యార్థులు గణితం, ఫిజికల్ సైన్స్, మెథడాలజీ విభాగాలలో బీఈడీ చేసుకునేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. ఏపీ ఎడ్‌సెట్ ప్రవేశ పరీక్షకు దరఖాస్తులు చేసుకునేందుకు ఈ నెల 14వ తేదీ చివరి గడువు. ప్రవేశ పరీక్ష జూన్ 5వ తేదీ నిర్వహించనున్నారు.

6న ఎస్వీయూలో జాబ్‌మేళా

తిరుపతి సిటీ: ఎస్వీయూ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ కార్యాలయంలో ఈ నెల 6వ తేదీన జాబ్ మేళా నిర్వహించనున్నట్లు కార్యాలయ అధికారి టీ.శ్రీనివాసులు తెలిపారు. చెన్నై, బెంగళూరు, తిరుపతికి చెందిన ఎమ్‌ఎన్‌సీ కంపెనీలు సుమారు 130 ఉద్యోగాలకు ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహిస్తాయని పేర్కొన్నారు. ఎస్ఎస్‌సీ, ఇంటర్, ఐటీఐ, డిప్లొమో, డిగ్రీ పూర్తి చేసిన అభ్యర్థులు ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కోరారు. మరిన్ని వివరాలకు 9533889902, 7989810194 నంబర్లలో సంప్రదించాలని సూచించారు.

ఎస్వీయూలో కొత్త కోర్సులు షురూ

తిరుపతి సిటీ: ఎస్వీయూ, యూఎస్ఏకి చెందిన ఎక్స్‌ప్లయెన్స్ ఇంక్ సంస్థ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఈ ఏడాది నూతన కోర్సులను ప్రారంభించనున్నారు. ఈ మేరకు శనివారం వీసీ అప్పారావు, రిజిస్ట్రార్ భూపతినాయుడు, ప్రిన్సిపల్ నరసయ్య కోర్సులకు సంబంధించిన ప్రత్యేక బ్రోచర్‌ను విడుదల చేశారు. ఆధునిక పోటీ ప్రపంచంలో విద్యార్థులకు ఉపాధి, ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించడమే ప్రధాన లక్ష్యంగా వర్సిటీలో నూతన కోర్సులను ప్రవేశపెట్టినట్టు వీసీ తెలిపారు.

ఫైబర్ ముందు... ప్రొటీన్లు తర్వాత

'నాలుగు పదుల వయసు దాటిన మహిళల్లో హార్మోన్లలో మార్పులు సహజం. అందుకే పోషకాహారాన్ని ప్లాన్ చేసుకోవడమే కాదు ఆరోగ్యానికి కొన్ని సప్లిమెంట్స్ వాడకం కూడా అవసరమే' అంటూ తన డైట్‌ప్లాన్‌ను వివరించారు బుల్లితెర నటి, సోషల్ మీడియా ఇన్‌ఫ్లుయెన్సర్ అస్మిత కర్ణని. 'ఇరవై ఏళ్లుగా హెల్తీ డైట్ ప్లాన్ చేసుకున్నందుకే ఈ రోజుకీ హెల్తీగా ఉన్నాను' అని చెబుతున్నారు.

అస్మిత కర్ణని

'మైండ్ ప్రశాంతంగా ఉండాలంటే బాడీ కూల్‌గా ఉండాలి. నా శరీరానికి ఎలాంటి పోషకాలు అవసరమో తెలుసుకుంటూ, 20 ఏళ్లుగా డైట్ ప్లాన్ చేస్తున్నాను. రోజూ ఉదయం నట్స్, డ్రై ఫ్రూట్స్‌తో రోజును స్టార్ట్ చేస్తాను. వర్కౌట్స్ తర్వాత సలాడ్స్, ఫుడ్ సంప్లిమెంట్స్ తీసుకుంటాను. ఒక పూట భోజనానికే ప్రాముఖ్యత. 40 ఏళ్ల తర్వాత హార్మోన్లలో చాలా వేగంగా మార్పులు వస్తుంటాయి. మన ఆరోగ్యం హార్మోన్ల మీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ రోజుల్లో ఆహారపదార్థాల్లో పోషకాలు బాగా తగ్గిపోయాయి. అందుకే నిపుణులు సూచించిన మెడికల్ న్యూట్రిషన్ సప్లిమెంట్స్ తీసుకుంటాను.

బయటి ఫుడ్ తీసుకోను...

లంచ్ టైమ్‌లో ఒక వరస క్రమాన్ని పాటిస్తాను. మొదట కడుపులోకి వెళ్లాల్సింది పీచుపదార్థాలు. అందుకని కూరగాయలతో చేసిన సలాడ్ ముందుగా తీసుకుంటాను. తర్వాత ప్రొటీన్ డైట్, ఆ తర్వాత కార్బోహైడ్రేట్స్ ఉన్న డైట్ తీసుకుంటాను. బయటి ఫుడ్ దాదాపు తీసుకోను.

ఉప్పు... చక్కెర తక్కువ

మన శక్తి స్థాయులు పెరగాలంటే ఉప్పు, పంచదార వాడకం బాగా తగ్గించేయాలి. అలా చేయడం వల్ల ఎనర్జీ ఏ మాత్రం తగ్గదు. సీజనల్ ఫ్రూట్స్‌ని ఎప్పుడూ వదులుకోను. వీటిని అరగంటసేపు నీటిలో నానబెట్టి, తీసుకుంటే రసాయనాల ప్రభావం తగ్గుతుంది. డ్రై ఫ్రూట్స్ సాయంత్రం 4:30 కి తీసుకుంటాను. తర్వాత బ్లాక్ కాఫీ. కాఫీ లేదా టీ పాలతో తీసుకుంటే బరువు పెరుగుతారు. అందుకని బ్లాక్ కాఫీ తీసుకుంటాను. సాయంకాలం ప్రొటీన్లు ఉండే ఆహారం తీసుకుంటాను. దీని వల్ల బరువు 70 కేజీలు ఉన్నా, సన్నగా కనిపిస్తాను. ప్రొటీన్ పౌడర్‌కి, యోగర్ట్, కొన్ని ఫ్రూట్స్ కూడా కలిపి తీసుకుంటాను. సూర్యాస్తమయం తర్వాత ఏదీ తినను. ఏడాది మొత్తం నా డైట్ చార్ట్ ఇలాగే ఉంటుంది.

కండరాల బలానికి...

వేసవిలో డీ హైడ్రేట్ అవకుండా ఉండటానికి చాలా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటాను. ఎప్పుడైనా లో ఎనర్జీ అనిపిస్తే ఎలక్ట్రాల్ పౌడర్ కలిపిన చల్లని నీళ్లు తీసుకుంటాను. రోజులో 3-4 లీటర్ల నీళ్లు తాగుతాను. జనరల్ ఫిట్‌నెస్ కోసం వారంలో 2-3 సార్లు వర్కౌట్స్ చేస్తాను. దీనివల్ల బరువు కూడా మెయింటెన్ అవుతుంది. వృద్ధాప్యంలో కండరాల బలం కోల్పోకుండా ఉండాలంటే ఇప్పటి నుంచే వాటికి పని పెట్టాలి. అందుకని వ్యాయామం తప్పనిసరి. అందం గురించి కాదు. ఆరోగ్యంగా ఉండాలనుకోవడం జీవితాంతం చేసే ప్రయాణం. అందుకు నా జీవన శైలిని కూడా ఫిక్స్ చేసుకున్నాను'' అని వివరించారు అస్మిత.

నిర్వహణ:
నిర్మలారెడ్డి

బరువును తగ్గించే సీజన్

వేసవిలో పెరిగే ఉష్ణోగ్రతలు శరీరంలోని నీటిని ఆవిరి చేస్తుంటాయి. ఎన్నిసార్లు నీళ్లు తాగినా దాహం తీరదు. ఆకలిగానూ అనిపించదు. అలసట, నీరసంతో రోజంతా చికాకు. ఈ సమస్యలకు పరిష్కారం మన చేతిలోనే ఉందంటున్నారు పోషకాహార నిపుణులు సుజాతా స్టీఫెన్.

'శరీరం త్వరగా డీ-హైడ్రేట్ అయ్యే కాలం ఇది. తినే పదార్థాల ఎంపిక సరిగా లేకపోతే జీర్ణవ్యవస్థ గాడి తప్పుతుంది. ఇలాంటప్పుడు...

- కూరగాయలతో చేసిన సలాడ్స్, సాంబార్, రసం.. వంటివి రెగ్యులర్ డైట్‌లో చేర్చుకోవాలి.
- రెండు గంటలకు ఒకసారి గ్లాసుడు నీళ్లు, వేడి ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు అరగంటకు ఒకసారి నీళ్లు తాగాలి.
- అకస్మాత్తుగా తలనొప్పి, భావోద్వేగాలలో మార్పు, నీరసం, ఇరిటేషన్.. వంటివీ తలెత్తుతుంటాయి. దీనిని సైలెంట్ డీ-హైడ్రేషన్ సమస్యగా గుర్తించి నీళ్లు తాగి, కొన్ని నిమిషాలు విశ్రాంతి తీసుకోవాలి.
- నిమ్మరసం, సబ్జా గింజలతో తయారు చేసుకున్న లస్సీ ఒంటికి మేలు చేస్తుంది. నిమ్మరసంలో షుగర్‌కు బదులు కొద్దిగా ఉప్పు, సోడా కలుపుకొని తాగచ్చు.
- మధుమేహులు ఒకేసారి ఎక్కువ మొత్తం తింటే, శరీరంలో గ్లూకోజ్ లెవల్స్ పెరుగుతాయి. అందుకని టైమ్ ప్రకారం ఏదో ఒకటి మితంగా తినాలి.

గర్భిణులకు ప్రత్యేకం

ఈ కాలం గర్భిణులు ఏ కొంచెం తిన్నా ఆయాసం వస్తుంటుంది. ఇలాంటప్పుడు మసాలా ఉన్న ఆహారం కాకుండా పండ్లు, జ్యూసులు, సలాడ్స్ పైన దృష్టి పెట్టాలి. దీని వల్ల కడుపులో హెవీగా ఉన్నట్టు అనిపించదు. ఆయాసం సమస్య తలెత్తదు.

వయసు పైబడిన వాళ్లు

పగటివేళ ఎండగా ఉన్న సమయాల్లో బయటకు వెళ్లకుండా ఉంటేనే మంచిది. తప్పనిసరి అయితే వెంట నీళ్లు, పండ్లు తీసుకెళ్లాలి. డీ హైడ్రేట్ అయితే బీపీ డౌన్ అయ్యి కళ్లు తిరిగి పడిపోయే ప్రమాదం ఉంటుంది. అందుకని వారి వెంట మరొకరు తోడుండాలి.

రీ హైడ్రేషన్

వేసవిలో యూరిన్ పసుపు రంగులో వస్తుందంటే శరీరంలో నీటిశాతం తగ్గిందని అర్థం. రీ హైడ్రేషన్ కోసం నీళ్లు, నిమ్మరసం సరైన ఎంపిక. ఫ్లేవర్డ్, షుగర్ లెస్ మెడికేటిడ్ ఓఆర్‌ఎస్‌లను ఎంచుకోవచ్చు.

ఇది మంచి సీజన్

- బరువు తగ్గాలనుకునేవారికి ఇది మంచి సీజన్. వేడికి ఎక్కువ ఆహారం తినబుద్ధి కాదు.. పండ్లు, కూరగాయలు, జ్యూస్, నీళ్లు ఎక్కువ తీసుకుంటాం. ఇదంతా లో క్యాలరీ ఫుడ్. దీనివల్ల బరువు సులువుగా తగ్గచ్చు.
- వాకింగ్, జాగింగ్, వ్యాయామాలకు ఉదయం వేళ ఎంచుకోవడమే మంచిది.
- వేసవిలో పార్టీలకు వెళ్లినప్పుడు తినే మసాలా ఫుడ్స్ మరుసటి రోజు కూడా ప్రభావం చూపుతుంది. పడుకునేటప్పుడు మజ్జిగ తాగితే అసౌకర్యం తగ్గుతుంది.

కూల్ సలాడ్

- కీరా, దోస, పుదీనా, కొత్తిమీర, ఉల్లిపాయ, క్యాప్సికమ్ వంటివి సన్నని ముక్కలుగా తరిగి, నిమ్మరసం, ఉప్పు, మిరియాలపొడి కలిపి సలాడ్ తయారు చేసుకోవాలి. దీనిని ఫ్రిజ్‌లో పెట్టి, రోజులో రెండు మూడుసార్లు తింటే, తేలికగా అనిపిస్తుంది.
- సొరకాయ జ్యూస్, పుదీనా, కొత్తిమీర షర్బత్‌లు, చట్నీలు, రాగి జావ వంటివి.. ఒంటికి మేలు చేస్తాయి.
- మాంసాహారులు తాజాగా తయారు చేసుకున్నవి, నూనె తక్కువగా ఉపయోగించినవి తీసుకోవాలి.

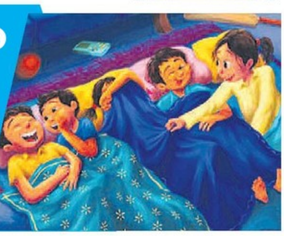

– సుజాతా స్టీఫెన్,
న్యూట్రిషనిస్ట్

'డాబా', 'మిద్దె', 'మేడ'... ఈ మాటలు పిల్లలకు తెలుసో లేదోగానీ వేసవి వస్తే ఊళ్ల నుంచి వచ్చిన కజిన్స్‌తో డాబా మీద చాపలు పరుచుకుని ఆకాశాన్ని చూస్తూ చల్లటి గాలిలో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ నిద్రపోవడం పెద్ద లగ్జరీ. అనుబంధాలకు బేస్‌మెంట్. నగరాల్లో సరే... ఊళ్లల్లో కూడా పిల్లలకు ఈ భాగ్యం ఉండటం లేదు. ఒకప్పటి ఈ దేశీయ ఆనవాయితీ కాలక్రమంలో 'స్లీపోవర్'గా మారింది. కాని సిసలైన స్లీపోవర్స్‌ను ఈ వేసవిలో పెద్దలే కలిగించాలి.

డాబా నిద్రలూ కజిన్స్‌తో కబుర్లూ

చుక్కల ఆకాశం. ఆగి ఆగి రివ్వున వీచే గాలి. సాయంత్రం నీళ్లు చల్లి డాబా నేల మీదున్న ఉడుకంతా కడిగిస్తే రాత్రికి వేడి కాస్త నిమ్మళించి ఉంటుంది. ఇంట్లోని ఎక్కడెక్కడివో చాపలు, బొంతలు, దుప్పట్లు, పరుపులు, దిండ్లు పైకి వస్తాయి. పక్కలు ఏర్పాటవుతాయి. టేబుల్ ఫ్యాన్ ఉంటే అది కూడా తోడు నిద్రపోవడానికి వస్తుంది. చెంబులు, వాటర్ బాటిల్స్‌లో నీళ్లు ఒక పక్కగా సిద్ధమవుతాయి. పెద్దవాళ్లు వాళ్ల పాతకబుర్లు చెప్పుకోవడం మొదలుపెడతారు. పిల్లల కోసం వేసిన వరుసలో పిల్లలు ఊరికూరికే నవ్వుతుంటారు. ఏమిటేమిటో మాట్లాడుతుంటారు. 'ఏరా... నిద్రపోరా?' అని పెద్దలు గదిమితే నిద్రపోతారా? వారికి నిద్రే రాదు. ఎందుకంటే అది వేసవి కాలం. అది డాబా మీద పక్క. తోడు ఉన్నది ఇష్టమైన బంధువులు. అన్నయ్యలు, తమ్ముళ్లు, అక్కలు, చెల్లెళ్లు, కజిన్స్... రాక రాక వచ్చారు. రాత్రిని నిద్రలో వృథా చేయరు పిల్లలు. కబుర్లే కబుర్లు చెప్పుకుంటారు.

పాతకాలం దాటి వచ్చిన పెద్దవారిని వేసవి కాలం గురించి అడిగితే వారు ఇష్టంగా చెప్పుకునే జ్ఞాపకం మేడ మీది నిద్రలే. ఎండవల్ల ఇంట్లో ఉబ్బరింత భరించలేక డాబా మీద, బయటి అరుగుల మీద, పెరట్లో, ఆఖరుకు వీధిలో కూడా మంచాలు వేసుకుని వరుసగా కొలువు తీరి పొద్దు పోయేంత వరకూ వేసే బాతాఖానీ తలుచుకుంటారు. పిల్లలుగా ఉండగా ఏం మాట్లాడుకున్నారో గుర్తు ఉండదుగాని అలా నిద్రపోవడంలోని ఆనందం గుర్తు ఉంటుంది.

పుణ్యక్షేత్రాలలో, జాతరలలో, తిరునాళ్లల్లో గుంపుగా నిద్రపోయినప్పుడు ఉత్సాహం వస్తుంది మనిషికి. పిల్లలకైనా అంతే. గుంపుగా కలిసి ఆరుబయలులో పడుకోవడం హుషారు. బంధువుల పిల్లలు వస్తే 'వీళ్లు మనవారు' అనే భావనతో విపరీతమైన దగ్గరితనం ఏర్పడుతుంది ఆ సమయాన. లోలోపల ఉన్న మొహమాటాలు పోయి ఓపెన్ అవుతారు. స్కూలు, పుస్తకాలు, సినిమాలు, ఆటలు, స్నేహితుల పేచీలు, టీచర్లు... ప్రతి విషయం గురించి మాట్లాడుకుంటారు. వయసులో పెద్ద పిల్లలు చిన్న పిల్లలకు అనేక విషయాలు చెబుతారు. చిన్న పిల్లలు కుతూహలంగా విని తెలుసుకుంటారు. ఈ 'చెప్పడం వినడం' అనేది వేసవి సెలవుల డాబా నిద్రల్లో అద్భుతంగా సాగుతుంది.

మూసి ఉన్న ఇళ్ల నుంచి. మూసి ఉన్న తరగతి గదుల నుంచి ఆరుబయలుకు వచ్చి స్వేచ్ఛాకాశం కింద నిద్రపోవడం వేసవిలో పిల్లలకు కొత్త అనుభూతిని ఇచ్చి అందాకా అనుభవించిన బోర్‌డమ్‌ను తొలగిస్తుంది. అందుకే నగరాల్లో బాలల సైకియాట్రిస్టులు స్లీపోవర్లను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఒకప్పుడు బంధువుల పిల్లలతో వేసవిలో సాగిన సామూహిక నిద్రలు ఇప్పుడు కరువవడంతో కనీసం ఏదో ఒక ఫ్రెండ్ ఇంట్లో పిల్లలంతా ఒక రాత్రి నిద్రపోవడానికి చేరి కబుర్లు చెప్పుకుని వొత్తిడి దూరం చేసుకోమంటున్నారు.

చదవక ముందు పెసలు, చదివాక పిసలు అయినట్టుగా మన దగ్గర వందల సంవత్సరాలుగా ఉన్న పద్ధతి ఇప్పుడు శాస్త్రంగా వినాల్సి వస్తోంది. పిల్లలు ఎన్ని జోకులు వేయగలరో, ఎన్ని మిమిక్రీలు చేయగలరో, ఎన్ని వెక్కిరింతలు లోపల దాచుకుని ఉంటారో, ఎంత అబ్జర్వ్ చేసి ఉంటారో ఇవన్నీ తమ మనుషులతో తమకంటూ సమయం దొరికినప్పుడు బయటకు వెల్లడి చేస్తారు. కజిన్స్‌తో వేసవి నిద్రల్లో ఏముంది అనుకోవచ్చు నేడు. అదొక కౌన్సెలింగ్. అదొక వైద్యం. అదొక డీటాక్సినేషన్. వెన్నెలా చంద్రుడూ అందించే 'ఎస్' విటమిన్. ఎస్ అంటే సంతోషం. వేసవి సంబరం.

హెల్త్

బెడ్ వెట్టింగ్ కట్టడి..!

సాధారణంగా చిన్నారులు నిద్రలో పక్కతడుపుతుంటారు. మూత్రవిసర్జన వ్యవస్థపై అదుపు చేకూరక అలా జరుగుతుంది. అయితే పిల్లలు క్రమంగా మూత్రవిసర్జనపై అదుపు సాధించడం మొదలయ్యాక ఈ సమస్య తగ్గుతుంది. సాధారణంగా ఏడు నుంచి ఎనిమిదేళ్ల వయసు వచ్చేనాటికి పిల్లలు తమ మూత్ర విసర్జన కండరాలూ, వ్యవస్థపై అదుపు సాధించాక ఈ సమస్య పూర్తిగా తగ్గుతుంది. ఇలా పక్కతడిపే ఈ సమస్యను వైద్యపరిభాషలో 'నాక్టర్నల్ ఎన్యురిసిస్' అంటారు. అయితే కాస్త అరుదుగానైనా పెద్దపిల్లలతో పాటు కొందరు పెద్దల్లో కూడా ఈ సమస్య ఉండవచ్చు. ఈ సమస్య ఎందుకు వస్తుంది, దాన్ని అధిగమించడమెలా అనే అంశాలను తెలిపేదే ఈ కథనం.

ఒక నిర్వచనాన్ని బట్టి చెప్పాలంటే... ఐదేళ్లకు పైబడిన పిల్లలు వారంలో రెండుసార్లు పక్కతడుపుతుంటే దాన్ని బెడ్ వెట్టింగ్‌గా చెప్పవచ్చు.

ఇదీ విస్తృతి...

బెడ్ వెట్టింగ్ సమస్య వేర్వేరు వయసుల వాళ్లలో వేర్వేరుగా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు...

- **చిన్నపిల్లల్లో:** ఐదేళ్ల పిల్లల్లో దాదాపు సుమారు 15-20% మందిలో నాక్టర్నల్ ఎన్యూరిసిస్ కనిపిస్తుంది. అమ్మాయిలతో పోలిస్తే అబ్బాయిల్లో ఈ సమస్య కాస్త ఎక్కువ.
- **కాస్తంత పెద్ద పిల్లల్లో :** పిల్లలకు ఏడేళ్లు వచ్చే నాటికి 15% - 20% ఉన్న దీని విస్తృతి దాదాపు 10 శాతానికి తగ్గుతుంది.
- **కౌమార బాలల్లో (అడాలసెంట్ పిల్లల్లో) :** 13-18 ఏళ్ల పిల్లల్లో ఇది 1 – 3 శాతం వరకు ఉంటుంది.
- **పెద్దలలో:** కొందరు పెద్ద వయసువారిలోనూ ఈ సమస్య కనిపించవచ్చు. అయితే వాళ్లలో ఇది పిల్లల్లో కంటే కాస్త భిన్నంగా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు పిల్లల్లో కనిపించే పక్క తడిపే సమస్యను ప్రైమరీ అన్యురిసిస్ అంటారు. అయితే పెద్దల్లో ఇదే సమస్య కనిపించే దాన్ని సెకండరీ నాక్టర్నల్ ఎన్యురిసిస్‌గా చెబుతారు. పెద్దవయసు వాళ్లలోని కనీసం 1 – 2 శాతం వ్యక్తుల్లో ఈ నాక్టర్నల్ ఎన్యురిసిస్ కనిపిస్తుందని అంచనా. ఇలా పెద్దల్లో ఈ సమస్య రావడానికి ఇతరత్రా కారణాలు ఉండవచ్చు. కాబట్టి దీన్ని సెకండరీ అన్యురిసిస్‌గా చెబుతారు.

కారణాలు...

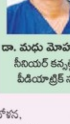
- **ప్రైమరీ ఎన్యురిసిస్‌లో :** పిల్లలకు నిద్రలో తమ మూత్ర విసర్జన వ్యవస్థపై నియంత్రణ లేకపోవడమన్నది మామూలు కారణం. దీనికి ఇతరత్రా ఏవైద్య కారణాలూ ఉండవు.
- **జన్యుపరమైనవి :** కుటుంబాల్లోని వారికి తమ బాల్యంలో ఈ సమస్య ఉంటే పిల్లల్లోనూ ఈ సమస్య కనిపిస్తుంది.
- **గాఢనిద్ర కారణంగా :** బ్లాడర్ నిండినట్లుగా అందే సూచనలను తమ గాఢనిద్ర కారణంగా వాళ్లు స్వీకరించలేకపోవడం.
- మూత్రాశయం చిన్నగా ఉండటంతో నిల్వ సామర్థ్యం తగ్గడం.
- **సెకండరీ ఎన్యురిసిస్ :** చిన్నారుల్లోగానీ, అలాగే పెద్దవాళ్లలోనూ ముందుగా కొంతకాలంపాటు పక్క తడిపే అలవాటు లేకుండా... అకస్మాత్తుగా కనిపించడం. ఉదాహరణకు పక్కతడిపే అలవాటు మానేశాక కనీసం ఆర్నెల్ల పాటు పక్కలో మూత్రవిసర్జన చేయకుండా... ఆ తర్వాత ఆ ధోరణి కనిపించడాన్ని 'సెకండరీ అన్యురిసిస్'గా చెప్పవచ్చు. ఇందుకు అనేక అంశాలు కారణం కావచ్చు. అవి...
- **ఒత్తిడి లేదా భావోద్వేగ సమస్యలు :** పిల్లల్లో ఆందోళన, బడిలో ఏవైనా తీవ్రమైన ఒత్తిళ్లు ఉండటం. మూత్ర వ్యవస్థలో ఎక్కడైనా ఇన్ఫెక్షన్లు (యూరినరీ ఇన్ఫెక్షన్స్)
- మలబద్ధకం లేదా పేగు సమస్యలు.
- స్లీప్ ఆప్నియా (గురక రావడం) లేదా ఇతరత్రా నిద్ర సంబంధ ఆరోగ్య సమస్యలు.
- డయాబెటిస్ లేదా ఇతరత్రా హార్మోన్ల అసమతౌల్యతల (ఉదా... యాంటీ డై-యూరెటిక్ హార్మోన్ లోపం).

తల్లిదండ్రులకు సూచన...

ఇది చాలా సాధారణమైన పిల్లల్లో సహజంగా కనిపించే అలవాటు. ఇలా చేసినప్పుడు పిల్లలను కోప్పడటం లేదా వారిని శిక్షించడం సరికాదు. దీనివల్ల మరింత ఒత్తిడి పెరగడం, సమస్య ఇంకాస్త తీవ్రం కావడం జరుగుతుంది. ఇది చాలా తాత్కాలికమైన సమస్య అనీ, దీని గురించి ఆందోళన అవసరం లేదంటూ పిల్లల్లో మానసిక స్థైర్యం కలిగించడం వల్ల ఈ సమస్య వీలైనంత త్వరగా తగ్గుతుంది.

సమస్య నిర్ధారణ ఇలా...

- రాత్రివేళల్లో మూత్రవిసర్జన వల్ల సమస్య స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.
- బాధిత చిన్నారులను శారీరకంగా పరిశీలించడం. మెడికల్ హిస్టరీని డాక్టరుకు వివరించడంతో కొన్ని రకాల మూత్ర పరీక్షలు అవసరమవుతాయి.
- **మూత్ర విసర్జన వివరాలతో డైరీ :** పిల్లలు నీళ్లు ఏయే వేళల్లో తాగుతున్నారు, మూత్రవిసర్జన ఎప్పుడెప్పుడు చేస్తున్నారు వంటి విషయాలను నమోదు చేస్తూ ఓ డైరీ రాయడం.
- **శారీరక పరీక్ష:** మూత్ర నాళం, వెన్నెముక, నాడీ వ్యవస్థలో ఏవైనా లోపాలున్నాయా అని పరీక్షించడం.
- **యూరిన్ అనాలసిస్ :** మూత్ర సంబంధిత ఇన్ఫెక్షన్లుగానీ, డయాబెటిస్ లేదా కిడ్నీ సమస్యలేమైనా ఉన్నాయా అని పరీక్షించడం. అవి లేనప్పుడు వాటిని రూల్ అవుట్ చేసుకోవడం.
- **అల్ట్రాసౌండ్ పరీక్ష :** మూత్ర వ్యవస్థ, యూరినరీ బ్లాడర్, మూత్రపిండాల వివరాలను తెలుసుకోవడానికి ఉపయోగపడే పరీక్ష ఇది.
- **అదనపు పరీక్షలు:** ప్రైమరీ అన్యురిసిస్ కాకుండా ఇతరత్రా ఏవైనా కారణలు ఉండవచ్చనని అనుమానించినప్పుడు హార్మోన్ల మోతాదులు, స్లీప్ ఆప్నియా వంటి అంశాల నిర్ధారణ కోసం చేయాల్సిన స్లీప్ స్టడీస్ వంటి పరీక్షలు.

డా. మధు మోహన్ రెడ్డి,
సీనియర్ కన్సల్టెంట్
పీడియాట్రిక్ సర్జన్

నివారణ ఇలా...

ప్రాథమిక కారణాలు తెలిసినప్పుడు వాటిని నివారించడానికి ప్రయత్నించడం. ఉదాహరణకు పిల్లల్లో తీవ్రమైన ఒత్తిడి కారణంగా ఇలా జరుగుతుందని తెలిసినప్పుడు తల్లిదండ్రులు కౌన్సెలింగ్ ద్వారా ఆ ఒత్తిడిని, ఆందోళనను తగ్గించడం.

- **మూత్ర విసర్జన శిక్షణ (టాయిలెట్ ట్రైనింగ్) :** పిల్లలు నిద్రకు ఉపక్రమించే ముందర ఒకసారి మూత్రవిసర్జన చేయించి, మళ్లీ రెండు గంటల తర్వాత నిద్రలేపి మరో మారు మూత్రవిసర్జన చేయించడం లాంటి చర్యల ద్వారా. అలాగే పిల్లల్లో మూత్రాశయ సామర్థ్యాన్ని పెంచడం కోసం రోజూ ఓ నిర్ణీతమైన వేళల్లో మూత్ర విసర్జన చేసేలా శిక్షణ ఇవ్వడం.
- **ఒత్తిడి దూరం చేయడం :** రాత్రి వేళ పిల్లలు ప్రశాంతంగా నిద్రపోయేలా వారికి ధైర్యం చెప్పడం.
- **ఎన్యూరిసిస్ అలారం ఉపకరణాలతో:** పిల్లలు కొద్దిగా పక్కతడపడం మొదలుపెట్టగానే వాటిని గుర్తించి నిద్రలేపే అలారం ఉపకరణాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. వీటి సహాయంతో పిల్లవాడు నిద్రమేల్కొనేలా శిక్షణ ఇవ్వడం.
- **జీవనశైలి మార్పులు:** సాయంత్రాలు లేదా రాత్రివేళల్లో ద్రవాహారాలు తీసుకోకుండా జాగ్రత్త పడటం. అలాగే నిద్రకు ముందు కాఫీ లేదా కోలా డ్రింక్స్ వంటి పానీయాలు తీసుకోకుండా చూడటం.

మందులతో నియంత్రణ ఇలా...

డెస్మోప్రెసిన్ : రాత్రివేళ మూత్రం ఉత్పత్తిని తగ్గించే మందులివి. (వీటిని కృత్రిమంగా ఉత్పత్తి చేసే యాంటీ డై యూరెటిక్ హార్మోన్‌లుగా చెప్పవచ్చు).
ఇమిప్రమైన్ (టోఫ్రానిల్): పిల్లల్లో ఒత్తిడిని తగ్గించడానికి ఉపయోగించే యాంటీ డిప్రెసెంట్ ఔషధాలివి.
ఆక్సిబ్యూటినిన్: మూత్రాశయం ఉండాల్సిన దానికంటే అతి చురుగ్గా ఉన్నప్పుడు దాన్ని నియంత్రించే మందు ఇది.

మరేవైనా కారణాలతో ఇలా జరుగుతుంటే...

సాధారణ కారణాలు కాకుండా... ఇతర ఆరోగ్యపరమైన అంశాలేవైనా పక్క తడిపేందుకు కారణమవుతుంటే వాటిని గుర్తించి, ఆ సమస్యలకు చికిత్స అందిస్తే పక్కతడిపే అలవాటూ తగ్గుతుంది. ఉదాహరణకు నిద్ర రుగ్మతల కారణంగానో లేదా మానసిక సమస్యల వల్లనో ఇలా జరుగుతుంటే వాటిని గుర్తించి, తగిన చికిత్స అందించడం వల్ల సెకండరీ అన్యురిసిస్ అదుపులోకి వస్తుంది.

ఇక సమస్య పెద్దవాళ్లలో అయితే అది సెకండరీ అన్యురిసిస్ కారణంగా జరుగుతుంది కాబట్టి తగిన పరీక్షల తర్వాత సమస్యను బట్టి వారికి అందించాల్సిన చికిత్స ఉంటుంది.

నోటి క్యాన్సర్ నిర్ధారణ ఇలా!

నోటి పరిశుభ్రత పెద్దగా పాటించకుండా గుట్కా, ఖైనీల రూపంలో పొగాకు నమలడం, ఆల్కహాల్ తీసుకోవడం వంటి అంశాలు నోటి క్యాన్సర్‌ను ప్రేరేపిస్తాయి. ఇలాంటివారిలో చెంపలు, నాలుక, పంటి చిగుర్ల... వంటి భాగాలను పరీక్షించి ఏ భాగంలో క్యాన్సర్ వచ్చిందో క్యాన్సర్ స్పెషలిస్టు పరీక్షించి చూస్తారు. వీళ్లలోని కొందరిలో నోటిలో వాపు కూడా రావచ్చు. అప్పుడు కూడా దాన్ని క్యాన్సర్‌గా అనుమానించాల్సి ఉంటుంది.

మొదట సమస్య ఉన్నచోట, మెడ భాగంలోనూ సీటీ, ఎమ్మారై స్కానింగ్ వంటి పరీక్షలు చేయించి, క్యాన్సర్ వ్యాధి తీవ్రతను అంచనా వేస్తారు. ఈ పరీక్షల వల్ల పుండు పడిన చోటు నుంచి అది ఏ మేరకు వ్యాపించి ఉందో తెలుస్తుంది. అది దవడ ఎముకను చేరిందా, లేక ఎముకను దాటి మెడలోని లింఫ్ గ్రంథులకూ వ్యాపించిందా అన్న విషయాన్ని కూడా డాక్టర్లు తెలుసుకుంటారు. పేషెంట్ నోటిని మామూలుగానే తెరవగలుగుతున్నాడంటే, క్యాన్సర్ దవడ కండరాల్లోకి వ్యాపించి ఉండకపోవచ్చు. ఎందుకంటే క్యాన్సర్ దవడ కండరాల్లోకి వ్యాపిస్తే నోరు తెరవడం కష్టమవుతుంది.

నోటిలోని క్యాన్సర్ ఇతరచోట్లకు వ్యాపించకపోతే మొదట క్యాన్సర్ వచ్చిన మేరకు ఆ భాగాన్ని శస్త్రచికిత్సతో తొలగించాల్సి ఉంటుంది. ఆ తర్వాత... ప్లాస్టిక్ సర్జరీ లేదా రీ-కన్‌స్ట్రక్టివ్ సర్జరీ ద్వారా తొలగించిన భాగాన్ని పునర్నిర్మించవచ్చు. ఒకవేళ మెడలోని లింఫ్ గ్రంథుల్లోకి కూడా క్యాన్సర్ వ్యాపించి ఉంటే, వాటన్నింటినీ నెక్ డిసెక్షన్ ద్వారా తొలగించాల్సి ఉంటుంది. బయాప్సీ రిపోర్టు ఆధారంగా శస్త్రచికిత్స తాలూకు గాయాలు మానాక, రేడియోథెరపీ ప్లాన్ చేస్తారు.

నోటి క్యాన్సర్ అన్నది చాలా బాధాకరమైనది కావడం వల్ల గుట్కా/పొగాకు అలవాటు ఉన్నవారు వెంటనే దాన్ని మానేయాలి. ఈ అలవాటు కేవలం నోట్లోని భాగాలకే కాకుండా మెడ, ఆహారనాళం లేదా కడుపులోని ఏ భాగానికైనా క్యాన్సర్ వచ్చేలా చేయగలదన్న విషయం గుర్తుంచుకుని జాగ్రత్త పడాలి.

బెంగళూరు బ్రహ్మాండంగా...

2 పరుగులతో ఆర్‌సీబీ విజయం
- దంచేసిన కోహ్లి, బెథెల్
- షెఫర్డ్ సునామీ ఇన్నింగ్స్
- పోరాడి ఓడిన చెన్నై

షెఫర్డ్

బెంగళూరు: కోహ్లి ఉన్న బెంగళూరు, ధోని ఆడుతున్న చెన్నై మధ్య మ్యాచ్ ఎలా జరిగితే బాగుంటుందో అలా జరిగిందీ మ్యాచ్. పెద్ద స్కోర్లు... మెరుపు ఇన్నింగ్స్‌లు, ఆఖరి ఓవర్ ఉత్కంఠ ఇవన్నీ కలగలిపి ప్రేక్షకులకు క్రికెట్ విందు ఇచ్చిన ఐపీఎల్ పోరులో యశ్ దయాళ్ ఆఖరి 3 బంతులే చెన్నై సూపర్‌కింగ్స్‌ను ఓడించాయి. 3 బంతుల్లో 6 పరుగులు చేయాల్సిన చెన్నైకి యశ్ చెక్ పెట్టి 3 సింగిల్సే ఇవ్వడం విశేషం. ఒత్తిడిని జయించిన అతని బౌలింగే చివరకు బెంగళూరును 2 పరుగుల తేడాతో గెలిపించింది. ముందుగా ఆర్‌సీబీ 20 ఓవర్లలో 5 వికెట్ల నష్టానికి 213 పరుగుల భారీ స్కోరు చేసింది. 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' రొమారియో షెఫర్డ్ (14 బంతుల్లో 53 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, 6 సిక్స్‌లు) ఉప్పెనల్లే ఉరిమాడు. ఓపెనర్లు కోహ్లి (33 బంతుల్లో 62; 5 ఫోర్లు, 5 సిక్స్‌లు), జాకబ్ బెథెల్ (33 బంతుల్లో 55; 8 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) దంచేశారు. తర్వాత చెన్నై 20 ఓవర్లలో 5 వికెట్లు కోల్పోయి 211 పరుగులు చేసి ఓడింది. ఆయుశ్ మాత్రే (48 బంతుల్లో 94; 9 ఫోర్లు, 5 సిక్స్‌లు), జడేజా (45 బంతుల్లో 77 నాటౌట్; 8 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) పోరాడారు.

బెథెల్, కోహ్లిల 'పవర్' ప్లే
బెంగళూరు ఓపెనర్లు బెథెల్, కోహ్లి మెరుపులు మెరిపించడంతో 'పవర్ ప్లే' పరుగెత్తిపోయింది. ఇద్దరి జోరుకు 4.3 ఓవర్లలోనే జట్టు స్కోరు 50 దాటింది. 6 ఓవర్లలో 73/0 స్కోరు చేసింది. బెథెల్ 28 బంతుల్లో అర్ధసెంచరీ సాధించాడు. ఓపెనర్లు తొలి వికెట్‌కు 97 పరుగులు జతచేశారు. ఆ తర్వాత కోహ్లి 29 బంతుల్లో ఫిఫ్టీ పూర్తిచేసుకున్నాడు.

ఒకే ఓవర్లో 33 పరుగులు...
18 ఓవర్లలో స్కోరు 159/5. ఆ తర్వాత ఒకే ఒక్కడి వీరబాదుడుతో స్టేడియమంతా ఊగిపోయింది. ఖలీల్ వేసిన 19వ ఓవర్లో ప్రతీ బంతిని దంచికొట్టిన షెఫర్డ్ 4 సిక్స్‌లు, 2 బౌండరీలతో 32 పరుగులు (6, 6, 4, 6, 6 నోబాల్, 0, 4) బాదేశాడు. నోబాల్‌తో కలిపి మొత్తం 33 పరుగులు వచ్చాయి. పతిరణ వేసిన ఆఖరి ఓవర్లో కూడా షెఫర్డ్ దంచుడుకు 4, 0, 4, 6, 6లతో 21 పరుగులు వచ్చాయి. ఈ రెండు ఓవర్లలోనే 54 పరుగులు వచ్చాయి.

చెన్నై శరవేగంగా...
సూపర్‌కింగ్స్ పరుగుల వేట మూడో ఓవర్ నుంచి ఊపందుకుంది. భువనేశ్వర్ నాలుగో ఓవర్లో ఆయుశ్ 5 ఫోర్లు, ఓ సిక్స్‌తో 26 పరుగులు వచ్చాయి. 4.1 ఓవర్లలో జట్టు స్కోరు 50 దాటింది. స్వల్ప వ్యవధిలో షేక్ రషీద్ (14), స్యామ్ కరన్ (5) అవుటైనా... ఆయుశ్‌కు జడేజా జతయ్యాక చెన్నై శరవేగంగా లక్ష్యం వైపు సాగిపోయింది. 25 బంతుల్లోనే ఆయుశ్ ఫిఫ్టీ పూర్తయ్యింది. 29 బంతుల్లో అతని అర్ధసెంచరీ సాధించాడు. ఆయుశ్ జోరుకు ఇన్‌గిడి క్లీం వేయగా, మరుసటి బంతికి బ్రెవిస్ (0) ఎల్బీ అయ్యాడు. అక్కడినుంచి ఫలితం ఇరు జట్లతో దోబూచులాడింది. యశ్ దయాళ్ 2 సింగిల్స్ ఇచ్చి ధోని (12)ని అవుట్ చేశాడు. శివమ్ దూబే (8 నాటౌట్) వచ్చీ రాగానే సిక్సర్ బాదాడు. నోబాల్ కావడంతో అదనంగా మరో పరుగు, ఓ బంతి కలిసొచ్చినా...దయాళ్ ఆఖరి 3 బంతుల్ని అద్భుతంగా వేయడంతో దూబే, జడేజాలు సింగిల్స్ మాత్రమే తీయగలిగారు.

స్కోరు వివరాలు
రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు ఇన్నింగ్స్: బెథెల్ (సి) బ్రెవిస్ (బి) పతిరణ 55; కోహ్లి (సి) అహ్మద్ (బి) స్యామ్ కరన్ 62; పడిక్కల్ (సి) జడేజా (బి) పతిరణ 17; పటిదార్ (సి) స్యామ్ కరన్ (బి) పతిరణ 11; జితేశ్ (సి) బ్రెవిస్ (బి) నూర్ అహ్మద్ 7; టిమ్ డేవిడ్ నాటౌట్ 2; షెఫర్డ్ నాటౌట్ 53; ఎక్స్‌ట్రాలు 6; **మొత్తం (20 ఓవర్లలో 5 వికెట్లకు) 213.**
వికెట్ల పతనం: 1-97, 2-121, 3-144, 4-154, 5-157. **బౌలింగ్:** ఖలీల్ 3-0-65-0, అన్షుల్ 3-0-25-0, నూర్ 4-0-26-1, జడేజా 3-0-26-0, కరన్ 3-0-34-1, పతిరణ 4-0-36-3.

చెన్నై సూపర్‌కింగ్స్ ఇన్నింగ్స్: ఆయుశ్ (సి) కృనాల్ (బి) ఇన్‌గిడి 94; రషీద్ (సి) షెఫర్డ్ (బి) కృనాల్ 14; కరన్ (సి) జితేశ్ (బి) ఇన్‌గిడి 5; జడేజా నాటౌట్ 77; బ్రెవిస్ (ఎల్బీ) (బి) ఇన్‌గిడి 0; ధోని (ఎల్బీ) (బి) దయాళ్ 12; దూబే నాటౌట్ 8; ఎక్స్‌ట్రాలు 1; **మొత్తం (20 ఓవర్లలో 5 వికెట్లకు) 211. వికెట్ల పతనం** : 1-51, 2-58, 3-172, 4-172, 5-201 **బౌలింగ్:** కృనాల్ 3-0-24-1, భువనేశ్వర్ 4-0-55-0, దయాళ్ 4-0-41-1, ఇన్‌గిడి 4-0-30-3, సుయశ్ 4-0-43-0, షెఫర్డ్ 1-0-18-0.

ఆలస్యంగా అప్పీల్ చేసి...
అద్భుతంగా ఆడుతున్న ఆయుశ్ వెనుదిరిగిన తర్వాత డెవాల్డ్ బ్రెవిస్ క్రీజ్‌లోకి వచ్చాడు. విజయానికి 22 బంతుల్లో 42 పరుగులు కావాలి. దూకుడుకు మారుపేరైన బ్రెవిస్ చెలరేగితే చెన్నై గెలిచేందుకు మంచి అవకాశాలున్నాయి. ఇన్‌గిడి వేసిన బంతి అతని ప్యాడ్స్‌కు తాకడంతో అంపైర్ అవుట్‌గా ప్రకటించాడు. సందేహంగా ఉండటంతో వెంటనే అతను 'రివ్యూ' కోరాల్సింది. కానీ సింగిల్ కూడా పూర్తి చేసిన అతను ఆ తర్వాత కాస్త ఆలోచించి 'రివ్యూ' కోసం సైగ చేశాడు. కానీ అప్పటికే నిర్ణీత 15 సెకన్లు పూర్తి అయిపోయాయి. దాంతో అంపైర్ నితిన్ మేనన్ ఆ రివ్యూను తిరస్కరించాడు. అయితే తర్వాతి రీప్లేలో అది 'అంపైర్స్ కాల్'గా చూపించింది. అంటే రివ్యూ తీసుకున్నా బ్రెవిస్ అవుటయ్యేవాడే!

14 అర్ధ సెంచరీకి షెఫర్డ్ తీసుకున్న బంతులు. ఐపీఎల్‌లో ఇది రెండో ఫాస్టెస్ట్ హాఫ్ సెంచరీ. గతంలో యశస్వి జైస్వాల్ 13 బంతుల్లో అర్ధసెంచరీ చేయగా... కేఎల్ రాహుల్, ప్యాట్ కమిన్స్ కూడా 14 బంతుల్లోనే ఈ మార్క్‌ను అందుకున్నారు.

62 ఐపీఎల్‌లో కోహ్లి అర్ధ సెంచరీల సంఖ్య. వార్నర్ (62)తో సమంగా అగ్రస్థానానికి చేరాడు.

ఐపీఎల్-2025 పాయింట్ల పట్టిక

జట్టు	ఆ	గె	ఓ	ఫ.తే	పా	ర.రే
బెంగళూరు	11	8	3	0	16	0.482
ముంబై	11	7	4	0	14	1.274
గుజరాత్	10	7	3	0	14	0.867
పంజాబ్	10	6	3	1	13	0.199
ఢిల్లీ	10	6	4	0	12	0.362
లక్నో	10	5	5	0	10	-0.325
కోల్‌కతా	10	4	5	1	9	0.271
రాజస్తాన్	11	3	8	0	6	-0.780
హైదరాబాద్	10	3	7	0	6	-1.192
చెన్నై	11	2	9	0	4	-1.117

నోట్: ఆ-ఆడినవి, గె-గెలిచినవి, ఓ-ఓడినవి, ఫ.తే- ఫలితం తేలనివి, పా-పాయింట్లు, ర.రే- రన్‌రేట్

ఐపీఎల్‌లో నేడు
కోల్‌కతా X రాజస్తాన్
వేదిక: కోల్‌కతా
మధ్యాహ్నం 3: 30 గంటల నుంచి

పంజాబ్ X లక్నో
వేదిక: ధర్మశాల
రాత్రి 7: 30 గంటల నుంచి
స్టార్ స్పోర్ట్స్, జియో హాట్‌స్టార్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

రబడపై సస్పెన్షన్ వేటు

డోపింగ్ పరీక్షలో దొరికిన పేసర్

జొహన్నెస్‌బర్గ్: దక్షిణాఫ్రికా ఫాస్ట్ పేసర్ కగిసో రబడ తాజా ఐపీఎల్‌లో గుజరాత్ టైటాన్స్ తరఫున రెండు మ్యాచ్‌లు ఆడాడు. ఆ తర్వాత అనూహ్యంగా అతను 'వ్యక్తిగత కారణాలతో' దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లిపోయాడు. అతని సమస్య ఏమిటనేది ఐపీఎల్ యాజమాన్యం బయటకు వెల్లడించలేదు. రబడ త్వరలో మళ్లీ జట్టుతో చేరతాడని కూడా టైటాన్స్ కెప్టెన్ గిల్ టోర్నీ మధ్యలో ప్రకటించాడు. అయితే ఇప్పుడు అసలు వాస్తవం బయటకు వచ్చింది. డోపింగ్ పరీక్షలో పాజిటివ్‌గా దొరికిపోవడంతో రబడపై సస్పెన్షన్ వేటు పడింది. సరదా కోసం తీసుకునే (రిక్రియేషనల్) డ్రగ్‌ను రబడ వాడినట్లు తేలడంతో ప్రపంచ డోపింగ్ వ్యతిరేక సంస్థ (వాడా) అతనిపై తాత్కాలిక నిషేధం విధించింది. పూర్తి స్థాయిలో ఇంకా ఎంత కాలం సస్పెన్షన్ వేటు పడుతుందనేదానిపై ఇంకా స్పష్టత లేదు. క్రీడల్లో మెరుగైన ప్రదర్శనకు ఉపయోగపడే డ్రగ్స్ తరహాలో కాకుండా కొకైన్, హెరాయిన్, గంజాయివంటివాటిని రిక్రియేషనల్ డ్రగ్స్‌గా వ్యవహరిస్తారు. పోటీలు లేని సమయంలో ఆటగాళ్లు వీటిని వాడుతుంటారు. సాధారణంగా ఇలాంటి డ్రగ్స్ వాడితే నిబంధనల ప్రకారం గరిష్టంగా నాలుగేళ్ల వరకు నిషేధం పడుతుంది. అయితే తాను సరదా కోసమే వాటిని వాడానని, ఆ సమయంలో ఎలాంటి మ్యాచ్‌లు జరగడం లేదని సదరు ప్లేయర్ నిరూపించగలిగితే కేవలం 3 నెలల నిషేధం విధిస్తారు. సొంతగడ్డపై జరిగిన ఎస్‌ఏ20 టోర్నీ సమయంలో రబడ ఈ డ్రగ్ తీసుకున్నట్లుగా సమాచారం. అతని నిషేధంపై తుది నిర్ణయం వస్తేనే వరల్డ్ టెస్టు చాంపియన్‌షిప్ ఫైనల్లో అతను పాల్గొనే విషయం తేలుతుంది.

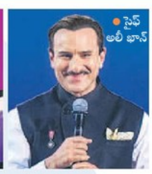
భారత మహిళలకు మరో ఓటమి

నవనీత్ కౌర్

పెర్త్: ఆస్ట్రేలియా పర్యటనలో భారత మహిళల హాకీ జట్టు పరాజయాల పరంపర కొనసాగుతోంది. ఆస్ట్రేలియా సీనియర్ జట్టుతో శనివారం జరిగిన మ్యాచ్‌లో భారత జట్టు 2-3 గోల్స్ తేడాతో ఓటమి పాలైంది. అయితే గత మ్యాచ్‌లో కంగారూల జోరు ముందు ఎదురు నిలవలేకపోయిన మన అమ్మాయిలు... ఈసారి కాస్త పోరాడారు. భారత్ తరఫున నవ్‌నీత్ కౌర్ (35వ నిమిషంలో), లాల్‌రేమ్‌సియామి (59వ నిమిషంలో) చెరో గోల్ చేశారు. ఆస్ట్రేలియా తరఫున గ్రేస్ స్టెవార్ట్ (2వ నిమిషంలో), జెడ్ స్మిత్ (36వ నిమిషంలో), గ్రెటా హయెస్ (42వ నిమిషంలో) తలా ఒక గోల్ చేశారు. మ్యాచ్ ఆరంభమైన రెండో నిమిషంలోనే గోల్ చేసిన ఆస్ట్రేలియా జట్టు ఆధిక్యంలోకి దూసుకెళ్లగా... టీమిండియా ఆత్మరక్షణలో పడింది. స్కోరు సమం చేసేందుకు మన ప్లేయర్లు ఎంత ప్రయత్నించినా ఫలితం లేకపోయింది. రెండో క్వార్టర్ లో ఆస్ట్రేలియా దాడులను మన రక్షణ పంక్తి సమర్థవంతంగా అడ్డుకోవడంతో ఆసీస్ ఆధిక్యం మరింత పెరగలేదు. మూడో క్వార్టర్‌లో నవనీత్ గోల్ కొట్టడంతో స్కోరు సమమైనా... ఆ ఆనందం ఎక్కువసేపు నిలవలేదు. మరుసటి నిమిషంలోనే స్మిత్ గోల్‌తో ఆసీస్ తిరిగి ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. చివరి క్వార్టర్‌లో ఆసీస్ ప్లేయర్ హయెస్ మరో గోల్ కొట్టగా... ఆట ఆఖరి నిమిషంలో లాల్‌రెమ్‌సియామి గోల్ చేసి ఓటమి అంతరాన్ని తగ్గించింది. ఈ పర్యటనలో భాగంగా తొలుత ఆస్ట్రేలియా 'ఎ' జట్టుతో ఆడిన రెండు మ్యాచ్‌ల్లోనూ ఓడిన భారత అమ్మాయిల జట్టు... సీనియర్ జట్టుతో గురువారం జరిగిన పోరులో 0-2తో పరాజయం పాలైంది. ఇప్పుడు రెండో మ్యాచ్‌లోనూ ఓటమి ఎదురవగా... సిరీస్‌లో భాగంగా చివరి మ్యాచ్ ఆదివారం జరగనుంది.

సాక్షి సినిమా

ఆమిర్ ఖాన్

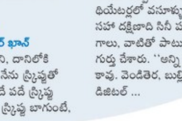

సైఫ్ అలీ ఖాన్

సంకెళ్ళ నుంచి స్వేచ్ఛ వచ్చింది!

'వేవ్స్'లో నటుడు సైఫ్ అలీ ఖాన్

ఓటీటీ వేదికలు వచ్చాక వినోద రంగంలో అనూహ్యమైన మార్పులు వచ్చాయి. నటుడు సైఫ్ అలీ ఖాన్ ఆ మాటే అంగీకరించారు. ముంబైలో జరుగుతున్న 'వరల్డ్ ఆడియో - విజువల్ అండ్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ సమ్మిట్' (వేవ్స్)లో మూడో రోజైన శనివారం సైఫ్ మెరిశారు. స్ట్రీమింగ్ వేదికలతో ఆవిర్భవించిన నవభారతం గురించి జరిగిన చర్చావేదికలో ఆయన పాల్గొన్నారు. ''సినీ రంగానికి చెందిన మేము గతంలో గిరి గీసుకొని నిర్ణీత విధానాలకే కట్టుబడాల్సి వచ్చేది. కానీ, స్ట్రీమింగ్ వేదికలు అందుబాటులోకి వచ్చాక నటీనటులకూ, సినీ రూపకర్తలకూ మునుపటి సంకెళ్ళ నుంచి స్వేచ్ఛ లభించింది. మా కథలను ఇప్పుడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా జనం చూసే వీలు చిక్కింది. సాంప్రదాయిక సినిమా మీడియమ్‌లో అయితే ఆ వీలుండేది కాదు'' అని సైఫ్ అభిప్రాయపడ్డారు. నెట్‌ఫ్లిక్స్ కో-సీఈఓ టెడ్ సరండోస్ సైతం, ''స్ట్రీమింగ్ వేదికల వల్ల భారత్‌లో సినీ రూపకల్పనలో ప్రజాస్వామ్యం సాధ్యమైంది'' అన్నారు.

డిజిటల్ యుగంలో కథాకథనంలో వస్తున్న మార్పులు, సృజనాత్మక స్వేచ్ఛపై స్ట్రీమింగ్ ప్రభావం, ప్రపంచ వినోదపటంలో పెరుగుతున్న భారత్ స్థానం లాంటి పలు అంశాలపై ఈ గోష్ఠిలో దృష్టి సారించారు. ''ఇప్పుడు ప్రేక్షకులు చూసేందుకు విభిన్నమైన కథలు అనేకం ఏకకాలంలో అందుబాటులో ఉన్నాయి. అంతటి వైవిధ్యమైన కథలను తెరపై చెప్పే స్వేచ్ఛ సృజనశీలురకు దక్కింది. సినిమా రూపకల్పనలో ప్రజాస్వామ్యమంటే ఇదే'' అని సైఫ్ అన్నారు. ''ఎన్ని మార్పులు వచ్చినా, సినిమాలకు కాలం చెల్లదు. ఇంకా చెప్పాలంటే, స్ట్రీమింగ్, థియేటర్లు... రెండూ పరస్పరం పోటీదారులు కావు. ముందున్న మార్కెట్ పెద్దది గనక, రెండూ ఏకకాలంలో కొనసాగుతాయి'' అని టెడ్ విశ్లేషించారు. కోవిడ్ అనంతరం భారతదేశ వ్యాప్తంగా వందకు పైగా పట్టణాలు, నగరాల్లో, దాదాపు పాతిక వేల మంది స్థానిక నటీనటులు, సాంకేతిక వర్గంతో నెట్‌ఫ్లిక్స్ చిత్రీకరణ సాగించిందనీ, తద్వారా ఎందరికో ఉపాధి కల్పించిందనీ ఆయన వివరించారు.

ఉదయ్ శంకర్, వివేక్ కౌటు

నటించే ముందు ఊహించుకోవాలి!
- హీరో ఆమిర్ ఖాన్

''పాత్రను పూర్తిగా అవగాహన చేసుకొని, దానిలోకి పరకాయ ప్రవేశం చేయాలి. నా వరకు నేను స్క్రిప్టుతో చాలా సమయం గడుపుతాను. పదే పదే స్క్రిప్టు చదువుతాను. స్క్రిప్టు బాగుంటే, ఆ పాత్ర, దాని రూపురేఖలు, మానసిక వైఖరి అన్నీ దాని నుంచే అర్థమైపోతాయి. పాత్ర, కథ గురించి దర్శకుడితో చర్చల వల్ల కూడా ఓ అవగాహన వస్తుంది'' అన్నారు ఆమిర్ ఖాన్. 'వేవ్స్'లో భాగంగా శనివారం ఆయన తన సుదీర్ఘ నటనా జీవితం నుంచి కొత్తవాళ్ళకు పనికొచ్చే పలు సూచనలు చెప్పారు.

''నాకు జ్ఞాపకశక్తి తక్కువ. అందుకే, చేతితో డైలాగులు రాసుకుంటా. కష్టమైన సీన్లు ముందుగా చేస్తా. డైలాగులు కంఠస్థం చేస్తా. డైలాగులు నోటికి వచ్చాక, వాటిని నాదైన పద్ధతిలో సొంతం చేసుకుంటా. అదే డైలాగును పల్లె వేస్తున్నప్పుడు దాన్ని అనేక విధాలుగా ఎలా చేయవచ్చో మనకే అర్థమవుతుంది'' అని ఆమిర్ వివరించారు. ''చేస్తున్న పనిలో ఎంత నిజాయతీగా ఉంటే, అంత బాగా నటించగలుగుతాం. సీన్లు ప్రాక్టీస్ చేసేటప్పుడు నేను అద్దంలో చూస్తూ చేయను. నటించే ముందు ఆ సన్నివేశాన్ని మనసులో ఊహించుకుంటా'' అని చెప్పారు. ''సన్నివేశం డిమాండ్ చేసింది చేయాలే తప్ప, అందులో నా వంతు ఏమిటి, నాకెంత పేరొస్తుందని చూస్తే దెబ్బతింటాం'' అని విశ్లేషించారు.

70 కోట్ల మంది చూస్తున్నారు!
గత పాతిక ఏళ్ళ పైచిలుకు కాలంలో భారత మీడియా సాధించిన పురోగతి, మరీ ముఖ్యంగా వీడియో కంటెంట్ సృష్టి, ఆ కంటెంట్‌ను జనం చూడడం పెరిగిన తీరు అనూహ్యమని మీడియా నిపుణుడు, జియో స్టార్ వైస్‌ఛైర్మన్ ఉదయ్ శంకర్ విశ్లేషించారు. ఒకప్పుడు టీవీకే పరిమితమైతే... ఇప్పుడు 4జీ విప్లవం, హాట్‌స్టార్ సహా వివిధ వేదికల ఆవిర్భావంతో దాదాపు 70 కోట్ల మంది స్ట్రీమింగ్ కంటెంట్ చూస్తున్నారని అంచనా వేశారు. 'వేవ్స్'లో ఆయన మాట్లాడుతూ, ''హిందీ సినిమా ఇప్పటికీ పాతకాలంలోనే ఆగిపోవడం వల్ల థియేటర్లలో వసూళ్ళు తగ్గాయనీ, తమిళ - తెలుగు సహా దక్షిణాది సినీ పరిశ్రమల్లో సృజనాత్మక ప్రయోగాలు, వాటితో పాటు వసూళ్ళు పెరిగాయనీ గుర్తు చేశారు. ''అన్ని తెరలూ ఒకటే కావు. వెండితెర, బుల్లితెర, డిజిటల్ ... దేనికవే భిన్నమైనవి. ఒక్కోటీ ఒక్కో పరిణామ దశలో ఉన్నాయి. దేని ప్రయోజనం దానిదే. అది తెలుసుకోకుండా అన్నిటితో ఒకేలా వ్యవహరిస్తే వ్యాపారంలో దెబ్బ తింటాం'' అని ఆయన వివరించారు.

నాగపూర్‌లో ప్రపంచపు అతి పెద్ద స్క్రీన్
''ఇండియన్ ఎంటర్‌టైన్మెంట్‌ని ప్రపంచ స్థాయిలోకి తీసుకెళ్లాలన్నది ప్రధాని మోదీగారి లక్ష్యం. ఈ దిశలో వరల్డ్స్ బిగ్గెస్ట్ సినిమా స్క్రీన్ నిర్మించే అవకాశం మాకు దక్కడం గర్వకారణం. మా విజన్‌ని అర్థం చేసుకుని, నమ్మిన ముఖ్యమంత్రి ఫడ్నవీస్‌గారికి కృతజ్ఞతలు'' అని అభిషేక్ అగర్వాల్ అన్నారు. నాగపూర్‌లో వరల్డ్స్ బిగ్గెస్ట్ సినిమా స్క్రీన్ ప్రాజెక్ట్‌ను రూపకల్పన చేయనున్నట్లు 'వేవ్స్-2025' వేదికగా నిర్మాతలు అభిషేక్ అగర్వాల్, విక్రమ్ రెడ్డి పేర్కొన్నారు. ''గొప్ప సినిమాలు తీయడమే కాదు, అద్భుతమైన థియేటర్లు నిర్మించాలన్నది మా ధ్యేయం. సినిమాను మరింత గొప్పగా మార్చడమే మా యూవీ క్రియేషన్స్ లక్ష్యం. ప్రపంచపు అతిపెద్ద స్క్రీన్‌ని నాగపూర్‌లో నిర్మించనున్నాం. మా సామర్థ్యాలపై నమ్మకం ఉంచిన మోదీగారికి కృతజ్ఞతలు'' అన్నారు విక్రమ్ రెడ్డి.

అభిషేక్ అగర్వాల్, ఫడ్నవీస్, విక్రమ్ రెడ్డి

- సాక్షి ప్రత్యేక ప్రతినిధి

సుకుమార్, వైష్ణా, 'దిల్' రాజు, అనిల్ రావిపూడి, వంశీ పైడిపల్లి, అల్లు అరవింద్

మంత్రి దుద్దిళ్ళ శ్రీధర్‌బాబు

టెక్నాలజీతో కొత్త అవకాశాలు వస్తాయి - మంత్రి దుద్దిళ్ళ శ్రీధర్ బాబు

''ఏఐ (కృత్రిమ మేధ) ఆధారంగా చాలా సినిమాలు వస్తున్నాయి. క్రియేటివిటీని డూప్లికేట్ చేయలేం గానీ, క్రియేటివిటీని టెక్నాలజీతో మెరుగుపరచవచ్చు. టెక్నాలజీ వల్ల కొత్త కొత్త అవకాశాలు, ఉద్యోగాలు వస్తాయి. ప్రతి రంగంలో మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా టెక్నాలజీని అడాప్ట్ చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది'' అని తెలంగాణ రాష్ట్ర ఐటీ మంత్రి దుద్దిళ్ళ శ్రీధర్ బాబు తెలిపారు. నిర్మాత 'దిల్' రాజు నెలకొల్పిన 'లోర్వెన్ ఏఐ' స్టూడియో లాంచ్ ఈవెంట్‌ని శనివారం హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించారు. ఈ వేడుకకు ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన దుద్దిళ్ళ శ్రీధర్ బాబు మాట్లాడుతూ- ''మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా మారుతున్న టెక్నాలజీని సినీ రంగానికి పరిచయం చేయాలనే సంకల్పంతో 'దిల్' రాజు గారు 'లోర్వెన్ ఏఐ' స్టూడియోని లాంచ్ చేయడం అభినందనీయం. ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ వరల్డ్‌ని ఈ స్టూడియో నెక్స్ట్ లెవల్‌కి తీసుకెళ్లాలని కోరుకుంటున్నాను. 'క్వాంటం నెక్స్ట్ లెవెల్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ' వారు 'లోర్వెన్ ఏఐ' స్టూడియోలో భాగస్వామ్యం కావడం అభినందనీయం. హాలీవుడ్‌కి దీటుగా హైదరాబాద్ ఎదుగుతోంది. ఈరోజు జరిగిన నాలుగు ప్రొడక్ట్స్ లాంచ్ ఎంటర్‌టైన్మెంట్‌లో గేమ్ చేంజర్స్ అనిపిస్తున్నాయి'' అన్నారు. 'దిల్' రాజు మాట్లాడుతూ- ''ఏఐ గురించి రెండేళ్లుగా చర్చలు ప్రారంభించాం. మా కంపెనీ నుంచి స్టార్ట్ అయిన టీం, క్వాంటంతో కలసి సినిమా గురించి డెవలప్ చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాం. 360 డిగ్రీస్ సినిమాని ఎలా చేయొచ్చు అనేది క్రియేటివ్‌గా డెవలప్ చేయడం జరిగింది. స్క్రిప్ట్ ఐడియా, ప్రీ ప్రొడక్షన్, షూటింగ్, పోస్ట్ ప్రొడక్షన్, ప్రమోషన్స్... ఇలా స్టెప్ బై స్టెప్‌గా డెవలప్ చేశాం. టైమ్ సేవ్ అవ్వడం వల్ల దర్శకులు ఎక్కువ సినిమాలు తీస్తారు, ప్రొడ్యూసర్స్‌కి డబ్బులు ఆదా అవుతాయి. 'లోర్వెన్ ఏఐ' అనేది ఎమోషన్ లేని ఒక ఫస్ట్ ఏడీగా భావించవచ్చు. మా బ్యానర్‌లో విజయ్ దేవరకొండ హీరోగా 'రౌడీ జనార్దన' సినిమా తీస్తున్న డైరెక్టర్ రవికిరణ్ ఇందులో వర్క్ చేస్తున్నారు. తన స్క్రిప్టు ప్రీ ప్రొడక్షన్ 'లోర్వెన్ ఏఐ'లోనే జరుగుతోంది. మిగతా ప్రొడ్యూసర్స్, ప్రొడక్షన్ హౌసెస్ 'లోర్వెన్ ఏఐ' కావాలనుకుంటే సంప్రదించవచ్చు'' అన్నారు.

''దిల్' రాజు ప్రతిదాంట్లో ముందు వరుసలో ఉంటారు. ఇప్పుడు అదే క్రమంలో ఎంటర్‌టైన్మెంట్ ఇండస్ట్రీలోకి ఏఐని ప్రవేశపెట్టడంలోనూ ముందడుగు వేశారు'' అన్నారు నిర్మాత అల్లు అరవింద్. ఈ వేడుకలో పలువురు దర్శక-నిర్మాతలు, సాంకేతిక నిపుణులు పాల్గొన్నారు.

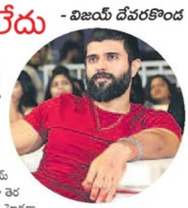
కుటుంబ ప్రేక్షకులు రావడం మాకు ఆశ్చర్యం
- శైలేష్ కొలను

''హిట్: ది థర్డ్ కేస్' సినిమాకి ఒక వర్గం ప్రేక్షకులే వస్తారనుకున్నాం. గత రెండు రోజులుగా థియేటర్స్ విజిట్ చేస్తున్నాం. చాలామంది మహిళలు రావడం గమనించాం. నానీగారిని అర్జున్ సర్కార్ లాంటి వైవిధ్యమైన పాత్రలో చూడటానికి ఎగ్జైట్‌మెంట్‌తో వస్తున్నారనిపించింది. మా అంచనాలను దాటి కుటుంబ ప్రేక్షకులు రావడం, వారి స్పందన సర్‌ప్రైజింగ్‌గా అనిపించింది" అని శైలేష్ కొలను చెప్పారు. నాని, శ్రీనిధీ శెట్టి జంటగా నటించిన చిత్రం 'హిట్: ది థర్డ్ కేస్'. యునానిమస్ ప్రొడక్షన్స్‌తో కలిసి వాల్ పోస్టర్ సినిమాపై ప్రశాంతి తిపిర్నేని నిర్మించిన ఈ సినిమా ఈ నెల 1న విడుదలైంది. ఈ సందర్భంగా శైలేష్ కొలను చెప్పిన విశేషాలు...

- 'హిట్: ది థర్డ్ కేస్'లో అర్జున్ సర్కార్‌గా నాని పాత్ర ఎలా ఉంటుందో 'హిట్ 2' చివర్లో గ్లింప్స్‌లా చూపించా. అప్పుడే ఆడియన్స్‌కి ఓ అవగాహన వచ్చింది. అర్జున్ సర్కార్ పాత్రపై నాకు, నానీగారికి మొదటినుంచీ నమ్మకం ఉంది. ఇక మా మూవీ ఐడియాని చాగంటి కోటేశ్వరరావుగారికి చెబితే నచ్చి, వాయిస్ ఓవర్ ఇచ్చారు. డార్క్ వెబ్ అనేది ప్రస్తుతం ఇండియాలో పెద్ద సమస్య. ఎన్నో చట్టవ్యతిరేక కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. సైబర్ డిపార్ట్‌మెంట్ దీని మీద వర్క్ చేస్తోంది. తెలంగాణ, ఏపీ పోలీసులు డార్క్ వెబ్ గురించి మాకు చాలా సమాచారం ఇచ్చారు.
- 'హిట్ 3' క్లైమాక్స్‌లో అడివి శేష్ కనిపిస్తారు. విశ్వక్ సేన్‌ని ఇంకా బిగ్గర్ కాన్వాస్‌లో చూపించాలనే ఈ మూవీలో చేయించలేదు. 'హిట్ 6' లేదా 'హిట్ 7'లో అందరి హీరోల్ని ఒక ఫ్రేమ్‌లోకి తీసుకురావాలని ఉంది.
- 'హిట్ 4'లో హీరో కార్తీగారు నటిస్తారు. ఆ పాత్ర రూడ్‌గా, ఫన్‌గా ఉంటుంది. ఇక నాలో ఉన్న వినోదాన్ని పూర్తిగా బయటికి తీసుకొచ్చేలా ఓ రొమాంటిక్ కామెడీ స్టోరీ రాయాలని ఉంది.

నా మాటల్లో బాధ పెట్టాలనే ఉద్దేశం లేదు - విజయ్ దేవరకొండ

''రెట్రో' సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో నేను మాట్లాడిన మాటలు కొందరిని ఇబ్బంది పెట్టాయనే విషయం నా దృష్టికి వచ్చింది. కానీ, నా మాటల్లో ఎవరినీ బాధ పెట్టాలనే ఉద్దేశం ఏమాత్రం లేదు'' అన్నారు హీరో విజయ్ దేవరకొండ. సూర్య హీరోగా తెర కెక్కిన తాజా చిత్రం 'రెట్రో'. హైదరాబాద్‌లో ఇటీవల నిర్వహించిన ఈ సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌కి ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన విజయ్ దేవరకొండ మాట్లాడుతూ... 'ట్రైబ్' అనే పదం వాడారు. దీనిపై దుమారం రేగడంతో... విజయ్ దేవరకొండ స్పందించి, తన మాటలపై స్పష్టత ఇచ్చారు. ''ట్రైబ్' పదం వెనక ఉద్దేశం భూమ్మీద తొలినాళ్లలో మనమంతా తెగలుగా, జాతులుగా ఉన్నామని చెప్పడమే కానీ, షెడ్యూల్ ట్రైబ్స్ గురించి కాదు. షెడ్యూల్ ట్రైబ్స్‌ని నేను ఎంతగానో గౌరవిస్తాను... ప్రేమిస్తాను.. వారు కూడా సమాజంలో ఒక ముఖ్య భాగమని భావిస్తాను. మన సమాజంలో ఐక్యత ఉండాలి, మనమంతా ఒక్కటిగా ముందుకెళ్లాలనే చెప్పాను. దేశమంతా ఒక్కటిగా నిలబడాలని మాత్రమే మాట్లాడాను. 'ట్రైబ్' అనే మాటకు ఎవరైనా హర్ట్ అయితే చింతిస్తున్నాను. నా సినిమా మీడియమ్‌ను శాంతి, పురోభివృద్ధి, ఐక్యత కోసం ఉపయోగిస్తాను'' అని విజయ్ దేవరకొండ తెలిపారు.

గమనిక

సాక్షి పెళ్ళిచూపులు ఒక వివాహ వేదిక మాత్రమే. ప్రకటనదారులకు సంబంధించి ఎట్టి హామీలకు పత్రిక సాక్ష్యం కాదు. ఈ వేదికలో వచ్చే ప్రకటనల సాధ్యాసాధ్యాలు, వధూవరుల వివరాలను పెండ్లి పెద్దలు స్వయముగా వెళ్ళి పరిశీలించిన తరువాత నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. **బ్యాంక్ అకౌంట్ల ద్వారా డబ్బులు ట్రాన్స్‌ఫర్ / డిపాజిట్ చేయవద్దు.** కావున పాఠకులు ఈ విషయాన్ని గమనించి మీకు తగిన సంబంధాన్ని నిర్ణయించుకోండి.

దేశంలో ప్రాథమిక, ఎగువ ప్రాథమిక విద్యా విభాగాల్లో మహిళా టీచర్లే అధికంగా ఉన్నారు. ప్రాథమిక విభాగంలో గత ఆరేళ్లలో ఈ ఒరవడి మరింత పెరగగా..ఎగువ ప్రాథమిక విద్యా బోధనలో రెండేళ్ల కాలంలో వీరి సంఖ్య పెరిగింది. కేంద్ర గణాంకాలు, కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వ శాఖ విడుదల చేసిన మహిళలు, పురుషులు-2024 నివేదికలో ఈ విషయం వెల్లడైంది.

- సాక్షి, అమరావతి

ఉపాధ్యాయినులదే హవా

గత ఆరేళ్లకాలంలో 100 మంది ఉపాధ్యాయులకు ఉపాధ్యాయినుల సంఖ్య

సంవత్సరం	ప్రాథమిక	ఎగువ ప్రాథమిక	సెకండరీ	ఉన్నత సెకండరీ
2018-19	120	93	77	79
2019-20	125	92	82	76
2020-21	125	93	83	77
2021-22	126	93	84	78
2022-23	131	103	85	77
2023-24	136	104	87	81

- ఎగువ ప్రాథమికలో 104 మంది
- ప్రాథమిక విద్యలో గత ఆరేళ్లుగా అగ్రస్థానం ఉపాధ్యాయినులదే
- మహిళలు-పురుషులు-2024 నివేదిక వెల్లడి
- కేంద్ర గణాంకాలు, కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వ శాఖ విడుదల

దేశంలో ప్రాథమిక (1 నుంచి 5వ తరగతి) విద్యా బోధనలో 2018-19లో ప్రతి వంద మంది పురుషులకు 120 మంది మహిళా టీచర్లుండగా 2023-24 నాటికి ఆ నిష్పత్తి 136కు పెరిగింది. ఎగువ ప్రాథమిక (6 నుంచి 8వ తరగతి) విద్యా బోధనలో ప్రతి వంద మంది ఉపాధ్యాయులకు 2018-19లో 93 మంది ఉపాధ్యాయినులుండగా 2023-24 నాటికి ఆ నిష్పత్తి 104కు పెరిగింది. సెకండరీ (9 నుంచి 10 తరగతి) విద్యా బోధనలోనూ గత ఆరేళ్లుగా మహిళా టీచర్ల సంఖ్య పెరుగుతోంది. 2018-19లో సెకండరీ విద్యా బోధనలో వంద మంది ఉపాధ్యాయులకు 77 మంది ఉపాధ్యాయినులుండగా, 2023-24 నాటికి ఆ సంఖ్య 87కు పెరిగింది. ఉన్నత సెకండరీ (11,12వ తరగతి) బోధనలో 2018-19లో వంద మంది అధ్యాపకులకు 79 మంది మహిళా అధ్యాపకులుండగా, 2023-24 నాటికి ఆ సంఖ్య 81కు పెరిగింది. దేశంలో అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ బోధనా రంగంలో మహిళల శాతం పెరుగుతోంది. 2018-19లో మొత్తం టీచర్లలో మహిళలు 32.13 శాతం ఉండగా 2019-20లో 33.39 శాతానికి పెరిగింది. అలాగే 2020-21లో 34.49 శాతం మహిళా టీచర్లుండగా 2021-22 నాటికి 35.42 శాతం పెరిగింది.

రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు అదుపు తప్పాయి

- అనపర్తి మాజీ ఎమ్మెల్యేపై దాడి అమానుషం
- మాజీ మంత్రులు చెల్లుబోయిన వేణు, దాడిశెట్టి రాజా

ఎస్పీ బిందుమాధవ్‌కు ఫిర్యాదు చేస్తున్న మాజీ మంత్రులు వేణు, దాడిశెట్టి రాజా, నేతలు జక్కంపూడి రాజా, వంగా గీత

సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ: రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు పూర్తిగా అదుపు తప్పాయని మాజీ మంత్రులు, వైఎస్సార్‌సీపీ తూర్పు గోదావరి, కాకినాడ జిల్లాల అధ్యక్షులు చెల్లుబోయిన శ్రీనివాస వేణుగోపాలకృష్ణ, దాడిశెట్టి రాజా విమర్శించారు. రాష్ట్రంలో అసలు ప్రభుత్వం అనేది ఉందా అనే అనుమానం కలుగుతోందని ఆక్షేపించారు. దోమాడలో బీజేపీ ఎమ్మెల్యే నల్లమిల్లి రామకృష్ణారెడ్డి అండతో కూటమి నేతలు దౌర్జన్యంగా నిరుపేదల ఇళ్లు తొలగించారని, ఆ బడుగులకు ఆసరాగా నిలిచేందుకు వెళ్లిన మాజీ ఎమ్మెల్యే, వైఎస్సార్ సీపీ కో-ఆర్డినేటర్ డాక్టర్ సత్తి సూర్యనారాయణ రెడ్డిపై దాడికి పాల్పడటం అమానుషమని అన్నారు. బాధ్యులపై కేసు నమోదు చేసి, అరెస్టు చేయాలని పార్టీ మాజీ ఎమ్మెల్యేలు, నేతలు కాకినాడలో జిల్లా ఎస్పీ బిందుమాధవ్‌ను శనివారం కలిసి విజ్ఞప్తి చేశారు. అనంతరం వేణు, రాజా మీడియాతో మాట్లాడారు. కూటమి పెద్దల ఒత్తిళ్లతో పోలీసు శాఖ మునుపెన్నడూ లేని రీతిలో ఏకపక్షంగా వ్యవహరిస్తోందని ఆరోపించారు. ఐపీఎస్‌లు సైతం నిష్పక్షపాతంగా చట్టాన్ని అమలు చేయలేని దౌర్భాగ్య పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో దాపురించాయన్నారు. ఏ జిల్లాలో చూసినా ప్రభుత్వ తప్పులను ఎత్తిచూపిన, ప్రశ్నించే వారిపై అక్రమ కేసులు, వేధింపులు, దాడులకు కూటమి నేతలు తెగబడుతున్నారన్నారు. ఇదివరకు రాష్ట్రంలో ఏ ప్రభుత్వంలోనూ ఇలాంటి పరిస్థితులు లేవన్నారు. ఎంతో కాలం సర్కార్ అరాచకాలు సాగవని, ప్రజలు తిరగబడే రోజులు దగ్గర్లోనే ఉన్నాయని వారు హెచ్చరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో వైఎస్సార్‌సీపీ యువజన విభాగం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు, మాజీ ఎమ్మెల్యే జక్కంపూడి రాజా, మాజీ ఎంపీ వంగా గీత, మాజీ ఎమ్మెల్యే డాక్టర్ సత్తి సూర్యనారాయణరెడ్డి పాల్గొన్నారు.

ఆత్మస్తుతి, పరనిందలా మోదీ పర్యటన

సీపీఐ నేత కె.నారాయణ ధ్వజం

తిరుపతి కల్చరల్: అమరావతి పర్యటనకు వచ్చిన ప్రధానమంత్రి మోదీ ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలతో సరిపెట్టారని, ఆద్యంతం ఆత్మస్తుతి పరనిందలా వ్యవహారం సాగిందని సీపీఐ జాతీయ కార్యదర్శి కె.నారాయణ దుయ్యబట్టారు. తిరుపతిలో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. అమరావతి పర్యటనను మోదీ ఉపన్యాసంతో మభ్యపెట్టి మారేడు కాయ చేసేలా వ్యవహరించారని, రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు, అభివృద్ధి, స్టీల్ ప్లాంట్ వంటి అంశాలపై ఎలాంటి ప్రకటన చేయలేదన్నారు. రాష్ట్ర ప్రయోజనాలతో సంబంధం లేకుండా ప్రధాని కేవలం షో చేసి వెళ్లారన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పాలకులు ప్రయోజనాలను అడిగి తీసుకోలేకపోయారని విమర్శించారు.

పాకిస్తాన్‌ను పొగుడుతూ పోస్టు పెట్టిన వ్యక్తికి రిమాండ్

త్రిపురాంతకం: భారత్‌కు వ్యతిరేకంగా పాకిస్తాన్‌ను పొగుడుతూ సోషల్ మీడియా గ్రూపులో కామెంట్ చేసిన వ్యక్తిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. ప్రకాశం జిల్లా యర్రగొండపాలెం నియోజకవర్గం త్రిపురాంతకం మండలంలో గొల్లపల్లి గ్రామానికి చెందిన ఎనిబేర నతానియేలు భారత్‌కు వ్యతిరేకంగా పాకిస్తాన్‌ను పొగుడుతూ సోషల్ మీడియాగ్రూపులో కామెంట్ చేశారని కేసు నమోదు చేసినట్లు ఎస్సై శివబసవరాజు శనివారం తెలిపారు. మార్కాపురం ఏజీఎఫ్‌సీఎం కోర్టులో నతానియేలును హాజరుపరచగా జడ్జి 14 రోజులు రిమాండ్ విధించినట్లు చెప్పారు.

పేదల ఇళ్లు నేలమట్టం

నంద్యాల జిల్లా డోన్‌లో కళ్యాణి లేఅవుట్‌లో ఇళ్ల కూల్చివేత దృశ్యం

- నాలుగేళ్ల కిందట 15 మందికి నివేశన స్థలాలు మంజూరు చేసిన అధికారులు
- వాటిని ఆక్రమించారంటూ ఇప్పుడు నిర్దాక్షిణ్యంగా కూల్చివేత
- తమను రోడ్డున పడేశారంటూ బాధితులు కన్నీరు
- నంద్యాల జిల్లా డోన్‌లో ఘటన

డోన్: అందరూ గాఢనిద్రలో ఉన్న సమయంలో అధికారులు, పోలీసు సిబ్బంది ఓ కాలనీపై విరుచుకుపడ్డారు. నిర్దాక్షిణ్యంగా 14 ఇళ్లను నేలమట్టం చేసేసి.. పేదలను రోడ్డున పడేశారు. ఈ ఘటన నంద్యాల జిల్లా డోన్‌లో చోటుచేసుకుంది. బాధితుల కథనం ప్రకారం.. నంద్యాల జిల్లా డోన్ పట్టణంలో 380-ఏ1సి సర్వే నంబర్‌లోని కళ్యాణి ఎస్టేట్‌లో ఉన్న 75 సెంట్ల స్థలాన్ని మున్సిపల్ అధికారులకు ప్రజోపకరమైన పనుల కోసం అప్పగించారు. ఇదే సర్వే నంబర్‌లోని ప్రభుత్వ పోరంబోకు భూమిలో నాలుగేళ్ల క్రితం 15 మందికి అధికారులు నివేశన స్థలాలను మంజూరు చేశారు. ఈ స్థలం తమదంటూ ఒక న్యాయవాది కోర్టు నోటీసులు పంపించారు. ఈ నేపథ్యంలో శనివారం తెల్లవారుజామున 4 గంటలకు పోలీసులతో పాటు టౌన్ ప్లానింగ్ అధికారి శబరీష్ పేదల ఇళ్ల వద్దకు చేరుకున్నారు. కమిషనర్ ఆదేశాల ప్రకారం ఆక్రమిత భూమిలో ఉన్న కట్టడాలను కూల్చివేస్తున్నామంటూ ప్రకటించి.. 14 ఇళ్లను నిర్దాక్షిణ్యంగా నేలమట్టం చేశారు. స్థలాన్ని ఆక్రమిస్తే తమకు ఇంటి నివేశన పట్టాలు ఎలా మంజూరు చేశారని బాధితులు నిలదీశారు. లక్ష్మి అనే బాధితురాలు మాట్లాడుతూ.. తన భర్త దివ్యాంగుడని, ఎంతో కష్టపడి రూ.5 లక్షలు ఖర్చు చేసి నిర్మించుకున్న ఇంటిని అధికారులు కూల్చివేశారని కన్నీరుమున్నీరయ్యింది. పెళ్లి కావాల్సిన కూతుళ్లు ముగ్గురు ఉన్నారని.. గూడు లేక రోడ్డున పడ్డామని వాపోయింది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగి అయిన కానిస్టేబుల్ నాయుడుకు నిరుపేదలకు ఇచ్చే ఇంటి నివేశన స్థలం పట్టా ఎలా ఇచ్చారని అధికారులను బాధితులు ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఆక్రమణల పేరుతో తమ ఇళ్లను కూల్చివేసిన వారు.. అతని ఇంటి వైపు ఎందుకు వెళ్లలేదో చెప్పాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. పేదలంటే అంత అలుసా? అని మండిపడుతున్నారు.

మన్యంలో రెండో రోజు బంద్ ప్రశాంతం

- మూతపడిన దుకాణాలు.. స్తంభించిన రవాణా
- వైఎస్సార్‌సీపీ నేతల మద్దతుతో విజయవంతం
- కలెక్టర్ హామీతో తాత్కాలికంగా బంద్ విరమణ

పాడేరులో బైఠాయించిన ఎంపీ డాక్టర్ తనూజరాణి, పాడేరు ఎమ్మెల్యే విశ్వేశ్వరరాజు, మాజీ ఎమ్మెల్యే భాగ్యలక్ష్మి, గిరిజనులు

సాక్షి,పాడేరు (అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా): సీఎం చంద్రబాబు హామీ ఇచ్చిన జీవో నంబరు 3 పునరుద్ధరణ, గిరిజన డీఎస్సీ ప్రకటన హామీలను వెంటనే అమలు చేయాలన్న డిమాండ్‌తో ఆదివాసీ ప్రజాసంఘాలు, డీఎస్సీ సాధన కమిటీ చేపట్టిన గిరిజన ప్రాంతాల నిరవధిక రాష్ట్ర బంద్ రెండో రోజు జిల్లాలో ప్రశాంతంగా జరిగింది. శనివారం తెల్లవారుజాము నుంచి డీఎస్సీ సాధన కమిటీ ప్రతినిధులంతా పాడేరు, అరకులోయతోపాటు అన్ని మండలాల్లోనూ రోడ్లపై బైఠాయించారు. రెండో రోజు కూడా బంద్‌కు వైఎస్సార్‌సీపీ సంపూర్ణ మద్దతునిచ్చింది. అరకు ఎంపీ డాక్టర్ గుమ్మా తనూజ రాణి, వైఎస్సార్‌సీపీ జిల్లా అధ్యక్షుడు, పాడేరు ఎమ్మెల్యే మత్స్యరాస విశ్వేశ్వరరాజు, ఎస్టీసెల్ రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు కొట్టగుళ్లి భాగ్యలక్ష్మి, అరకు మాజీ ఎమ్మెల్యే చెట్టి పాల్గుణ ఉదయం నుంచి ఆర్టీసీ కాంప్లెక్స్ రోడ్డులో బైఠాయించారు. సీఎం చంద్రబాబు గిరిజనులకు ఇచ్చిన హామీలను నిలబెట్టుకుని నూరు శాతం ఉద్యోగాలతో గిరిజన డీఎస్సీని వెంటనే ప్రకటించాలని డిమాండ్ చేశారు. అరకులోయలో ఎమ్మెల్యే రేగం మత్స్యలింగం, ఇతర నేతల ఆధ్వర్యంలో బంద్ జరిగింది. మన్యంలో రవాణా వ్యవస్థ స్తంభించింది. ఆర్టీసీ బస్సులు, ఇతర ప్రైవేట్ సర్వీసులూ నడవలేదు. జిల్లా కేంద్రం పాడేరుతోపాటు అన్ని మండలాల్లోనూ దుకాణాలు, వాణిజ్య కార్యాలయాలు మూతపడ్డాయి. హుకుంపేట, ముంచంగిపుట్టులో వారపు సంతలు జరగలేదు.

కలెక్టర్ అడ్డగింత

పాడేరు తలారిసింగి జంక్షన్‌లో కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్ కారును ప్రత్యేక డీఎస్సీ సాధన కమిటీ ప్రతినిధులు అడ్డుకున్నారు. జీవో నంబర్ 3 పునరుద్ధరణ, ప్రత్యేక డీఎస్సీ ప్రకటనపై కూటమి ప్రభుత్వం, అధికారులు తమ వైఖరిని తెలపాలని నినాదాలు చేశారు. దీంతో కలెక్టరేట్‌లో ఆదివాసీ ప్రజాసంఘాలు, ప్రత్యేక డీఎస్సీ సాధన కమిటీ ప్రతినిధులతో కలెక్టర్ చర్చలు జరిపారు. ఈనెల 5న గిరిజన శాఖ మంత్రి గుమ్మడి సంధ్యారాణి చర్చలకు పిలిచారని కలెక్టర్ చెప్పడంతో బంద్‌ను తాత్కాలికంగా వాయిదా వేస్తున్నట్టు డీఎస్సీ సాధన కమిటీ ప్రతినిధులు పి.అప్పలనరస, ఎస్.మాణిక్యం, కుడుముల కాంతారావు చెప్పారు.

ఉత్తరాల బట్వాడాలో అనంతపల్లి పోస్ట్ మాస్టర్ ఫస్ట్

నల్లజర్ల: తూర్పు గోదావరి జిల్లా నల్లజర్ల మండలం అనంతపల్లి పోస్ట్ మాస్టర్ కుసుమంచి గణేశ్వరరావు ఉత్తరాల బట్వాడాలో 2024-25వ ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలోనే మొదటి స్థానంలో నిలిచారు. ఈనెల 6న విశాఖలో జరిగే కార్యక్రమంలో అవార్డు అందుకోనున్నట్లు తెలిపారు. ఈ మేరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ చీఫ్ పోస్ట్ మాస్టర్ జనరల్ నుంచి ఉత్తర్వులు వచ్చాయని ఆయన శనివారం మీడియాకు తెలిపారు.

నాటు బాంబును కొరికిన ఏనుగు మృతి

బంగారుపాళెం: చిత్తూరు జిల్లాలో నెలక్రితం నాటుబాంబును కొరికి అది పేలడంతో గాయపడిన ఐదేళ్ల వయసు గల మగ ఏనుగు మృతి చెందిందని పలమనేరు అటవీ శాఖ రేంజ్ అధికారి నారాయణ తెలిపారు. గ్రామస్తులు ఇచ్చిన సమాచారం మేరకు శనివారం పలమనేరు రేంజ్ కాలువపల్లె ఫారెస్టు సెక్షన్ పరిధిలోని గొనిచెరువు వద్దకు వెళ్లినట్లు ఆయన చెప్పారు. నెల రోజుల క్రితం యాదమరి సమీపంలోని పొలం వద్ద వేటగాళ్లు పెట్టిన నాటు బాంబును ఈ ఏనుగు కొరికిందని పేర్కొన్నారు. దీంతో బాంబు పేలి దవడకు తీవ్రగాయమైందని వివరించారు. ఆ వెంటనే అడవిలోకి పారిపోయిన ఏనుగు.. ఆహారం తినలేక నీరసించిపోయిందని చెప్పారు. చివరకు శుక్రవారం రాత్రి బంగారుపాళ్యం మండలం, మొగిలి గొనిచెరువు వద్దకు వచ్చి మరణించినట్లుగా గుర్తించామన్నారు. ఏనుగుకు తిరుపతి జూపార్కు డాక్టర్ అరుణకుమార్ బృందం పోస్టు మార్టం నిర్వహించింది.

క్లుప్తంగా...

7న ఏపీ ఐసెట్

37,572 మంది దరఖాస్తు

ఎంవీపీకాలనీ(విశాఖ): ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇంటిగ్రేటెడ్ కామన్ ఎంట్రన్స్ టెస్ట్–2025 (ఏపీఐసెట్) ఈ నెల 7న జరగనుంది. ఈ ఏడాది ఐసెట్‌కు 37,572 మంది దరఖాస్తు చేసుకున్నారని కన్వీనర్ ఆచార్య ఎం.శశి తెలిపారు. పరీక్ష కేంద్రాలకు హాల్‌టికెట్‌తో పాటు ఐడీ ప్రూఫ్ తప్పనిసరిగా తీసుకెళ్లాలని సూచించారు.

ట్రిపుల్ ఐటీలకు 15,450 దరఖాస్తులు

నూజివీడు: రాష్ట్రంలోని రాజీవ్‌గాంధీ వైజ్ఞానిక సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయం పరిధిలోని ట్రిపుల్ ఐటీల్లో అడ్మిషన్ల కోసం శనివారం వరకు 15,450 మంది దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. నూజివీడు, ఇడుపులపాయ, ఒంగోలు, శ్రీకాకుళం ట్రిపుల్ ఐటీల్లో 2025–26 విద్యా సంవత్సరంలో ప్రవేశాల కోసం గత నెల 23న అధికారులు నోటిఫికేషన్ విడుదల చేశారు. 27 నుంచి ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తులను స్వీకరిస్తున్నారు. దరఖాస్తులకు ఈ నెల 20వ తేదీ సాయంత్రం 5 వరకు గడువు ఉంది.

ఇంటర్ సప్లిమెంటరీ ఫీజు చెల్లింపునకు రేపటి వరకు గడువు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఇంటర్ ఫెయిల్ అయిన విద్యార్థులు సప్లిమెంటరీ పరీక్షల కోసం ఫీజు చెల్లింపు గడువును ఈనెల 5వ తేదీ వరకు పొడిగించారు. ఇంటర్ మొదటి, రెండో ఏడాది ఫెయిల్ అయిన విద్యార్థులు ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోవాలని బోర్డ్ ఆఫ్ ఇంటర్మీడియట్ ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీ కృతిక శుక్లా శనివారం ఒక ప్రకటనలో సూచించారు.

జనవరిలో ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు

గుంటూరు ఎడ్యుకేషన్: ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో వచ్చే ఏడాది జనవరి 3, 4, 5 తేదీల్లో జరగనున్న ప్రపంచ తెలుగు 3వ మహాసభలను విజయవంతం చేయాలని కేంద్ర మంత్రి డాక్టర్ పెమ్మసాని చంద్రశేఖర్ అన్నారు. శనివారం గుంటూరులోని భారతీయ విద్యా భవన్‌లో మహాసభల పోస్టర్ ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్ అధ్యక్షుడు గజల్ శ్రీనివాస్ అధ్యక్షతన ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో పెమ్మసాని మాట్లాడుతూ అక్షరాభ్యాసం చేయించిన తల్లిని, అక్షరం దిద్దించిన గురువును, అక్షరాలు నేర్పిన బడిని, తెలుగు భాషను ప్రేమిస్తూ, అభిమానిస్తూ ముందుకు తీసుకు వెళ్తున్న ప్రతి ఒక్కరికీ అభినందనలు తెలియజేస్తున్నానన్నారు. కార్యక్రమంలో మేయర్ కోవెలమూడి రవీంద్ర, ప్రపంచ తెలుగు 3వ మహాసభల కార్యక్రమ ముఖ్య సమన్వయకర్త పి.రామచంద్రరాజు, వీవీఐటీ అధినేత వాసిరెడ్డి విద్యాసాగర్, రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ సభ్యులు, నగర ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ 'ప్రైవేట్' పరం!

సీపీఐ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి డి.రాజా ఆందోళన

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: మోదీ ప్రభుత్వం విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణకు అన్ని రకాల ప్రయత్నాలు చేస్తుందనిసీపీఐ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి డి.రాజా అభిప్రాయపడ్డారు. ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ఎన్నో ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను ప్రైవేట్‌పరం చేసిందని గుర్తు చేశారు. ఢిల్లీలోని తెలంగాణ భవన్‌లో ఏపీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి రామకృష్ణతో కలిసి శనివారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. కులగణన కోసం మొదటి నుంచి సీపీఐ డిమాండ్ చేస్తోందన్న ఆయన, ప్రైవేట్ రంగంలో రిజర్వేషన్లను కల్పించేందుకు కేంద్రం చట్టం తీసుకురావాలని డిమాండ్ చేశారు. కార్మిక, రైతుల వ్యతిరేక విధానాలు అనుసరిస్తున్న కేంద్రానికి వ్యతిరేకంగా మే 20న కార్మిక సంఘాలు ఇచ్చిన దేశ వ్యాప్త సమ్మెకు సీపీఐ మద్దతు ఇస్తుందని రాజా ప్రకటించారు. సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి రామకృష్ణ మాట్లాడుతూ, 2015 లో అమరావతికి మట్టి, నీరు ఇచ్చిన ప్రధాని, ప్రస్తుతం ఎలాంటి ఆర్థిక సహకారం ప్రకటించలేదని దుయ్యబట్టారు. అమరావతి పునః ప్రారంభం పేరుతో పెద్ద సభ పెట్టి, ఒకరినొకరు బ్రహ్మాండంగా పొగుడుకున్నారని ఎద్దేవా చేశారు.

క్రమశిక్షణకు మారుపేరు కేఎల్‌యూ

మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

విద్యార్థికి ప్రశంసాపత్రం అందజేస్తున్న మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

తాడేపల్లి రూరల్: క్రమశిక్షణకు మారుపేరు కేఎల్ యూనివర్సిటీ అని రాష్ట్ర గనుల శాఖ మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర అన్నారు. గుంటూరు జిల్లా వడ్డేశ్వరంలోని కేఎల్ యూనివర్సిటీలో శనివారం ప్లేస్‌మెంట్ విజయోత్సవ వేడుకలు ఘనంగా ముగిశాయి. ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన మంత్రి రవీంద్ర మాట్లాడుతూ.. కేఎల్ యూనివర్సిటీ సక్సెస్‌కు చిరునామా అని, ఇక్కడ చదివిన 6వేల మందికి ప్లేస్‌మెంట్స్ రావడం చిన్న విషయం కాదన్నారు. అనంతరం ప్లేస్‌మెంట్ సాధించిన విద్యార్థులను అభినందించి జ్ఞాపికలు, ప్రశంసా పత్రాలు అందజేశారు.

మీరు తినే పనీర్.. సహజమైనదేనా?

హోటళ్లలో పెరిగిన ప్రత్యామ్నాయ పనీర్ వాడకం

దీనివల్ల ఆరోగ్యంపై దుష్ప్రభావాలు	మెనూలో పనీర్ వివరాలు పెట్టాల్సిందే	హోటళ్లకు ఇకపై ఎఫ్ఎస్ఎస్ఏఐ నిబంధనలు

పనీర్... శాకాహారుల హై ప్రొటీన్‌ఫుడ్!
పాలక్ పనీర్.. పనీర్ టిక్కా.. పనీర్ 65..
చిల్లీ పనీర్.. పనీర్ బటర్ మసాలా..
ఇలా రకరకాల వెరైటీలతో రెస్టరెంట్లలో చవులూరిస్తూ ఉంటుంది పనీర్! చాలామంది బయట షాపుల్లో దొరికే పనీర్ తెచ్చుకుని ఇంట్లోనూ ఎన్నో రకాల వెరైటీలు ట్రై చేస్తుంటారు.
మీకు తెలుసా.. లీటరు తాజా పాల (గేదె) నుంచి ఎంత పనీర్ తయారుచేయవచ్చో?
గరిష్ఠంగా 150 గ్రాముల నుంచి 200 గ్రాముల వరకు, అంతే!
మరి ఇన్ని వందల వేల రెస్టరెంట్లు, సూపర్ మార్కెట్లలో అంతంత పనీర్ ఎలా దొరుకుతోంది?
అది ఆర్గానిక్ పనీర్ అంటే తాజా పాలతో తయారైనది కాదన్నట్టే కదా!
అన్నట్టే ఏంటీ.. ఉన్న మాటే!

(సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్)

మనందరికీ పాల ఉత్పత్తులైన పెరుగు, పనీర్ తెలుసు. కానీ, ప్రత్యామ్నాయ డైరీ ఉత్పత్తుల గురించి మీరు విన్నారా? ఇవి పాలతో కాకుండా సింథటిక్ పదార్థాలతో తయారవుతాయి. అనేక హోటళ్లు, సూపర్ మార్కెట్లలో వీటి తాకిడి ఇప్పుడు ఎక్కువైపోయింది. అందుకే, పనీర్ **సహా ప్రత్యామ్నాయ డైరీ ఉత్పత్తులు** అన్నిటి **అమ్మకాల మీద ఫుడ్ సేఫ్టీ** అండ్ స్టాండర్డ్స్ **అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా** (ఎఫ్ఎస్ఎస్ఏఐ) **కొన్ని నిబంధనలను విధిం**చనుంది.

ఇది సహజ పనీర్...

సాధారణంగా పనీర్‌ను.. పాలను కాచి అందులో నిమ్మరసమో లేదా వెనిగరో లేదా సిట్రిక్ ఆసిడో వేసి విరగ్గొడతారు. అలా వచ్చిన దాన్ని ఒక గుడ్డలో వేసి.. అందులోని నీరంతా పోయేవరకు వడకడతారు. తర్వాత దాన్ని చల్లటి నీటిలో ఓ రెండు మూడు గంటల పాటు వేసి ఉంచుతారు. దాంతో అది మృదువుగా తయారువుతుంది. ఇది పాల నుంచి పనీరు తయారయ్యే ప్రక్రియ.

ప్రత్యామ్నాయ పనీర్ ఇలా..

ఈ ప్రత్యామ్నాయ పనీర్‌ను పామాయిల్ లాంటి వెజిటబుల్ ఆయిల్స్, స్టార్చ్‌లు లాంటి వాటితో తయారుచేస్తారు. ఇది చూడటానికి అచ్చంగా సహజమైన పనీర్ లాగే కనపడుతుంది. కానీ రుచిలో కొంత తేడా ఉంటుంది. కృత్రిమంగా తయారైన ఈ పనీర్ ఆరోగ్యం మీద దుష్ప్రభావాలను చూపిస్తుంది. హోటళ్లలో ఇలాంటి ప్రత్యామ్నాయ పనీర్‌నే వండి వడ్డిస్తున్నారని.. ఇటీవల చాలా పేరున్న హోటళ్లలో జరిగిన ఫుడ్ సేఫ్టీ ఇన్‌స్పెక్షన్‌రైడ్స్‌లో తేలింది. దేశవ్యాప్తంగా ఇదే పరిస్థితి.

ఇటీవల ప్రత్యామ్నాయ పనీర్ అమ్మకాల సంఖ్యా గణనీయంగా పెరి**గింది.** ఈ నేపథ్యంలోనే ఎఫ్ఎస్ఎస్ఏఐ ఇక నుంచి ప్రతి రెస్టరెంట్.. తమ **దగ్గరు**న్న పనీర్ ఎలాంటిదో మెనూలో స్పష్టంగా తెలియజేయాలనే నిబం**ధన** పెట్టబోతోంది. తాను ఎలాంటి పనీర్‌ను ఆర్డర్ చేస్తున్నాడో వినియోగదారుడికి కచ్చితంగా తెలియాలని.. ఆ చాయిస్ వాళ్లకుండాలని చెబుతోంది.అంతేకాదు అమ్మకందారులు కూడా ఈ కృత్రిమ డెయిరీ ఉత్పత్తుల మీద..

వినియోగదారుడికి తెలియాల్సిందే

పాల ఉత్పత్తుల **కేట**గరీలో ఈ కృత్రిమ లేదా ప్రత్యామ్నాయ పాల ఉత్పత్తులను పరిగణిం**చ**రాదని స్పష్టం చేయనుంది. అంతేకాదు, వాటి మీద డెయిరీ ప్రోడక్ట్స్ **అనే** లేబుల్ వేయకూడదనే కఠిన నిబంధనను కూడా అమలుచేయనుం**ది.** నిజానికి ఫుడ్ సేఫ్టీ అండ్ స్టాండర్డ్స్ 2011 నిబంధనల ప్రకారం.. ఈ కృ**త్రిమ** పాల ఉత్పత్తులను డెయిరీ ప్రోడక్ట్స్‌గా, మిశ్రమ పాల ఉత్పత్తులుగా **పరిగణిం**చరు. అందుకే వీటి మీద పాల ఉత్పత్తులు అని లేబుల్ వేయకూ**డదు. కృత్రి**మ పాల ఉత్పత్తుల మీద 'పాల ఉత్పత్తులు'అని లేబుల్ అతికించడం.. **కొనుకోలుదా**రులను తప్పుదోవ పట్టించడమే కాదు, ఒకరకంగా మోసం చేయడం **కూడా అని చెబుత**న్నారు నిపుణులు. దీనికి సంబంధించి వినియోగదారుల వ్యవహా**రాల మంత్రిత్వశాఖ** త్వరలోనే కొన్ని మార్గదర్శకాలను వెలువరించనుంది.

ఇలా ఫిర్యాదు చేయవచ్చు

ఒకవేళ ఎవరైనా కృత్రిమ పాల ఉత్పత్తులను సహజమైనవిగా లేబుల్ వేసి అమ్మడం కొనుగోలుదారుల దృష్టికి వస్తే ఎఫ్ఎస్ఎస్ఏఐ యాప్‌లో గానీ, వెబ్‌సైట్ ద్వారా గానీ ఫిర్యాదు చేయవచ్చని చెబుతున్నారు ఎఫ్ఎస్ఎస్ఏఐ సిబ్బంది. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇకనుంచి ప్రతి కొనుగోలుదారుడు సూపర్‌మార్కెట్లలో, డెయిరీ ఫామ్స్‌లో, రెస్టరెంట్లలో.. ఇలా ఎక్కడైనా తాము కొనబోయే / ఆర్డర్ చేయబోయే డెయిరీ ప్రోడక్ట్ సహజమైనదా లేదా కృత్రిమంగా తయారైనదా అనే వివరాలు చూసుకోవచ్చు. ఆ వివరాలు లేకపోతే అడిగి మరీ ఆ వివరాలను లేబుల్ మీద.. రెస్టరెంట్లలో అయితే మెనూలో పొందుపరచాలని డిమాండ్ చేయవచ్చు. వివరాలు అస్పష్టంగా ఉన్నా ఫిర్యాదూ చేయవచ్చు.

నేడే నీట్ యూజీ

దేశవ్యాప్తంగా 23 లక్షల మందికి పైగా హాజరయ్యే అవకాశం

- 552 నగరాలు, పట్టణాలతో పాటు దేశం వెలుపల 14 చోట్ల నీట్ నిర్వహణ
- ఉదయం 11 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 1.30 వరకే పరీక్షా కేంద్రాల్లోకి అనుమతి
- మధ్యాహ్నం 2 గంటల నుంచి పరీక్ష
- నిమిషం ఆలస్యమైనా 'నో ఎంట్రీ'

సాక్షి, అమరావతి: ఎంబీబీఎస్, బీడీఎస్ ఇతర వైద్య విద్య కోర్సుల్లో ప్రవేశాలకు సంబంధించిన నీట్ యూజీ–2025ను నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ(ఎన్‌టీఏ) ఆదివారం నిర్వహించనుంది. దేశవ్యాప్తంగా 552 నగరాలు, పట్టణాలతో పాటు దేశం వెలుపల 14 నగరాల్లో పరీక్ష నిర్వహించేందుకు ఏర్పాట్లు చేసింది. పెన్, పేపర్(ఆఫ్‌లైన్) విధానంలో మధ్యాహ్నం 2 నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు పరీక్ష జరుగుతుంది. ఇంగ్లిష్, హిందీ, తెలుగుతో కలిపి 13 భాషల్లో ఈ పరీక్షను ఎన్‌టీఏ నిర్వహిస్తోంది. విద్యార్థులను ఉదయం 11 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 1.30 వరకే పరీక్ష కేంద్రాల్లోకి అనుమతిస్తారు. నిమిషం ఆలస్యమైనా అనుమతించరు. గతేడాది నీట్ యూజీ ప్రశ్నపత్రం లీక్‌తో పాటు ఇతర అవకతవకలు చోటు చేసుకోవడంతో.. ఈసారి పరీక్ష కేంద్రాల వద్ద పటిష్ట బందోబస్తు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. విద్యార్థులను పక్కాగా తనిఖీ చేసి పరీక్ష కేంద్రాల్లోకి అనుమతించాలని అన్ని జిల్లాల యంత్రాంగాలను ఎన్‌టీఏ ఆదేశించింది.

జాతీయ స్థాయిలో 1.17 లక్షల ఎంబీబీఎస్ సీట్లు..

ఈసారి జాతీయ స్థాయిలో 23 లక్షల మందికి పైగా నీట్ రాసే అవకాశముందని అంచనా. గతేడాది 24.06 లక్షల మంది దరఖాస్తు చేయగా 23.33 లక్షల మంది పరీక్షకు హాజరయ్యారు. ఏపీ నుంచి గతేడాది 66 వేల మంది దరఖాస్తు చేయగా.. 64 వేల మంది పరీక్షకు హాజరయ్యారు. ఈసారి కూడా గతేడాది స్థాయిలోనే రాష్ట్రం నుంచి విద్యార్థులు పరీక్షకు హాజరయ్యే అవకాశముంది. అనంతపురం, కర్నూలు, విశాఖపట్నం, విజయవాడ, గుంటూరు, తిరుపతి సహా 29 నగరాలు, పట్టణాల్లో పరీక్ష కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశారు. నీట్‌లో అర్హత సాధించిన విద్యార్థులకు దేశవ్యాప్తంగా 776 మెడికల్ కాలేజీల్లో ప్రవేశాలకు అవకాశం లభిస్తుంది. జాతీయ స్థాయిలో 1.17 లక్షల ఎంబీబీఎస్ సీట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఏపీలోని ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ విద్యా సంస్థల్లో 6,500 మేర సీట్లు ఉన్నాయి.

ఉపాధ్యాయులకు ఆర్జిత సెలవులు మంజూరు చేయాలి

ప్రభుత్వానికి పలు ఉపాధ్యాయ సంఘాల డిమాండ్

సాక్షి, అమరావతి: టెన్త్ యాక్షన్ ప్లాన్‌లో భాగంగా వేసవి శిక్షణ తరగతుల్లో పాల్గొనే ఉపాధ్యాయులకు ఆర్జిత సెలవులు మంజూరు చేయాలని పలు ఉపాధ్యాయ సంఘాలు వేర్వేరు ప్రకటనల్లో ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశాయి. గతంలో వందరోజుల యాక్షన్ ప్లాన్‌లో భాగంగా సెలవు దినాల్లో విధుల్లో పాల్గొన్న ఉపాధ్యాయులకు సీసీఎల్ మంజూరు చేశారని ఏపీటీఎఫ్ అమరావతి రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు సి.వి.ప్రసాద్, రాధాకృష్ణ గుర్తు చేశారు. పాఠశాల విద్య సంచాలకులు ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల్లో ఎక్కడా ఆర్జిత సెలవుల గురించి ప్రస్తావించలేదని ప్రగతిశీల రాష్ట్ర ఉపాధ్యాయ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు లెక్కల జమాల్‌రెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి గురువారెడ్డి తప్పుబట్టారు. వేసవి శిక్షణ తరగతుల్లో పాల్గొనే ఉపాధ్యాయులకు ఆర్జిత సెలవులు (ఈఎల్స్) మంజూరు చేయాలని స్కూల్ టీచర్స్ అసోసియేషన్ (ఏపీఎస్టీఏ) రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు విజ్ఞప్తి చేశారు.

కూలిన తరగతి గదులు

వేసవి సెలవులతో తప్పిన ముప్పు

చెన్నేకొత్తపల్లి: శ్రీసత్యసాయి జిల్లా చెన్నేకొత్తపల్లి మండల కేంద్రంలోని జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాలలో రెండు తరగతి గదులు శనివారం కూలిపోయాయి. ఉన్నత పాఠశాలలో పక్క పక్కనే ఉన్న గదుల్లో ఒక దాంట్లో సైన్స్ ల్యాబ్, మరొక గదిలో మూడో తరగతిని నిర్వహించేవారు.ఇటీవల కురిసిన వర్షాలకు పాత భవనాలు బాగా తడిసిపోయాయి. రెండు తరగతి గదులు శనివారం తెల్లవారుజామున ఉన్నట్టుండి కూలిపోయినట్లు స్థానికులు తెలిపారు. సైన్స్ ల్యాబ్‌లోని కొన్ని పరికరాలు ధ్వంసమయ్యాయి. పాఠశాలకు వేసవి సెలవులు కావడంతో విద్యార్థులకు ప్రమాదం తప్పింది. వచ్చే విద్యాసంవత్సరం తరగతులు నిర్వహించే ముందు పాఠశాలల్లోని పాత భవనాల నాణ్యతను పరిశీలించాలని తల్లిదండ్రులు కోరుతున్నారు.

చెన్నేకొత్తపల్లి ఉన్నత పాఠశాలలో కూలిన తరగతి గదులు

పింఛన్ విషయంలో హైకోర్టు కీలక తీర్పు

- కమ్యుటేషన్ పునరుద్ధరణ కాలాన్ని 11 ఏళ్ల 3 నెలలుగా నిర్ణయించలేం
- రూల్ 18పై విశ్రాంత ఉద్యోగుల పిటిషన్లు కొట్టివేత

సాక్షి, అమరావతి: పదవీ విరమణ చేసిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పింఛన్ విషయంలో హైకోర్టు కీలక తీర్పు వెలువరించింది. పింఛన్ కమ్యుటేషన్ పునరుద్ధరణ కాల పరిమితిని 11 ఏళ్ల 3 నెలలుగా నిర్ణయించాలన్న విశ్రాంత ఉద్యోగుల అభ్యర్థనను హైకోర్టు తోసిపుచ్చింది. కమ్యుటేషన్ పింఛన్ పూర్తి పునరుద్ధరణ కాలాన్ని 15 ఏళ్లుగా నిర్ణయించడం సబబేనని తేల్చిచెప్పింది. 15 ఏళ్ల పింఛన్ పునరుద్ధరణ కాల పరిమితి ఏ రకంగానూ విశ్రాంత ఉద్యోగుల ప్రయోజనాలకు విఘాతం కలిగించడం లేదని స్పష్టం చేసింది. రూల్ 18 ఎంతమాత్రం ఏకపక్షం కాదంది. పింఛన్ కమ్యుటేషన్ ద్వారా పింఛనుదారు కొన్ని ప్రయోజనాలను కూడా పొందుతున్నారంది. అలాగే పింఛన్ కమ్యుటేషన్ ద్వారా తీసుకున్న మొత్తానికి ఆదాయ పన్ను చట్టం కింద ప్రస్తుతం ఎలాంటి పన్ను విధించడం లేదని, ఇది పింఛనుదారులకు లబ్ధి చేకూరుస్తుందని తెలిపింది. 15 ఏళ్ల కాలవ్యవధిని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎన్నో ఏళ్లుగా అమలు చేస్తోందని, దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా అనుసరిస్తున్నాయని ధర్మాసనం తెలిపింది. పింఛన్ కమ్యుటేషన్ వంటి విషయాలను వేతన సవరణ కమిషన్ల సిఫారసుల ఆధారంగా ప్రభుత్వాలు నిర్ణయిస్తాయని స్పష్టం చేసింది. ఈ దృష్ట్యా పునరుద్ధరణ కాల పరిమితిని 11 ఏళ్ల 3 నెలలుగా నిర్ణయించాలన్న విశ్రాంత ఉద్యోగుల పిటిషన్లను కొట్టేస్తున్నట్లు తెలిపింది. ఈ మేరకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజే) జస్టిస్ ధీరజ్‌సింగ్ ఠాకూర్, న్యాయమూర్తి జస్టిస్ చీమలపాటి రవి ధర్మాసనం ఇటీవల తీర్పు వెలువరించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ పెన్షన్స్ (కమ్యుటేషన్) రూల్స్‌లోని రూల్ 18 చెల్లుబాటును సవాల్ చేస్తూ పలువురు విశ్రాంత ఉద్యోగులు గత ఏడాది హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. పింఛనుదారు పదవీ విరమణ తరువాత తన నెలవారీ పింఛన్‌లో కొంత భాగాన్ని ఏకమొత్తంగా తీసుకుంటే (కమ్యుటేషన్), తీసుకున్న ఆ భాగాన్ని 15 ఏళ్ల తరువాత పింఛన్‌లో చేర్చాలన్న (రిస్టోరేషన్) ఈ రూల్ 18ని చట్టవిరుద్ధంగా ప్రకటించాలంటూ వారు హైకోర్టులో పిటిషన్లు దాఖలు చేశారు. ఈ వ్యాజ్యంపై ప్రధాన న్యాయమూర్తి నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం విచారణ జరిపింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున అదనపు అడ్వొకేట్ జనరల్ (ఏఏజీ) ఇవన సాంబశివ ప్రతాప్ వాదనలు వినిపించారు.

'వంశధార' అక్రమ ఇసుక ర్యాంపును మూసేయాలి

- శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణుల ఆందోళన
- గార మండల కేంద్రం డీసిల్టేషన్ ర్యాంపు వద్ద ర్యాలీ

గార: శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని గార మండల కేంద్రం సమీపంలో వంశధార నది వద్ద అక్రమ డీసిల్టేషన్ ఇసుక ర్యాంపును మూసివేయాలని వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రజాప్రతినిధులు, కార్యకర్తలు, ప్రజలు శనివారం డిమాండ్ చేశారు. ఇష్టానుసారంగా జరుగుతున్న తవ్వకాల వల్ల పర్యావరణ విధ్వంసం జరుగుతోందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. సమస్యను కోర్టుల దృష్టికి తీసుకువెళ్లి అయినా ప్రకృతి వనరులను కాపాడుకుంటామని ప్రతిన బూనారు. ర్యాంపు నుంచి మండల తహసీల్దార్ కార్యాలయం వరకూ ర్యాలీగా వెళ్లి, డిప్యూటీ తహసీల్దార్ డి.పద్మావతికి వినతిపత్రం అందించారు. అనంతరం స్థానిక ఎంపీపీ గొండు రఘురాం మాట్లాడుతూ, ప్రధాన రోడ్డు పక్కనే ఇష్టానుసారంగా ఇసుకను తవ్వి తీసుకువెళ్తున్నా అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. డీసీఎంఎస్ మాజీ చైర్మన్ గొండు కృష్ణమూర్తి, మండల పార్టీ అధ్యక్షులు పీస గోపి స్థానిక నాయకులు ఆందోళనలో పాల్గొన్నారు.

నదిలో పెద్ద గోతుల వద్ద నిరసన తెలుపుతున్న వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రజాప్రతినిధులు, ప్రజలు

సమస్యలు ఇవీ..

- మండలంలోని 20 పంచాయతీలకు తాగునీరు అందించే- పోలాకి మండల రక్షిత మంచినీటి పథక ప్రాజెక్టు సమీపంలోనే అక్రమ ర్యాంప్ కార్యకలాపాలు జరుగుతున్నాయి.
- అక్రమ ఇసుక ర్యాంపు వల్ల నదికి కేవలం 5 కిలోమీటర్ల సమీపంలోనే ఉన్న సముద్రం నుంచి ఆటుపోట్లు ద్వారా ఉప్పు నీరు బ్యాక్ వాటర్‌గా వస్తోంది.
- దీనివల్ల రక్షిత పథకం ప్రాజెక్టులు దెబ్బతింటున్నాయి.
- వందలాది వ్యవసాయ పంపుసెట్ల ద్వారా ఉప్పునీరు పంటలకు మళ్లుతోంది.
- దీనివల్ల రానున్న రోజుల్లో పంటలు కూడా పండే పరిస్థితి లేదు.

ఆంధ్రా అంటే అమరావతి ఒక్కటే కాదు

- రాయలసీమ, ఉత్తరాంధ్ర కూడా ఏపీలోనే ఉన్నాయి
- మాజీ మంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ శింగనమల సమన్వయకర్త శైలజానాథ్

అనంతపురం కార్పొరేషన్: ఆంధ్రప్రదేశ్ అంటే అమరావతి ఒక్కటే కాదు. రాయలసీమ, ఉత్తరాంధ్ర కూడా ఏపీలోనే ఉన్నాయనే విషయాన్ని సీఎం చంద్రబాబు గుర్తుంచుకోవాలి' అని మాజీ మంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ శింగనమల అసెంబ్లీ నియోజకవర్గ సమన్వయకర్త డాక్టర్ సాకే శైలజానాథ్ హితవుపలికారు. ఆయన శనివారం అనంతపురంలోని వైఎస్సార్‌సీపీ జిల్లా కార్యాలయంలో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ ప్రధాని మోదీ, ముఖ్యమంత్రి గొప్పలు చెప్పుకోవడానికే అమరావతి పునఃప్రారంభ సభ సమయం సరిపోయిందని విమర్శించారు. 'అనంతపురం వంటి వెనుకబడిన జిల్లాకు బుందేల్ ఖండ్ తరహా ప్యాకేజీ ఇస్తున్నట్లు ప్రధానితో చెప్పించలేదు. విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీని ప్రైవేటీకరణ చేయబోమని ప్రకటించలేదు. వెనుకబడిన శ్రీకాకుళం గురించి మాట్లాడిందేమీ లేదు. కనీసం రాజధానికి అవసరమయ్యే నిధులు మొత్తం కేంద్రం ఇస్తుందని కూడా ప్రధానితో చెప్పించడంలో సీఎం చంద్రబాబు విఫలమయ్యారు. కూటమి ప్రభుత్వం 11 నెలల్లోనే రూ.1,54,000 కోట్ల అప్పులు చేసింది. ఈ భారమంతా రాష్ట్ర ప్రజలపైనే పడుతుంది. చంద్రబాబు గతంలోనే ఉమ్మడి అనంతపురం జిల్లాకు ఎయిర్‌పోర్టు, అన్ని ప్రాంతాల నుంచి విజయవాడకు త్వరితగతిన చేరుకునేందుకు అధునాతన టెక్నాలజీతో ఫోర్ వే, సిక్స్‌వే, అవుటర్ రింగ్ రోడ్లు వేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. కానీ ఒక్కటీ నెరవేర్చలేదు. అనంతపురానికి మంజూరైన ఎయిమ్స్‌ను చంద్రబాబు మంగళగిరికి తరలించి తీరని అన్యాయం చేశారు. హంద్రీ–నీవా ప్రాజెక్ట్ పూర్తి చేస్తామని కాలువలు వెడల్పు చేయకుండా లైనింగ్ పనులకు తెరలేపి రైతుల జీవితాలతో ఆటలాడుతున్నారు. చిత్తూరు, తిరుపతి, కుప్పం తదితర ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేస్తామని మాట తప్పారు. శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక ప్రకారం గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి కర్నూలులో హైకోర్టు ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు. చంద్రబాబు ఇప్పుడు హైకోర్టు బెంచ్ మాత్రమే ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పడం ఎంతవరకు సమంజసం' అని శైలజానాథ్ ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు.

ఎన్ఎంఆర్‌పై వైద్యుల నిర్లిప్తత

ఎనిమిది నెలల్లో ఒక్కశాతం లోపే నమోదు!

- గత ఏడాది నేషనల్ మెడికల్ రిజిస్టర్‌కు ఎన్ఎంసీ శ్రీకారం
- దేశవ్యాప్తంగా 13 లక్షల మంది వైద్యులుంటే పదివేల మంది మాత్రమే దరఖాస్తు
- రాష్ట్రం నుంచి 500 మందే రిజిస్ట్రేషన్
- ముందుకు సాగని యూనిక్ ఐడీ జారీ ప్రక్రియ

సాక్షి, అమరావతి: దేశంలో అర్హులైన అల్లోపతిక్ (ఎంబీబీఎస్) వైద్యులకు యూనిక్ ఐడీ జారీ చేయడం కోసం నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్(ఎన్ఎంసీ) గతేడాది నేషనల్ మెడికల్ రిజిస్టర్(ఎన్ఎంఆర్)ను ప్రారంభించింది. వైద్య విద్య చదివి ప్రాక్టీస్ చేసే వైద్యుల కచ్చితమైన వివరాలను అందుబాటులో ఉంచడమే లక్ష్యంగా ఎన్ఎంఆర్‌కు శ్రీకారం చుట్టింది. అయితే ఈ రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియ నత్తనడకన సాగుతోంది. ఎనిమిది నెలల కాలంలో దేశవ్యాప్తంగా ఒక శాతం లోపు వైద్యులు మాత్రమే దేశ వ్యాప్తంగా రిజిస్టర్ అయినట్టు తెలుస్తోంది. వాస్తవానికి దేశంలో జాతీయ, రాష్ట్ర వైద్య మండళ్లలో రిజిస్టరైన మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్లు 13 లక్షలపైగా ఉన్నారు. వీరిలో ఇప్పటి వరకూ 10,411 మంది వైద్యులు మాత్రమే ఎన్ఎంఆర్‌లో రిజిస్టర్ చేసుకోగా, 10,237 మంది దరఖాస్తులు ఆమోదం పొందాయి. మిగిలిన దరఖాస్తులు వివిధ కారణాలతో పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. ఉమ్మడి ఏపీ వైద్య మండలిలో 1.38 లక్షల మంది రిజిస్టర్డ్ వైద్యులు ఉన్నారు. 2016లో విభజిత ఏపీలో వైద్య మండలిలో కొత్తగా కార్యకలాపాలు ప్రారంభించగా ఇప్పటి వరకూ 40 వేల మంది వైద్యులు సభ్యత్వం పొందారు. వీరిలో ఇప్పటి వరకూ 500 మంది మాత్రమే ఎన్ఎంఆర్‌కు దరఖాస్తులు చేసుకున్నట్టు వెల్లడైంది.

సంక్లిష్ట రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియతోనే తలనొప్పి

ఎన్ఎంసీ రూపొందించిన ఎన్ఎంఆర్ రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియ ఎంతో సంక్లిష్టంగా ఉండటంతో తలనొప్పిగా మారిందని వైద్యులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఎన్ఎంఆర్ వెబ్‌సైట్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవడానికి వైద్యులు ఆధార్, ఎంబీబీఎస్ డిగ్రీ పట్టా, జాతీయ/రాష్ట్ర స్థాయి వైద్య మండలి జారీ చేసిన గుర్తింపు పత్రాలు సమర్పించాల్సి ఉంటుంది. వైద్యుడు సమర్పించిన పత్రాలను సంబంధిత వైద్య మండలికి పంపి ధ్రువీకరిస్తారు. దరఖాస్తులోని వివరాలు సరైనవా? కావా? అన్నది సంబంధిత వైద్య కాలేజీకి పంపి నిర్ధారిస్తారు. ఈ వివరాలన్నీ సరైనవని తేలిన అనంతరమే 'ఎన్ఎంఆర్ ఐడీ' జారీ అవుతుంది. ఒకసారి వెబ్‌సైట్‌లో వివరాలు నమోదు చేసి సమర్పించిన అనంతరం తప్పు జరిగితే సవరించడానికి వీల్లేకుండా చేశారు. వైద్య మండళ్లు తమకు వచ్చిన దరఖాస్తుల్లో సవరణలు చేయడానికి వీలు కల్పించ లేదు. ఎన్ఎంసీ నుంచి వచ్చిన దరఖాస్తులను పరిశీలన సమయంలో సందేహాలు తలెత్తితే సంబంధిత వైద్యులను సంప్రదించడానికి ఫోన్ నంబర్/మెయిల్ ఐడీ వివరాలు వైద్య మండళ్లకు అందుబాటులో ఉండటం లేదు. అంతేకాకుండా వ్యక్తిగత వివరాలు, వైద్య మండళ్ల పేర్లు ప్రస్తుత డేటాతో సరిపోలకపోతే వైద్యులు అఫిడవిట్‌ను సమర్పించాలనే నిబంధన పెట్టారు. ఈ సమస్యల వల్ల వైద్యుల రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియ ముందుకు సాగడం లేదు.

Published and printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301, Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708.
EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943